

การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี”
ของ ชุชาติ คุ่มขำ
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์)

.....กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(อาจารย์ ดร.ชญาตี เกรรังษี)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ ภูวรรตนาวิวิธ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ผู้วิจัย	ชูชาติ คุ่มขำ
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ชุนมธุรส
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญูปกรณ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2569
คำสำคัญ	รูปแบบจัดการเรียนรู้, ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek, ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก แบบสัมภาษณ์แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎี รูปแบบจัดการเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้ 1.1) สภาพการจัดการเรียนการสอนจากกลุ่มผู้สอน พบว่า ผู้สอนมีวิธีการคัดเลือกเนื้อหาจากคำอธิบายจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบรรยาย การฝึกวิเคราะห์วรรณกรรม และฝึกเขียนวรรณกรรมสื่อการสอน ได้แก่ สื่อกวีนิพนธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ใช้การวัดผลระหว่างเรียน และหลังเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านวรรณกรรมส่งผลให้ไม่มีข้อมูลเพียงพอในการเขียนสร้างสรรค์ และส่งงานล่าช้า 1.2) สภาพการจัดการเรียนการสอนจากกลุ่มผู้เรียน พบว่า เนื้อหาด้านทฤษฎี และวรรณกรรมมากเกินไปทำให้อ่านไม่ทัน การเขียนวรรณกรรมบางประเภทไม่ได้ใช้ในชีวิตจริง โดยผู้เรียน

มีความต้องการทำงานให้เสร็จภายในชั่วโมงเรียน ฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง และแจ้งเกณฑ์การประเมินผลงานที่ชัดเจน และ 1.3) แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎี พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek นำไปจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้ สนับสนุนการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก และการประเมินผลควรประเมินองค์ประกอบนิทาน และความคิดสร้างสรรค์ 2) รูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) โดยรูปแบบจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.25) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.78/80.78 3) ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) โดยผู้เรียนได้ให้ข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ควรเพิ่มเวลาในขั้นตอนการเขียนนิทาน และ 2) หากเปิดใช้งานสื่อการเรียนรู้ผ่านสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือ อาจทำให้การดาวน์โหลดใช้เวลานานกว่าปกติ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยเพิ่มวิธีการส่งผลงานในแผนการจัดการเรียนรู้ และเพิ่มข้อคำนึงในการใช้สื่อขณะจัดการเรียนรู้

Title	THE DEVELOPMENT OF A LEARNING MANAGEMENT MODEL USING INTERTEXTUALITY THEORY AND PLSEK CREATIVE THINKING PROCESS TO PROMOTE UNDERGRADUTE STUDENTS' ABILITY TO WRITE CREATIVE STORIES FOR CHILDREN
Author	Chuchat Khumkham
Advisor	Assistant Professor Songphop Khunmathurot, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Kanchana Witchayapakorn, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Namthip Ongartwanich, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Thesis in Thai Language, Naresuan University, 2026
Keywords	Learning management model, the intertextuality theory together with Plsek's creative thinking process, the ability in writing creative children's stories

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the state of instructional management in story writing for children on undergraduate students and the approach to using the concept of intertextuality theory together with Plsek's creative thinking process 2) create and evaluate the quality of instructional model 3) the effectiveness of using the instructional model, and 4) students' opinion towards learning with instructional model. The target group was the 29 students enrolled in the Bachelor of Arts program in Thai Language at Nakhon Sawan Rajabhat University, semester 2/2025. The research instruments used consisted of the interview questionnaire on the state of instructional management of story writing for children, the interview questionnaire on the approach of using theoretical concepts, the learning management model and the manual for using the learning management model, the assessment of children's story writing ability, and the questionnaire on students' opinions towards learning management model. Data analysis included percentages, means, standard deviations, t-tests, and content analysis.

The research findings revealed that: 1) the state of instructional management in story writing for children and the approach to using the concept of intertextuality theory together with Plsek's creative thinking process: 1.1) the state of instructional management from of instructor group indicated that instructors selected content from descriptions, conducted teaching and learning activities through lectures, practiced on literature analysis, and practiced on literature writing. Teaching media used were printed and electronic resources. The formative assessment and the summative assessment were used. The problems included students' lack of literature reading skills, resulting in insufficient information for creative writing, and late submission of assignments 1.2) the state of instructional management of the student group indicated that the theoretical and literature content were excessive, making it difficult to keep up with reading. Some types of literature writing were not applicable to real life. Students expressed a desire to complete assignments within class time, practice writing at least twice, and have clear evaluation criteria provided, and 1.3) the approach of using theoretical concept found that experts believed intertextuality theory and Plsek's creative thinking process can be applied to teaching creative story writing for children. It supported the adaptation of local literature into children's stories. And the evaluation should assess the elements of the story and its creativity. 2) The developed learning management model consisted of five steps: Step 1 Preparation (Plsek Step 1) , Step 2 Brainstorming (Plsek Step 2), Step 3 Imagination Generation (Plsek Step 2) , Step 4 Creative Storytelling (Plsek Step 3), and Step 5 Refinement(Plsek Step 4) . The instructional model was considered the most highly appropriate ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.25) with an effectiveness of 81.78/80.78. 3) The results of using the learning management model showed that students had the ability in writing creative children's stories above 80% at the significance level of .05. And 4) the study results on opinions towards instructional management model illustrated that students had the highest level of agreement on the learning management model ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51). Students provided two suggestions: 1) more time should be allocated to the story-writing phase, and 2) if accessing the learning materials via mobile phone Internet, it might result in longer download time than usual. And the researchers improved the learning management model and

manual by adding explanations on how to submit assignments in the lesson plans and considerations during learning management process on using instructional materials.

ประกาศคุณูปการ

เอวเมเม สุตํ เอกํ สมยํ ภควา ราชคเเท วิหริติ เวฬุวเน กลนทกนิวาเป เตเน โข ปน สมเย
สิงคาลโก คหปติปุตโต.... ข้าพเจ้าขอตั้งจิตสำรวม กาย วาจา และใจ สักการะทิศทั้ง 6 ผู้มีคุณูปการ
แก่ข้าพเจ้า ดังนี้

1) ทิศที่หนึ่ง “ปรัถิมทิศ” คือ บิดา และมารดา ผู้มอบความรัก ความห่วงใย และร่างกาย
อันสมบูรณ์ 2) ทิศที่สอง “ทักษิณทิศ” คือ อาจารย์ผู้มอบสติปัญญา และวิชาความรู้ ได้แก่
ผศ. ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้มีวิธีการอันละมุนในการอธิบายเรื่องยาก
ให้เป็นเรื่องง่าย ผู้เป็นต้นแบบของนักวิชาการ และนักการสอน รศ. ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้มีความละเอียดลออในมุมมองทางวิชาการ ต้นแบบของผู้ที่ใช้วิธีการ
ขจัดความไม่รู้ของศิษย์ด้วยความเมตตา และด้วยภาษาอันเรียบง่าย รศ. ดร.น้ำทิพย์ ่องอาจวานิชย์
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้มีวิธีการอันละม่อมในการอธิบายวิธีวัดผลแบบสั้น ๆ แต่รายละเอียด
ครบถ้วน รศ. ดร.อัฐพล อินตะเสนา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ทุกท่าน อาจารย์ผู้สอนสั่งในกาลก่อน และอาจารย์ผู้สอนสั่งในกาลปัจจุบัน อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ
ในการตรวจเครื่องมือวิจัย ตลอดจนอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน 3) ทิศที่สาม “ปัจฉิมทิศ” คือ
ภรรยา และบุตรชาย ผู้มอบความรัก กำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ 4) ทิศที่สี่ “อุตฺตรทิศ” คือ
เพื่อนร่วมงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยเฉพาะ ผศ. ดร.อาทิตย์ ตรีบุญธร ผู้ชี้ทางให้มา
เรียนปริญญาเอก ตลอดจนเพื่อนร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่ รุ่นน้อง และเจ้าหน้าที่คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้คอยสนับสนุน เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล และมอบกำลังใจ 5) ทิศที่ห้า “เหนือภูมิทิศ” คือ
นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เป็นฐานแห่งกำลัง
ทั้งปวง 6) ทิศที่หก “อุปริมทิศ” คือ สรรณะที่พึ่งอันประเสริฐ ได้แก่ พระพุทธคุณ พระธรรมคุณ
และพระสังฆคุณ ผู้มอบธรรมะ และความเป็นสวัสดิมงคล โดยเฉพาะสังฆคุณ คือ พระปลัดสภาพร
สุฐานวุฒิ (ป๋มเป่า) ผู้เป็นสรณะตลอดกาลเรียน ถวายบังคมสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผู้ทรงเป็น
ความกล้าหาญในหัวใจที่ทำให้กล้าในการรบกับอวิชาของตนเอง

ผลจากความรู้ทางวิชาการนี้ ข้าพเจ้าขออุทิศให้แก่บิดาผู้วายชนม์ และอาจารย์ผู้ล่วงลับ
ของข้าพเจ้าทุกท่าน

ชูชาติ คุ่มขำ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุุณูปการ	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย	13
สมมุติฐานของการวิจัย	17
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย.....	19
1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	19
2. โครงสร้างหลักสูตร.....	20
3. กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก.....	20
4. คำอธิบายรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก.....	23
รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	24
1. ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	24
2. องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้	25
3. การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้.....	29
4. การประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	32
ทฤษฎีสัมพันธ์บท	36
1. แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์บท	36
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสัมพันธ์บท.....	41
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek	49
1. แนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek.....	49
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek.....	51

สารบัญ (ต่อ)

การเขียนสร้างสรรค์.....	56
1. ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์.....	56
2. ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์.....	57
3. การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์.....	64
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์.....	69
การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน.....	74
1. ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก.....	74
2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของเด็ก.....	75
3. ความสนใจในการอ่านของเด็กตามช่วงวัย	75
4. หนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน	85
5. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน	88
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็ก	93
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	96
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	92
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้ แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (R1).....	97
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทาน สำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (D1).....	101
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี (R2).....	111
ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (D2).....	136
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	143

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	147
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	147
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek	155
ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	179
ตอนที่ 4 ผลความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek	181
บทที่ 5 บทสรุป.....	187
สรุปผลการวิจัย	187
อภิปรายผล	190
ข้อเสนอแนะ	195
บรรณานุกรม	206
ภาคผนวก	215
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	216
ภาคผนวก ข รายนามอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์.....	218
ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาเครื่องมือวิจัย	219
ภาคผนวก ง การประเมินรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	238
ภาคผนวก จ การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง	244
ภาคผนวก ฉ การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย	246
ภาคผนวก ช รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	249
ภาคผนวก ซ คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	280
ภาคผนวก ฌ ตัวอย่างผลงานผู้เรียน.....	320
ภาคผนวก ญ ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้.....	323
ประวัติผู้วิจัย	236

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย	20
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	27
ตาราง 3 การสังเคราะห์ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์.....	59
ตาราง 4 การสังเคราะห์การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์.....	66
ตาราง 5 การสังเคราะห์ลักษณะของหนังสือสำหรับเด็ก.....	90
ตาราง 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้.....	98
ตาราง 7 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้สอน.....	103
ตาราง 8 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้เรียน.....	105
ตาราง 9 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....	109
ตาราง 10 กระบวนการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก.....	113
ตาราง 11 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	115
ตาราง 12 โครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	120
ตาราง 13 โครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	123
ตาราง 14 โครงสร้างของแบบวัดความสามารถการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก.....	128
ตาราง 15 เกณฑ์การวัดและประเมินผลแบบวัดความสามารถการเขียนสร้างสรรค์.....	128
ตาราง 16 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก.....	132
ตาราง 17 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความสามารถ.....	133
ตาราง 18 แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	137
ตาราง 19 โครงสร้างของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน.....	139
ตาราง 20 โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้.....	162
ตาราง 21 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 1.....	163
ตาราง 22 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2.....	165
ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	168
ตาราง 24 การสรุปผลข้อเสนอแนะและการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	170
ตาราง 25 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	171
ตาราง 26 การสรุปผลข้อเสนอแนะและการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	173
ตาราง 27 ผลสรุปการดำเนินงานกลุ่มทดลองรายบุคคล ด้านการใช้ภาษา.....	174

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง 28 ผลสรุปการดำเนินงานกลุ่มทดลองรายบุคคล ด้านกระบวนการ.....	175
ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ.....	177
ตาราง 30 ผลการดำเนินการปรับแก้ปัญหาจากการทดลอง.....	178
ตาราง 31 ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	180
ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก.....	181
ตาราง 33 ผลความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	182
ตาราง 34 ผลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	184
ตาราง 35 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้สอน.....	222
ตาราง 36 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้เรียน.....	223
ตาราง 37 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ.....	225
ตาราง 38 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบ.....	226
ตาราง 39 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ.....	228
ตาราง 40 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถ.....	230
ตาราง 41 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์การวัดผลความสามารถ.....	231
ตาราง 42 ผลคะแนนการตรวจแบบวัดความสามารถ.....	232
ตาราง 43 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็น.....	233
ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคิดเห็น.....	235
ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็น.....	236
ตาราง 46 คะแนนและผลการประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	239
ตาราง 47 คะแนนและผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	241
ตาราง 48 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองกลุ่มย่อย.....	245
ตาราง 49 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย.....	247

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	96
ภาพ 2 แผนภาพสภาพการจัดการเรียนรู้การเขียนนิทานสำหรับเด็ก.....	152
ภาพ 3 แผนภาพองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้.....	156
ภาพ 4 QR Code รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	250
ภาพ 5 QR Code คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้.....	281
ภาพ 6 ผลงานผู้เรียน เรื่อง เจ้าหญิงหินกิ้ง.....	321
ภาพ 7 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ความลับในป่ากับเขาหินกิ้ง.....	321
ภาพ 8 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ก้อนหินที่มีค่าที่สุด.....	322
ภาพ 9 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ใครจะถึงก่อนกันนะ.....	322
ภาพ 10 กิจกรรมสัมภาษณ์การจัดการเรียนการสอน.....	324
ภาพ 11 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับกลุ่มผู้เรียนรายบุคคล.....	324
ภาพ 12 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มย่อย.....	325
ภาพ 13 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย.....	325

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเขียนเป็นการสื่อสารกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกับมวลชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและความรอบคอบเพื่อให้การสื่อสารนั้นตรงตามเจตนา การเขียนสร้างสรรค์เป็นงานเขียนอีกลักษณะหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการคิดและจินตนาการ ดังพรรณนะของ เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น. 1-2) ว่างานเขียนสร้างสรรค์เป็นงานที่มีความใหม่ แปลก แตกต่าง มีความงามทางด้านศิลปะ หรือความงามในเชิงวรรณศิลป์ รวมทั้งการผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับรูปแบบ ตลอดจนการแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียน โดยใช้ภาษาในการสะท้อนความคิด พรรณนาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สหวิรัชญ์ พลหาญ (2563) เรื่อง ทักษะแห่งอนาคตสำหรับคนรุ่นใหม่โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สรุปผลได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะในอนาคตที่จำเป็นเพื่อเตรียมคนรุ่นใหม่ก้าวเข้าสู่โลกอนาคต โดยการเขียนสร้างสรรค์ต้องอาศัยทักษะการคิดสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นแล้วจึงถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียน

การเขียนสร้างสรรค์ได้นำมาจัดเป็นรายวิชาในการจัดการเรียนการสอนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา แต่ทว่าการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ยังพบปัญหาการเขียนสร้างสรรค์ ดังงานวิจัยของ อนุวัติ แก้วลอย ปิยาภรณ์ พิษฐานิรัตน์ และภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์ (2566) เรื่อง การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเพราะผู้สอนขาดทักษะในการสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรม เน้นรูปแบบการเขียนและกฎเกณฑ์ทางภาษามากจนเกินไปจึงส่งผลให้ผู้เรียนเรียนเกิดความรู้สึกลัว การเขียนเป็นเรื่องยาก และไม่อยากจะเขียนต่อไป

ส่วนสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษาพบในงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและ

เขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับปริญญาตรีมีปัญหาใน 2 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน กล่าวคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดแรงจูงใจในการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ รวมทั้งขาดความสามารถในการลำดับความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ตลอดจนการใช้ภาษาที่ดี ปัญหาในด้านผู้สอนพบว่า ขาดทักษะในการนำวิธีสอนเพื่อกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ในการเขียนสร้างสรรค์ได้

สภาพปัญหาดังกล่าวยังพบในงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2559) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเซาว์ปัญญา สามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยคิดว่า เป็นทักษะที่ยากและน่าเบื่อ เนื่องจากต้องมีการฝึกปฏิบัติทุกชั่วโมง ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ และจินตนาการในการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ ประกอบกับยังคงยึดติดกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ ทางภาษามากเกินไป และไม่สามารถเชื่อมโยงหรือลำดับความคิดได้ โดยมาจากการจัดการเรียน การสอนที่เน้นวิธีการบรรยาย เมื่อนำไปปฏิบัติจึงทำให้ผู้เรียนมองไม่เห็นขั้นตอนของการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรขวัญ ทองเถาว์ นิศานาจ โสภภาพ และปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์ (2568) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ วรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า ในการสอนเขียนสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน แต่ผู้เรียนเกิดปัญหาและยังขาดทักษะในการคิดและ เขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยพบปัญหาการคิดริเริ่มในการเขียนเนื้อเรื่อง และไม่สามารถหลุดออกจาก กรอบความคิดที่ตนเองเคยอ่านมาได้

ปัญหาในการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนการเขียน สร้างสรรค์จำเป็นต้องมีกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้ ผู้สอน ก็ควรจะปรับเปลี่ยนวิธีการสอน และให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนทำ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองในขณะเดียวกันผู้สอนจะต้องมี กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่อย่างเป็นระบบจนทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานเขียน สร้างสรรค์ได้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การเขียนสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้พบทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่ จะสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ได้ กล่าวคือ ทฤษฎีสัมพันธบท เป็นทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่ว่าด้วยการอ่านหรือการรับสาร เพื่อเป็นการเตรียมตัวของผู้เขียน

ส่วนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นขั้นตอนส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ โดยมีรายละเอียดของทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้

แนวคิดของสัมพันธบทมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแนวคิดต้นทางของนักวิชาการในต่างประเทศจนกระทั่งถึงแนวคิดของนักวิชาการในประเทศไทย มีการขยายความแนวคิดออกไปอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น แต่เมื่อผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการเรียนการสอน หรือนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรมจะเห็นว่า มีการใช้ชื่อทฤษฎี จำนวน 2 ชื่อ ได้แก่ ทฤษฎีสหบท และทฤษฎีสัมพันธบท ซึ่งทั้งสองชื่อนั้นแปลมาจากคำว่า “Intertextuality” แต่เมื่อพิจารณาจากความหมายของชื่อทฤษฎีในภาษาไทยจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 โดยให้ความหมายของคำว่า “สัมพันธ” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, น. 1210) หมายถึง “ผูกพัน, เกี่ยวข้อง” ส่วนคำว่า “สท” (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556 น. 1186) หมายถึง “ด้วยกัน, พร้อมกัน, ร่วม, ร่วมกัน” จากความหมายข้างต้นจะเห็นได้ว่า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของคำทั้งสองคำไว้มิได้แตกต่างกันจึงสามารถใช้แทนกันได้

จากความหมายของคำว่า สัมพันธบท และสทบท ดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยจึงใช้คำว่า “สัมพันธบท” ในงานวิจัยนี้ด้วยเหตุผล 2 ประการ ดังนี้

1. แสดงการเชื่อมโยงระหว่างตัวบท กล่าวคือ คำว่า “สัมพันธ” เป็นคำที่แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมโยงตัวบทเดิมที่ได้จากการอ่านแล้วนำตัวบทนั้นไปเป็นแนวทางหรือเป็นแรงบันดาลใจในการเขียนตัวบทใหม่ต่อไป
2. รูปแบบของการวิจัย กล่าวคือ การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้สามารถดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กได้ โดยการดัดแปลงจะต้องแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทที่เขียนขึ้นใหม่

งานวิจัยหลายเรื่องได้นำทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการบวนการจัดการเรียนการสอน การเขียนสร้างสรรค์ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา เช่น ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดังงานวิจัยของ ประจักษ์ น้อยเหนือ (2557) เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสหบทมาใช้ในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์เน้นความสัมพันธ์ของตัวบท วรรณกรรมที่เกิดร่วมยุคสมัยเดียวกันมักมีลักษณะร่วมกัน เช่น ความรู้ ความคิด ค่านิยม และลักษณะเฉพาะตน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับประสบการณ์ใหม่ โดยทฤษฎี

สหบทตามแนวคิดของบลูมมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เปรียบเทียบตัวบท 2 ตัวบท 2) ร่างงานเขียนแล้วเพิ่มเติมเนื้อหา และ 3) ประเมินคุณค่าของงานเขียน และงานวิจัยของ ชิงชัย เตียเจริญ (2564) เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยนำแนวคิดสหบทของบลูมมาปรับใช้ในการวิจัย สรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ด้านฉันทลักษณ์ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการใช้ถ้อยคำ และด้านกวีโวหาร มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกองค์ประกอบ ในส่วนของผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองดีขึ้น

ระดับอุดมศึกษา เช่น งานวิจัยของ อธิมาส มากจ้อย (2553) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยนำแนวคิดทฤษฎีสหบทของบลูมมาใช้ในการสอนเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากนักเขียนรุ่นใหม่มักจะได้รับอิทธิพลจากนักเขียนรุ่นก่อน หากแต่พยายามหลีกเลี่ยงให้แตกต่างออกไป โดยสังเคราะห์ทฤษฎีสหบทออกเป็นขั้นตอนการสอน จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างประสบการณ์และวางแผนการเขียน 2) ขั้นเชื่อมโยงตัวบท 3) ขั้นร่างงานเขียน 4) ขั้นประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเติมเต็มงานเขียนให้สมบูรณ์ และงานวิจัยของ นพวรรณ เนตรธานนท์ และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2568) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนของนักศึกษา โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของบลูมมาพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างประสบการณ์ 2) ขั้นเชื่อมโยงตัวบท 3) ขั้นร่างงานเขียน 4) ขั้นประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเติมเต็มงานเขียน ผลการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มเป้าหมายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

การศึกษางานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีสัมพันธบทจากแนวคิดของนักวิชาการต่างประเทศตามแนวคิดใดแนวคิดหนึ่งมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนต่างกันไป ในขณะที่ทฤษฎีสัมพันธบทยังถูกมาใช้ในการวิเคราะห์วรรณกรรม เช่น งานวิจัยของ ชมพูนุท เหลืองสมบูรณ์ (2561) เรื่อง เปรียบเทียบการเล่าเรื่อง สัมพันธบทและบริบทของนวนิยาย ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ กรณีศึกษาเรื่องทวิภพ เพื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบ

ของสื่อ และสัมพันธ์ของสื่อ ตลอดจนบริบทสังคมไทย สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด และภาพยนตร์ทั้ง 2 ชุด ได้มีการคงเดิมไว้ตามแบบนวนิยาย แต่เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่แสดงให้เห็นถึงการกระทำของตัวละครผ่านหน้าจอโทรทัศน์ และได้จัดทำในยุคสมัยที่แตกต่างกัน ในเรื่องของฉาก มุมมอง และบทสนทนา ละครโทรทัศน์สามารถแสดงออกมาได้มากกว่า จึงสามารถที่จะขยายความหรือดัดแปลงตัวบทต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม ส่วนภาพยนตร์มีการนำเสนอบริบทที่แตกต่างออกไป และงานวิจัยของ ภัทธิยา ศรีสุข (2564) เรื่อง ทศกัณฐ์การสื่อสารความหมายและสัมพันธ์ในบริบทวัฒนธรรมประชานิยม โดยศึกษาตัวละครทศกัณฐ์ในบริบทวัฒนธรรมประชานิยม ในช่วง พ.ศ. 2557-2561 สรุปได้ว่า เนื้อหาในการสื่อความหมายของตัวละครทศกัณฐ์ประกอบด้วยการคงเดิม การขยายความ การตัดทอน และการดัดแปลงจากตัวบทเดิมไปบ้าง เพื่อใช้ในการสืบทอดวัฒนธรรม และผลิตซ้ำให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่นำทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทวรรณกรรมพบว่า สัมพันธบทมีลักษณะเป็นการดัดแปลงตัวบทเดิมให้เป็นตัวบทใหม่มีการเปลี่ยนรูปแบบได้ เช่น จากกลอนบทละครเป็นบทภาพยนตร์เพื่อนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ แต่ทั้งนี้ ตัวบทใหม่ต้องแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับตัวบทเดิม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ตรีศิลป์ บุญขจร (2549, น. 163) และ กาญจนา แก้วเทพ (2553, น. 315-316) ว่า “สัมพันธบท” มีลักษณะสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก คือ การอ่านตัวบทเพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบในการสร้างตัวบทใหม่ และประเด็นที่สอง เป็นวิธีการสร้างตัวบทใหม่ที่ต้องมีการอ้างอิง อาศัย และสัมพันธ์ ตลอดจนได้รับอิทธิพลจากตัวบทเดิม โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์หีบหาหาหน้าที่ของภาษาจากข้อเขียนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับบทอ่านหรือตัวบทอื่น ๆ ในลักษณะตัวบทเดิมกับตัวบทใหม่ และมีกระบวนการสร้างตัวบทใหม่จากการตีความตัวบทเดิมได้หลายวิธี จากแนวคิดสัมพันธบทดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิดสัมพันธบทเกี่ยวกับการดัดแปลงตัวบทเดิมเพื่อเป็นตัวบทใหม่สามารถส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้

นอกจากทฤษฎีสัมพันธบทแล้ว ผู้วิจัยยังพบกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ มาช่วยสร้างในขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนได้โดย กิ่งกาญจน์ บุณยสินวัฒนกุล (2559, น. 41-43) กล่าวถึง กระบวนการคิดตามแนวคิดของ Plsek ว่ามีขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) เป็นขั้นของการเริ่มสังเกต (Observation) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างรอบคอบแล้วใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ (Analysis) เพื่อแยกแยะข้อมูลและสังเกตได้จากหลักการของเหตุและผล

ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) เป็นขั้นตอนหลังจากใช้ความรู้ที่ได้จากการสังเกตและการคิดวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว จึงนำความรู้ที่เก็บไว้ในระบบความคิด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้าง

ความคิดใหม่ (Generation) โดยเปรียบเทียบกับความคิดเดิมที่มีมาก่อน แล้วการขยายความคิดให้กว้างออกไป

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของความคิด จากนั้นจึงประเมินความคิดเพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุดแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action) เป็นขั้นตอนการเลือกความคิดที่ดีที่สุดไปทดลองปฏิบัติ (Implementation)

จากการศึกษาเบื้องต้นพบว่า มีผู้วิจัยนำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek มาพัฒนาเป็นรูปแบบการสอนเพื่อวัดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ดังวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตของ บัณฑิต ภัคดิฐ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ จังหวัดหนองคาย โดยใช้ฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek โดยพบว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์และจินตนาการ และกระบวนการคิดเดิมจะส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ยังมีการนำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek มาจัดการเรียนการสอนร่วมกับทฤษฎีอื่น เพื่อก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนสร้างสรรค์ในงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุณยสินวัฒนกุล (2559) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเซาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ต้องอาศัยกระบวนการทางสมองเพื่อช่วยให้เกิดความกระจ่างด้านกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถผลิตผลงานที่เป็นรูปธรรมได้

การเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการเขียนอีกประเภทหนึ่งที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ดังพรรณนาของ นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 23-25) ว่า นิทานต้องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ ความคิดและสติปัญญา ช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ เด็กเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละคร ช่วยในการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ และมีความสำคัญต่อสังคม ช่วยสอนให้เด็ก รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และได้ความรู้ไปพร้อม ๆ กัน ในขณะที่ วิริยะ สิริสิงห์ (2551, น. 10) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ลักษณะสำคัญของหนังสือสำหรับเด็กต้องมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย 2) มีรูปแบบที่เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย 3) มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริยา อินคำ ศราวุธ หล่อดี และวรัญญา ยิ่งยงศักดิ์ (2568) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณค่าในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปได้ว่า นิทานสำหรับเด็กควรมีคุณค่าต่าง ๆ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณค่าด้านอารมณ์และจิตใจ 2) คุณค่าด้านสังคม

3) คุณค่าด้านสติปัญญา และ 4) คุณค่าด้านร่างกาย ในขณะเดียวกันนิทานยังทำหน้าที่พัฒนาทักษะการอ่านของเด็กได้อีกด้วยด้วย ดังงานวิจัยของ พิมพ์ชนก บรรจงแต้ม สติธิกร สุมาลี และอุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ (2568) เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนไทยระดับประถมศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติ สรุปได้ว่า นิทานสำหรับเด็กควรใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ สำนวนภาษาไม่ซับซ้อน จึงจะมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในการสอนการอ่าน

จากทฤษฎีของนักวิชาการและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า นิทานสำหรับเด็กมีความสำคัญต่อตัวเด็ก ผู้ปกครอง และสังคม โดยนิทานสำหรับเด็กต้องใช้ภาษาที่เหมาะสม มีคุณค่าในด้านต่าง ๆ ช่วยพัฒนาการอ่านของเด็ก มีรูปแบบที่ดี และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กด้วย ดังนั้น การออกแบบนิทานสำหรับเด็กที่ดีตามหลักวิชาการจึงสัมพันธ์กับการเขียนสร้างสรรค์

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ผนวกกับทฤษฎี แนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเขียนสร้างสรรค์จำเป็นต้องมีต้นแบบ หรือตัวอย่างมาผสานกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยจึงใช้ทฤษฎีสัมพันธบทเป็นทฤษฎีทางการอ่านเพื่อเป็นการรับข้อมูลแล้ว นำข้อมูลไปประมวลผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์แล้วถ่ายทอดไปสู่งานเขียน แต่ทว่าการเขียนสร้างสรรค์นั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามขั้นตอนจนเกิดผลงานเขียนสร้างสรรค์ได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek มีลำดับขั้นตอนที่สามารถสร้างความคิดสร้างสรรค์ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek จำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นพัฒนาขั้นจินตนาการ และขั้นลงมือกระทำ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.1 เพื่อสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.2 เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความสำคัญของการวิจัย ดังนี้

1. งานวิจัยนี้สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. งานวิจัยนี้ตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้นิทานท้องถิ่นเป็นตัวบทต้นแบบเพื่อสร้างตัวบทใหม่ที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่านต่อไป

3. งานวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กต่อไป

4. งานวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อใช้ในการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. งานวิจัยนี้ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการเขียนสร้างสรรค์ให้แก่ผู้สอนและนำไปปรับใช้ในการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมเด็กในระดับปริญญาตรีต่อไปได้ หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Developmemt) เป็นการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีขอบเขต 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบด้วย 1) การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และ 2) แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลและขอบเขตด้านตัวแปร ดังนี้

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กสำหรับผู้สอน และผู้เรียน จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน และ 4) การวัดผลและประเมินผล รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ

1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล เก็บข้อมูลจากผู้สอนและผู้เรียนในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่างที่เปิดสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ดังนี้

1.2.1 กลุ่มผู้สอนที่เคยสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรม หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง สำหรับเด็กจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 2 คน รวม 8 คน

1.2.2 กลุ่มผู้เรียนที่เคยเรียนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 5 คน รวม 20 คน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก

2. การศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) แนวทางของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 2) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 3) การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก และ 4) การวัดผลประเมินผลความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2.2 ขอบด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านแนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และด้านการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก จำนวน 5 คน

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา นำมาจากคำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยคัดเลือกส่วนของการฝึกทำหนังสือสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมเป็นการวิเคราะห์หัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด เป็นการกำหนดประเด็นสำคัญในการเขียนนิทานสำหรับเด็กจากเรื่องที่ได้จากขั้นที่ 1 ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ เป็นการกำหนดโครงร่างตัวบทใหม่โดยดัดแปลงให้มีความแปลกใหม่ แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตัวบทเดิม ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ เป็นการเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงร่างที่วางไว้ด้วยการขยายความคิด และเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง เป็นการสะท้อนความคิดผลงานของเพื่อนเพื่อช่วยกันปรับแก้ไขผลงานให้สมบูรณ์

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการตรวจความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ และกลุ่มผู้เรียนทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน และด้านการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมเด็ก จำนวน 1 คน

2.2 ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 221267 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 9 คน เพื่อทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านตัวแปร แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ และ 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 ความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

3.2 ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลและขอบเขตด้านตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

1.1 รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย ความเป็นมาของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบ และการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบ

1.2 คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ และตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เรียนระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวน 29 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วยขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล และขอบเขตด้านตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) เนื้อหา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) สื่อการเรียนรู้ และ 4) การวัดผลและประเมินผล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เรียนระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 29 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เรียนระดับปริญญาตรีที่เรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีสัมพันธภาพ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทใหม่ ซึ่งมีวิธีการสร้างตัวบทใหม่ให้แตกต่างจากตัวบทเดิมด้วยวิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมด้วย 3 วิธีการ ได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่ตัวบทใหม่

2. กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek หมายถึง ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติการเพื่อให้เกิดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) เป็นขั้นของการเริ่มสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูล

2.2 ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) เป็นขั้นตอนหลังจากที่สมองใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิม จากนั้นใช้วิธีการเปรียบเทียบหรือขยายความคิดให้กว้างออกไป

2.3 ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) เป็นขั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประเมิณความคิดเพื่อนำมาใช้งานต่อไป

2.4 ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action) เป็นขั้นนำความคิดที่ประเมินแล้วว่าดีที่สุดไปทดลองปฏิบัติจริง

3. การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวที่ต้องใช้ความคิด ใช้จินตนาการในรูปแบบร้อยแก้ว ประกอบด้วยลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

3.1 เนื้อหา ต้องมีความคิดริเริ่ม สามารถสร้างความคิด จินตนาการที่แปลกใหม่ หรืออาจปรับปรุงพัฒนาจากงานเขียนที่มีอยู่ก่อนหน้านี้

3.2 รูปแบบ ต้องเป็นงานเขียนรูปแบบร้อยแก้ว โดยรูปแบบต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา

3.3 ภาษา ต้องมีศิลปะในการใช้ภาษาที่ดี มีการเลือกถ้อยคำ เรียงประโยคที่ถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นวรรณศิลป์เหมาะสมกับวัยผู้อ่าน

3.4 คุณค่า ต้องเกิดกับผู้อ่านในด้านจิตใจ สติปัญญา ไร่อารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน รวมทั้งนำแนวคิดจากงานเขียนไปใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

4. นิทานสำหรับเด็ก หมายถึง เรื่องที่เขียนขึ้นสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี มีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

4.1 เนื้อเรื่องต้องมีความสนุกสนาน มีเนื้อหาไม่ยาวจนเกินไป เป็นไปตามพัฒนาการของเด็ก มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดี มีการสร้างตัวละครเอกที่เป็นเด็กหรือวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน ตัวละครมีการแก้ปัญหา มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม มีฉากในเนื้อเรื่องที่เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ และจบเรื่องแบบสุขนานุกรม

4.2 ภาษาที่ใช้ต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความชัดเจน เป็นภาษาที่สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน เน้นความสุภาพ ไม่มีคำหยาบคาย คำกวม เรียงประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และแบ่งวรรคตอนถูกต้อง

4.3 ภาพประกอบควรมีขนาดใหญ่ เป็นสี่เหลี่ยมพื้นผ้า สอดคล้องกับเนื้อเรื่องหรือคำบรรยาย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งตีงาม และเรียงลำดับภาพตามทิศทางการอ่าน

5. รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek หมายถึง แบบแผนของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่จัดทำขึ้นไว้อย่างเป็นระบบประกอบด้วย ความเป็นมา

ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) เป็นการเลือกนิทานที่สนใจเพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและเตรียมหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก จากนั้นจึงวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

5.2 ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) เป็นการกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิม แต่ยังคงรักษาเค้าเรื่องเดิม โดยนำองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมมาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมเพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่

5.3 ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) เป็นการกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่ แล้วทบทวนโครงเรื่องที่จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ

5.4 ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) เป็นการเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก การกำหนดชื่อเรื่อง การกำหนดร่างภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง แล้วตรวจสอบความถูกต้อง

5.5 ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) เป็นการนำเสนอตัวบทใหม่ของตนเองให้ผู้สอนและเพื่อนช่วยกันสะท้อนความคิดจากนั้นจึงนำผลการสะท้อนความคิดไปปรับแก้ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek หมายถึง คำแนะนำและกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้

7. ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการเขียนนิทานสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี โดยใช้วิธีการดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กที่สามารถวัดได้ด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยครอบคลุมการวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

7.1 ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ เป็นความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ครอบคลุม 6 ประเด็น ได้แก่ 1) ตั้งชื่อเรื่องแปลกใหม่น่าสนใจ สื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่อง

จากตัวบทเดิม 2) ใช้วิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมโดยใช้ 3 วิธีการ ได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ครบทั้ง 3 วิธีการ 3) เนื้อเรื่องคงเค้าโครงของตัวบทเดิมไม่ดัดแปลงจนไม่เห็นเค้าโครงของตัวบทเดิม 4) มีจินตนาการในการสร้างตัวบทใหม่ 5) มีกลวิธีในการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องที่น่าสนใจต่างจากตัวบทเดิม และ 6) แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตนของผู้เขียน

7.2 องค์ประกอบของนิทานเป็นความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่องครอบคลุม 6 ประเด็น ได้แก่ 1) โครงเรื่องไม่ซับซ้อน สัมพันธ์กับประสบการณ์ตามวัย มีการสร้างปมและอุปสรรคความขัดแย้ง 2) มีแก่นเรื่องชัดเจน วิเคราะห์ได้ง่ายสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม 3) มีตัวละครวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน แสดงบทบาทสมเหตุสมผล ตั้งชื่อสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง 4) ฉากที่กระชับตรงไปตรงมา สอดคล้องกับเรื่องราว 5) มีบทสนทนาขนาดสั้น สอดคล้องกับบุคลิกตัวละคร 6) มีมุมมองสอดคล้องกับวัยของเด็ก

7.3 การใช้ภาษา เป็นใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านโดยครอบคลุม 7 ประเด็น ได้แก่ 1) ใช้ประโยคไม่ซับซ้อน 2) ใช้ถ้อยคำกระชับ 3) ไม่มีคำหยาบ 4) ใช้คำถูกต้องตรงความหมาย 5) ไม่ใช้คำยากเกินวันผู้อ่าน 6) ใช้คำที่อ่านแล้วเกิดจังหวะไพเราะ จดจำง่าย 7) ไม่พบคำเขียนผิด

7.4 คุณค่าที่ได้ เป็นคุณค่าของนิทานโดยครอบคลุม 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามวัย 2) การส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม 3) การส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง 4) การส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม และ 5) การส่งเสริมการฝึกคิดและการแก้ปัญหา

7.5 การร่างภาพประกอบ เป็นการร่างภาพประกอบโดยครอบคลุม 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การใช้ร่างภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง 2) ช่วยสร้างความเข้าใจเนื้อเรื่องชัดเจนขึ้น 3) ช่วยขยายเนื้อเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 4) ช่วยให้เกิดจินตนาการ และ 5) จัดวางองค์ประกอบของภาพน่าสนใจ

8. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง ผลการทดลองใช้ (Try out) รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากการทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มทดลองใช้ เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณากระบวนการจัดการเรียนรู้ (E_1) และผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้ (E_2) ซึ่งกำหนดค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งพิจารณาจากผลเฉลี่ยคะแนนทั้งหมด

ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ กำหนดค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ซึ่งพิจารณาจากผลคะแนนการประเมินผลหลังเรียนด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก กำหนดค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดสมมุติฐานของการวิจัย คือ ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบรู้ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบเนื้อหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
 2. โครงสร้างหลักสูตร
 3. กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก
 4. คำอธิบายรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก
รูปแบบจัดการเรียนรู้
1. ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้
 2. องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้จัดการเรียนรู้
 3. การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้
 4. การประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้

ทฤษฎีสัมพันธ์

1. แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสัมพันธ์

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

1. แนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การเขียนสร้างสรรค์

1. ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์
2. ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์
3. การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์
- การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน
 1. ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก
 2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของเด็ก
 3. ความสนใจในการอ่านของเด็กตามช่วงวัย
 4. หนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน
 5. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน
 6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็ก
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

เอกสารที่เกี่ยวข้องหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์ ประกอบด้วยความมุ่งหมายของหลักสูตร และคำอธิบายรายวิชา (สาขาวิชาภาษาไทย, 2563, น. 2-30) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1) ปรัชญา

ใช้ชีวิตอย่างมีปัญญา สืบสานภาษาดั้งเดิม ก้าวไกลสู่อนาคต

2) ความสำคัญของหลักสูตร

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ อันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาติ สมควร จะได้รับการทำนุบำรุงส่งเสริม และอนุรักษ์ไว้ให้ยั่งยืนตลอดไป อีกทั้งยังเป็นเครื่องมืออันดี ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.1) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะในการใช้ภาษาไทยสามารถในการบูรณาการความรู้ สู่การพัฒนาวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

3.3) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหา และดำรงตนได้สอดคล้องกับสังคมอย่างมีความสุข

3.4) เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความตระหนักในคุณค่า และดำรงรักษาไว้ซึ่งภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์และมรดกของชาติ

3.5) เพื่อผลิตบัณฑิตที่เฝ้าหาความรู้สำหรับพัฒนาตนและอาชีพตลอดเวลา

2. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ประกอบด้วย 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ดังตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

หมวดวิชา/กลุ่มวิชา/วิชา	หน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	32
- กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	7
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	10
2. หมวดวิชาเฉพาะ	96
- วิชาแกน	12
- วิชาเฉพาะด้านบังคับ	57
- วิชาเฉพาะด้านเลือก	21
- วิชาฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	6
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6
รวม	134

ที่มา: สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2563

3. กลุ่มวิชาเฉพาะด้านเลือก

วิชาเฉพาะด้านเลือกให้เลือกรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต โดยกำหนดให้เลือกรายวิชากลุ่ม ก. (กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา) จำนวน 12 หน่วยกิตเป็นหลัก และเลือกกลุ่มเนื้อหาวิชาตามกลุ่มที่นักศึกษาสนใจ จำนวน 9 หน่วยกิต ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

กลุ่มเนื้อหาวิชากลุ่ม ข. (กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์) และกลุ่ม ง. (กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม) จำนวน 9 หน่วยกิต หรือ กลุ่มเนื้อหาวิชากลุ่ม ค. (กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี) และกลุ่ม จ. (กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม) จำนวน 9 หน่วยกิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. กลุ่มเนื้อหาวิชาการใช้ภาษา (เลือก 12 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
2212101	การใช้ภาษาไทยในวงการสื่อสารมวลชน Usage of Thai Language in Mass Media	3 (3-0-6)
2212201	วาทวิทยา Speech	3 (2-2-5)
2212205	เทคนิคผู้ประกาศ Announcer Techniques	3 (2-2-5)
2212702	เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานเอกสารภาษาไทย Information Technology for Thai Documents	3 (2-2-5)
2213103	ภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ Thai for Foreigners	3 (3-0-6)
2213207	การเขียนและการพูดเชิงวิชาการ Academic Writing and Speaking	3 (2-2-5)
2213210	การใช้ภาษาไทยในวงการธุรกิจ Usage of Thai Language in Business	3 (3-0-6)
2214201	การอ่านตีความ Reading Interpretation	3 (2-2-5)
2214202	การเขียนเชิงสร้างสรรค์ Creative Writing	3 (2-2-5)
2214206	การเขียนบทละคร Playwriting	3 (3-0-6)
2214702	บรรณาธิการกิจ Editorial Work	3 (2-2-5)
2212607	การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก Production for Children's Literature	3 (2-2-5)
2213217	พิธีกรมืออาชีพ Professional Master of Ceremony	3 (2-2-5)
2213218	ภาษาเพื่อการจัดงาน Language for Event Management	3 (3-0-6)

ข. กลุ่มเนื้อหาวิชาหลักภาษาไทยและภาษาศาสตร์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
2211103	หลักการอ่านการเขียนคำไทย Reading and Writing Systems in Thai	3 (3-0-6)
2212106	พัฒนาการภาษาไทย Development of Thai Language	3 (3-0-6)
2213602	ภาษาไทยถิ่น Thai Dialects	3 (3-0-6)
2213605	ความหมายในภาษาไทย Meaning in Thai Language	3 (3-0-6)
2213606	การเล่นกับภาษาในสังคมไทย Speech Play in Thai	3 (3-0-6)
2213607	เสียงและระบบเสียงในภาษาไทย Sound and Sound System in Thai	3 (3-0-6)

ค. กลุ่มเนื้อหาวิชาวรรณคดี

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
2212105	ลักษณะคำประพันธ์ไทย Characteristics of Thai Poetry	3 (3-0-6)
2213401	วรรณศิลป์ในการประพันธ์ Art of Literature	3 (2-2-5)
2213402	คีตวรรณกรรม Thai Songs	3 (3-0-6)
2213409	วรรณคดีการละคร Thai Dramatic Literature	3 (3-0-6)
2213412	วรรณกรรมเด็ก Children's Literature	3 (3-0-6)
2213423	วรรณคดีเปรียบเทียบ Comparative Literature	3 (3-0-6)
2213424	วรรณกรรมที่ได้รับรางวัล Award-winning Books	3 (3-0-6)

ง. กลุ่มเนื้อหาวิชาภาษาและวรรณกรรมที่สัมพันธ์กับสังคมและวัฒนธรรม

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
2213608	ภาษาและการรับวัฒนธรรม Language and Acculturation	3 (3-0-6)
2213609	ภาษาอาเซียน ASEAN Languages	3 (3-0-6)
2214401	การวิจารณ์ Criticism	3 (3-0-6)
2214703	การแปรรูปวรรณกรรม Literature Transmutation	3 (3-0-6)
2213425	วรรณกรรมการเมือง Political Literature	3 (3-0-6)
2213426	วรรณกรรมเพื่อการท่องเที่ยว Literature for Tourism	3 (3-0-6)
2213427	วรรณกรรมกับเพศวิถี Literature and Sexuality	3 (3-0-6)
2213428	วรรณกรรมอาเซียน ASEAN Literature	3 (3-0-6)
2213429	วรรณกรรมเพลงพื้นบ้าน Folklore Literature	3 (3-0-6)

4. คำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก 3 (2-2-5) หน่วยกิต

The Creation of Children Books

คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย : พัฒนาการ ประเภท รูปแบบ หลักการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก การวิเคราะห์ การประเมินค่า และฝึกทำหนังสือสำหรับเด็กอย่างสร้างสรรค์

คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ : Development, genres, formats, principles for creating children's books, analysis, evaluation, and practice making children books creatively.

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชา

- 1) อธิบายพัฒนาการ ประเภท รูปแบบ หลักการสร้างหนังสือสำหรับเด็กได้
- 2) เลือกประเภทหนังสือสำหรับเด็กที่เหมาะสมกับเด็กในวัยต่าง ๆ ได้

- 3) ประเมินค่าหนังสือสำหรับเด็กได้
- 4) เลือกใช้ความรู้ทางภาษาไทย วรรณกรรมไทย คติชนวิทยาในการสร้างเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานได้อย่างสร้างสรรค์
- 5) จัดทำหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานอย่างสร้างสรรค์จากความรู้ทางภาษา วรรณกรรมไทย คติชนวิทยา และเทคโนโลยีการสื่อสารได้
- 6) แสดงออกถึงควมมีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อนหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา

จากการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) และคำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ผู้วิจัยได้นำความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางภาษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ และส่วนหนึ่งของคำอธิบายรายวิชาคือ การฝึกทำหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาโดยเฉพาะข้อ 4) เลือกใช้ความรู้ทางภาษาไทย วรรณกรรมไทย คติชนวิทยาในการสร้างเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานได้อย่างสร้างสรรค์ และ 5) จัดทำหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานอย่างสร้างสรรค์จากความรู้ทางภาษา วรรณกรรมไทย คติชนวิทยา และเทคโนโลยีการสื่อสารได้ มาเป็นแนวทางในการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยใช้เนื้อหาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน

รูปแบบจัดการเรียนรู้

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้

รูปแบบจัดการเรียนรู้หรือรูปแบบการสอนมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ ดังนี้

Gunter Mary et al., (2003, p. 57) ให้ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่าเป็นกรอบแนวคิด หรือแบบแผนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

Joyce and Weill (2009, p. 25) ได้ให้คำนิยามของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่า แบบแผนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้วยการนำแนวคิดต่าง ๆ รวมทั้งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกันมาจัดเป็นลำดับขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2557, น. 122) ได้ให้ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดระบบ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้

ซึ่งได้รับการพิสูจน์ หรือทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2560, น. 62) ได้ให้ความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่าเป็นแบบแผนเชิงปฏิบัติการเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยใช้แนวคิดทางทฤษฎี ปรัชญา หลักการ หรือความเชื่อพื้นฐาน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบขององค์ประกอบต่าง ๆ และแสดงแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบที่ต้องการ

ราชบัณฑิตยสภา (2564, น. 354-355) กล่าวถึงความหมายของคำว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้ ว่าหมายถึง แบบแผนของกระบวนการสอนที่ได้รับการจัดลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือและนำไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น กระบวนการสอนดังกล่าวต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบตามระเบียบวิธีที่เหมาะสม จนกระทั่งมั่นใจได้ว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายได้จริง จึงมีการเผยแพร่ให้นำไปใช้เป็นแบบแผนในการสอนเรื่องต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายตามที่รูปแบบนั้นกำหนด

ทิตินา แคมมณี (2566, น. 477) กล่าวว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้ คือ แบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี/หลักการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าว จะประกอบด้วย ทฤษฎีหรือหลักการที่รูปแบบนั้นและกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะ อันจะนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนขึ้น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

จากความหมายของรูปแบบจัดการเรียนรู้ข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการพิสูจน์หรือทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพ โดยมีลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบตามมีทฤษฎี แนวคิด หรือหลักการที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอนเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนนั้น

2. องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้

นักวิชาการด้านการศึกษามากท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ ดังนี้

Joyce and Weill (2009, p. 100) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่ามีลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

- 1) หลักการของรูปแบบ เป็นการกล่าวถึงความเชื่อและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ
- 2) วัตถุประสงค์ เป็นสิ่งมุ่งหวังจะให้เกิดกับตัวผู้เรียน

- 3) เนื้อหา เป็นสาระการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้
- 5) วิธีวัดผลและประเมินผล เป็นการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

รสริน เจริมโรสง (2554, น. 62-63) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้จากนักการศึกษาต่างประเทศและไทยพบว่า สามารถสรุปองค์ประกอบของการเรียนการสอนได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบ เป็นการนำความเชื่อ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้หรือการสอน มาใช้เป็นพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งต้องตรวจสอบคุณภาพในสถานการณ์จริง และนำมาประเมินผล แก้ไขปรับปรุงรูปแบบก่อนเผยแพร่ เพื่อให้สามารถใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามแนวคิด

3) กระบวนการเรียนการจัดการเรียนรู้

4) การประเมินผลตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

บุญเลี้ยง หุมทอง (2560, น. 62) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วย

1) หลักการของรูปแบบ เป็นส่วนที่แสดงถึงแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานการพัฒนาหรือออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปใช้สำหรับการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบต่อไป

2) จุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุความคาดหวัง โดยเฉพาะที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบ

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนของขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

4) การวัดและประเมินผล เป็นส่วนของการตรวจสอบผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น

ทศนา แวมมณี (2566, น. 221-222) อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ดังนี้

1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น

2) มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ

3) มีการจัดระบบ คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำนักเรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ

4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วย
ในกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากข้อมูลข้างต้นนำมาสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้

Joyce and Weill (2009, p. 100)	รสริน เจริญไธสง (2554, น. 62- 63)	บุญเลี้ยง ทุมทอง (2560, น. 62)	ทศนา แคมมณี (2566, น. 221-222)	สรุป
หลักการของ รูปแบบ เป็นการ กล่าวถึงความเชื่อ และแนวคิด พื้นฐานของ รูปแบบ	หลักการของ รูปแบบ เป็นการ นำความเชื่อ ทฤษฎี หลักการ แนวคิดที่สัมพันธ์ กับการเรียนรู้หรือ การสอน มาใช้ เป็นพื้นฐาน การพัฒนา รูปแบบ การจัดการเรียนรู้	หลักการของ รูปแบบ เป็นส่วนที่ แสดงถึงแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็น พื้นฐานการพัฒนา หรือออกแบบ รูปแบบการจัดการ เรียนรู้ซึ่งจะ นำไปใช้สำหรับการ กำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม ขั้นตอนการจัดการ เรียนรู้ของรูปแบบ ต่อไป	ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อ ที่เป็นพื้นฐาน ของรูปแบบนั้น	1. หลักการของรูปแบบ เป็นการแสดงให้เห็นว่า มีการนำแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในการออกแบบ รูปแบบการจัดการเรียนรู้
วัตถุประสงค์ เป็น สิ่งมุ่งหวังจะให้ เกิดกับตัวผู้เรียน	วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ ซึ่งต้อง ตรวจสอบ คุณภาพใน สถานการณ์จริง และนำมา ประเมินผล แก้ไข ปรับปรุงรูปแบบ ก่อนเผยแพร่ เพื่อให้สามารถใช้ รูปแบบการ จัดการเรียนรู้ได้	จุดประสงค์ของ รูปแบบ เป็นส่วนที่ ระบุความคาดหวัง โดยเฉพาะที่ ต้องการให้เกิดขึ้น หลังการใช้รูปแบบ	มีการจัด องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบ ของระบบให้ สามารถนำ นักเรียนไปสู่ เป้าหมายของ ระบบหรือ กระบวนการ	2. วัตถุประสงค์ ของรูปแบบ เป็นการแสดงเป้าหมาย ของกระบวนการ จัดการเรียนรู้

Joyce and Weill (2009, p. 100)	รสริน เจริญไธสง (2554, น. 62-63)	บุญเลี้ยง ทุมทอง (2560, น. 62)	ทศนา แคมมณี (2566, น. 221-222)	สรุป
ตรงตามแนวคิด				
เนื้อหา เป็นสาระการเรียนรู้	-	-	-	3. เนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่กำหนดให้เรียน
กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้	กระบวนการจัดการเรียนรู้	กระบวนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนของขั้นตอนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ	4. เป็นการแสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีที่นำมาใช้
			มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	
วิธีวัดผลและประเมินผล เป็น การประเมินผล การประเมินผล ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	การประเมินผล ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล เป็น ส่วนของการตรวจสอบผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่สร้างขึ้น	-	5. การวัดผลและประเมินผล เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ให้เป็นไปวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

จากตารางการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทำให้เห็นว่ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของ รูปแบบ เป็นการแสดงให้เห็นว่ามีการนำแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในการออกแบบรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เป็นการแสดงเป้าหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) เนื้อหา ของรูปแบบ เป็นสาระหรือข้อมูลที่กำหนดให้เรียน 4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีที่นำมาใช้ 5) การวัดผลและประเมินผล ในการนี้ผู้วิจัยนำการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาสร้างเป็นรูปแบบ จัดการเรียนรู้โดยเพิ่มความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นการแสดงให้เห็นถึง ความสำคัญและความเป็นมาของการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้
- 2) หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้
- 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้
- 4) เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้
- 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้
- 6) การวัดและประเมินผลหลังจากเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้

3. การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้

การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนสำคัญของการวิจัย โดยมีนักวิชาการ หลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

Dick, Carey and Carey (2004, p. 38) กล่าวถึงขั้นตอนที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนรู้ โดยมีองค์ประกอบ 10 ประการ ดังนี้

- 1) การระบุจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- 2) การวิเคราะห์การเรียนการสอน
- 3) การวิเคราะห์ผู้เรียนและคุณลักษณะของผู้เรียน
- 4) การเขียนจุดประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
- 5) การพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
- 6) การพัฒนาวิธีการสอน
- 7) การเลือกใช้วัสดุฝึกในการเรียนการสอน
- 8) การประเมินผลย่อยของกิจกรรมการเรียนการสอน
- 9) การประเมินผลรวมของกิจกรรมการเรียนการสอน
- 10) การทบทวนการเรียนการสอน

Joyce and Weil (2009, pp. 11-12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด และองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญสำหรับนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา

2) กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาหรือสาระ การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยพิจารณา ให้แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันตามแนวคิด หลักการพื้นฐานที่นำมาใช้

3) ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นการหาข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับยืนยันได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีองค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ให้เกิดผลต่อผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4) ประเมินผลรูปแบบ โดยทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีในด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ จากนั้นนำไปทดลองกับสถานการณ์จริงแล้วคำนวณหาประสิทธิภาพ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2560, น. 60-61) กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านแนวคิดทฤษฎี หลักการ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนจากการเอกสาร การสังเกต หรือการสัมภาษณ์

2) กำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ

3) กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบจัดการเรียนรู้ไปใช้ซึ่งอาจกำหนดเป็นรายละเอียดวิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้การใช้รูปแบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้ควรประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้

5) การปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้ควรทำเป็น 2 ระยะ ได้แก่ 1) ก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้ และ 2) หลังการนำรูปแบบไปทดลองใช้

ทิตนา แคมมณี (2566, น. 201-204) กล่าวถึงขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน

2) ศึกษาหลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบ และเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้

3) ศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ค้นพบองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง และป้องกันปัญหา ซึ่งอาจจะทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีขนาดประสิทธิภาพ

4) กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาว่า มีปัจจัยใดที่สามารถช่วยให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย หรือจุดมุ่งหมาย

5) จัดกลุ่มองค์ประกอบ โดยนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป

6) จัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ผู้สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลต่อกัน ตลอดจนจัดลำดับองค์ประกอบให้ถูกต้องและเหมาะสม

7) จัดผังจำลององค์ประกอบ การสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบเหล่านั้น

8) ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

9) ศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่า ได้ผลตามเป้าหมายหรือไม่ใกล้เคียงกับเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

10) ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยนำผลการทดลองใช้ ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นผู้วิจัยสรุปการขั้นตอนการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาเป็นแนวทางของขั้นตอนในการสร้างรูปแบบได้ จำนวน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) การศึกษาทฤษฎี หลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ รวมทั้งการศึกษาสภาพการณ์ และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

3) การกำหนดและจัดกลุ่มองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุและผล

4) การจัดทำผังจำลองรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของขั้นตอนในรูปแบบ

5) การนำไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

6) การตรวจสอบประสิทธิภาพและผลที่เกิดจากการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

7) การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามข้อค้นพบที่ได้จากการนำไปใช้

4. การประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้

การประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้จะทำให้การปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจน โดยการประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นขั้นตอนหนึ่งในการตรวจสอบความตรงของรูปแบบทั้งความตรงภายในและความตรงภายนอกซึ่งมีหลายวิธี วิธีการหนึ่งที่นิยมนำมาใช้ในการประเมิน คือ การประเมินความเหมาะสม และค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบ ดังนี้

4.1 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบในด้านความตรงภายใน เชิงโครงสร้าง ดังที่ สุมาลี ชัยเจริญ (2559, น. 436-461) ได้สรุปวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในว่าสามารถใช้การประเมินและวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบอาจใช้ได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเครื่องมือสำหรับการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในงานวิจัยนี้ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังที่ บุญชม ศรีสะอาด (2541, น. 150-152) อธิบายไว้ คือ เป็นแบบสอบถามที่ถามระดับความคิดเห็น จากเข้มข้นมากไปหาเข้มข้นน้อย โดยไม่มีระดับความเห็นที่เป็นด้านนิเสธ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยมากหรือน้อยที่สุด ผสมผสานกับการสร้างข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open end) ซึ่งมีการตรวจให้คะแนนและการแปลผลการประเมิน ดังนี้

4.1.1 การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2541, น. 150) ที่อธิบายการให้คะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อโดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เหมาะสมมาก

3 คะแนน หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อย

1 คะแนน หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

โดยเมื่อได้คะแนนของผู้เรียนทั้งหมดแล้วให้คะแนนมารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนผู้เรียนทั้งหมด นำคะแนนที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.1.2 การแปลผล

การแปลผลการให้คะแนนความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัย ประยุกต์ใช้ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2541, น. 150) ที่อธิบายการแปลผลว่า สามารถ ประเมินผลได้จากค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ได้แก่

4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ทั้งนี้ รูปแบบที่มีคุณภาพควรมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่า 1.00

4.2 ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7) ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า สภาวะหรือ คุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงานเพื่อให้งานมีความสำเร็จโดยใช้เวลาความพยายาม และ ค่าใช้จ่ายคุ้มค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือ ร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลลัพธ์ ดังนั้น ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ จึงมีความหมายว่า คุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้จากการทดลองใช้เพื่อให้เกิดผลตามจุดประสงค์ ของรูปแบบ โดยพิจารณาจากกระบวนการและผลของการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้สามารถกระทำได้จาก การทดสอบประสิทธิภาพ ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 7) ได้ให้ความหมายการทดสอบ ประสิทธิภาพ ว่าหมายถึง การนำรูปแบบจัดการเรียนรู้ไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอน คือ การทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try out) และทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial Run) เพื่อหาคุณภาพของรูปแบบการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือ 1) การทำให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น 2) การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้าย ได้ดี และ 3) การทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจแล้ว นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โดยการทดสอบ ประสิทธิภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4.2.1 ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 9) ได้อธิบายความหมายของเกณฑ์ ประสิทธิภาพว่าเป็นผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน การทำกิจกรรมการเรียนการสอน หรือ กระบวนการของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลลัพธ์การประเมินหลังเรียนทั้งหมด ซึ่งกำหนดค่า ประสิทธิภาพเป็น E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ คือ พฤติกรรมต่อเนื่องของผู้เรียน

เช่น การทำชิ้นงาน การทำกิจกรรม หรือการทดสอบย่อย ส่วน E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียน ทั้งนี้การกำหนดค่า E_1/E_2 ควรมีค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75/75 เพราะเป็นระดับที่ต่ำสุด โดยเนื้อหาประเภทความรู้ความจำส่วนใหญ่จะตั้งไว้ที่ร้อยละ 90/90, 85/85, 80/80 ส่วนเนื้อหาด้านทักษะ และจิตพิสัยที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการฝึกฝนและพัฒนา จึงสามารถอนุโลมให้กำหนดค่าไว้ที่ร้อยละ 75/75 ได้

อย่างไรก็ตามความเห็นของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ยังสอดคล้องกับ กาญจนา कुमारักษ์ (2558, น. 528-532) ได้อธิบายความหมายว่า ประสิทธิภาพ คือ ค่าร้อยละที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลลัพธ์ หาได้จากการประเมินกระบวนการ (Evaluation of process- E_1) โดยพิจารณากิจกรรมหรืองานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ มาให้คะแนนเปรียบเทียบกับ การประเมินผลลัพธ์ (Evaluation of products- E_2) โดยสามารถกำหนดเกณฑ์ตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด คือคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำทางพุทธิปัญญา กำหนดเกณฑ์ 80/80, 85/85, 90/90 และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับทักษะ จิตพิสัยกำหนดเกณฑ์ 75/75

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสรุปความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ ดังนี้ E_1 คือ ผลเฉลี่ยคะแนนทั้งหมดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในด้านทักษะ เช่น การทำชิ้นงาน การทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย หรือการทดสอบย่อยนำมาเปรียบเทียบกับร้อยละผลลัพธ์ E_2 คือ ผลการทดสอบหลังเรียน โดยงานวิจัยนี้เป็นการฝึกทักษะการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก แต่เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้เรียนระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเอกภาษาไทย และผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายได้ผ่านการเรียนรายวิชาการพัฒนาการเขียนมาแล้ว ประกอบกับคำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ต้องการให้ผู้เรียนฝึกทำหนังสือสำหรับเด็กอย่างสร้างสรรค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาในข้อ 4) เลือกใช้ความรู้ทางภาษาไทย วรรณกรรมไทย คติชนวิทยาในการสร้างเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานได้อย่างสร้างสรรค์ และข้อ 5) จัดทำหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานอย่างสร้างสรรค์ จากความรู้ทางภาษา วรรณกรรมไทย คติชนวิทยา และเทคโนโลยีการสื่อสารได้ จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าของเกณฑ์การประเมินเท่ากับร้อยละ 80/80

4.2.2 การทดสอบประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11-12) กล่าวว่า การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1) การทดลองใช้เบื้องต้น (Try out) คือนำรูปแบบจัดการเรียนรู้ไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มเป้าหมายใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1.1) ทดลองเป็นรายบุคคล โดยคัดเลือกตัวแทนจากผู้เรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน กลุ่มละ 1 คน นำมาทดลองครั้งละ 1 คน (ผู้สอน 1 คน: ผู้เรียน 1 คน)

โดยสังเกตพฤติกรรมการเรียน ประเมินกระบวนการ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามเกณฑ์ 60/60 จากนั้นปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ การทดสอบในขั้นนี้ควรทดสอบกับผู้เรียนกลุ่มอ่อนก่อน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับผู้เรียนกลุ่มกลาง จากนั้นปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้กับผู้เรียนกลุ่มเก่งต่อไป

1.2) ทดลองกลุ่มย่อย โดยคัดเลือกตัวแทนจากผู้เรียนแบบคละความสามารถประมาณ 6-10 คน (ผู้สอน 1 คน: ผู้เรียน 6-10) โดยสังเกตพฤติกรรมการเรียน ประเมินกระบวนการ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามเกณฑ์ 75/75 จากนั้นปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

1.3) ทดลองภาคสนาม โดยทดลองกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30-100 คน หรือ 1 ชั้นเรียน โดยสังเกตพฤติกรรมการเรียน ประเมินกระบวนการ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยค่าที่ได้จากการคำนวณควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ หรือหากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ จากนั้นปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ หรือสูงกว่าเกณฑ์

2) การทดลองใช้จริง (Trial run) คือการนำรูปแบบจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในสถานการณ์จริงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ภาคการศึกษา หรือ 1 ปี การศึกษา ก่อนที่จะปรับปรุง แก้ไขจนสมบูรณ์ แล้วจึงนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป

ในส่วนของการหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) สามารถคำนวณได้จากสูตรของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 10) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{N \times A} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X_1$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
 A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{N \times B} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบจัดการเรียนผู้วิจัยได้นำมากำหนดองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ การประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้ การกำหนดค่าประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ และการกำหนดการทดสอบประสิทธิภาพ ดังนี้

1) องค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียน จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลหลังจากเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้

2) การออกแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยกำหนดให้ทั้งข้อมูลใช้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

3) กำหนดค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยผู้วิจัยกำหนดค่าของเกณฑ์การประเมินเท่ากับร้อยละ 80/80

4) การกำหนดการทดสอบประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชัยยงค์ พรหมวงศ์ โดยประยุกต์ใช้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการทดลองรายบุคคลเพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้ และ 2) ขั้นตอนทดลองกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังเรียนเนื่องจากรายวิชาที่นำมาใช้จัดการเรียนรู้ คือ รายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งเป็นรายวิชาเฉพาะด้านเลือกในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จึงทำให้ในแต่ละภาคเรียนมีผู้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 10-12 คน

ทฤษฎีสัมพันธบท

การวิจัยเรื่องการพัฒนาปรับรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีตัวแปรต้นที่สำคัญ คือ ทฤษฎีสัมพันธบท ซึ่งเป็นทฤษฎีจากต่างประเทศและมีการขยายแนวคิดออกไป จนนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการศึกษา การเขียน และการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท

แนวคิดของสัมพันธบทมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแนวคิดต้นทางของนักวิชาการในต่างประเทศกระทั่งถึงแนวคิดของนักวิชาการในประเทศไทยจนทำให้เกิดการขยายความแนวคิดออกไปให้กว้างขวางขึ้น การศึกษาทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ จะทำให้เห็นถึงหลักการสำคัญเพื่อนำมาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยต่อไป ดังนี้

1.1 ทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของ Kristeva

Julalia Kristeva (2000, p. 14 อ้างถึงใน ตรีศิลป์ บุญขจร, 2549, น. 157-158) เป็นผู้คิดคำว่าสัมพันธบท โดยรวมทฤษฎีของเฟอร์ดินาน เดอ โซร์ซูร์ และมิกาเอล บัคติน เข้าด้วยกัน มีประเด็นสำคัญ 5 ประเด็น ดังนี้

1) ประเด็นแรก Julalia Kristeva นำแนวคิดของ Mikhail Bakhtin มาประยุกต์ใช้กับการวิจารณ์วรรณกรรม โดยเห็นว่าตัวบทวรรณกรรมเป็นการพบปะกันของหลากหลายเรื่อง ขณะที่ บัคติน คิดว่าตัวบทเป็นวาทกรรมบทสนทนา (Dialogism) แต่ Julalia Kristeva เห็นว่าในตัวบทเป็นวาทกรรมหลากหลายเสียง (Plural voices) ตัวบทจะประกอบด้วย พยางค์ ประโยค ย่อหน้า ซึ่งเป็นการผสมกันของหลากหลายเสียงอยู่ในกระบวนการสร้างสรรค์ตัวบท ตัวบทนั้นเรียกว่าสัมพันธบทที่หลอมรวมตัวบทต่าง ๆ เข้าด้วยกันในลักษณะหลอมรวม (Absorption) และการแปรรูป (Transformation) ของตัวบทอื่น ๆ

2) ประเด็นที่สอง Julalia Kristeva กล่าวว่า สัมพันธบทแสดงการเปลี่ยนตำแหน่ง (Transposition) ของระบบสัญลักษณ์ที่หลากหลายไปสู่รูปอื่นโดยแบ่งกระบวนการแปรเปลี่ยนตำแหน่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนรูปโดยการปฏิเสธสิ่งที่ตรงกันข้าม และการแปรเปลี่ยนรูปโดยมีกระบวนการใช้คำพ้อง ความเปรียบ การตัดทิ้ง และการทำให้เข้มข้นกว่าเดิม

3) ประเด็นที่สาม คือ การประยุกต์ทวิลักษณ์ของภาษาตามแนวคิดเรื่อง กระบวนการสร้างความหมายประกอบด้วย Genotext และ Phenotext โดย Phenotext หมายถึง ภาษาในส่วนสื่อความหมายตามหลักภาษาศาสตร์ ส่วน Genotext เป็นส่วนของตัวบทที่พยายามจะต่อต้านมาตรฐานของภาษาที่ใช้กันทั่วไปในสังคมให้กลายเป็นลักษณะเฉพาะของตัวบทนั้น ๆ เช่น ในงานเขียนของนักเขียนแนวทดลองหรือกลุ่มก้าวหน้า ซึ่งมีลักษณะการใช้ภาษาเฉพาะตน หรือมีท่วงทำนองต่างไปจากที่ใช้กันทั่วไปในสังคม

4) ประเด็นที่สี่แนวคิดเรื่อง การตัดข้าม (Croisement) เป็นตัวบทเกิดขึ้นจากกระบวนการยืนยันหรือปฏิเสธตัวบทที่มาก่อนเพื่อที่จะสร้างตัวบทขึ้นใหม่ ตัวบทจึงเป็นกระบวนการทำลายตัวบทเก่าไปสู่การสร้างตัวบทใหม่

5) ประเด็นที่ห้าแนวคิดเรื่อง หน่วยอุดมการณ์ (Ideologism) แนวคิดนี้ดัดแปลงมาจากแนวคิดของบัคติน เรื่องหลากหลายเสียง โดยการนำสังคมวิทยาแนวมาร์กซิสม์มาใช้โดยเห็นว่าความหมายไม่ได้เป็นการสร้างขึ้นมาเอง แต่เป็นกระบวนการสร้างความหมายใหม่ในบริบทของสังคมหนึ่ง ๆ ตัวบททุกบทจึงเป็นการตัดข้ามตัวบทอื่น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

1.2 ทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของ Riffaterre

Micchaël Riffaterre (1998, pp. 1-15, อ้างถึงใน ตรีศิลป์ บุญขจร, 2549, น. 158-159) ได้เสนอแนวคิดสัมพันธบทไว้ 3 ประเด็น ดังนี้

1) ประเด็นที่หนึ่ง คือ ปราบกฎการณ์วรรณคดี การอ่านสองนัย และการควบคุมตัวบท คือแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับตัวบทตามที่ผู้อ่านสนใจ โดยปรากฏการณ์ วรรณคดีตามแนวคิดนี้ไม่ใช่บทสนทนาระหว่างตัวบทกับผู้อ่าน แต่เป็นวิภาษ (Dialectic) ซึ่งความสามารถเชิงภาษาและเชิงวรรณคดีของผู้อ่านจะทำให้สามารถเข้าไปสู่สายใยแห่งตัวบทซึ่งมีลักษณะเป็นองค์รวมได้ โดยตัวบทที่ดีจะทำให้ผู้อ่านสนใจและทำให้ผู้อ่านพยายามจะให้ความหมาย ซึ่งถูกควบคุมโดยสัมพันธบทของตัวบทและความสามารถเชิงภาษาและวรรณคดีของผู้อ่าน อีกทั้งคิดว่า พฤติกรรมการอ่านเป็นกระบวนการเชิงพลวัต ซึ่งมี 2 ขั้นตอนในการทำ ความเข้าใจ ได้แก่ ขั้นตอนที่หนึ่ง คือ การตีความเพื่อความเข้าใจ ซึ่งต้องใช้ความสามารถเชิงวรรณคดี ความคุ้นเคยของ ผู้อ่านกับระบบแนวคิด ตำนานของสังคม และตัวบทอื่น ๆ และขั้นตอนที่สอง คือ การตีความพิจารณา ตัวบทในเครือข่ายอันซับซ้อนกับตัวบทอื่น ๆ ทำให้ผู้อ่านสามารถคาดเดา ความหมายของตัวบท และเมื่อความคาดหมายของผู้อ่านได้รับการยืนยันก็จะทำให้เกิด ความเป็นหนึ่งเดียวกับตัวบท และความมั่นใจขึ้น

2) ประเด็นที่สองเป็นการแบ่งสัมพันธบทออกเป็น 2 ลักษณะ คือ สัมพันธบทแบบ ตรงไปตรงมาหรือชัดเจน (Explicit) เช่น เป็นข้อความที่ยกมาประกอบงานเขียน และสัมพันธบทแบบแอบแฝง (Implicit) จะใช้วิธีการการอ้างถึง หรือแปรรูป

3) ประเด็นที่สามเป็นการให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างสัมพันธบท (Intertext) กับกระบวนการสัมพันธบท (intertextuality) โดยสัมพันธบทเป็นตัวบทหนึ่งหรือหลายตัวบทซึ่งผู้อ่านต้องรู้ในขณะที่กำลังทำความเข้าใจงานเขียนนั้น ส่วนกระบวนการสัมพันธบท หมายถึง เครือข่ายของความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทที่กำลังอ่านกับสัมพันธบท โดยปรากฏการณ์ดังกล่าว คือ ตัวบทจะนำองค์ประกอบ เช่น คำ หรือประโยคมาจากตัวบทอื่น ๆ ที่มีมาก่อนมาใช้ โดยกระบวนการสัมพันธบททำให้ตัวบทมี 2 ลักษณะ คือ การสื่อความหมาย (Represent) และการแหวกขนบของการเขียนเพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองเป็นการแปรรูปตัวบทที่เคยมีมาก่อน นอกจากนี้ กระบวนการสัมพันธบทยังเป็นการแปรเปลี่ยนในลักษณะองค์รวมของตัวบทมากกว่าจะเป็น องค์ประกอบย่อย เช่น คำ หรือกลายเป็นตัวบทใหม่ เป็นต้น องค์ประกอบที่สำคัญของวรรณคดีจึงอยู่ที่สัมพันธบทด้วย Micchaël Riffaterre ยังเสนออีกว่า สัมพันธบทไม่ใช่การวิเคราะห์แหล่งกำเนิด วรรณกรรม อิทธิพลจากวรรณกรรม หรือการเลียนแบบวรรณกรรม แต่ทว่าสัมพันธบทเป็นการรับรู้ ความเหมือนที่เปรียบเทียบได้ระหว่างตัวบทหนึ่งกับอีกตัวบทหนึ่ง

1.3 ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Genette

Gerard Genette (1997, p. 1, อ้างถึงใน กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. 2557, น. 8, 26-27) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสัมพันธภาพว่า สัมพันธภาพเป็นลักษณะความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันระหว่างตัวบท “Transtextuality” ครอบคลุมถึงทุกสิ่งที่ทำให้ตัวบทหนึ่งสัมพันธ์กับตัวบทอื่น ๆ โดยจะชัดเจนหรือไม่ก็ได้ โดยมีลักษณะของความสัมพันธ์ 5 ลักษณะ ดังนี้

1) ลักษณะแรกเรียกว่า Intertextuality คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวบทหรือมากกว่าที่ปรากฏอยู่ร่วมกัน หรือตัวบทหนึ่งปรากฏอยู่ในตัวบทอื่น เช่น การอ้างอิงคำพูด การพาดพิง

2) ลักษณะที่สองเรียกว่า Paratextuality คือ ความสัมพันธ์ของตัวบทที่อยู่แวดล้อมตัวบทและช่วยประกอบให้ตัวบทนั้น ๆ สมบูรณ์ขึ้น ได้แก่ Paratextuality ภายใน เช่น รูปเล่ม ปก การพิมพ์ ชื่อเรื่อง ภาพประกอบ และ Paratextuality ภายนอก เช่น การประชาสัมพันธ์ บทวิจารณ์ ที่กระตุ้นให้ผู้อ่านอยากอ่านตัวบท โดยอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการเผยแพร่ตัวบทที่จะเกิดขึ้น

3) ลักษณะที่สามเรียกว่า Matatextuality คือ ความสัมพันธ์ของตัวบทในลักษณะตัวบทหนึ่งอธิบายตัวบทหนึ่ง เช่น บทวิจารณ์

4) ลักษณะที่สี่เรียกว่า Hypertextuality คือ ตัวบทลำดับที่สองที่เกิดขึ้นภายหลังเรียกว่า ทุตียบท ซึ่งทำหน้าที่ขยายตัวบทเดิมที่เรียกว่า ปฐมบท โดยอยู่ในรูปแบบของการเลียนแบบ ผสมผสานลักษณะตัวบทเดิม หรือการล้อเลียนตัวบทเดิม มี 4 ประเภท ได้แก่ (1) การบิดเบือนตัวบทเดิมให้น้อยที่สุด (2) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบตัวบทเดิม (3) การเสียดสีตัวบทเดิม และ (4) ตัวบทใหม่ที่เลียนแบบตัวบทเดิมโดยไม่มีการเสียดสี

5) ลักษณะที่ห้าเรียกว่า Architextuality คือ ความสัมพันธ์ในลักษณะรูปแบบการนำเสนอ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง การเล่าเรื่อง

1.4 ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Bloom

Harold Bloom (1983, อ้างถึงใน ชิงชัย เตียเจริญ, 2564, 42-43) ได้เสนอแนวคิดสัมพันธภาพ 6 แนวทาง ดังนี้

1) แนวทางที่ 1 เป็นการปรับแต่งงานเขียนเดิม (Clinamen) หมายถึง การติดตามงานของผู้ที่เขียนมาก่อนและหลบหลีกแนวทางจากผู้นำ เป็นการอ่านเพื่อตีความใหม่ หรือการเข้าใจในตัวบทที่แตกต่างไปโดยการอ่านตัวบทของผู้เขียนรุ่นก่อน และดำเนินการแก้ไขตัวบทของเขา ซึ่งหมายถึงตัวบทของนักเขียนรุ่นก่อนมีความถูกต้องตามความเข้าใจของเขา แต่นักเขียนรุ่นต่อมาได้แก้ไขปรับใหม่เพื่อให้เกิดตัวบทใหม่

2) แนวทางที่ 2 เป็นการหลอมรวมงานหลายชิ้นแล้วใส่จินตนาการเพิ่มเติม คือ ความตั้งใจในการสร้างส่วนที่จะเป็นไปได้โดยพิจารณาจากงานของคนที่เคยเขียนมาก่อนในฐานะงานใหม่ทั้งหมดซึ่งหมายถึง นักเขียนนำแนวคิดหนึ่งหรือหลายแนวคิดจากแหล่งที่มาที่แตกต่างกัน และเชื่อมโยงแนวคิดเหล่านั้นเข้าด้วยกันเป็นจินตนาการใหม่ หรือเรื่องใหม่ นักเขียนรุ่นใหม่จะต่อต้านความสมบูรณ์ของนักเขียนรุ่นก่อน โดยจะทำการอ่านงานของกวีต้นแบบเพื่อรักษาไว้หากแต่นำแนวคิดของงานนั้นมาทำใหม่จนเกิดเป็นงานใหม่

3) แนวทางที่ 3 การหลีกหนีแนวการเขียนชนบเดิม (Kenosis) เป็นการพยายามในการพยายามเลี่ยงการเขียนตามแนวทางของนักเขียนรุ่นก่อน ซึ่งเป็นกลไกการป้องกันตนเองที่จะไม่ทำงานเขียนซ้ำกับงานที่มีอยู่เดิม ดังนั้น นักเขียนรุ่นหลังจะแสดงความสัมพันธ์กับงานเขียนของนักเขียนรุ่นก่อนน้อยลงเป็นการลดอิทธิพลของงานเขียนของนักเขียนเดิม

4) แนวทางที่ 4 เป็นการแสดงความขัดแย้งต่อลักษณะเด่นของกวีรุ่นก่อน (Daemonization) เป็นการต่อสู้ระหว่างความภาคภูมิใจกับความภาคภูมิใจ ซึ่งนักเขียนรุ่นต่อมาเชื่อถึงพลังของตัวบทต้นแบบว่า เป็นต้นแบบที่เหมาะสมแต่เพื่อให้แตกต่างไปจากนักเขียนรุ่นก่อน จึงสร้างตัวบทของตนเองขึ้นมา

5) แนวทางที่ 5 การสร้างงานใหม่ให้แตกต่างและโดดเด่นจากงานเก่า (Askesis) คือ การสร้างงานจากจินตนาการของตนเองหรือการบรรลุถึงงานเขียนของตนเอง ซึ่งนักเขียนรุ่นต่อมาจะปรับปรุง โดยใช้ความสามารถทางจินตนาการของตนเองที่แยกจากนักเขียนรุ่นก่อน

6) แนวทางที่ 6 การนำงานเดิมของนักเขียนที่เสียชีวิตแล้วมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานใหม่ (Apophrades) หมายถึง การนำผลงานของนักเขียนที่เสียชีวิตแล้วมาเป็นแนวทางหรือแรงบันดาลใจในการสร้างงานใหม่ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.5 ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Fiske

Fiske (1987, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2553, น. 335-351) ได้เสนอแนวคิดการจำแนกประเภทสัมพันธภาพไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1) สัมพันธภาพแนวนอน (Horizontal intertextuality) และ สัมพันธภาพแนวตั้ง (Vertical intertextuality) กล่าวคือ แนวนอน (Horizontal intertextuality) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทปฐมภูมิด้วยกัน (Primary text) คือ ระหว่างฝ่ายผู้ส่งหรือผู้ผลิตที่จะนำส่วนประกอบต่าง ๆ ของอีกตัวบทหนึ่ง เช่น สัมพันธภาพระหว่าง ตัวละคร นักแสดง เนื้อหา โดยอาจจะมองเห็นอย่างชัดเจนว่ามีการหยิบยืมหรือไม่ก็ได้ เช่น การนำเอาบทประพันธ์นวนิยายมาสร้างเป็นภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ สัมพันธภาพแนวนอนจึงเป็นข้ามตัวบทจากประเภทหนึ่งไปสู่ตัวบทอีกประเภทหนึ่ง และถ้าทั้งสองตัวบทมีองค์ประกอบคล้ายคลึงกันก็จะเกิดสัมพันธภาพได้โดยง่าย เช่น นวนิยาย ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ที่มีองค์ประกอบเหมือนกัน คือ โครงเรื่อง ตัวละคร เวลา

ความขัดแย้ง มุมมองคนเล่า และบทสนทนา จะอยู่ในขอบเขตของการปรับเปลี่ยนหรือดัดแปลง (Adaptation) ซึ่งมีความหมายเดียวกับสัมพันธ์บท นอกจากนี้องค์ประกอบของตัวบทแรกที่ถูกถ่ายโอนมายังตัวบทที่ 2 อาจมีส่วนเพียงเล็กน้อยและถูกปรุงแต่งจนอาจดูไม่ออกเลยว่าเป็นสัมพันธ์

2) สัมพันธ์บทแนวตั้ง (Vertical intertextuality) คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทปฐมภูมิ เช่น ภาพยนตร์ ละคร เพลง กับตัวบทอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไปโดยมีการอ้างอิงอย่างชัดเจนในระดับทุติยภูมิ เช่น คอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นต้น ระดับตติยภูมิ เช่น ความคิดเห็นของผู้อ่านหรือผู้ชมที่มีต่อบทวิจารณ์

1.6 ทฤษฎีสัมพันธ์บทตามแนวคิดของ Berger

Berger (1992, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2553, น. 335-351) เสนอแนวคิดของสัมพันธ์บทว่า แนวคิดเรื่องสัมพันธ์บท (intertextuality) ถูกนำมาใช้ในการวิจารณ์วัฒนธรรม โดยสามารถจำกัดความในลักษณะที่ว่า สิ่งที่ปรากฏในเนื้อหาหนึ่งจะมีความสำคัญกับอีกเนื้อหาอยู่เสมอในระดับที่ต่างกัน เนื่องจากสาเหตุที่เป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม ในบางกรณีเนื้อหาที่มีความสำคัญกันอย่างมากที่กล่าวมายังสามารถนำมาใช้ในการวางโครงเรื่อง (Plots) บุคลิกลักษณะ (Characters) เหตุการณ์ (Events) แก่นเรื่อง (Themes) การสร้างความเป็นพระเอกและนางเอก (Heroes and heroines) อันเป็นองค์ประกอบรวมที่จะนำไปสู่การสรุปลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้ประพันธ์ในการถ่ายทอดเนื้อหานั้น

จากทฤษฎีสัมพันธ์บทตามแนวคิดต่าง ๆ ที่นำเสนอไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธ์บทหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทใหม่โดยการสร้างตัวบทใหม่จากวิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมเพื่อให้เห็นความแตกต่างจากตัวบทเดิมด้วยวิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบของวรรณกรรม เพื่อให้ตัวบทใหม่มีความโดดเด่นขึ้น อย่างไรก็ตามในตัวบทใหม่อาจมีการเพิ่มจินตนาการของผู้เขียนเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่ตัวบทใหม่ได้อีกด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสัมพันธ์บท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสัมพันธ์บทแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บท และงานวิจัยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทในการศึกษาวรรณกรรม ดังนี้

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บท

อริกมาส มากจ้อย (2553) ทำวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นกลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 30 คน ใช้เวลาทดลอง 1 ภาคเรียน โดยนำแนวคิดสัมพันธบทของ Harold Bloom มาปรับใช้ชั้นการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ และเกณฑ์การประเมินงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test dependent) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอน 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวางแผนและเตรียมการเรียนรู้ของนักศึกษา และระยะที่ 2 ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างประสบการณ์และวางแผนการเขียน 2) ขั้นเชื่อมโยงตัวบท 3) ขั้นร่างงานเขียน 4) ขั้นประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเติมเต็มงานเขียนให้สมบูรณ์ วัดและประเมินผลทั้งระหว่างและหลังการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองและผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 70 ทั้งหมด ในขณะที่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากบันทึกการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นช่วยเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์และนักศึกษาสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและเขียนงานเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีได้

กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบท เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบท และเพื่อทดลองใช้และหาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบท กลุ่มตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 40 คน โดยนำทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของ Gerard Genette มาปรับใช้เป็นชั้นการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเกณฑ์การวัดและประเมินการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงพัฒนาแบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental design) ทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอน (One Group Pretest - Posttest Design) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test independent) ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ เนื้อหา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน แนวทางการวัดและประเมินผล รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างองค์ความรู้จากการอ่าน 2) ขั้นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของตัวบท

3) ขั้นตอนเติมจินตนาการและประสบการณ์เดิมเพื่อวางโครงร่าง 4) ขั้นตอนเรียบเรียงความและสร้างวรรณศิลป์ 5) ขั้นตอนกลั่นกรองงานเขียน 6) ขั้นตอนสร้างสรรค์งานเขียน ในส่วนของประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ในด้านการนำเสนอเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านคุณค่าของงานเขียน

ประจักษ์ น้อยเหนือ (2557) ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาพัฒนาความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท และ 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทกับเกณฑ์ร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยนำแนวคิดสัมพันธบทของ Harold Bloom มาใช้ในงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การสอนเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสหบท จำนวน 4 แผน ใช้เวลาคาบละ 50 นาที และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์แบบอัตนัย สำหรับใช้ในการทดสอบความสามารถทางการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและพัฒนาความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้น หลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท

ชิงชัย เตียเจริญ (2564) ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษของเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน 1 กลุ่ม ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 30 คน โดยนำแนวคิดสัมพันธบทของ Harold Bloom มาปรับใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ คือแบบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง แบบบันทึกความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนรายบุคคล แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน และแผนการจัดการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test dependent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และเมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบพบว่า ด้านฉันทลักษณ์ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านการใช้ถ้อยคำ และด้านกวีโวหาร มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกองค์ประกอบในส่วนของผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสัมพันธภาพมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

พิชญา สุกุลวิทย์ และวิเชียร อารังโสติสสกุล (2568) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างการปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองใช้หลักสูตรปฏิบัติการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธภาพในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Harold Bloom ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ภัทรขวัญ ทองเถาว์ นิสานาง โสภภาพ และปิยาภรณ์ พิชญาภิรัตน์ (2568) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็ก โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Harold Bloom ไปพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงความรู้เดิม ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงตัวบทขั้นที่ 3 ร่างงานเขียน ขั้นที่ 4 ประเมินผลงาน และขั้นที่ 5 เรียบเรียงผลงาน ผลการทดลอง พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นพวรรณ เนตรธำมรงค์ และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2568) ได้ทำวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนของนักศึกษาโดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Harold Bloom มาพัฒนาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างประสบการณ์ 2) ขั้นเชื่อมโยงตัวบท 3) ขั้นร่างงานเขียน 4) ขั้นประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเติมเต็มงานเขียน ผลการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้

พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มเป้าหมายหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Roache (2005) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางการเขียน ในชั้นเรียนอนุบาล โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบท พบว่า ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงตัวบทเดิม เช่น ตัวละคร โครงเรื่อง กับบริบทสถานการณ์ที่กำหนด และประสบการณ์ส่วนตัว โดยเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม ที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ แสดงให้เห็นว่าการใช้ทฤษฎีสัมพันธบทในการจัดการเรียนการสอนการเขียนสามารถ พัฒนาผู้เรียนให้สร้างสรรค์ตัวบทใหม่ได้

Pantaleo (2006) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความเกี่ยวข้องของสัมพันธบทระหว่างผู้อ่านและ ผู้เขียนในการเขียนสำหรับผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจกระบวนการอ่านและการทำความเข้าใจวรรณกรรม และอิทธิพลของวรรณกรรมที่มีผลต่อการเขียนของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียน สร้างงานเขียนจากการอ่านวรรณกรรม โดยผู้เรียนเรียนรู้และใช้ภาษาเกินกว่าระดับพื้นฐานของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าการอ่านวรรณกรรมมีอิทธิพลต่อการเขียน

Torr (2007) ได้ทำวิจัย เรื่อง ความเชื่อมโยงตัวบทวรรณกรรมของเด็กในระหว่าง การอ่านร่วมกับแม่ และผู้สอน พบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการนำความรู้ไปใช้โดยพัฒนา จากความบันเทิงไปสู่การเปรียบเทียบความหมาย และสามารถบูรณาการนำไปสู่การสนทนากับผู้ใหญ่ แสดงให้เห็นว่ากระบวนการอ่านวรรณกรรมสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพูด และการเขียนได้

จากงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้ในการด้านการสอน พบว่า งานวิจัยดังกล่าว ข้างต้นได้นำทฤษฎีสัมพันธบทตามแนวคิดของ Harold Bloom และ Gerard Genette มาปรับใช้ เป็นชั้นการสอน แต่ยังไม่พบว่า มีงานวิจัยใดที่สังเคราะห์แนวคิดสัมพันธบทจากแนวคิดของ นักวิชาการต่าง ๆ มาปรับใช้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวคิดทฤษฎี สัมพันธบทของนักวิชาการมาสังเคราะห์แล้วปรับใช้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยส่งเสริม ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2.2 งานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทศึกษาวรรณกรรม

ลินิน แสงพัฒนา (2558) ได้ทำวิจัยเรื่อง สัมพันธบทของตัวละครนางเอกในสื่อ ละครโทรทัศน์ กรณีศึกษาละครโทรทัศน์เรื่อง แรงเงา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสัมพันธบท ของตัวละครนางเอกในสื่อละครโทรทัศน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาเรื่องแรงเงาที่ผลิต โดยบริษัท บรอดคาซท์ ไทยเทเลวิชั่น จำกัด ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ในปี พ.ศ. 2544 และในปี พ.ศ. 2555 โดยใช้การวิเคราะห์ตัวบทและเนื้อหาของละครโทรทัศน์ตามองค์ประกอบ การเล่าเรื่อง 6 ประการ ได้แก่ ตัวละคร โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก สัญลักษณ์พิเศษ และความขัดแย้ง โดยใช้แนวคิดสัมพันธบทของ Kristeva และ Berger แนวคิดการเล่าเรื่อง แนวคิดสัญวิทยาแนวคิด เรื่องสตรีนิยมเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะสัมพันธบทของตัวละครนางเอก

ในละครโทรทัศน์เรื่องแรงเงาเน้นลักษณะการคงเดิม (Convention) จากตัวบทต้นทางไว้มากที่สุด ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางจิตใจ พฤติกรรม พัฒนาการของชีวิต และการเลี้ยงดู ในส่วนองค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงไป พบว่า ตัวละครนางเอกได้รับการขยายความ (Extension) ลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรม ความแปลกใหม่ (Invention) พบมีการเพิ่มบทบาทให้กับตัวละครนางเอกที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยเพื่อเป็นอาวุธในการต่อสู้กับนางร้าย ลักษณะการดัดแปลง (Modification) พบว่า ตัวละครนางเอกได้รับการดัดแปลงลักษณะทางจิตใจ ด้านอุปนิสัย และความสามารถทางการทำงาน โดยไม่พบลักษณะการตัดทอน (Reduction) ในสัมพันธ์

ชมพูท เหลืองสมบูรณ์ (2561) ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่องเรื่อง เปรียบเทียบการเล่าเรื่อง สัมพันธบท และบริบทของนวนิยาย ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ เรื่องทวิภพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของสื่อนวนิยาย สื่อโทรทัศน์ และสื่อภาพยนตร์ เรื่องทวิภพ เปรียบเทียบสัมพันธบทของสื่อนวนิยาย สื่อโทรทัศน์ และสื่อภาพยนตร์ เรื่องทวิภพ และเปรียบเทียบบริบทสังคมไทย แหล่งข้อมูลจากสื่อ 3 ประเภท ได้แก่ นวนิยายเรื่องทวิภพ โดยทมยันตี ตีพิมพ์ละครโทรทัศน์เรื่องทวิภพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ในปี พ.ศ. 2537 และ ปี พ.ศ. 2554 ตีพิมพ์ภาพยนตร์เรื่องทวิภพฉายในโรงภาพยนตร์ในปี พ.ศ. 2533 และ ปี พ.ศ. 2547 จากบุคคลที่ซื้อเก็บไว้ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ไปใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ในงานวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดสัมพันธบทของ Kristeva และ Berger เป็นแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของการเล่าเรื่องจากบทนวนิยายกับละครโทรทัศน์และภาพยนตร์นั้นไม่แตกต่างกันมาก เนื่องจากละครโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด และภาพยนตร์ ปี พ.ศ. 2533 มีการเล่าเรื่องส่วนใหญ่ตามแบบที่นวนิยายได้บรรยายไว้ ขณะเดียวกันภาพยนตร์ ปี พ.ศ. 2547 ได้จัดทำเนื้อหาที่แตกต่างออกไปเป็นยุคปลายสมัยรัชกาลที่ 4 และต้นสมัยรัชกาลที่ 5 เนื้อหาจะเน้นเรื่องการเมืองมากกว่าเรื่องความรัก ด้านสัมพันธบทพบว่า ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ มีการคงเดิมไว้ตามแบบนวนิยาย เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่แสดงให้เห็นการกระทำของตัวละคร และได้จัดทำในยุคสมัยที่ต่างกันจึงส่งผลให้การจัดฉาก มุมมอง และบทสนทนาของละครโทรทัศน์จะสามารถแสดงออกมาได้มากกว่า จึงสามารถที่จะขยายความหรือดัดแปลงบทต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม ความแตกต่างทางด้านบริบทพบว่า ภาพยนตร์ ปี พ.ศ. 2547 ได้มีการนำเสนอบริบทที่แตกต่างออกไป เนื่องจากได้นำเสนอเรื่องราวในสมัยรัชกาลที่ 4 รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสมัยดังกล่าวได้ถูกเพิ่มเติมเข้ามา ที่พักอาศัย และยศของตัวละครที่ถูกกำหนดไว้ในบทภาพยนตร์ส่งผลให้บริบทแวดล้อมที่ปรากฏออกมาจึงมีความแตกต่างทั้งทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง และเศรษฐกิจ

ณัฐณิษฐา ไชยรัตน์ (2563) ศึกษาเรื่อง สัมพันธบทและการดัดแปลงบทเพลงจากนวนิยายเรื่องจุฬาทรีคุณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสัมพันธบท ลักษณะเนื้อหาและวิธีการดัดแปลงบทเพลงที่มาจากนวนิยาย ศึกษาจากการดัดบท และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องจุฬาทรีคุณ กามนิต-วาสิฏฐี และนาร์ซิสซัส รวมถึงเพลงชุดจุฬาทรีคุณ จำนวน 5 เพลง ใช้แนวคิดสัมพันธบทของ Kristeva Berger และ Fiske ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสัมพันธบทในนวนิยายเรื่องจุฬาทรีคุณที่พบมากที่สุด คือ การคงเดิม และการดัดแปลง โดยเรื่องกามนิต-วาสิฏฐี ได้มีอิทธิพลต่อเรื่องจุฬาทรีคุณมากกว่าเรื่องนาร์ซิสซัส ซึ่งเรื่องจุฬาทรีคุณรับลักษณะเด่นจากเรื่องกามนิต-วาสิฏฐีมาใช้ทั้งโครงเรื่อง และแก่นเรื่องความรัก ความลุ่มหลง จนไปสู่ความทุกข์และความหายนะ ความขัดแย้งในจิตใจและความขัดแย้งระหว่างคนกับคน ด้านตัวละครมีลักษณะเด่นของนิสัย อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรมของตัวละครเอก ส่วนฉากและบรรยากาศมีการกล่าวถึงดินแดนชมพูทวีป รวมถึงมุมมองการเล่าเรื่อง สำหรับเรื่องนาร์ซิสซัส ในจุฬาทรีคุณได้คงเดิมแก่นเรื่องความงาม ความลุ่มหลง จนไปสู่ความทุกข์และความหายนะ รวมถึงสถานที่ที่เป็นแหล่งน้ำ โดยเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา และเป็นจุดจบของตัวละครเอก เมื่อจุฬาทรีคุณเก็บส่วนสำคัญต่าง ๆ จากทั้งสองเรื่องไว้แล้ว ก็ได้นำองค์ประกอบเหล่านั้นมาดัดแปลงจนเกิดเป็นชิ้นงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดัดแปลงตัวละครเอกนาร์ซิสซัสให้กลายเป็นดาราชายฟิลาสและการทำให้แม่น้ำจุฬาทรีคุณเป็นฉากสำคัญของเรื่อง ในส่วนของลักษณะเนื้อหาและวิธีการดัดแปลงบทเพลงพบว่าทุกบทเพลงมีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ของเรื่องทั้งหมด โดยลำดับเหตุการณ์ในนวนิยายตั้งแต่ต้นจนจบ ด้านวิธีการดัดแปลงบทเพลงพบว่า มีลักษณะของการคงเดิมอยู่ในทุกบทเพลง โดยองค์ประกอบที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุดคือ บทสนทนา ซึ่งมีครบทั้งการคงเดิม การดัดทึงหรือการลดทอน การเพิ่มเติมหรือการขยาย และการสลับหรือการปรับเปลี่ยน บทสนทนาถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการนำมาใช้สร้างสรรค์เป็นเนื้อเพลง โดยเฉพาะการเป็นบทเพลงเพื่อประกอบการแสดงละครวิทยุที่ผู้ประพันธ์บทเพลงได้เน้นให้เห็นความสำคัญของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ฟังเกิดจินตภาพรับรู้ได้ถึงนาฏการต่าง ๆ รวมทั้งอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร

ภทริยา ศรีสุข (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ทศกัณฐ์การสื่อสารความหมายและสัมพันธบทในบริบทวัฒนธรรมประชานิยม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ตัวละครทศกัณฐ์ในบริบทวัฒนธรรมประชานิยมในช่วง พ.ศ. 2557-2561 แหล่งข้อมูลที่ศึกษาใช้ตัวบทต้นทาง ได้แก่ ทศกัณฐ์จากบทละครเรื่องรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จิตรกรรมฝาผนังในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และโฆษณาของกรมศิลปากร ส่วนตัวบทปลายทาง ได้แก่ นิยายภาพชุดรามเกียรติ์ ภาพยนตร์แอนิเมชันเรื่อง 9 ศาสตรา และโฆษณาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเขตเที่ยวไทยมีเฮ โดยใช้แนวคิดสัมพันธบทของ Kristeva และ Berger ผลการวิจัย พบว่า ทศกัณฐ์ในวัฒนธรรมประชานิยมมีสัมพันธทกกับวัฒนธรรมชั้นสูงทั้งรูปแบบและ

เนื้อหาในลักษณะคงเดิม (Convention) ตัดทอน (Reduction) และดัดแปลง (Modification) และได้มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมรูปแบบอะมีบา (Amoeba Pattern) ในหนังสือนิยายภาพชุดรามเกียรติ์ รูปแบบผีเสื้อ (Butterfly Pattern) ในภาพยนตร์แอนิเมชัน เรื่อง 9 ศาสตรา และรูปแบบปะการัง (Coral Pattern) ในภาพยนตร์โฆษณาชุด เทียวไทยมีเฮ เพื่อการสืบทอดวัฒนธรรมและผลิตซ้ำเพื่อเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่นำเสนอความเป็นไทย โดยกลุ่มผู้รับสารมีการอ่านและตีความหมายภายใต้จุดยืนทางการเมืองและวัฒนธรรมแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มที่มีจุดยืนทางการเมืองและวัฒนธรรมแนวอนุรักษ์นิยม (Conservatism) มีการถอดรหัส และตีความหมายในจุดเดียวกับที่ผู้ส่งสาร (Preferred Reading) ให้ความสำคัญกับบทบาทคงเดิมในภาพชุดรามเกียรติ์ แต่มีการต่อรองความหมาย (Negotiated Reading) ให้ความสำคัญของตัวละครศกัณฐ์ ในภาพยนตร์แอนิเมชันให้คงไว้ และมีการอ่านและตีความหมายในจุดยืนตรงกันข้าม (Oppositional Reading) กับผู้ส่งสาร โดยให้ความสำคัญกับบทบาทเดิมที่เป็นลักษณะความเป็นโขนทศกัณฐ์ ในภาพยนตร์โฆษณา เพื่อเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมชั้นสูงให้คงอยู่ ในขณะที่กลุ่มที่มีจุดยืนแนวเสรีนิยม (Liberalism) มีการถอดรหัสและตีความหมายในจุดเดียวกับที่ผู้ส่งสาร (Preferred Reading) ในทุกประเภทสื่อ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ บริบทสังคม และประเภทสื่อ ตลอดจนผู้รับสาร ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายทางธุรกิจ

จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทในการศึกษาวรรณกรรมจะพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ที่ทำในสาขาวิชานิเทศศาสตร์ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทมาวิเคราะห์ด้วยบทใหม่ที่มีการดัดแปลงจากตัวบทเดิมโดยใช้แนวคิดของ Julia Kristeva Berger และ Fiske ซึ่งพบในเรื่องของการแปรรูป (Transformation) ของตัวบทใหม่มีทั้งการตัดข้ามตัวบทเก่า ด้วยวิธีการ การคงเดิม การขยายความ การตัดทอน และการดัดแปลง ทั้งการวางโครงเรื่อง บุคลิกลักษณะตัวละคร เหตุการณ์ แก่นเรื่อง แนวคิด

การศึกษาแนวคิดสัมพันธบทจากเอกสาร และงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าทฤษฎีสัมพันธบทจากนักวิชาการ จำนวน 6 แนวคิด มีส่วนที่มีความคล้ายคลึงกันสามารถนำมาจัดเป็นรูปแบบการจัดการเรียนในส่วนของการอ่านเพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนการเขียนได้จึงได้นำแนวคิด จำนวน 6 แนวคิด มาสังเคราะห์ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธบทเป็นการดัดแปลงตัวบทเดิมให้เป็นตัวบทใหม่ โดยใช้หลายวิธีการซึ่งนิยามดังกล่าวจะสอดคล้องกับงานวิจัยที่ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทมาศึกษาวรรณกรรมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมและตัวบทใหม่ที่ผ่านการดัดแปลงมาแล้วให้เป็นวรรณกรรมที่มีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างไปจากตัวบทเดิม

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การใช้ทฤษฎีสัมพันธบทในลักษณะของการเป็นทฤษฎีทางการอ่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากวรรณกรรมที่อ่านไปเป็นแนวทางในการสร้างตัวบทใหม่ด้วยวิธีการปรับ องค์ประกอบของวรรณกรรม เช่น การคงเดิม การขยายความ การตัดทอน และเพิ่มเข้า วิธีดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนตัวบทใหม่ และเหมาะสำหรับผู้เรียน ที่เริ่มหัดเขียนวรรณกรรม ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชา ภาษาไทยที่จะต้องนำความรู้และทักษะไปพัฒนาวิชาชีพของตนเองในอนาคต

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้นำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาเป็นตัวแปรต้นร่วมกับ ทฤษฎีสัมพันธบท โดยกระบวนการคิดดังกล่าวนี้ มีนักวิชาการให้ความสนใจ และมีผู้นำมาใช้ ในด้านการจัดการเรียนการสอนดังเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของ Plsek ที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของ Plsek และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. แนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

Paul E. Plsek (1997, pp. 32-47 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล, 2559, น. 40-43) เป็นผู้อำนวยการสถาบันความคิดสร้างสรรค์ AT&T Bell Laboratories และเป็น นักพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการวางแผนการจัดการอย่างเป็นระบบในนานาประเทศโดย Plsek ได้นำเสนอรูปแบบ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Model for The Processes of Creative Thinking) ในปี ค.ศ. 1997 อันเกิดจากการสังเคราะห์รูปแบบ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ จากนักวิชาการต่าง ๆ จนกลายเป็นรูปแบบ หรือวงจรกระบวนการ ความคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ขึ้น ซึ่งรูปแบบ หรือวงจรกระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้มีลักษณะคล้ายกับนาฬิกาโดยเริ่มต้น กระบวนการคิดที่ตำแหน่ง 09.00 นาฬิกา เนื่องจาก Plsek ต้องการชี้ให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนมี และแฝงอยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคนสามารถกระตุ้น และเพิ่มประสิทธิภาพ ความคิดนั้นให้เกิดเป็นรูปธรรมหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แนวความคิดนี้จึงเกิดจากความเชื่อว่าทุกคน มีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวเอง และสามารถทำความคิดสร้างสรรค์นั้นให้เป็นรูปธรรม จนสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติ หรือพัฒนาเป็นนวัตกรรมได้ โดยอาศัยกระบวนการทางจิตของมนุษย์ ซึ่งเริ่มจาก กระบวนการรับรู้และเข้าใจความหมายภายใต้โครงสร้างความรู้หรือประสบการณ์เดิม จากนั้นสมอง จะเกิดกระบวนการแปรผล เพื่อนำไปสู่การจดจำโดยนำความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยง

เข้ากับ ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ และจัดเก็บข้อมูล ใหม่ที่ได้นั้นไว้ใช้ในการตัดสินใจ โดยกระบวนการคิดตามแนวคิดของ Plsek เป็นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความสามารถ ในการคิดสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอน 4 ขั้น ดังรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) เป็นขั้นตอนของการเริ่มสังเกต (Observation) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างรอบคอบ โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ (Analysis) เพื่อแยกแยะข้อมูลและสังเกตได้จากหลักการของเหตุและผล

ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) เป็นขั้นตอนหลังจากที่สมองใช้ ข้อมูลหรือ ความรู้ที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์มาเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำความรู้ใหม่ที่เก็บไว้ในระบบความคิด จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่ (Generation) โดยเชื่อมโยง กับความคิดเดิมที่มีอยู่ก่อนหน้าโดยอาจใช้วิธีการเปรียบเทียบ ขยายความคิดให้กว้างออกไปการระดม สมองเพื่อรวบรวมความคิด (Harvesting) เพื่อนำไปพัฒนา

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนในการพัฒนาเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของความคิดนั้น (Enhancement) จากนั้นก็จะประเมิน (Evaluation) ความคิด ดังกล่าวเพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด หรือความคิดที่นำมาใช้งานได้

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action) เป็นขั้นตอนที่จะนำความคิดที่ได้ไปเลือก หรือ ประเมินแล้วว่าเป็นความคิดที่ดีที่สุดไปทดลองปฏิบัติ (Implementation) เพราะความคิดสร้างสรรค์ จะมีคุณค่าหรือเกิดประโยชน์ได้เมื่อความคิดนั้นไปใช้จริง

นอกจากนี้กมล โพธิเย็น (2562, น.9-27) ได้เสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้ แนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สำหรับใช้จัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ในบทความวิชาการเรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ พรสวรรค์ที่ครูควรสรรค์สร้างให้ผู้เรียน โดยกล่าวถึง ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนโดยที่ผู้สอนต้องให้ความสนใจ และใส่ใจ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ยังเป็นพลังขับเคลื่อนของประเทศไทยในยุคโมเดลไทยแลนด์ 4.0 ด้วย ผู้เขียนได้เสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นจินตนาการ ขั้นพัฒนา และขั้นลงมือกระทำ สำหรับการสอนเขียนสร้างสรรค์ในรายวิชาภาษาไทยสำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และยังเสนอแนวคิดอีกว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในทุกรายวิชา

จะเห็นได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะช่วยให้เกิดความชัดเจน ในกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ ซึ่งมีขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นของการเริ่มสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยใช้ กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูล ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ เป็นขั้นตอนใช้ข้อมูลที่ได้

จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิมที่อาจใช้วิธีการเปรียบเทียบหรือขยายความคิดให้กว้างออกไป ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา เป็นขั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประเมินความคิดเพื่อนำมาใช้งานต่อไป และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำเป็นขั้นนำความคิดที่ประเมินแล้วว่าดีที่สุดไปทดลองปฏิบัติจริง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

งานวิจัยที่ใช้แนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ปรากฏในงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

บัวพิศ ภักดีวุฒิ (2558) ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ จังหวัดหนองคาย โดยใช้ฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้วิธี Focus Groups กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 24 คน ระยะที่ 2 พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ จังหวัดหนองคายที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของกลุ่มครูและนักเรียนต่อแนวทางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน พบว่า ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้แสดงความสามารถของตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริง ควรสอนจากง่ายไปหายาก ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกพื้นฐานของการคิดสร้างสรรค์ คือ คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม และคิดละเอียดลออ โดยผ่านสื่อที่มีความน่าสนใจ ซึ่งน่าจะเป็นชุดฝึกทักษะพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการคิด ในส่วนของผลการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ได้ผลการสร้างชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วย ชุดฝึกทักษะพื้นฐาน มีจำนวน 4 ชุด ได้แก่ ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความคิดคล่อง ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความคิดยืดหยุ่น ชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความคิดริเริ่ม และชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความคิดละเอียดลออ และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 4 ชุด ชุดกิจกรรมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผลการเปรียบเทียบคะแนนความคิด

สร้างสรรค์โดยรวม พบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึก นอกจากนี้คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังฝึกและหลังจากฝึกไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่านักเรียนที่ฝึกตามชุดฝึกทักษะ และชุดกิจกรรม ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีความคงทนในการเรียนรู้

กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) ได้ทำวิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญา โดยมียัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg และเพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 30 คน ผลการวิจัย พบว่า ได้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมีองค์ประกอบ คือ หลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มก่อความคิด ขั้นที่ 2 ขั้นเตรียมผลิตผลงาน ขั้นที่ 3 ขั้นบูรณาการสัมพันธ์ ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างสรรค์งานเขียน ขั้นที่ 5 ขั้นพากเพียรสร้างสรรค์และการวัดและประเมินผล ในส่วนของประสิทธิผลของรูปแบบพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อน และความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากวิทยานิพนธ์ที่นำแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สร้างเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทั้งของ บัณฑิต ภัคดีวุฒิ ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาสร้างเป็นชุดฝึกทักษะ และกึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล ที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ได้นำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg ทั้งนี้ กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) ได้ให้ความเห็นจากการวิจัยว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการ หรือแนวคิดทฤษฎีอื่นมาช่วยส่งเสริม

นอกจากนี้ นักวิจัยในต่างประเทศได้ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาจัดการเรียนรู้ในการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ดังนี้

Harrison, T. M., & Davies, R. E. (2021) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการพัฒนาการเขียนเรื่องสั้นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรื่องสั้นภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการพัฒนาทักษะการสร้างโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร และการใช้ภาษาภาพพจน์ และเปรียบเทียบ พฤติกรรมการแก้ปัญหาในงานเขียนระหว่างกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีของ Plsek กับกลุ่มที่เรียนด้วย กระบวนการเขียนแบบดั้งเดิม รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 52 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 26 คน และกลุ่มควบคุม 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนเขียนเรื่องสั้น แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรม การเรียนรู้ กลุ่มทดลองจะฝึกเขียนตามขั้นตอนของ Plsek 4 ขั้น ได้แก่ 1) Preparation (การสังเกต และเก็บข้อมูลดิบจากสิ่งรอบตัว) 2) Imagination (การใช้เครื่องมือกระตุ้นความคิดเพื่อสร้าง ทางเลือกของเนื้อหา) 3) Development (การนำความคิดมาประเมิน จัดหมวดหมู่ และทำโครงเรื่อง) และ 4) Action (การลงมือเขียนและปรับปรุงชิ้นงาน) ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนด้วยวิธีสอนเขียนปกติ ที่เน้นการอธิบายทฤษฎีองค์ประกอบของเรื่องสั้นแล้วให้ลงมือเขียนทันที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน ในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรื่องสั้นหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยเฉพาะด้านการสร้างตัวละคร และการใช้ภาษาที่มีความแปลกใหม่ ผลการบันทึกพฤติกรรมพบว่า ในระหว่างกระบวนการเขียน นักเรียนกลุ่มทดลองไม่สามารถคิดเนื้อหาออกได้เนื่องจากในขั้น Imagination ได้รับการกระตุ้นความคิดตามแนวทางของ Plsek ทำให้มีคลังข้อมูลมากพอที่ยัง ไม่ตัดสินใจเลือกแต่จะนำมาใช้ขั้น Development ในขณะที่กลุ่มควบคุมสามารถคิดเนื้อเรื่องและ เขียนเรื่องสั้นได้ แต่มีโครงเรื่องซ้ำเดิมหรือคาดเดาได้ง่าย จึงเห็นได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถนำมาจัดระเบียบการสอนเขียนเรื่องสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนไม่เกิด ความสับสนระหว่างการคิดกับการตัดสินใจเลือก และตัดทอนเนื้อหา ส่งผลให้ผลงานเรื่องสั้น มีความน่าสนใจ โครงเรื่องน่าสนใจ และสามารถมีแนวทางในการผลิตงานเขียนสร้างสรรค์ขึ้นต่อไปได้

Al-Suleiman, M. A., & Al-Harthi, S. K. (2022) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิด กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมเดลวัฏจักรความคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และสำรวจ เจตคติและความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักศึกษาเอกภาษาอังกฤษชั้นปีที่ 2 จำนวน 60 คน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่ม ควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนที่ออกแบบตาม ขั้นกระบวนการของ Plsek แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามเจตคติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek มีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างชัดเจนในทุกองค์ประกอบของการเขียนสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งนักศึกษาสามารถนำคำศัพท์และการผูกประโยคที่แปลกใหม่มาใช้ในงานเขียนได้ดีขึ้น ไม่ยึดติดอยู่กับรูปแบบเดิม ส่วนผลเจตคติพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อบรรยากาศการเรียนรู้ในระดับสูงมาก โดยนักศึกษารู้สึกว่ากระบวนการของ Plsek ช่วยลดความวิตกกังวลในการเขียน และเปลี่ยนขั้นตอนการคิดให้ปฏิบัติตามได้ง่ายขึ้น

Thompson, S. R., & Martinez, L. G. (2022) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้โมเดลกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์บนระบบออนไลน์ที่บูรณาการแนวคิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนของนักศึกษา โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมองค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วในการคิด และความละเอียดลออ ในบริบทสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบดิจิทัล ตลอดจนศึกษาความตระหนักรู้ในกระบวนการคิดของผู้เรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ออกแบบกิจกรรมตามขั้นตอนของ Plsek แฟ้มสะสมงานเขียนอิเล็กทรอนิกส์เกณฑ์การประเมินงานเขียนสร้างสรรค์ และแบบวัดการรู้คิด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยนักศึกษาสามารถขยายความ ขัดเกลารายละเอียดของฉากและบรรยากาศในงานเขียนได้อย่างมีมิติและน่าสนใจขึ้น ผลการวิเคราะห์จากแบบวัดการรู้คิดพบว่า รูปแบบการเรียนที่ดำเนินไปตามขั้นตอนของ Plsek ช่วยให้นักศึกษาสามารถมีกระบวนการคิดของตนเองได้ดีขึ้น โดยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถนำมาปรับใช้กับเทคโนโลยีการศึกษายุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การเรียนออนไลน์ไม่น่าเบื่อ และสามารถช่วยให้นักศึกษาผลิตงานเขียนที่มีคุณภาพต่อไปได้

Al-Mahmoud, H. F. (2023) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบูรณาการกระบวนการคิดแบบนวัตกรรมของ Plsek ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ด้านพหุวัฒนธรรมของนักศึกษา EFL โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้การเขียนที่บูรณาการกระบวนการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมของ Plsek ในการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงสะท้อนคิดเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อประเมินระดับการเปลี่ยนแปลงความตระหนักรู้และความเข้าใจด้านพหุวัฒนธรรมของนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 สายสังคมศาสตร์ จำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 28 คน และกลุ่มควบคุม 28 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แผนการเรียนรู้ จำนวน 6 สัปดาห์ แบบประเมินงานเขียนความเรียงสะท้อนคิด และแบบวัดความตระหนักรู้ทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา

กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพงานเขียนความเรียงสะท้อนคิดเชิงสร้างสรรค์และคะแนนความตระหนักรู้ด้านพหุวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานเขียนของกลุ่มที่ใช้กระบวนการ Plsek แสดงให้เห็นถึงการใช้ภาษาสร้างสรรค์ที่เข้าใจวัฒนธรรมและการนำเสนอแง่มุมทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง แปลกใหม่ นักศึกษากล้าคิดนอกกรอบจากความเชื่อเดิมของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างก่อนจะนำมาถกเถียงเป็นงานเขียนที่มีคุณค่าต่อไป งานวิจัยนี้ทำให้เห็นว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีประโยชน์มากกว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาและการเขียนแต่ยังเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่พัฒนาทัศนคติและการคิดเชิงวิพากษ์ในประเด็นที่ละเอียดอ่อนอย่างเรื่องวัฒนธรรม และช่วยให้นักศึกษา EFL สามารถก้าวข้ามข้อจำกัดด้านภาษาได้

Robertson, J. L. (2023) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลของการใช้แนวคิดการคิดเชิงนวัตกรรมของ Plsek ต่อการออกแบบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของการบูรณาการโมเดลความคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนในบริบทการเรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) ตลอดจนเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้และกลยุทธ์ที่นักเรียนเลือกใช้กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 45 คนที่เรียนในวิชาการเขียนภาษาอังกฤษขั้นสูง เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วยแบบสะท้อนความคิดของผู้เรียน เกณฑ์การประเมินงานเขียน แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหลังการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในทางที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีทักษะการเล่าเรื่องที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของตนเอง การวิเคราะห์ผลการสะท้อนความคิดพบว่า นักเรียนใช้โครงสร้างประโยคที่ยากขึ้นได้ และสามารถแสดงทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ในการตั้งคำถามที่ท้าทาย ตลอดจนจัดระเบียบย่อหน้าได้ ทำให้งานเขียนมีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะการเขียนสร้างสรรค์ไม่ได้เป็นเพียงพรสวรรค์ตามธรรมชาติ แต่เป็นกระบวนการทางปัญญาที่สามารถจัดระเบียบและฝึกฝนได้ผ่านโมเดลของ Plsek เพื่อช่วยลดปัญหาการเขียนงานที่น่าเบื่อ ซ้ำซาก และช่วยให้นักเรียนต่างชาติ (EFL) พัฒนาเนื้อหาไปพร้อมกับความถูกต้องทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นของการเริ่มสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูล ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ เป็นขั้นตอนใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่ โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิมที่อาจ

ใช้วิธีการเปรียบเทียบหรือขยายความคิดให้กว้างออกไป ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา เป็นขั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประเมินความคิดเพื่อนำมาใช้งานต่อไป และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ เป็นขั้นนำความคิดที่ประเมินแล้วว่าดีที่สุดในทดลองปฏิบัติจริง สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ในงานเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ แต่ทว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ทั้ง 4 ขั้นตอนเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อกระบวนการที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์จนสามารถนำไปสู่การเขียนสร้างสรรค์ได้ ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีสัมพันธซึ่งเป็นทฤษฎีทางการอ่านเพื่อรับข้อมูลมาเป็นส่วนช่วยเพื่อให้เกิดแนวทางการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กต่อไป

การเขียนสร้างสรรค์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์ประกอบด้วย ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์

การเขียนสร้างสรรค์มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

เจือ สตะเวทิน (2522, น. 3) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ สรุปได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ใช้ความคิดของผู้เขียนเอง เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาจะทำการอย่างหนึ่งที่แสดงสติปัญญาของตนเอง ไม่เขียนตามแบบใคร ไม่คัดลอกใคร

ประภาศรี สีหอำไพ (2531, น. 31) กล่าวไว้ทำนองเดียวกันว่า การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนสร้างค่าและความจากจินตนาการของตนเอง โดยไม่ลอกเลียนแบบของผู้อื่นอีกทั้งผู้เขียนมีอิสระที่จะเลือกรูปแบบการเขียนโดยไม่อยู่ในกรอบของลักษณะคำประพันธ์ การเขียนสร้างสรรค์จึงเป็นผลงานที่มีความประณีต มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด

กรณีการ์ พวงเกษม (2534, น. 33) ได้แสดงทรรศนะถึง การเขียนสร้างสรรค์ว่า การเขียนสร้างสรรค์ ผู้เขียนจำเป็นต้องใช้จินตนาการแล้วถ่ายทอดสิ่งเหล่านั้นออกมาด้วยภาษาที่สละสลวย ก่อให้เกิดเพลิดเพลินใจ และมีคุณค่ายกระดับสติปัญญาให้แก่ผู้อ่าน

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย (2538, น. 40) ว่า การเขียนสร้างสรรค์ เป็นการเรียบเรียงความรู้ ความคิดประสบการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรจะเป็นข้อความสั้น ๆ เช่น คำขวัญ ร้อยแก้วสั้น ๆ หรือบทกวีนิพนธ์ ข้อเขียนเหล่านี้จะมีเอกภาพในตัวเองทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น. 40) ได้กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์และจินตนาการในการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น

นวนิยาย และบทร้อยกรองการเขียนสร้างสรรค์ โดยผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี จินตนาการดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน ต้องใช้เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำอย่างสละสลวย

จากทฤษฎีของนักวิชาการข้างต้นสรุปได้ว่า ความหมายของการเขียนสร้างสรรค์ การเขียนสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ต้องใช้ความคิด ใช้จินตนาการไม่ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่น มีอิสระในการเลือกรูปแบบ มีทั้งรูปแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง ในขณะเดียวกันการเขียนสร้างสรรค์จะต้องมีการใช้ภาษาที่ประณีต สละสลวย มีเอกภาพ และมีเทคนิคการเขียน

2. ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์

การเขียนสร้างสรรค์เป็นการถ่ายทอดความคิดโดยการใช้ภาษาที่เป็นอิสระของผู้เขียน แต่การถ่ายทอดนั้นควรมีกรอบของงานเขียนเพื่อมิให้เกิดความสับสนระหว่างการเขียนสร้างสรรค์กับการเขียนไร้ทิศทาง ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวถึงลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

ประภาศรี สีหอำไพ (2531, น. 2-3) กล่าวถึง ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) การเขียนแบบสร้างสรรค์มีแนวเขียน มีลักษณะเฉพาะตัว ผู้เขียนจะมีข้อสังเกตจากประสบการณ์ มีความนึกคิด ความเห็น และมีจินตนาการของตนเอง แล้วจึงเขียนงานประพันธ์นั้น

2) การใช้ถ้อยคำในการสื่อความหมายที่แปลกใหม่ ตามสำนวนลีลาของผู้เขียน เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย

3) การเขียนสร้างสรรค์ อยู่ในรูปแบบร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็แต่ต้องมีความคิดที่แปลกใหม่

4) งานเขียนสร้างสรรค์ต้องมีคุณค่าทางจิตใจ สติปัญญา และเป็นประโยชน์ต่อสังคม
กรรณิการ์ พวงเกษม (2533, น. 33) กล่าวถึงลักษณะการเขียนสร้างสรรค์ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้

1) มีจินตนาการ คือผู้เขียนจะต้องสร้างจินตนาการ โดยการคัดเลือกความคิดต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิดเป็นภาพในใจของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่านได้รส และคล้อยตามเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับผู้เขียนและทำให้ผู้อ่านคล้อยตามได้

2) มีสำนวนภาษาดีโดยผู้เขียนต้องเลือกถ้อยคำและประโยคให้น่าอ่าน มีท่วงทำนองในการเขียนดี ไม่มีลักษณะกระแทบกระเทียบเสียรสผู้หนึ่งผู้ใด

3) ให้คุณค่าทางจิตใจและสติปัญญาก่อให้เกิดความเรื่องปัญญาและเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

กรมวิชาการ (2536, น.311) กล่าวถึงการเขียนสร้างสรรค์มีลักษณะสำคัญ 4 ลักษณะ ดังนี้

1) ให้ความคิดที่แปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำแบบ หรือไม่ได้ลอกเลียนผู้อื่น มาเป็นความคิดของตนเอง หรือดัดแปลงมาอย่างแยกคางด้วยการปฏิบัติของตัว

2) ใช้ภาษาคมคาย กะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ภาษาที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน

3) สามารถเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน อาจเป็นความขบขันความเศร้า ความปิติยินดี ความพิศวง ความสงบ ความอาลัยความซาบซึ้ง อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้

4) เป็นประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น ให้ข้อคิดเป็นคติในการดำรงชีวิต ชี้ให้เห็นคุณโทษ แนะนำให้คนรู้จักสังเกตพิจารณาสิ่งต่าง ๆ โดยแยกคาง ก่อให้เกิดจินตนาการ ในทางที่ดีงาม หรือให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจในลักษณะของบันเทิงนาการ

กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2542, น. 23) อธิบายถึงงานเขียนสร้างสรรค์ 3 ประการ ดังนี้

1) มีจินตนาการ โดยผู้เขียนต้องใช้จินตนาการ หรือความคิดคำนึงแล้ว ถ่ายทอดให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามผู้เขียน

2) สำนวนภาษาดี ผู้เขียนต้องเลือกเฟ้น ถ้อยคำ นำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวย และมีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ

3) มีคุณค่าทางด้านจิตใจ และสติปัญญา ผู้อ่านได้อ่านแล้วเกิดความคิด ความรู้สึกที่จะจรโลงความดีงามและมองโลกในแง่ดี

เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น. 8-16) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ 7 ลักษณะ ดังนี้

1) มีลักษณะของความใหม่ แปลก แตกต่าง จากงานเขียนเดิมซึ่งอาจมีทั้งแตกต่างทางด้านเนื้อหาหรือรูปแบบ งานเขียนสร้างสรรค์อาจเป็นงานเขียนที่ต่อยอดจากงานเขียนเดิมก็ได้

2) มีสุนทรียภาพหรือความงามในเชิงวรรณศิลป์โดยใช้ภาษาสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้อย่างลึกซึ้งชัดเจนเห็นภาพพจน์ รวมทั้งเกิดจินตนาการ

3) มีการผสมผสานระหว่างเนื้อหาและรูปแบบ โดยผู้เขียนต้องมีความรู้ที่เนื้อหาใดจะใช้รูปแบบใดตามลักษณะของงานเขียนแต่ละประเภท

4) มีการแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียนที่มีการผสมผสานจากความหลากหลาย กลายเป็นความลงตัวจนเป็นอัตลักษณ์ที่ไม่เหมือนผู้อื่น จะทำให้งานเขียนมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากงานเขียนอื่น ๆ

5) มีการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านตีความ เช่น การเขียนที่ทิ้งความสงสัย และคลุมเครือไว้ในตอนจบเป็นการให้ผู้อ่านเกิดการอภิปราย และถกเถียงเพื่อนำไปสู่การบ่มเพาะทางปัญญา และแนวคิดใหม่ ๆ ที่อาจจะไม่เคยมีมาก่อน

6) มีความสามารถในการสันคลอน หรือร้อยถนอนคติ กล่าวคือ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงควรเป็นการเขียนที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกถึงการปะทะกันระหว่างงานเขียนกับโลกทัศน์ของตนเองหรือระหว่างโลกทัศน์ของผู้เขียนกับโลกทัศน์ของผู้อ่านทำให้เกิดความคิดและการใช้เหตุผลมากยิ่งขึ้น

7) มีการสร้างจิตสำนึกต่อสังคม ได้แก่ การมีจิตอาสา การเอาใจใส่ ความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีความคิด และสำนึกทางการเมือง การเขียนที่แสดงออกหรือแฝงนัยของการสร้างจิตสำนึกของความเป็นพลเมือง สามารถเขียนได้ด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งสุภาพ นุ่มนวล ท่าทาง เย้ยหยัน และ ก้าวร้าว รุนแรง งานเขียนที่นำเสนอแนวคิด หรือมีเนื้อหาที่แสดงออกถึงจิตสำนึกของพลเมืองถือว่าเป็นงานที่มีลักษณะสร้างสรรค์เพราะช่วยยกระดับจิตสำนึก และความตระหนักรู้ให้แก่ผู้อ่าน

8) มีการยกระดับทางปัญญามุ่งสร้างความตระหนักรู้ในการเข้าถึงธรรมชาติหรือธรรมชาติ

จากข้อมูลข้างต้นนำมาสังเคราะห์ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์

ประกาศรี สีหอำไพ (2531, น. 2-3)	กรณีการ พวงเกษม (2533, น. 33)	กรณีวิชาการ (2536, น. 311)	กองทัพ เคลือบพนิช กุล (2542, น. 23)	เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น. 8-16)	สรุป
1) การเขียนแบบ สร้างสรรค์มีแนว เขียนเป็นจิตพิสัย คือ มีลักษณะ เฉพาะตัว กล่าวคือ ผู้เขียน มีข้อสังเกต ประสบการณ์ ความนึกคิด ความเห็นมี จินตนาการของ ตนเอง แล้วจึง	1) มีจินตนาการ หรือความคิด คำนึง คือผู้เขียน จะต้องสร้าง จินตนาการโดย การคัดเลือก ความคิดต่าง ๆ เหล่านั้นให้เกิด เป็นภาพในใจ ของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่าน ได้รส และคล้อย	1) ให้ความคิด ที่แปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำ แบบ หรือไม่ได้ ลอกเลียนผู้อื่น มาเป็นความคิด ของตนเอง หรือดัดแปลง มาอย่างแยบ กายด้วย ภูมิปัญญาของ	1) มี จินตนาการ ผู้เขียนต้องใช้ จินตนาการ หรือความคิด คำนึงเขียนให้ ผู้อ่านเกิด จินตนาการ คล้อยตาม ผู้เขียน	1) มีลักษณะของ ความใหม่ แปลก แตกต่าง จาก งานเขียนเดิมซึ่ง อาจมีทั้งแตกต่าง ทางด้านเนื้อหา หรือรูปแบบ งาน เขียนสร้างสรรค์ อาจเป็นงาน เขียนที่ต่อ ยอดจากงาน เขียนเดิมก็ได้	1) ด้าน เนื้อหา กล่าวคือ ผู้เขียนต้องมี ความคิดริเริ่ม สามารถสร้าง ความคิด จินตนาการที่ แปลกใหม่ โดยไม่ ลอกเลียนแบบ ใคร

ประกาศรี สีหอำไพ (2531, น. 2-3)	กรรมการ พวงเกษม (2533, น. 33)	กรมวิชาการ (2536, น. 311)	กองเทพ เคลือบพนิช กุล (2542, น. 23)	เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น. 8-16)	สรุป
เขียนงาน ประพันธ์นั้น	ตาม เป็น อันหนึ่งอัน เดียวกับผู้เขียน	ตน		4) มีการแสดง อัตลักษณ์ของ ผู้เขียนที่มีการ ผสมผสานจาก ความหลากหลาย จนกลายเป็น ความลงตัวจน เป็นอัตลักษณ์ที่ ไม่เหมือนผู้อื่น ซึ่งจะทำให้งาน เขียนมีลักษณะ เฉพาะที่แตกต่าง จากงานเขียน อื่น ๆ	
2) การใช้ถ้อยคำ ในการสื่อ ความหมายใน ท่วงทำนองที่ แปลกใหม่ ตาม สำนวนลีลาของ ผู้เขียน งานเขียน ที่เกิดจาก จินตนาการ เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย เป็นต้น ล้วนแต่ อยู่ในลักษณะ การเขียนเชิง สร้างสรรค์ทั้งสิ้น	2) สำนวนภาษา ดี คือผู้ เขียน จะต้องเลือกเฟ้น พริตแพลง ถ้อยคำ และรูป ประโยคให้น่า อ่าน ท่วงทำนอง ในการเขียนดี ไม่มีลักษณะ กระตบกระ เทียบเสียดสีผู้ หนึ่งผู้ใด	2) ใช้ภาษาคม คาย กะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็น การใช้ภาษาที่ ไม่ผิดแปลกไป จากระเบียบ ของ ภาษาซึ่ง เป็นที่ยอมรับ กัน 3) สามารถรับ ความรู้สึกของ ผู้อ่านได้	2) สำนวน ภาษาดี ผู้เขียน ต้องเลือกเฟ้น ถ้อยคำ นำมา เรียบเรียงให้ ไพเราะ สละสลวย และ มีความหมาย ตามที่ผู้เขียน ต้องการ	2) มีสุนทรีย์ภาพ หรือความงามใน เชิงวรรณศิลป์ โดยใช้ภาษาสื่อ ความหมายให้ ผู้อ่านเข้าใจ เรื่องราวได้อย่าง ลึกซึ้งชัดเจนเห็น ภาพพจน์ รวมทั้ง เกิดจินตนาการ	2) ด้านภาษา ผู้เขียนต้องมี ศิลปะในการ ใช้ภาษาที่ดี มีการเลือก ถ้อยคำ เรียง ประโยคที่ ถูกต้อง เหมาะสม มีความเป็น วรรณศิลป์
3) การเขียนเชิง สร้างสรรค์ มิใช่	-	-	-	3) มีการ ผสมผสาน	3) ด้าน รูปแบบ

ประกาศรี สีหอำไพ (2531, น. 2-3)	กรรมธิการ พวงเกษม (2533, น. 33)	กรมวิชาการ (2536, น. 311)	กองเทพ เคลือบพนิช กุล (2542, น. 23)	เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น. 8-16)	สรุป
ความเรียงศิลป์ ในรูปร้อยแก้ว เสมอไป คุณภาพ ของงานอยู่ที่ ความสามารถ ของผู้เขียนที่มี ศิลปะในการ เขียนอย่าง แท้จริง จนถึง ระดับวินิพนธ์ก็ ได้ ในงานเขียน ประเภทร้อย กรอง นอกจาก จะเสนอแนวคิด เค้าโครงเรื่องที่ แปลกใหม่แล้ว อาจจะไม่ยึด ฉันทลักษณ์ตาม รูปแบบคำ ประพันธ์เดิม				ระหว่างเนื้อหา และรูปแบบ โดย ผู้เขียนต้องมี ความรู้ว่าเนื้อหา ใดจะใช้รูปแบบ ใดตามลักษณะ ของงานเขียนแต่ ละประเภท	งานเขียน สร้างสรรค์มี ทั้งรูปแบบ ร้อยแก้ว และร้อย กรอง หรือ อาจมีการ ผสมผสาน รูปแบบ ต่าง ๆ เข้า ด้วยกัน แม้กระทั่ง อาจไม่ยึดติด กับรูป แบบเดิม แต่รูปแบบ กับเนื้อหา ต้องสัมพันธ์ กัน
4) ให้คุณค่าทาง จิตใจ และ สติปัญญา งาน เขียนสร้างสรรค์ ใช้เพียงแค่จะ เสนอสิ่งแปลก ใหม่หรือให้ความ เพลิดเพลิน เท่านั้นควรจะให้ ผู้อ่านได้คิด และ จินตนาการตาม	3) ให้คุณค่าทาง จิตใจและ สติปัญญา คือ นอกจากจะให้ ความ เพลิดเพลินแล้ว ควรให้ผู้อ่าน เกิดคุณธรรมขึ้น ในตน มี ความรู้สึกนึกคิด เปลี่ยนแปลงไป	4) เป็น ประโยชน์ทั้ง ทางตรง และ ทางอ้อม เช่น ให้ข้อคิดเป็นคติ ในการ ดำรงชีวิต ชี้ให้เห็นคุณ โทษ แนะนำให้ คนรู้จักสังเกต พิจารณาสิ่ง	3) มีคุณค่า ทางด้านจิตใจ และสติปัญญา ผู้อ่านได้อ่าน แล้วเกิด ความคิด ความรู้สึกที่จะ จรโลงความดี งามและมอง โลกในแง่ดี	5) มีการเปิด โอกาสให้ผู้อ่าน ตีความ ในตอบ จบเป็นการให้ ผู้อ่านเกิดการ อภิปราย เพื่อ นำไปสู่การบ่ม เพาะทางปัญญา และแนวคิด ใหม่ ๆ ที่อาจจะ ไม่เคยมีมาก่อน	4) ด้าน คุณค่า จะต้องมี คุณค่าที่จะ เกิดกับผู้อ่าน ในด้านจิตใจ สติปัญญา เร้าอารมณ์ ความรู้สึก ของผู้อ่าน รวมทั้งผู้อ่าน

ประกาศรี	กรรมธิการ	กรมวิชาการ	กองเทพ	เกศินี จุฑาวิจิตร	สรุป
สีหอำไพ (2531, น. 2-3)	พวงเกษม (2533, น. 33)	(2536, น. 311)	เคลือบพนิช กุล (2542, น. 23)	(2557, น. 8-16)	
ด้วยวิจารณ์ญาณ ทำให้เกิด ความรู้สึกนึกคิด เปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดี ก่อให้เกิดความ เรื่องปัญญาและ เป็นประโยชน์ต่อ สังคม และ ส่วนรวม	ในทางที่ดี ก่อให้เกิดความ เรื่องปัญญาและ เป็นประโยชน์ ต่อสังคม ส่วนรวม	ต่าง ๆ โดยแยก กาย ก่อให้เกิด จินตนาการ ในทางที่ดีงาม หรือให้ความ เพลิดเพลินแก่ จิตใจใน ลักษณะของ นันทนาการ		6) ความสามารถ ในการรื้อถอน อคติ เป็นการ เขียนที่ทำให้ ผู้อ่านรู้สึกถึงการ ปะทะกันระหว่าง โลกทัศน์ของ ผู้เขียนกับผู้อ่าน ทำให้เกิด ความคิดและการ ใช้เหตุผล 7) มีการสร้าง จิตสำนึกต่อ สังคม การมีจิตอาสา การเอาใจใส่ ความรับผิดชอบ รวมทั้งการมี ความคิด และ การสร้าง จิตสำนึกของ ความเป็น พลเมือง สามารถ เขียนได้ด้วย รูปแบบที่ หลากหลายทั้ง สุภาพ ทำท่าย ก้าวร้าว รุนแรง ถือว่าเป็นงานที่มี ลักษณะ สร้างสรรค์เพราะ	สามารถนำ แนวคิดจาก งานเขียนไป ใช้ประโยชน์ ได้ ตลอดจน ก่อให้เกิดความ เพลิดเพลิน

ประกาศรี	กรรณการ	กรรวิชาการ	กองเทพ	เกศินี จุฑาวิจิตร	สรุป
สีหอำไพ (2531, น. 2-3)	พวงเกษม (2533, น. 33)	(2536, น. 311)	เคลือบพนิช กุล (2542, น. 23)	(2557, น. 8-16)	
					ช่วยยกระดบ จิตสำนึก และ ความตระหนักรู้ ให้แก่ผู้อ่าน 8) มีการยกระดบ ทางปัญญามุ่ง สร้างควม ตระหนักรู้ในการ เข้าถึงธรรมหรือ ธรรมชาติ

จากการสังเคราะห์ลักษณะของการเขียนสร้างสรรค์ในตาราง 3 จะเห็นได้ว่า การเขียนสร้างสรรค์จะต้องมีลักษณะสำคัญจำแนกได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบ ด้านภาษา และด้านคุณค่า ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างเกณฑ์การประเมินการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหา กล่าวคือ ผู้เขียนต้องมีความคิดริเริ่ม สามารถสร้างความคิด จินตนาการที่แปลกใหม่ โดยไม่ลอกเลียนแบบใคร
- 2) ด้านภาษา ผู้เขียนต้องมีศิลปะในการใช้ภาษาที่ดี มีการเลือกถ้อยคำ เรียงประโยคที่ถูกต้องเหมาะสม มีความเป็นวรรณศิลป์
- 3) ด้านรูปแบบ งานเขียนสร้างสรรค์มีทั้งรูปแบบร้อยแก้ว และร้อยกรอง หรืออาจมีการผสมผสานรูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แม้กระทั่งอาจไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม แต่รูปแบบกับเนื้อหาต้องมีความสัมพันธ์กัน
- 4) ด้านคุณค่า จะต้องมียุคค่าที่จะเกิดกับผู้อ่านในด้านจิตใจ สติปัญญา ไร้อารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน รวมทั้งผู้อ่านสามารถนำแนวคิดจากงานเขียนไปใช้ประโยชน์ได้ ตลอดจนก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

3. การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์

การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์มีนักวิชาการ และงานวิจัยได้เสนอแนวทางการสร้างหลักเกณฑ์ และการประเมินการเขียนสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2521, น. 134-137) ได้เสนอหลักการประเมินการเขียนสร้างสรรค์จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านเนื้อเรื่อง มีแนวคิดที่แปลกใหม่ ชวนติดตาม มีการจัดระเบียบความคิด มีเอกภาพ มีความถูกต้อง และมีสัมพันธ์ภาพ มีการอ้างเหตุผลได้ถูกต้อง สอดคล้องกัน รวมทั้งมีการลำดับความ ขยายความ มีความชัดเจนในเนื้อหา

2) การใช้ภาษา มีการเลือกใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง ตามลักษณะของเนื้อเรื่อง ใช้คำได้ตรงตามความหมาย มีการหลีกคำ เข้าใจง่าย เรียบเรียงประโยคมีเอกภาพ และสัมพันธ์ภาพ ใช้สำนวนโวหารเข้ากับเรื่อง ไม่ใช้สำนวนต่างประเทศ

3) การเขียนย่อหน้า ต้องมีความคิดหลักเป็นประโยคใจความสำคัญ มีความคิดสนับสนุนประโยคขยายมีสัมพันธ์ภาพระหว่างย่อหน้า และเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง

4) กลไกประกอบการเขียน มีลายมือที่สวยงามเป็นระเบียบ การสะกดการันต์ถูกต้อง งานความสะอาดและความเรียบร้อย

ประดับ จันทร์สุขศรี (2551, น. 64-67) ได้เสนอหลักการประเมินการเขียนสร้างสรรค์ไว้จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1) เนื้อหา เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ และมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน

2) ความคิดสร้างสรรค์ มีการนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ แทรกข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดแปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

3) การใช้ภาษา สามารถใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนหรือคำประพันธ์เหมาะสม รวมทั้งใช้ภาษาสื่อความหมายชัดเจน ไม่กำกวม วกวน

4) อักษรวิธี สะกดคำถูกต้อง ใช้อักษรย่อถูกต้อง ใช้สัญลักษณ์และเครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักภาษาไทย

อธิมาศ มากจ้อย (2553, น. 55-57) ได้สร้างหลักการประเมินการเขียนสร้างสรรค์ไว้ในงานวิจัย จำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านเนื้อหา ต้องความจริง และชัดเจนของจินตนาการ มีการนำเสนอเนื้อหาได้ตามวัตถุประสงค์ เลือกประเภทของงานเขียนได้สอดคล้องกับเนื้อหา และจินตนาการ เลือกกลวิธีได้อย่างเหมาะสม มีวิธีนำเสนอเนื้อหา และจินตนาการใหม่ ๆ ที่ต่างจากแบบเดิม มีลักษณะเฉพาะ

ของงานเขียน มีองค์ประกอบครบถ้วนตามลักษณะของงานเขียน และมีองค์ประกอบของงานเขียน แต่แต่ละส่วนมีความถูกต้อง

2) การเรียบเรียงความคิด มีการลำดับความคิด มีการลำดับความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาได้อย่างเป็นระบบและสมเหตุสมผล มีการขยายความคิด มีการขยายความคิดของเรื่องได้อย่างครอบคลุม และชัดเจน รวมทั้งใช้เหตุผลประกอบความคิดได้อย่างเหมาะสม ส่วนการปรับเปลี่ยน ดัดแปลง ต้องมีการปรับเปลี่ยน ดัดแปลงเนื้อหาตามจินตนาการได้และกลวิธีการเขียนได้อย่างเหมาะสม

3) ด้านการใช้ภาษา การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ได้ถูกต้องตรงความหมาย มีความหลากหลาย และน่าสนใจให้ความรู้สึกคล้อยตาม สามารถใช้รูปประโยคที่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน มีการเชื่อมประโยค และขยายความได้สอดคล้องกับเนื้อหา สามารถเลือกใช้ระดับภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับรูปแบบการเขียน และเลือกใช้ภาษาระดับเดียวกันตลอดทั้งเรื่อง ส่วนกลไกภาษามีการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องตามอักขรวิธี เว้นวรรคตอนและใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง

4) ด้านคุณค่างานเขียน เป็นงานเขียนที่ให้คุณค่าทางจิตใจ และสติปัญญา รวมทั้งต้องเป็นงานเขียนมีประโยชน์ต่อตนเอง และต่อสังคม

กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 60-63) ได้สร้างหลักการประเมินการเขียนสร้างสรรค์ไว้ในงานวิจัย จำนวน 3 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านการนำเสนอเนื้อหา มีกลวิธีในการนำเสนอเนื้อหา มีจินตนาการ มีความแปลกใหม่ น่าสนใจ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเขียน เรียบเรียงเนื้อหา และจัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ มีการขยายเนื้อหาโดยใช้ความคิดที่แปลกใหม่ มีจินตนาการ ไม่คัดลอกงานเขียนของผู้อื่น และมีการดัดแปลง ปรับเปลี่ยนเนื้อหา สร้างเรื่องราวที่มีลักษณะเฉพาะตน

2) การใช้ภาษา เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนได้ถูกต้องตรงความหมาย ใช้ภาษาสละสลวย เลือกใช้โวหารที่เกิดจินตภาพ สร้างอารมณ์ความรู้สึก ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องตรงตามหลักภาษา มีใจความสมบูรณ์ สื่อความหมายได้ชัดเจน เลือกใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับงานเขียน สามารถเขียนสะกดคำ เว้นวรรคตอน และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง

3) คุณค่าของงานเขียน ให้คุณค่าทางอารมณ์ จิตใจ ให้ข้อคิด สติปัญญา ให้คุณค่าด้านความเพลิดเพลิน รู้สึกละเอียด จรรโลงใจ และให้คุณค่าด้านสติปัญญา เรื่องราวที่มีประโยชน์ มีสาระ และสร้างประสบการณ์ใหม่ ตลอดจนประเทืองปัญญา

กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559, น. 104-105) ได้สร้างหลักการประเมินการเขียนสร้างสรรค์ไว้ในงานวิจัย จำนวน 3 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านเนื้อเรื่อง มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน โดยเขียนได้ใจความและขยายความได้ต่อเนื่องมีการลำดับความไม่วกวน มีเนื้อหาสัมพันธ์กันตลอดเรื่อง เนื้อหาที่เขียนมีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2) ด้านความคิด มีจินตนาการความแปลกใหม่ ไม่ซ้ำ หรือลอกเลียนแบบ แนวคิดมีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง และให้คุณค่าทางอารมณ์และสติปัญญา

3) การใช้ภาษา ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสม เลือกใช้ถ้อยคำได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ใช้รูปประโยคได้ถูกต้องตามหลักภาษา สะกดคำได้ถูกต้อง มีการเว้นวรรคตอน และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง

จากแนวทางทรงสนะของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยสรุปเป็นตารางสังเคราะห์การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์ ดังตาราง 4

ตาราง 4 การสังเคราะห์การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์

วรรณิ โสมประยูร (2521, น. 134- 137)	ระดับ จันทร์สุศรี (2551, น. 64-67)	อิกมาศ มากจุย (2553, น. 55-57)	กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 60-63)	กึ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559, น. 104-105)	สรุป
1. ด้านเนื้อเรื่อง	1. เนื้อหา	1. ด้านเนื้อหา	1. ด้านการ	1. ด้านเนื้อเรื่อง	1. ด้าน
1.1 มีแนวคิดที่	1.1 เนื้อหาสาระ	1.1 ความสมจริง	นำเสนอเนื้อหา	1.1 มีความรู้	เนื้อหา
แปลกใหม่ ชวน	สัมพันธ์กับเรื่องที่	ชัดเจนของจินตนาการ	-กลวิธีในการ	เกี่ยวกับเรื่องที่จะ	1.1 มีองค์
ติดตาม	กำหนด	-การนำเสนอเนื้อหาได้	นำเสนอเนื้อหาที่มี	เขียน	ประกอบ
1.2 จัดระเบียบ	1.2 มีประเด็นที่	ตามวัตถุประสงค์	จินตนาการ ความ	1.2 เขียนได้	ของการ
ความคิด	นำเสนอ และมีข้อมูล	-การเลือกประเภทของ	แปลกใหม่น่าสนใจ	ใจความและขยาย	เขียนนิทาน
มีเอกภาพ	สนับสนุนอย่างชัดเจน	งานเขียนได้สอดคล้อง	สอดคล้องกับ	ความต่อเนื่อง	ชัดเจน
มีความถูกต้อง		กับเนื้อหา และ	วัตถุประสงค์ของ	1.3 ลำดับความ	1.2 มีการ
มีสัมพันธ์ภาพ		จินตนาการ	การเขียน	ไม่วกวน	ลำดับความ
1.3 มีการอ้าง		-การเลือกกลวิธีได้อย่าง	-เรียบเรียงเนื้อหา	1.4 มีเนื้อหา	ชัดเจน
เหตุผลได้ถูกต้อง		เหมาะสม	และจัดลำดับ	สัมพันธ์กันตลอด	1.3
สอดคล้องกัน		-การนำเสนอเนื้อหา	ความคิดอย่างเป็น	เรื่อง	มีการปรับ
1.4 มีการลำดับ		และจินตนาการใหม่ ๆ	ระบบ	1.5 เนื้อหา	เปลี่ยน
ความ ขยายความ		ที่ต่างจากแบบเดิม		คุณค่าเป็น	ดัดแปลง
มีความชัดเจนใน		1.2 ลักษณะเฉพาะของ		ประโยชน์ต่อ	เนื้อหา มี
เนื้อหา		งานเขียน		ส่วนรวม	จินตนาการ
		-องค์ประกอบครบถ้วน			1.4 มีการ
		ตามลักษณะของงาน			นำเสนอ

วรรณิ โสมประยูร (2521, น. 134- 137)	ประดั จันทร์สุขศรี (2551, น. 64-67)	อภิมาศ มากจุย (2553, น. 55-57)	กมลพัท โพธิ์ทอง (2557, น. 60-63)	กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2559, น. 104-105)	สรุ ป
		เขียน -องค์ประกอบของงาน เขียนแต่ละส่วนมี ความถูกต้อง			แนวคิดที่ แปลกใหม่ 1.5 ไม่ ลอกเลียนแ บบงานเขียน ของผู้อื่น
2. การใช้ภาษา 2.1 เลือกใช้ ระดับภาษาได้ ถูกต้อง ตามลักษณะ ของเนื้อเรื่อง 2.2 ใช้คำได้ตรง ตามความหมาย มีการหลกคำ เข้าใจง่าย 2.3 เรียบเรียง ประโยคมีเอกภาพ และสัมพันธ์ภาพ 2.4 ใช้สำนวน โวหารเข้ากับเรื่อง ไม่ใช้สำนวน ต่างประเทศ	3. การใช้ภาษา 3.1 ใช้ภาษา ถูกต้องสละสลวย 3.2 ใช้สำนวนหรือ คำประพันธ์เหมาะสม 3.3 ใช้ภาษาสื่อ ความหมายชัดเจน ไม่ กำกวม วกวน	3. ด้านการใช้ภาษา 3.1 การเลือกใช้ ถ้อยคำ สำนวน และ ประโยค -การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนได้ถูกต้องตรง ความหมาย -การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนได้อย่าง หลากหลาย -การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนได้อย่างน่าสนใจ ให้ความรู้สึกคล้ายตาม -การใช้รูปประโยคที่สื่อ ความหมายได้อย่าง ชัดเจน -การเชื่อมโยงและ ขยายความได้สอดคล้อง กับเนื้อหา 3.2 การเลือกใช้ ระดับภาษา -การเลือกใช้ระดับภาษา ที่ถูกต้องเหมาะสมกับ รูปแบบการเขียน -การเลือกใช้ภาษาระดับ เดียวกันตลอดทั้งเรื่อง	2. การใช้ภาษา -เลือกใช้ถ้อยคำ สำนวนได้ถูกต้อง ตรงความหมาย -ใช้ภาษาสละสลวย เลือกใช้โวหารที่เกิด จินตภาพ สร้าง อารมณ์ความรู้สึก -ใช้รูปประโยคได้ ถูกต้องตรงตาม หลักภาษา มี ใจความสมบูรณ์ สื่อความหมายได้ ชัดเจน -เลือกใช้ระดับ ภาษาที่เหมาะสม กับงานเขียน -เขียนสละคำ เว้นวรรคตอน และ ใช้เครื่องหมาย วรรคตอนได้ ถูกต้อง	3. การใช้ภาษา 3.1 ใช้ถ้อยคำได้ ถูกต้องเหมาะสม 3.2 เลือกใช้ ถ้อยคำได้ชัดเจน เข้าใจง่าย 3.3 ใช้รูป ประโยคได้ถูกต้อง ตามหลักภาษา 3.4 สละคำได้ ถูกต้อง 3.5 เว้นวรรค ตอน และใช้ เครื่องหมายวรรค ตอนได้ถูกต้อง	2. ด้านการ ใช้ภาษา 2.1 สละคำ และเว้น วรรคตอนได้ ถูกต้อง 2.2 เลือกใช้คำ ได้ถูกต้อง ตรง ความหมาย 2.3 เรียบ เรียง ประโยค ถูกต้องตาม หลักภาษา 2.4 ใช้ ระดับภาษา ได้ถูกต้อง 2.5 ใช้ สำนวน โวหาร เหมาะสม กับเนื้อเรื่อง
	2.4 มีคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม	4. ด้านคุณค่างานเขียน 4.1 คุณค่าของงาน เขียน -งานเขียนให้คุณค่าทาง จิตใจ	3. คุณค่าของงาน เขียน -ให้คุณค่าทาง อารมณ์ จิตใจ ให้ข้อคิดสอนใจ	2.3 ให้คุณค่า ทางอารมณ์และ สติปัญญา	3. ด้าน คุณค่า 3.1 มี คุณค่าทาง สติปัญญา

วรรณิ โสมประยูร (2521, น. 134- 137)	ประดั จันทร์สุขศรี (2551, น. 64-67)	อภิม มากจุย (2553, น. 55-57)	กมลพั โพธิ์ทอง (2557, น. 60-63)	กิงกาญ บุรณสินวัฒนกุล (2559, น. 104-105)	สรุ ป
		-งานเขียนให้คุณค่าทาง สติปัญญา	-ให้คุณค่า เพลิตเพลิน รุสีก		3.2 มี คุณค่าทาง
		4.2 ประโยชน์ของ งานเขียน	ผ่อนคลาย จรรโลง ใจ		จิตใจ 3.3 มี
		-งานเขียนมีประโยชน์ ต่อตนเอง	-ให้คุณค่าด้าน สติปัญญา เรื่องราว		คุณค่าต่อ ตนเอง
		-งานเขียนมีประโยชน์ ต่อสังคม	ที่มีประโยชน์ มี สาระ สร้าง		3.4 มี คุณค่าต่อ
			ประสบการณ์ใหม่ และประเทือง		สังคม 3.5 นำไป
			ปัญญา		ใช้ในชีวิ ประจำ วันได้

จากตารางสังเคราะห์การประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์ในตาราง 4 นำมาจัดทำเป็นประเด็นการประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์ได้สามารถจำแนกได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา และด้านคุณค่า ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ดังนี้
 - 1.1 มีองค์ประกอบของการเขียนนิทานชัดเจน
 - 1.2 มีการลำดับความชัดเจน
 - 1.3 มีปรับเปลี่ยน ดัดแปลงเนื้อหา และมีจินตนาการ
 - 1.4 มีการนำเสนอแนวคิดที่แปลกใหม่
 - 1.5 ไม่ลอกเลียนแบบงานเขียนของผู้อื่น
2. ด้านการใช้ภาษา ดังนี้
 - 2.1 สะกดคำและเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง
 - 2.2 เลือกใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย
 - 2.3 เรียบเรียงประโยคถูกต้องตามหลักภาษา
 - 2.4 ใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง
 - 2.5 ใช้สำนวนโวหารเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

3. ด้านคุณค่า ดังนี้

- 3.1 มีคุณค่าทางสติปัญญา
- 3.2 มีคุณค่าทางจิตใจ
- 3.3 มีคุณค่าต่อตนเอง
- 3.4 มีคุณค่าต่อสังคม
- 3.5 นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์เป็นงานวิจัยการจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้ พบทั้งงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

จินดา ลาโพธิ์ สำราญ กำจัดภัย และประยูร บุญใช้ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนคติกส์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 37 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้รูปแบบพบว่า นักศึกษามีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ฟ้อนคลายสมอง ขั้นที่ 2 ตรีภคทองบทวน ขั้นที่ 3 ชี้นวนเปรียบเทียบ ขั้นที่ 4 คบเฉียบผลงาน ขั้นที่ 5 แบ่งปันความรู้ และขั้นที่ 6 มุ่งสู่การประเมิน จึงทำให้เห็นว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีผลต่อความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของนักศึกษา

ชลธิชา หอมพุง (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้นิทานเพื่อส่งเสริมโน้ตศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้านความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์นิทานต่างวัฒนธรรมด้วยอนุภาค 2) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้นิทานเพื่อส่งเสริมโน้ตศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้าน ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 3) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มขยายผลในประเด็น มโนทัศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้าน ความสามารถในการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ ความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเห็นของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ 4) ศึกษาผลการนันทนาการสร้างสรรค์ไปใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 วิชาเอกภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2562 กลุ่มขยายผล ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่างด้านการนันทนาการไปใช้ได้แก่ ครูและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร และครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถด้านมโนทัศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้าน แบบวัดความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ แบบวัดความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ แบบวัดความสามารถด้านความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันแบบสามเส้า ประเด็นคำถามในการสะท้อนความคิดเห็น และแบบสอบถามความคิดเห็น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์นิทานต่างวัฒนธรรมด้วยอนุภาค โดยการเก็บข้อมูลนิทานต่างวัฒนธรรมนั้นได้นิทานจากรัฐเคราเล่า ประเทศอินเดีย จำนวน 16 เรื่อง ซึ่งพบอนุภาคทั้งหมด 17 หมวด เป็น 3 กลุ่ม คือ 1) อนุภาคกลุ่มเทพเจ้า สิ่งเหนือธรรมชาติและความมหัศจรรย์ต่าง ๆ 2) อนุภาคกลุ่มสถานะนิสัยและพฤติกรรมของมนุษย์ และสัตว์ และ 3) อนุภาคเกี่ยวกับความจริงของชีวิต ผลการวิเคราะห์ความเชื่อและสภาพสังคมจากอนุภาคในนิทานพื้นบ้านเคราเล่า จากนิทานทั้ง 16 เรื่อง พบความเชื่อ ดังนี้ ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าในศาสนาฮินดู แบ่งเป็น ความเชื่อว่ามีพระศิวะผู้ประทานพรและทาลายล้างความชั่วร้าย ความเชื่อว่ามีพระวิษณุอวตารเพื่อช่วยปราบยุคเข็ญ ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าสร้างแผ่นดิน ความเชื่อว่ามีเทพเจ้าแห่งมหาสมุทร และเทวีแห่งแผ่นดิน ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจเหนือธรรมชาติของโอดิยัน และ ความเชื่อว่ามีโองจินคือสัญลักษณ์ของความโชคดีด้านการวิเคราะห์สภาพสังคมและวิถีชีวิตจากอนุภาคในนิทาน พบวิถีชีวิตและสภาพสังคม เช่น เคราเล่าดินแดนแห่งมะพร้าว ความผูกพันกับช้าง สังคมการเกษตรที่ผูกพันกับธรรมชาติ และใช้เรือเป็นพาหนะในการเดินทาง

2) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้อนุภาค เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้าน ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 คือกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้นใช้ 3 หลักการเป็นแนวคิดในการพัฒนาได้แก่ อนุภาค การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการทำงานร่วมกัน โดยได้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมทั้งหมด

7 กิจกรรม ดังนี้ เหตุการณ์เจาะจง สร้างองค์วิชา พิจารณานิทาน ค้นงานอนุภาค เลือกลากความคิด ลิขิตสร้างสรรค์ แบ่งปันเรียนรู้ และประกอบด้วยการกำหนดบทบาทของครู ที่มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และบทบาทของผู้เรียนมีหน้าที่ลงมือปฏิบัติและ สรุปลองค์ความรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์นำไปหาคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ และได้รับการประเมินคุณภาพในระดับสูงสุด

3) ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มทดลองและกลุ่มขยาย พบว่า ความสามารถของผู้เรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มขยายผล ในด้านมโนทัศน์เรื่องอนุภาค ในนิทานพื้นบ้าน ความสามารถในการเขียนนิทานเชิงสร้างสรรค์ ความสามารถของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ความคิดสร้างสรรค์ และความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถทุกด้านหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรม การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ด้านความสามารถการทำงานร่วมกัน หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ฯ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

ด้านผลการศึกษาความเห็นของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีความเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาการศึกษาให้เป็นผู้มี ความคิดสร้างสรรค์ 2) ด้านประโยชน์ด้านการเขียนเรื่อง 3) ด้านการเรียนรู้อย่างมีความสุข 4) ด้านการนำไปต่อยอดในอาชีพครูต่อไปในอนาคต และ 5) ด้านเสริมสร้างความเข้าใจการทำงาน ร่วมกัน การเข้าใจผู้อื่น รวมทั้งวัฒนธรรมอื่น 4) ผลการศึกษาการนานิทานสร้างสรรค์ไปใช้เป็นสื่อ ในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พบว่าทั้งครูในระดับ มัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษา นักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่านิทานสร้างสรรค์ที่เกิดจากการนาอนุภาคมาแต่งเป็นนิทาน สามารถนำไปใช้เป็นสื่อ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้จริง โดยมีผลความเห็นด้วยในระดับมาก ทั้งในด้านเนื้อหา ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านประโยชน์

ปาริชาติ โปธิ (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียน เชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเพื่อนสำหรับนิสิตระดับ ปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถและพัฒนาการด้านการ เขียนเชิงสร้างสรรค์ 2) ศึกษาความพึงพอใจหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 144210 การเขียนเชิงวิชาการ จำนวน 44 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากการนำเนื้อหาใกล้ตัว และ เหตุการณ์ปัจจุบันมาเป็นเนื้อหาในการเขียน ประกอบการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยผ่านระบบ

ออนไลน์เพราะไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ในการเรียนรู้ นอกจากนี้ การมีเพื่อนร่วมชั้นเรียน และมีผู้สอนให้คำแนะนำทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรำคาญงานเพียงลำพัง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเขียน และมั่นใจในการเขียนมากยิ่งขึ้น

อนุวัติ แก้วลอย ปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์ และภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์ (2566) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ 2) พัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ และ 3) ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย ผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้เชี่ยวชาญด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ที่มากที่สุดในการพัฒนาความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ด้านการแต่งคำประพันธ์ คือ 1) ความรู้ความเข้าใจด้านฉันทลักษณ์ 2) ความถูกต้องของเนื้อหา 3) ความงามด้านวรรณศิลป์ และ 4) คุณค่าและประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้น 1 จุดประกายกระตุ้นความคิด ขั้น 2 ชวนพินิจความรู้ใหม่ ขั้น 3 ร่วมใจกลุ่มสัมพันธ์ ขั้น 4 มุ่งมั่นสู่หลักการ ขั้น 5 เขียนผลงานอย่างสร้างสรรค์ และขั้น 6 ร่วมกันประเมินผล ผลการทดลองพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

พิษณุ บางเขียว และพัชรภรณ์ บางเขียว (2568) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบ กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ระดับอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ศึกษาการพัฒนา รูปแบบ และศึกษาผลการใช้รูปแบบ โดยมีกลุ่มตัวอย่างการทดลองเป็นผู้เรียนในระดับปริญญาตรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รูปแบบ การเรียนรู้ที่สร้างขึ้นประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การทำความเข้าใจ การตีความปัญหา การระดมจินตนาการแบบไร้ขีดจำกัด การสร้างต้นแบบ และการทดสอบ ประเมินผลต้นแบบ ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในส่วน ด้านของการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

Wilson (2011) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนเชิงวิพากษ์กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าถึงการเขียนทั้งการเขียนเชิงวิพากษ์และการเขียนสร้างสรรค์ในวิชาวรรณกรรมระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์และการเขียนเชิงวิพากษ์ตัวบททางวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้ จากการบูรณาการงานเขียนทั้งสองประเภทเข้าด้วยกันได้ ซึ่งสรุปได้ว่า การเขียนสร้างสรรค์พัฒนา

มาจากการอ่านและการวิจารณ์วรรณกรรม จึงกล่าวได้ว่า การเขียนเชิงวิพากษ์กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กัน

Lee Tan Luck (2012) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเขียนวรรณกรรมสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มนักเขียนสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค โดยการส่งเสริมการพัฒนาความรู้กับทักษะการเขียนพบว่า วรรณกรรมสร้างสรรค์ของกลุ่มนักเขียนช่วยในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการหาข้อมูลได้อย่างสร้างสรรค์ รวมถึงเผยแพร่ผลงานของตนได้ ทำให้ผู้อ่านได้รับประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนในโลกออนไลน์ด้วยการเผยแพร่ผลงานการเขียนสร้างสรรค์ และสามารถสร้างแรงจูงใจในการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้อ่านได้อีกด้วย

Sukran Tok and Anil Kandemir (2015) ได้ทำวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการใช้กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในด้านทักษะการเขียน นิยายการเขียน และทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ เพื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลัง เรียน พบว่า ทักษะการเขียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหลังจากการเรียน และมีนิสัยรักการเขียนเพิ่มขึ้น แต่ความพึงพอใจต่อหลักสูตรภาษาอังกฤษไม่เพิ่มขึ้นหลังจากการทดลอง ทั้งนี้ การใช้แบบฝึกหัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

Anna P. Avramenko, Maria A. Davydova and Svetlana A. Burikova (2018) ได้ทำวิจัยเรื่อง การเขียนสร้างสรรค์ในการพัฒนาภาษา เพื่อส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการเคารพตนเอง ตลอดจนความสามารถในการแก้ไขผลงานของตนเอง ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ผู้สอนต้องอำนวยความสะดวกในด้านเอกสารและการวิเคราะห์ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสร้างสรรค์พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้านการสอนเขียนสร้างสรรค์ในระดับอุดมศึกษาต้องอาศัยทักษะการอ่านเพื่อเก็บข้อมูลก่อน จากนั้นจึงอาศัยจินตนาการของผู้เขียนในการสร้างสรรค์ผลงานต่อไป ซึ่งจากวิทยานิพนธ์ที่นำมาศึกษาพบว่า ตัวบทที่ใช้ในการอ่านเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้านที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน หรือเนื้อหาที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมมาผนวกกับจินตนาการเพื่อสร้างสรรค์ผลงานต่อไปได้ โดยในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า วรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทาน ตำนานที่อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งมุขปาฐะ และอมุขปาฐะที่อยู่ในท้องถิ่นสามารถนำมาใช้เป็นตัวบทเดิมเพื่อเขียนตัวบทใหม่ตามทฤษฎีสัมพันธบทโดยใช้ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Plsek เพื่อนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของผู้เรียนได้

การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน ประกอบด้วยความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของเด็ก ความสนใจในการอ่านของเด็กตามช่วงวัย หนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็ก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเด็กได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับความหมายของหนังสือเด็กไว้ ดังนี้

รัฐจวน อินทรกำแหง (2525, น.100) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่อ่านได้ด้วยความสะดวกเพลิดเพลินสนุกสนานโดยไม่มีการบังคับอ่าน เพราะมีเนื้อหาสาระตามความสนใจ มีรูปเล่มที่สวยงาม และการจัดหนังสือให้เชิญชวนหยิบอ่าน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือให้ความบันเทิงหรือให้ความรู้แก่เด็กก็ตาม

ปราณี เชียงทอง (2526, น.6) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่แตกต่างจากหนังสือของผู้ใหญ่ในด้านวิธีเขียนและเนื้อหาสาระ หนังสือสำหรับเด็กไม่ใช่มีเพียงหนังสือนิทานหรือเรื่องสนุกเพลิดเพลินเท่านั้น ยังมีสารคดีวิชาการและเรื่องจริยธรรมที่ไม่ใช่สารคดีวิชาการเช่นเดียวกับหนังสือของผู้ใหญ่ แต่หนังสือสำหรับเด็กเขียนให้อ่านง่าย ใช้ภาษาให้เหมาะสมแก่วัยและความสามารถของเด็ก เนื้อหาสาระสำหรับเด็กต้องไม่ลึกลับ และไม่ซับซ้อนอย่างหนังสือของผู้ใหญ่

จินตนา ไบกาชุย (2534, น.22) ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กว่า หนังสือสำหรับเด็ก คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กใช้ในการฟัง อ่าน และเรียนรู้ด้วยเนื้อหาสาระที่มุ่งให้ความรู้หรือความเพลิดเพลินอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินควบคู่กันไป ในรูปแบบที่เรียกว่าสาระบันเทิง โดยใช้วิธีเขียนและการจัดทำและรูปเล่มที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถในการอ่านของผู้อ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2545, น.1) ให้คำจำกัดความของหนังสือสำหรับเด็กว่า หมายถึง หนังสือที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำสำหรับเด็กอ่านโดยเฉพาะ หรืออาจให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟังก็ได้ถ้าเป็นเด็กเล็กอาจจะเป็นหนังสือภาพล้วน ๆ (Picture Book) หรือหนังสือที่มีเนื้อเรื่องและรูปภาพหรือหนังสือการ์ตูนก็ได้ หนังสือสำหรับเด็ก ต้องจัดทำขึ้นให้มีเนื้อหาสาระ รูปแบบ และตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ และความสนใจของเด็กด้วย รูปแบบและลักษณะของหนังสือเด็กจะมีหลายลักษณะ ขนาดของหนังสือไม่เล็กหรือไม่ใหญ่จนเกินไปเพื่อให้จับถือได้สะดวก

ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น. 2) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง งานเขียนที่รวบรวมเป็นเล่ม จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่าน ฟัง ดู โดยเฉพาะ ตรงตามหลักจิตวิทยาและความสนใจของเด็ก ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและความบันเทิง หรือความรู้ รูปเล่มต้องมีความแข็งแรง มีภาพสวยงาม ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ดีงาม

ภิมลพรรณ อุ้นแก้ว (2563, น.17) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่มุ่งให้ความเพลิดเพลิน เสริมการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาศักยภาพของเด็ก แบ่งตามประเภทของการเขียน (Literary genres) ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ หนังสือบันเทิงคดี (Fiction) และหนังสือสารคดี (Non-fiction) มีองค์ประกอบสำคัญ คือ ภาษา (Language) เนื้อเรื่อง (Story) และภาพประกอบ (Illustration) โดยมีลักษณะสำคัญ คือ วัยของผู้อ่าน ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุไม่เกิน 15 ปี มีเนื้อหาสาระ เข้าใจได้ง่าย โครงเรื่องไม่ซับซ้อน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเด็กเองครอบครัว เรื่องใกล้ตัว และเรื่องตามความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงวัย มีภาษา ระดับของภาษาเหมาะสมกับวัยช่วงเด็ก มีภาพประกอบ มีความชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับเนื้อหา และการออกแบบหนังสือ ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหนังสือและความเหมาะสมของผู้อ่านตามวัยของเด็ก

ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กตามทฤษฎีของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือสำหรับเด็ก หมายถึง หนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 15 ปี เนื้อหาสาระมุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน และความรู้ที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของเด็กจัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่าน และฟัง โดยใช้ภาษาให้เหมาะกับวัย มีรูปเล่มที่สวยงามสะอาดตาเหมาะสมกับวัย มีขนาดที่ไม่ใหญ่จนเกินไป มีรูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย มีทั้งบันเทิงคดีและสารคดี แต่สารคดีจะมีเนื้อหาและรายละเอียดที่ซับซ้อนน้อยกว่าของผู้ใหญ่ หนังสือสำหรับเด็กจะมีรูปภาพประกอบที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของเด็ก

Arbuthnot (1972, pp. 6-15, อ้างถึงใน ปัทมา คำประสิทธิ์, 2564, น. 53-55) กล่าวว่า ความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็กซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นที่สำคัญยิ่งเด็กยิ่งเล็กความต้องการก็ยิ่งน้อยแต่เมื่อโตขึ้นความต้องการต่าง ๆ ก็เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ความต้องการของเด็กมี 7 ประการดังต่อไปนี้

1) เด็กต้องการความมั่นคงความปลอดภัย (The Need for Physical Well Being) การได้รับความอบอุ่นจากพ่อแม่ ความเอาใจใส่ ความมั่นคง ความปลอดภัย ความสุขสบายต่าง ๆ เห็นโลกสวย ต้องการความหรรษาต่าง ๆ ดังนั้น หนังสือที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความสุขสบาย เสื้อผ้าสวยงาม งานเลี้ยงหรูหรา แก้วแหวนเงินทอง ปราสาทราชวัง จะเป็นเรื่องที่เด็กชอบ

2) เด็กต้องการรักและได้รับความรักจากคนอื่น (The Need to Love and to be Loved) การรักพ่อแม่ ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง สัตว์เลี้ยงและความต้องการความรักจากคนเหล่านี้ด้วย ดังนั้น หนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว เพื่อน เด็กวัยเดียวกันและสัตว์จะชอบมาก

3) เด็กต้องการแสดงความเป็นเจ้าของ (The Need to Belong) ความต้องการแสดงความเป็นเจ้าของในสิ่งต่าง ๆ เช่น พ่อ แม่ เพื่อน สิ่งของ สัตว์เลี้ยง โดยเด็กจะหวัดสิ่งเหล่านั้นด้วยความภาคภูมิใจว่า นี่คือพ่อของฉัน นี่คือแม่ของฉัน นี่คือน้องของฉัน นี่คือน้องของฉัน นี่คือโรงเรียนของฉัน นี่คือของเล่นของฉัน หนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวและสิ่งเหล่านี้เด็กจะชอบมาก

4) เด็กต้องการความสำเร็จ (The Need to Achieve) เมื่อทำอะไรก็ตามที่ประสบความสำเร็จจะภาคภูมิใจ เพราะฉะนั้น หนังสือจึงควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสามารถกระทำ การที่ประสบความสำเร็จ เรื่องวีรบุรุษ วีรสตรี

5) เด็กต้องการความเปลี่ยนแปลง (The Need for Change) หนังสือสำหรับเด็กจึงควรเป็นเรื่องแปลกใหม่ การผจญภัย เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการเดินทาง ลึกลับ การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย

6) เด็กอยากรู้อยากเห็น (The Need to Know) เด็กอยากรู้อยากเห็นสิ่งแปลกใหม่ สิ่งรอบตัว ธรรมชาติต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทวีปต่าง ๆ ทะเล ทะเลทราย พืช ก้อนหิน ดวงดาว เครื่องบิน ยานอวกาศ ท้องฟ้า พระอาทิตย์ ฝนตก แดดออก พระจันทร์ หรือการประดิษฐ์อะไรด้วยตนเองเป็นสิ่งที่เด็กชอบอ่านและทำตาม หนังสือประเภท สารานุกรม เด็กจะชอบค้นหาคำตอบในเรื่องที่ตนเองสงสัยและอยากรู้อยากเห็นได้

7) เด็กต้องการความสวยงาม ความเป็นระเบียบ (The Need for Beauty and Order) โดยเด็กจะชอบอ่านหนังสือศิลปะ หนังสือเพลง บทร้อง ดนตรี หนังสือที่เกี่ยวกับความงาม โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนต่าง ๆ หนังสือปรับปรุงบุคลิกเสริมความงามทั้งหลาย หนังสือรูปศิลปะ วาดเขียน แกะสลัก บทละคร ภาพวาดตัวละครในวรรณคดีต่าง ๆ เช่น ภาพจิตรกรรมบนฝาผนัง วัดพระแก้ว เรื่อง รามเกียรติ์

Abraham Mastow (อ้างถึงใน ภัทรขวัญ ลาสงยาง, 2561, น. 44-46) กล่าวว่าเด็กมีความต้องการ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

1) ความต้องการความเป็นอยู่ที่ดีทางกาย (Children's Need for Physical Well -Being) เป็นความต้องการทางด้านวัตถุที่เริ่มด้วยอ้อมแขนที่อบอุ่นของพ่อแม่ แล้วจึงมาถึงทุกสิ่งทีี่สะดวกสบายและความเป็นอยู่ที่ดีอย่างช้า ๆ ตามลำดับ นั่นคือ ความต้องการปัจจัย 4 คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ล้วนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยแก่เด็กทั้งสิ้น ความต้องการด้านนี้จึงอาจเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า ความต้องการความมั่นคง (The Need for Security)

2) ความต้องการที่จะรักและเป็นที่รัก (Children's Need to Love and be Love) ครอบครัวเป็นแหล่งแรกที่เด็กจะได้รับบทเรียนในเรื่องความสัมพันธ์ของความรัก เช่น ความรักระหว่างพ่อ แม่ ลูก ความรักเกี่ยวกับสัตว์ และก้าวไปสู่ความรักระหว่างเพื่อน ครู และเพื่อนมนุษย์ในสังคมต่อไป

3) ความต้องการที่จะเป็นเจ้าของ (Children's to Belong) มนุษย์ทุกคนต้องการความเป็นเจ้าของ ต้องการการยอมรับเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม โดยเด็กเริ่มยึดตนเองเป็นศูนย์กลางแล้วค่อย ๆ ขยายขอบเขตออกไปหากกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนร่วมในชั้นเรียน กลุ่มเพื่อนร่วมในโรงเรียน ตลอดจนกลุ่มเพื่อนในระดับอื่น ๆ ต่อไป

4) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Children's Need to Achieve Competence) โดยใช้ความสามารถทางกายบวกกับความสามารถทางสติปัญญา เช่น การคลาน การยืนเกาะ การทำกิจกรรมพื้นฐานอื่น ๆ ไปจนถึงกิจกรรมที่ซับซ้อน

5) ความต้องการที่จะรู้ (Children's Need to Know) เด็กมีความกระหายใคร่รู้ที่แสดงให้เห็นถึงความมีสติปัญญา ความสนใจและกระตือรือร้นในการประดิษฐ์คิดค้น การทดลองเพื่อความถูกต้องชัดเจนซึ่งจะทำให้เด็กก็ยังมีความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ มากขึ้น

6) ความต้องการความสวยงามและความเป็นระเบียบ (Children's Need for Beauty and Order) เป็นความต้องการทางด้านสุนทรียภาพของเด็ก หนังสือประเภทสวยงาม หนังสือโคลงกลอน หรือบทร้อยกรองที่ไพเราะซาบซึ้ง บทเพลงพื้นบ้าน เรื่องราวเกี่ยวกับดนตรีศิลปะ ทัศนศิลป์ ญาณประทีป (2545, น. 40-42) กล่าวถึงความต้องการพื้นฐานของเด็กไว้ 8 ประการ ดังนี้

1) ความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่รวมไปถึงความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค ความต้องการที่จะมีชีวิตรูปมนี้จะเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เด็กได้ศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวเด็ก เช่น การข้ามถนนทางม้าหรือสะพานลอย การไม่สัมผัสของมีคม การศึกษาเกี่ยวกับสุขอนามัย การศึกษาป้องกันและรักษาโรคภัยไข้เจ็บ

2) ความต้องการมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นความต้องการพื้นฐานที่จะทำให้พ้นจากความอดอยาก และทำให้ชีวิตมีความเป็นสุขสบายขึ้น จึงนำไปสู่ความต้องการการทำงาน หรือมีอาชีพเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในขณะเดียวกันก็ต้องหาหลักประกันที่จะทำให้ทรัพย์สินปลอดภัย ความต้องการเหล่านี้จะเกิดขึ้นเมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งความต้องการจะพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ

3) ความต้องการมีความมั่นคงทางสังคม เป็นความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และอยากให้สังคมยอมรับตนเอง จึงต้องการมีมิตรสหาย ต้องการความรักใคร่ ความเห็นอกเห็นใจ และความเมตตาสงสาร รวมทั้งต้องการความรักจากบุคคลอื่น ได้แก่ ครอบครัว องค์กร ชุมชน สมาคม โรงเรียน เพื่อน และหมู่คณะ

4) ความต้องการที่จะให้ตนเองมีคุณค่า ความต้องการเช่นนี้เป็นความต้องการที่จะให้ตนเองพัฒนาตัวเอง หรือการถูกตำหนิติเตียน นับเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน ต้องการความเป็นหัวหน้าหรือผู้นำ และมีอำนาจให้ผู้อื่นยำเกรง ต้องการเป็นที่ยกย่อง ชมเชย สรรเสริญเยินยอ ต้องการให้ผู้อื่นเห็นดีเห็นชอบ และเห็นความสำคัญของตนเอง ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีคุณค่า

5) ความต้องการมีสุขภาพสมบูรณ์ เป็นความต้องการให้ตนเองปราศจากความเจ็บไข้และอันตรายต่าง ๆ ทำให้เกิดแรงผลักดันเพื่อต้องการอากาศ อาหาร น้ำ สำหรับประทังชีวิต ต้องการให้มนุษย์มีสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่ดี มีเสื้อผ้า มีเครื่องนุ่งห่ม เครื่องอุปโภค บริโภค การรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ตลอดจนการป้องกันให้ปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

6) ความต้องการกิจกรรมเพื่อความบันเทิงและสุนทรีภาพ ความต้องการกิจกรรมความบันเทิงและสุนทรีภาพนี้ เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองพ้นจากความเบื่อหน่าย เป็นแรงผลักดันให้เกิดความต้องการในการทำงาน เล่นกีฬา เล่นเกม อ่านหนังสือ ฟังดนตรี วาดรูป ระบายสี แกะสลักสิ่งต่าง ๆ ดูภาพยนตร์ ดูละคร การเดินทาง การพบมิตรสหาย ร้องรำทำเพลง รับประทานอาหาร รวมทั้งการได้แสดงผลงานของตนซึ่งได้สร้างสรรค์ให้ปรากฏออกมา

7) ความต้องการอิสระ เป็นความต้องการไม่ต้องตกอยู่ในอำนาจของผู้ใด อันเป็นแรงผลักดันให้เกิดความคิด ความอยากคิด อยากสร้างสรรค์ อยากทำ อยากแสดงออก ต้องการปกครองตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องการไปไหนมาไหนอย่างอิสระเสรี

8) ความต้องการทางเพศ ความต้องการนี้ทำให้เกิดแรงผลักดันทางเพศ เกิดพลังและเกิดความกดดันทางสภาพจิตใจ รวมไปถึงความต้องการเกี่ยวกับความรัก

3. ความสนใจในการอ่านของเด็กตามช่วงวัย

ความสนใจในการอ่านของเด็กแต่ละช่วงวัยจะช่วยให้สามารถเขียนนิทานหรือเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับเด็กได้ โดยนักวิชาการได้แสดงทรรศนะไว้ ดังนี้

จินตนา ไบกาซูยี (2534, น. 37-41) ได้ประมวลความสนใจในการอ่านของเด็ก โดยแบ่งออกเป็นลำดับอายุตามชั้นเรียน ดังนี้

1) เด็กวัย 2-5 ขวบ หรือเด็กวัยเริ่มเรียนอนุบาลศึกษาปีที่ 1-2 เด็กวัยนี้ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่สามารถดูภาพและฟังเรื่องราวได้มีความสนใจในตัวเองและเด็กในวัยเดียวกันชอบฟังคำพูดที่คล้องจองกัน อาจพูดเป็นคำ ๆ และเริ่มจำคำใหม่ ๆ ชอบดูสีโดยเฉพาะสีฉูดฉาด ชอบสัตว์ และการเลี้ยงสัตว์ ชอบดูรูปหรือฟังเรื่องที่อยู่ใกล้เคียงกับสิ่งแวดล้อมของตน หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จึงต้องมีภาพวาดประกอบมาก ภาพมีทุกหน้า มีขนาดใหญ่ สีสด นอกจากนี้ยังชอบฟังบทกล่อมเด็ก คำกลอนดอกสร้อยสุภาวชิตร นิทาน นิทานคำกลอน ปริศนาคำกลอน

โดยเฉพาะถ้ามีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสัตว์ที่พูดได้ คิดและทำเหมือนมนุษย์ สังคมของสัตว์ที่ตนคุ้นเคย และการดำเนินชีวิตของครอบครัวสัตว์ การผจญภัยของสัตว์ต่าง ๆ

2) เด็กวัย 6-7 ขวบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จะเริ่มอ่านหนังสือได้บ้างเล็กน้อย เริ่มมีความคิด มีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องเทพนางฟ้า นิทาน นิยายต่าง ๆ สนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของคน นก สัตว์ และต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในหนังสือภาพดังนั้น หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้ จึงควรเป็นเรื่องนิยายผจญภัยนิทานพื้นบ้านต่าง ๆ นิทานแต่งใหม่มีตัวละครไม่มากนัก มีบทบาทและการเคลื่อนไหวอยู่เสมออ่านง่าย ๆ นิทานเพลงสั้น ๆ เรื่องเกี่ยวกับการละเล่นต่าง ๆ เรื่องประเพณี เรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติสิ่งรอบตัวเด็ก เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่เขียนสนุก เรื่องเกี่ยวกับของเล่น เครื่องยนต์กลไก เรื่องอวกาศ เครื่องดนตรีง่าย ๆ นอกจากนี้ เรื่องที่สร้างจินตนาการ ความคิดฝันที่น่าตื่นเต้น เรื่องซ้ำเป็นเรื่องที่เด็กกลุ่มนี้สนใจ วัยนี้มีความสามารถในการอ่านหรือมีสมาธิในการอ่านสั้นมาก จึงไม่ควรเขียนเรื่องยาว เรื่องควรจบประมาณ 4-10 หน้า สามารถอ่านจบภายใน 3-5 นาที อ่านจบแล้วอ่านใหม่อีกได้ และควรเขียนเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ คำที่ใช้ไม่ควรเกิน 500 คำ

3) เด็กวัย 8-9 ขวบ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 อ่านหนังสือได้มากขึ้น ชอบอ่านนิทานเทพนิยาย นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน หรือนิทานที่แต่งใหม่ นอกจากนี้ยังสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบฟังหรืออยากรู้เรื่องราวของเด็กอื่นในวัยเดียวกัน อยากรู้อยากเห็นว่าชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร เหมือนกับตัวเองหรือไม่ ในระยะนี้เด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชายมีความสนใจการอ่านแตกต่างกันไปตามรสนิยมของเพศ เช่น เด็กผู้หญิงชอบตุ๊กตา เด็กผู้ชายชอบเล่นหุ่นยนต์ ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กวัยนี้อาจเขียนเรื่องยาวขึ้นประมาณ 2,000-5,000 คำ มีข้อระวังในการเขียนในระดับนี้ คือ ผู้อ่านมักจะเปรียบเทียบตัวเองกับตัวละครที่แต่งขึ้น ผู้เขียนจึงต้องระมัดระวังในการสร้างบุคลิกของตัวละครให้ดี ต้องเข้าใจจิตใจเด็ก มีเหตุผลในการเขียน มีรายละเอียดที่ถูกต้องแต่ต้องไม่ละเอียดมาก ถ้ามีข้อผิดพลาดเด็กจะหยุดอ่านและหมดความเชื่อถือทันที ควรสร้างตัวละครให้มีลักษณะโน้มน้าวใจให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีความเมตตากรุณา กล้าหาญ เก่งในการผจญภัย ปราบศัตรู เอาชนะอุปสรรคได้ เพราะเด็กจะชื่นชอบและอยากทำตาม เนื่องจากอยากเป็นพระเอกแต่มีข้อระวังในการสร้างนิสัยตัวละครเอกหรือพระเอก หากสร้างให้มีนิสัยร้ายหรือเกเร ในตอนจบเรื่องต้องมีการกลับใจเป็นคนดีเลิกนิสัยชั่วร้าย

4) เด็กวัย 10-12 ขวบ หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เด็กจะอ่านหนังสือได้คล่อง เป็นระยะที่มีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เด็กผู้หญิงชอบเรื่องน่ารัก ตลกขบขัน นิทาน นิยาย ชีวิตในครอบครัว เด็กผู้ชายชอบเรื่องราวเกี่ยวกับกีฬา ผจญภัย หุ่นยนต์และเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ นิยายที่ตัวเอง

เป็นยอมนมนุษย์ นอกจากนี้ ยังชอบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบเรื่องความรู้วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติศึกษางานอดิเรกที่ชอบทำ เช่น ทำของเล่น พับกระดาษ วาดรูป เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 30-36) กล่าวว่า หนังสือของเด็ก จำแนกได้ 3 ช่วงวัย ได้แก่ เด็กปฐมวัย เด็กวัยประถมศึกษา เด็กก่อนวัยรุ่น ดังนี้

1) เด็กปฐมวัย แบ่งเป็นเด็กก่อนวัยเรียน และเด็กวันอนุบาล ดังนี้

1.1) หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนควรเป็นหนังสือภาพที่ไม่มีคำบรรยายหรือมีคำบรรยายน้อย เป็นภาพขนาดใหญ่ ใช้สีสดใส ตัวหนังสือขนาดใหญ่ เด็กจะชื่นชอบและสนุกสนานกับเรื่องที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ชีวิตประจำวัน สัตว์เลี้ยง ดอกไม้ของเล่น บ้าน พ่อแม่ เด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้องเด็กในวัยนี้จะสนใจถ้อยคำและสนุกกับเรื่องเล่าซ้ำ ๆ ชอบฟังนิทานจากครู หรือพ่อแม่ และชอบเรื่องที่จบลงด้วยความสุข นอกจากนั้น ธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะใช้การเรียนรู้ ด้วยการสัมผัส เป็นการสื่อความเข้าใจ

1.2) หนังสือสำหรับเด็กวัยอนุบาลเป็นวัยเริ่มหัดอ่าน เด็กจะสนใจหนังสือที่มีภาพประกอบสวย ๆ เป็นภาพที่ง่าย ๆ ไม่มีรายละเอียดมากนัก เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ สัตว์เลี้ยง ญาติพี่น้อง รูปทรงต่าง ๆ รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้ควรเป็นหนังสือภาพ ทั้งที่มีคำบรรยาย และไม่มีคำบรรยาย ถ้าเป็นหนังสือภาพที่มีคำบรรยาย ควรเน้นภาพประกอบมากกว่าข้อความ ภาพประกอบควรเป็นภาพขนาดใหญ่ สีสันสดใส ตัวอักษรขนาดใหญ่ เนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องราวใกล้ตัว นิทานหรือเรื่องเล่าขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละคร 2-3 ตัว จบลงด้วยความสุขสมหวัง เด็กวัยนี้รู้จักคำน้อยจึงควรใช้คำศัพท์ง่าย ๆ หรือคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ เด็กยังชอบฟังวลีที่คล้องจองกัน คำพูดซ้ำ ๆ สั้น ๆ

2) เด็กวัยประถมศึกษา แบ่งออกเป็นเด็กวัยประถมต้น และเด็กวัยประถมปลาย ดังนี้

2.1) หนังสือสำหรับเด็กระดับประถมต้น ควรเป็นเรื่องที่เป็นจริงมากขึ้น และมีความสนุกสนานกับเรื่องจินตนาการและตกขำขันได้ เน้นภาพประกอบ เนื้อหามีขนาดยาวขึ้นและมีสาระมากขึ้น แต่ไม่ควรมีเนื้อเรื่องเกิน 20 หน้า และสามารถอ่านจบภายในเวลา 3-5 นาที เนื้อหาอาจเป็นบันเทิงคดีหรือสารคดีที่โครงเรื่องไม่ซับซ้อน รวมไปถึงนิทานประเภทต่าง ๆ ได้แก่ นิทานมหัศจรรย์ เทพนิยาย นิทานคติธรรม นิทานวีรบุรุษ อาจเขียนในลักษณะของนิทานเพลงสั้น ๆ รวมไปถึงเรื่องเกี่ยวกับการละเล่น เครื่องยนต์กลไก อวกาศ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก สารคดีประเภทชีวประวัติ บุคคล ขนบธรรมเนียม ประเพณี และประวัติศาสตร์ง่าย ๆ

2.2) หนังสือสำหรับเด็กระดับประถมปลาย มีทั้งประเภทสารคดีและบันเทิงคดี โดยเป็นเรื่องเล่าเป็นชุดหรือเรื่องเล่าที่มีเนื้อหาแบ่งเป็นตอนและจบภายในตอน มีเนื้อเรื่องตื่นเต้น ลึกซึ้ง และตกขบขัน โดยความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้จะแตกต่างกันตามเพศ กล่าวคือ

เด็กผู้หญิงจะชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม การบ้านการเรือน นิทานหรือนวนิยายที่เกี่ยวกับชีวิต ในครอบครัว นิยายวิทยาศาสตร์ง่าย ๆ ส่วนเด็กผู้ชายจะสนใจ การผจญภัย เรื่องตื่นเต้น เร้าใจ กีฬา การต่อสู้ ชีวประวัติ วิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์ การทดลอง คณิตศาสตร์ และเครื่องจักรกลต่าง ๆ หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้ ควรเน้นเนื้อหาเรื่องราวมากกว่าภาพประกอบ เนื้อเรื่องควรมีขนาดยาวขึ้น แต่ลดปริมาณภาพ และความสดใสของสี เนื่องจากเด็กวัยนี้รู้จักเปรียบเทียบตัวเองกับตัวละคร หนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้ควรมีส่วนช่วยให้เด็กเข้าใจถึงความปลอดภัยของความสัมพันธ์ที่เด็กมีต่อพ่อแม่ และควรมีส่วนช่วยในการเป็นตัวอย่งที่เหมาะสม รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่เด็กสนใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

3. หนังสือเด็กก่อนวัยรุ่น ควรให้เริ่มอ่านคำประพันธ์ บทละคร เรื่องสัตว์เลื้อย ไม่ควรเป็นหนังสือที่เป็นวิชาการเกินไป เด็กในวัยนี้สนใจการอ่านที่แตกต่างกันตามรสนิยมของเพศ เช่นเดียวกับเด็กประถมปลาย โดยเด็กชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับการผจญภัย วีรบุรุษ วีรสตรี ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ กีฬา ส่วนเด็กผู้หญิงส่วนมากยังคงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตภายในบ้าน และโรงเรียน ชอบความรักเรื่องราวสะท้อนอารมณ์ และเรื่องแต่งที่เกินความจริง

ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น. 47-49) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กแต่ละช่วงวัย ดังนี้

1) วัยแรกเกิด-2 ขวบ เป็นระยะของการใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เกี่ยวกับความรู้สึก รับรู้สิ่งแวดล้อมเด็กวัยนี้ยังไม่รู้จักคิดหาเหตุผล ศึกษาโลกผ่านประสาทสัมผัสทางตา หู จมูก ลิ้น ผิวกาย สนใจผู้ที่อยู่แวดล้อม สนใจสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว ชอบฟังเพลง ชอบฟังบทกลอน ชอบฟังนิทาน ชอบดูรูปภาพ ดูสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เด็กวัย 2 ขวบมีระยะความสนใจในการทำกิจกรรมประมาณ 7 นาทีเด็กวัยนี้ชอบฟังนิทานสั้น ๆ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กเองหรือคนใกล้ตัว สิ่งของเครื่องใช้ เรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์เลื้อยใกล้ตัว

2) อายุ 2-4 ปี จะสนใจตนเองและเด็กวัยเดียวกัน ชอบเล่นคนเดียว ถึงแม้จะเพื่อนเล่นด้วยก็ต่างคนต่างเล่น ชอบฟังคำพูดที่คล้องจอง ผูกจดจำคำใหม่ ๆ ชอบดูสิ่งที่มีสีสันสดใส ชอบสัตว์เลื้อย ชอบฟัง ชอบพูด และชอบดูเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เด็กวัย 2-4 ปีนี้ ชอบดูหนังสือที่มีรูปภาพมาก ๆ ชอบเลียนแบบกิริยาท่าทาง มีจินตนาการที่กว้างไกล ชอบซักถามและอยากรู้อยากเห็นจากรับผิดชอบเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ด้วยตนเอง ด้านความสนใจในหนังสือ เด็กชอบฟังนิทาน ชอบฟังเพลง และบทกลอนง่าย ๆ ดูรูปภาพแล้วสามารถเล่าเรื่องประกอบรูปภาพได้ พอใจในการฟังเรื่องราวที่ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง สนใจภาพแต่ยังไม่อ่านหนังสือไม่ออก เด็กอายุ 3 ขวบ มีความสนใจนานประมาณ 8-9 นาที ชอบฟังนิทานสั้น ๆ เด็กอายุ 4 ขวบ มีความสนใจนานประมาณ 12 นาที ชอบฟังนิทานสั้น ๆ ลักษณะเรื่องที่เด็กชอบ เด็กวัยนี้ชอบเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์เลื้อยหรือสัตว์ป่า แม่มดในเทพนิยาย นิทานพื้นบ้านที่เต็มไปด้วยจินตนาการ ชอบอ่านและเล่นกับคำที่มีท่วงทำนอง

สนุกสนาน โดยที่คำนั้นไม่จำเป็นต้องมีความหมาย ชอบฟังชอบอ่านเรื่องตลก เรื่องเกี่ยวกับพี่น้อง เรื่องเพื่อน เรื่องราวที่แสดงให้เห็นการต่อสู้ที่เป็นผลสำเร็จ และบทร่ายกรองต่าง ๆ

3) อายุ 4-6 ปี เริ่มมีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องเกี่ยวกับเทพนิยาย อยากรู้ อยากเห็นเรื่องราวของชนชาติของคน สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อม ชอบหนังสือที่มีรูปภาพ มีความสามารถทางภาษามากขึ้น รู้จักรับผิดชอบมากขึ้น เด็กวัยนี้ต้องการอิสระ ชอบฟังนิทานเกี่ยวกับสัตว์และ สิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก ชอบให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง เช่น นิทานคำกลอน นิทานตลกขบขัน นิทานพื้นบ้าน การ์ตูน นางฟ้า เรื่องลึกลับ เรื่องราวเกี่ยวกับเจ้าหญิง-เจ้าชาย นางฟ้า แม่มด แต่มีความสนใจประมาณ 15-16 นาที ลักษณะเรื่องที่เด็กชอบ เด็กชอบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตและครอบครัว ความรู้สึก และความกลัวในสิ่งที่เป็นอย่างจริงหรือในจินตนาการ และสนใจเรื่องรอบตัว

4) อายุ 6-8 ปี สามารถแยกแยะถูกผิดและตัดสินใจในสิ่งที่ได้ฟังได้ ยึดถือความจริง ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ทำท่าทางล้อเลียน ไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับที่บอกเด็ก อยากเป็นและทำเหมือนผู้ใหญ่ ต้องการความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่แต่ไม่ชอบแสดงออกต่อหน้าผู้อื่น รับผิดชอบได้มากขึ้น ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เคยทำเป็นประจำ มีความกระหายใคร่รู้ และมีจินตนาการสร้างสิ่งสมมติ ชอบสร้างและทำลายของเพื่อการเรียนรู้โดยถือตนเองเป็นใหญ่ มีความกลัวสิ่งรอบตัวน้อยลง กล้าเผชิญหน้ากับความจริงในชีวิตได้มากขึ้น มีการพูดคุยได้มากขึ้น ร่างกายเริ่มเปลี่ยนแปลง กล้ามเนื้อต่าง ๆ ทำงานได้ดีขึ้น รับประทานอาหารได้มากขึ้น มีการรับรู้ความแตกต่างระหว่างเพศแต่สามารถเล่นด้วยกันได้ ชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับธรรมชาติ หรือการ์ตูน ภาพยนตร์ ลักษณะเรื่องที่เด็กชอบ มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จด้วยตนเอง เรื่องเกี่ยวกับครอบครัว นิทานพื้นบ้าน เทพนิยาย บทร่ายกรองที่มีความยาว

5) อายุ 9-11 ปี เด็กวัยนี้สร้างจินตนาการและสิ่งสมมติ้น้อยลง มีความสนใจในสิ่งที่เป็นอย่างจริงและความรู้ ชอบซักถาม ยอมรับนับถือคนเก่งหรือวีรบุรุษ ไม่ชอบถูกวิพากษ์วิจารณ์ ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับและเชื่อถือ ชอบทำเหมือนคนอื่นในวัยเดียวกัน มีกลุ่มเพื่อน ไม่ค่อยเอาใจใส่ลักษณะภายนอกด้านร่างกายที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รับประทานอาหารได้มาก และเลือกอาหารมากขึ้น เด็กผู้ชายชอบอ่านนวนิยายผจญภัย เรื่องโลดโผน ส่วนเด็กผู้หญิงชอบอ่านหนังสือประเภทให้ความเพลิดเพลิน ลักษณะเรื่องที่เด็กชอบ เด็กชอบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตในกลุ่มเพื่อน ครอบครัว หรือคนคุ้นเคย เรื่องลึกลับ ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ วีรบุรุษ เรื่องเพื่อฝัน จินตนาการ เรื่องราวผจญภัยที่สนุกสนาน นิทานพื้นบ้าน เทพนิยาย

6) อายุ 12-14 ปี เด็กวัยนี้เริ่มย่างเข้าสู่วัยรุ่น มักอยากได้สิ่งของต่าง ๆ ไม่ชอบถูกวิพากษ์วิจารณ์ แต่มีวิจารณ์คนอื่น อยากได้รับการปฏิบัติเหมือนกับผู้ใหญ่ ไม่แน่ใจว่าตนเองเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ มีความสนใจเพศตรงข้าม เด็กผู้หญิงมีวุฒิภาวะมากกว่าเด็กผู้ชาย ไม่ชอบทำตัวแตกต่างจากเด็กวัยเดียวกัน มีความรับผิดชอบลดลง ชอบการต่อสู้ ชอบทำตามใจตนเอง

อารมณ์เปลี่ยนแปลงบ่อย เก็บความลับได้ดี อยากมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ เด็กผู้ชายชอบอ่านเรื่องวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์ กีฬา การผจญภัย การสงคราม การต่อสู้ เด็กผู้หญิงชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับการบ้านการเรือน ชีวิตภายในโรงเรียน เด็กชายและเด็กหญิงนิยมวีรบุรุษ ชอบอ่านประวัติบุคคลสำคัญ เด็กชอบเรื่องเกี่ยวกับตัวของตัวเองเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำเรื่องต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเอง ตำนาน นิทานพื้นบ้าน เกี่ยวกับยุคสมัยและดินแดนอื่น เรื่องวิทยาศาสตร์ เรื่องลึกลับและปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ เรื่องชีวประวัติบุคคลสำคัญ

กิมลพรณ อุ้นแก้ว (2563, น. 20-21) กล่าวถึง พัฒนาการความสนใจหนังสือของเด็กตามช่วงวัย ดังนี้

1) วัยแรกเกิด-อายุ 3 ปี สนใจหนังสือกระตุ้นพัฒนาการจากการสัมผัส (Sensory Book) หนังสือให้ความคิดรวบยอด (Concept book) หนังสือเสียง (Audio book) หนังสือกึ่งของเล่น (Toy book) หนังสือภาพคำกลอน (Verse and Nursery Rhymes) หนังสือเหล่านี้มีภาพประกอบขนาดใหญ่ไม่ซับซ้อน ลายเส้นชัดเจน สีสดใสสวยงาม เด็กวัยนี้เรียนรู้ผ่านการเล่นสนใจเรื่องของตัวเอง ครอบครั้ว สัตว์ สิ่งของ และธรรมชาติรอบตัว

2) อายุ 4-6 ปี สนใจหนังสือภาพ (Picture book) หนังสือฝึกทักษะต่าง ๆ (Activity book) หนังสือที่มีรูปเล่มและการนำเสนอแปลกใหม่ (Novelty book) โดยเฉพาะหนังสือที่มีกลไกพิเศษหรือเป็นหนังสือกึ่งของเล่น เด็กวัยนี้จะสนใจสมาชิกในครอบครั้ว เพื่อน บุคคลอื่น สิ่งของสัตว์และธรรมชาติรอบตัว ชอบเรื่องสนุกสนาน เรื่องตลกมีอารมณ์ขัน (Nonsense story)

3) อายุ 7-9 ปี สนใจหนังสือสำหรับเด็กหัดอ่านเอง (Chapter book) อาจเป็นนิทานเรื่องยาว เรื่องสั้นสำหรับเด็กที่แบ่งเป็นตอน ๆ เรื่องตื่นเต้น สืบสวน ลึกลับ เรื่องธรรมชาติ เรื่องของคนเก่ง คนดัง คนมีชื่อเสียง อ่านการ์ตูนและหนังสือสารคดีสั้น ๆ เด็กวัยนี้มีความสงสัยใคร่รู้ มีจินตนาการและชอบทดลอง มักถือตนเองเป็นใหญ่ มีความสามารถแยกแยะเรื่องถูกผิดตัดสินในสิ่งที่ฟังได้แต่ยังขาดความมั่นใจ การเริ่มหัดอ่านหนังสือด้วยตนเอง จึงเป็นการอ่านเพื่อพิสูจน์และยืนยันในสิ่งที่ตนเองคิด เด็กชายและเด็กหญิงจะเริ่มรู้จักความแตกต่างของเพศแล้วแต่ยังเล่นด้วยกัน

4) อายุ 10-12 ปี สนใจหนังสือสำหรับเด็กช่วงก่อนวัยรุ่น (Middle-grade book) อาจเป็นหนังสือชุด (Book series) หรือเรื่องสั้นที่แบ่งเป็นตอน ๆ เรื่องผจญภัย เรื่องสยองขวัญเรื่องมหัศจรรย์เหนือจริง แต่ก็ชอบอ่านหนังสือที่ให้ความรู้ความจริง เรื่องวิทยาศาสตร์ และประวัติบุคคลที่ประสบความสำเร็จ เด็กวัยนี้ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ไม่ชอบใจเวลาถูกวิพากษ์วิจารณ์ และต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับ

5) อายุ 13-15 ปี สนใจหนังสือสำหรับวัยรุ่น (Books for Teenager) วรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือชุด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพื่อน ชีวิตในโรงเรียน เรื่องความรักและเพศ นิยายสารและสื่อออนไลน์ในเรื่องสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์ แฟชั่น การเข้าสังคม

ประวัติบุคคลสำคัญ บทสัมภาษณ์คนเก่ง คนดัง ศิลปิน หนังสือให้ความรู้เรื่องอาชีพในอนาคต เรื่องวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปะและการประดิษฐ์ ชอบอิสระ มีความคิดเป็นของตนเอง มักทำตามใจชอบตามอารมณ์ ให้ความสำคัญกับกลุ่มเพื่อนและอยากมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม และเริ่มมีความสนใจในเพศตรงข้าม

จากทฤษฎีของนักวิชาการที่ให้ความเห็นเรื่องความสนใจในการอ่านของเด็กในแต่ละช่วงวัย ข้างต้นมีการจัดช่วงอายุที่มีความทับซ้อนหรือเหลื่อมกันบ้าง ผู้วิจัยจะประมวลทฤษฎีของนักวิชาการดังกล่าวขึ้นใหม่ โดยจัดเป็นลำดับช่วงอายุตามระบบช่วงชั้นของการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้สะดวกในการทำควาเข้าใจ และมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนนำมาเป็นข้อกำหนดของการเขียนนิทานสำหรับเด็กในการวิจัย ได้แก่ ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3-6 ปี ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 7-9 ปี ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) อายุระหว่าง 10-13 ปี และระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 14-16 ปี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3-6 ปี เด็กวัยนี้ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่สามารถดูภาพ ชอบดูภาพสีสันสดใส และฟังเรื่องราวได้มีความสนใจในตัวเองและเด็กในวัยเดียวกันชอบฟังคำพูดที่คล้องจองกัน เด็กวัยนี้รู้จักคำในวงจำกัด จึงควรใช้คำศัพท์ที่พุดบ่อยในชีวิตประจำวันสนใจเรื่องสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ สมาชิกในครอบครัว เพื่อน บุคคลอื่น หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จึงต้องมีภาพประกอบและภาพมีขนาดใหญ่ สีสันสดใส มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละคร 2-3 ตัว จบลงด้วยความสุขสมหวัง

2) ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 7-9 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มอ่านหนังสือได้บ้าง และเริ่มมีความคิด มีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องเทพนางฟ้า นิทาน นิยายต่าง ๆ สนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของคน นก สัตว์ และต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และเรื่องเกี่ยวกับการเป็นอิสระจากการพึ่งพา การทำสำเร็จด้วยตนเอง หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จึงควรเป็นเรื่องนิยายผจญภัยนิทานพื้นบ้านต่าง ๆ หรือนิทานแต่งใหม่ที่มีตัวละครไม่มาก ไม่ควรเขียนเรื่องยาว เรื่องควรจบประมาณ 4-10 หน้า สามารถอ่านจบภายใน 3-5 นาที อ่านจบแล้วอ่านใหม่อีกได้ เขียนสั้น ๆ ง่าย ๆ มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครให้มีลักษณะน่าสนใจ ให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีความเมตตากรุณา กล้าหาญ เก่งในการผจญภัยปราบศัตรูเอาชนะอุปสรรคได้

3) ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) อายุระหว่าง 10-13 ปี เด็กวัยนี้จะอ่านหนังสือได้คล่อง โดยเด็กผู้หญิง และเด็กผู้ชายจะแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เด็กผู้ชายชอบอ่านเรื่องวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์ กีฬา การผจญภัย การสงคราม การต่อสู้ ส่วนเด็กผู้หญิงชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับการบ้านการเรือน ชีวิตภายในโรงเรียน เด็กวัยนี้ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ไม่ชอบถูกวิพากษ์วิจารณ์ และต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับ หนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้ควรเป็นเรื่องเล่าที่ออกแบบเป็นชุด หรือเรื่องเล่าที่มีเนื้อหาแบ่งเป็นตอน แต่ต้องจบภายในตอน ตลอดจนมีเนื้อเรื่อง

ที่ช่วยให้เด็กเข้าใจถึงเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ที่เด็กมีต่อพ่อแม่ และควรมีส่วนช่วยในการเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

4) ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 14-16 ปี เด็กวัยนี้ชอบเรื่องเกี่ยวกับตัวของตัวเองเกี่ยวกับความสำเร็จในทำเรื่องต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเอง หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จะเป็นวรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือชุด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพื่อน ชีวิตในโรงเรียน เรื่องความรักและเพศ นิยายสารและ สื่อออนไลน์ในเรื่องสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์ แพ้ชั้น การเข้าสู่สังคมประวัติบุคคลสำคัญ บทสัมภาษณ์คนเก่ง คนดัง ศิลปิน

4. หนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน

นิทานกับเด็กเป็นของคู่กัน การศึกษาประเภทของนิทานที่เด็กชื่นชอบยอมทำให้ผู้เขียนนิทานมีแนวทางในการสร้างสรรค์มากขึ้น โดยมีนักวิชาการได้แสดงความเห็นถึงหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานไว้ ดังนี้

ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชีวัน วิสาสะ (2544, น. 13) ได้แสดงความเห็นถึงสาเหตุสำคัญที่เด็ก ๆ ชอบฟังนิทานเพราะนิทานหลายเรื่องแฝงความต้องการของเด็กและส่งเสริมจินตนาการ ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการให้คนอื่นสนใจ ความต้องการให้ความรักแก่คนอื่น ความต้องการเล่น ความต้องการกิน ความต้องการสิ่งวิเศษ มหัศจรรย์ ความต้องการ ความสวยงาม ความต้องการสิ่งลึกลับ และความต้องการความขบขัน

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2545, อ้างถึงใน นิตยา วรรณกิตร์, 2559, น. 37-40) ได้จำแนกเนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กเป็นบ้านไว้ 12 ประเภท ดังนี้

1) ตำนานปรัมปรา (Myth) เป็นเรื่องราวอธิบายถึงกำเนิดของจักรวาล โครงสร้างและระบบของจักรวาล มนุษย์ สัตว์ ปรัชญาการดำรงชีวิตทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน พายุ ไฟฟ้า สุริยุคราส และจันทรคราส ความเป็นมาของชนชั้นผู้นำ ลำดับชั้น และบทบาทหน้าที่ของมนุษย์ ประเพณี พิธีกรรม และการประพฤติปฏิบัติที่ควรเกิดขึ้น เมื่อไร เพราะเหตุใด ตำนานปรัมปราของไทยจำแนกเนื้อหาได้หลายประเภท ดังนี้

1.1) การกำเนิดโลกมนุษย์ เช่น ปุสังกะสาอย่าสังกะสี

1.2) เทวดาที่คอยดูแลคนฟ้าให้แก่มนุษย์ เช่น พญาคันคาก การกำเนิดกษัตริย์ เช่น ตำนานท้าวสุทนต์ท้าวเจือง

1.3) เรื่องเกี่ยวกับพระอาทิตย์ พระจันทร์ จันทรคราส สุริยุคราสและฟ้าแลบ พายุฝน เช่น เมฆลารามสูตร

2) นิทานศาสนา (Religious Tale) มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับศาสนา แต่ไม่ใช่นิทานประเภทเทพปกรณัม นิทานศาสนาของไทย จำแนกได้ 2 ประเภท ดังนี้

2.1) นิทานเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

2.2) นิทานจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา เช่น เรื่องเล่าเกี่ยวกับบุคคลในสมัยพุทธกาลเรื่องเกี่ยวกับพระโพธิสัตว์ ได้แก่ นิทานชาดก

3) นิทานคติธรรม (Parable) เป็นเรื่องที่มีขนาดไม่ยาวมาก การดำเนินเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ นิทานเรื่องหนึ่งอาจมีตัวละครประมาณ 2-4 ตัว ในส่วนของแนวคิดที่ปรากฏในนิทานประเภทนี้ ได้แก่ คุณค่าของจริยธรรมและผลแห่งกรรมที่ชี้ให้เห็นว่าการทำความดีย่อมได้ดี การประกอบกรรมชั่วย่อมได้ชั่ว เช่น นิทานอีสป

4) นิทานมหัศจรรย์ (Fairy Tale) มีลักษณะสำคัญเป็นเรื่องค่อนข้างยาว มีหลายอนุภาคหรือหลายตอน ดำเนินเรื่องอยู่ในโลกของจินตนาการ ไม่บ่งบอกสถานที่หรือเวลาที่แน่นอน ตัวละครเอกของเรื่องต้องมีการผจญภัยหรือเผชิญชะตากรรมต่าง ๆ ตัวละครเอกได้รับความช่วยเหลือจากมนุษย์หรือมนุษย์ และต้องมีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับมนุษย์ อิทธิปาฏิหาริย์หรือความมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ เช่น สโนไวท์ แชนเซลกับเกรเทล ซินเดอเรลลา เจ้าหญิงนิทรา ส่วนนิทานมหัศจรรย์ของไทยมีลักษณะโครงสร้างโดยทั่วไปคล้ายคลึงกับนิทานมหัศจรรย์ของยุโรป แต่มีลักษณะแตกต่างออกไป โดยมีการจัดประเภท การระบุสถานที่ ตัวละคร แนวคิดของเรื่อง และความมหัศจรรย์ ตัวอย่างนิทานมหัศจรรย์ของไทย เช่น ปลาบู่ทอง นางสิบสอง โสนน้อยเรือนงาม พระสุธนโนห์รา ลักษณะวงศ์ จันทโครพ นางพม่อม การะเกด จำปาสีตัน

5) นิทานชีวิต (Novella) มีลักษณะใกล้เคียงกับนิทานมหัศจรรย์ แต่นิทานชีวิตดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง มีการบ่งบอกสถานที่ที่เกิดเรื่องและชื่อตัวละครชัดเจน บางเรื่องอาจมีเรื่องราวของอิทธิปาฏิหาริย์ แต่ก็มีลักษณะที่ผู้อ่านผู้ฟังเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปได้มากกว่านิทานมหัศจรรย์ เช่น นิทานบางเรื่องในนิทานอาหรับราตรี นิทานชีวิตของไทยมีลักษณะเหมือนกับนิทานชีวิตของชาติอื่น กล่าวคือ มีลักษณะเป็นเรื่องเล่าที่เคยเกิดขึ้นจริง มีการบ่งบอกชื่อ ฐานะ และตำแหน่งของตัวละครอย่างชัดเจน มีการระบุสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ ด้วยเหตุนี้ นิทานชีวิตบางเรื่องจึงมีลักษณะเป็นนิทานประจำถิ่นด้วย เช่น พระลอ ไกรทอง ขุนช้าง-ขุนแผน

6) นิทานประจำถิ่นหรือนิยายประจำถิ่น (Local Tradition/Local Gend) เป็นเรื่องเล่าที่มีขนาดความยาวไม่แน่นอน บางเรื่องมีขนาดสั้น บางเรื่องมีขนาดยาว มักเป็นเรื่องแปลกพิสดาร เชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง มีการบ่งบอกชื่อตัวละครและสถานที่ไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลในประวัติศาสตร์ของบ้านเมือง บุคคลสำคัญของท้องถิ่น หรือเป็นเรื่องราวที่อธิบายถึงความเป็นมาของสถานที่ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรือสิ่งที่ปลูกสร้าง เช่น ผาแดงนางไอ่ ท้าวแสนปม พระยาทอง-พระยาพาน ตาม่องล่าย นิทานประจำถิ่นของไทย

ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อทางพระพุทธศาสนา บุคคลในประวัติศาสตร์ ทรัพย์สินสมบัติ หรือสิ่งลึกลับ

7) นิทานวีรบุรุษ (Hero Tale) เป็นนิทานที่มีขนาดยาวเนื้อเรื่องอาจอยู่ในโลกแห่งจินตนาการหรือโลกที่ดูเหมือนจริง เป็นนิทานที่เล่าถึงการผจญภัยของวีรบุรุษคนเดียวหลายครั้ง หลายหน และมักเล่าถึงการผจญภัยของวีรบุรุษที่มีความสามารถเหนือมนุษย์ เช่น เฮอรัคลีส เธซีอุส เพอร์ซิอุส นายขนมต้ม พระร่วง พระเจ้าอู่ทอง

8) นิทานอธิบายเหตุ (Explanatory/Etiological) เป็นนิทานที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ อาจอธิบายการกำเนิดของสัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ ดวงดาว นิทานประเภทนี้จะมีความสั้นและเล่าอย่างตรงไปตรงมา เพื่อตอบคำถามว่าทำไมสิ่งหนึ่งจึงมีลักษณะเช่นนั้น นิทานอธิบายเหตุของไทยมักเป็นการอธิบายที่มาของชื่อ รูปลักษณะและส่วนประกอบของคน สัตว์ พืช นิทานอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ นิทานอธิบายที่มาของพิธีกรรมและขนบประเพณี นิทานอธิบายที่มาของสิ่งอื่น ๆ เช่น อาหารการกิน ข้าวของเครื่องใช้

9) นิทานสัตว์ (Animal Tale) มีสัตว์เป็นตัวละครเอก โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง นิทานสัตว์บางเรื่องถ้าเล่าโดยเจตนาจะสอนจริยธรรมหรือคตินิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจจัดเป็นนิทานคติธรรมได้ เช่น นิทานอีสป นิทานสัตว์ของไทยมักเป็นนิทานที่แสดงนิสัยที่แท้จริงของสัตว์ เช่น นิทานเกี่ยวกับสัตว์โง่ สัตว์ฉลาด สัตว์เจ้าเล่ห์ นิทานเกี่ยวกับสัตว์ที่ดี

10) นิทานเรื่องผี (Ghost Story) จัดเป็นนิทานประเภทที่มีอยู่ในทุกสังคม ผีบางประเภทอาจไม่ปรากฏชัดเจนว่ามาจากไหน เกิดขึ้นได้อย่างไร แต่ผีบางประเภทเป็นวิญญาณของคนที่ตายไปแล้วกลับมาหลอกหลอนผู้ที่มีชีวิตอยู่ ด้วยรูปร่างและวิธีการต่าง ๆ นิทานเรื่องผีของไทยส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีคนตาย เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีบ้าน ผีเรือน เรื่องผีประจำต้นไม้ เรื่องผีป่า เรื่องผีที่สิงอยู่ในร่างคนรวมไปถึงผีเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น ผีตายทั้งกลม ผีนางตะเคียน ผีนางตานี ผีบรรพบุรุษ ผีป่า ผีปอบ ผีกองกอย

11) นิทานเข้าแบบ (Formula Tale) เป็นนิทานที่มีแบบแผนในการเล่าเป็นพิเศษ โครงเรื่องมีความสำคัญน้อยกว่าแบบแผนในการเล่า การเล่าเป็นการเล่าเพื่อความสนุกสนานของผู้เล่าและผู้ฟัง นิทานเข้าแบบมีหลายรูปแบบ เช่น นิทานลูกโซ่ นิทานหลอกผู้ฟัง นิทานไม่จบเรื่องและนิทานไม่รู้จบ ส่วนนิทานเข้าแบบของไทย มักเล่ากัน 2 ประเภท ได้แก่ นิทานไม่รู้จบ และนิทานลูกโซ่ เช่น เรื่องยายกะตาปลุกกล้วยปลุกงาให้หลานเฝ้า

12) มุขตลกและเรื่องโง่ (Jest) เป็นนิทานที่มีขนาดสั้น โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีเหตุการณ์สำคัญเพียงเหตุการณ์เดียว ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือเป็นสัตว์ก็ได้ จุดสำคัญของเรื่องคือความไม่น่าเป็นไปได้ นิทานมุขตลกที่นิยมเล่าในสังคมไทย ส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความฉลาด

ความโง่ ความเกียจคร้าน เรื่องเพศ คนพิการ ผู้มีสถานะสูงในสังคม และคนต่างถิ่นหรือคนต่างชาติ ส่วนเรื่องไม้มีกลิ่นหอมเรื่องไม้เกี่ยวกับสิ่งที่ใหญ่โตอย่างเหลือเชื่อ เรื่องไม้เกี่ยวกับความสามารถพิเศษหรือพลังมหาศาลอย่างเหลือเชื่อ เรื่องไม้เกี่ยวกับเหตุการณ์อันพิศวงหรือเหตุบังเอิญอย่างเหลือเชื่อ เช่น อ้ายยมฟ้าและอ้ายเจ็ดไห

5. การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน

การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน นอกจากจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก และความสนใจในการอ่านของเด็กตามช่วงวัยแล้ว ควรคำนึงถึงหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเพื่อให้งานเขียนนั้นเป็นไปตามความต้องการของเด็ก และช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กด้านต่าง ๆ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นไว้ ดังนี้

นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 30-32) กล่าวถึงการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานไว้ว่า ควรมีลักษณะ 3 ประการ ดังนี้

1) มีกลวิธีการใช้ภาษาที่สอดคล้องกับวัยของเด็ก โดยใช้ภาษาง่าย เขียนถูกต้องตามหลักภาษา

2) มีรูปแบบความเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเด็ก

3) มีเนื้อเรื่องที่เหมาะสมกับเด็ก มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างจินตนาการให้แก่เด็ก ควบคู่ไปกับความเพลิดเพลิน

เกริก ยूनพันธ์ (2560, น. 76-77) กล่าวถึงการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานสรุปได้ 3 ประการ ดังนี้

1) เนื้อเรื่องส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการตามพัฒนาการของเด็ก

2) การใช้ภาษาต้องมีความหมายทุกคำ ถูกต้องตามหลักการเขียน

3) ภาพประกอบเชื่อมโยงกับเนื้อเรื่อง และส่งเสริมทัศนคติเชิงบวก

ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น.55-59) กล่าวถึงการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน จำแนกได้ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านเนื้อเรื่อง ต้องเป็นเรื่องที่สนุกสนาน ไม่หยาบคาย มีเนื้อเรื่องไม่ยาวจนเกินไป ตัวละครเอกเป็นสิ่งมีชีวิต มีโครงเรื่องการลำดับเหตุการณ์ไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องชัดเจน สร้างสรรค์ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ส่วนเนื้อเรื่องต้องมีการมีทัศนคติและค่านิยมที่ดี ส่งเสริมความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น เนื้อเรื่องเป็นการต่อสู้กับปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ลักษณะของเรื่องต้องฉับไว ไม่ยาวจนเกินไป ตัวละครอยู่ในวัยใกล้เคียงกับเด็ก

2) ด้านภาษา ต้องเลือกใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องเหมาะสม มีความหมายชัดเจน โดยเขียนเป็นวลีสั้น กระชับ ใช้คำที่เด็กคุ้นเคย ใช้อุปมาอุปไมยให้น้อยที่สุด สะกดการันต์ถูกต้อง ในส่วนของการใช้ภาษาในการตั้งชื่อเรื่องต้องมีความสมบูรณ์ในตัว เด็กสามารถเข้าใจได้

3) ด้านภาพประกอบควรมีขนาดใหญ่ตั้งแต่ครึ่งหน้ากระดาษขึ้นไป ภาพเป็นสีเหลี่ยมผืนผ้า ภาพมีความครบถ้วน มีลักษณะชัดเจน เพราะภาพจะช่วยลดคำบรรยายลงได้และช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการตาม นอกจากนี้ภาพควรให้ความรู้สึกของตัวละคร เพราะจะช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย หลีกเลี่ยงภาพหวาดเสียว โหดร้าย ทารุณ น่ากลัว แต่ควรเป็นภาพที่แสดงถึงความรัก ความอบอุ่น ความเมตตา กรุณา ความสามัคคี ตลอดจนชักจูงเด็กให้คล้อยตามเนื้อเรื่องในทางที่ถูกต้อง

4) ด้านรูปเล่มควรมีความแข็งแรง มีขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับเด็ก

ภิมลพรรณ อุ่นแก้ว (2563, น. 85-94) กล่าวถึงการเขียนหนังสือเด็กประเภทนิทานจำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การเขียนเนื้อเรื่องต้องให้คุณค่าแก่ผู้อ่านตามพัฒนาการของเด็ก มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อนเป็นเหตุการณ์ที่เข้าใจง่าย ใช้ฉากที่เข้ากับบริบททางวัฒนธรรม ตัวละครควรเป็นเด็ก

2) การใช้ภาษาในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กควรใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยและวัฒนธรรมของเด็ก ถ้าเป็นบทสนทนาควรเป็นภาษาที่พูดคุยกันทั่วไปในชีวิตประจำวัน เน้นภาษาสุภาพ ไม่มีคำหยาบ คำกำกวม การเรียงประโยคต้องถูกต้องตามหลักของไวยากรณ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้อง รูปแบบตัวอักษรเหมาะแก่การรับรู้ของเด็ก

3) การใช้ภาพประกอบควรสอดคล้องกับคำบรรยาย ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็วภาพต้องไม่ขัดกับความเป็นจริง ถ้าเป็นภาพตัวละครต้องมีบุคลิกที่จดจำง่าย ทิศทางการลำดับภาพจากซ้ายไปขวา หรือเป็นไปตามทิศทางของการอ่าน ใช้ภาพซ้ำ ๆ เพื่อเน้นย้ำเหตุการณ์ ควรเลือกตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

4) การออกแบบหนังสือควรมีปกที่สะดุดตา มีการเข้าเล่มที่แข็งแรงทนทาน

จากแนวการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานของนักวิชาการข้างต้นนำมาสังเคราะห์ได้

ดังตาราง 5

ตาราง 5 การสังเคราะห์การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทาน

นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 30-32)	เกริก ยุ้นพันธ์ (2560, น. 76-77)	ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น. 55-59)	ภิมลพรรณ อุ่นแก้ว (2563, น. 85-94)	สรุป
-	-	เนื้อเรื่องต้องเป็นเรื่อง ที่สนุกสนาน ไม่หยาบ คาย เนื้อเรื่องไม่ยาว จนเกินไป	-	1. เนื้อเรื่องต้อง สนุกสนาน ไม่ยาวจนเกินไป
มีเนื้อเรื่องที่ เหมาะสมกับเด็ก มี ความคิดสร้างสรรค์ สร้างจินตนาการ ให้แก่เด็กควบคู่ไป กับความเพลิดเพลิน	เนื้อเรื่องส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการตาม พัฒนาการของเด็ก	เนื้อเรื่องต้องมีสาระมี ทัศนคติและค่านิยมที่ ดี ส่งเสริมความเข้าใจ ในตนเองและผู้อื่น เนื้อเรื่องเป็นการต่อสู้ กับปัญหาอย่างใด อย่างหนึ่ง	ด้านเนื้อเรื่องต้องให้ คุณค่าแก่ผู้อ่านตาม พัฒนาการของเด็ก	เนื้อเรื่องเป็นไป ตามพัฒนาการ ของเด็ก ปลุกฝัง ค่านิยมที่ดี มีความคิด สร้างสรรค์ ตัวละครมี การแก้ปัญหา
-	-	ตัวละครเอกเป็น สิ่งมีชีวิต ตัวละครอยู่ในวัย ใกล้เคียงกับเด็ก	ตัวละครควรเป็นเด็ก	ตัวละครหลัก เป็นเด็ก
-	-	โครงเรื่องการลำดับ เหตุการณ์ไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องชัดเจน สร้างสรรค์ เสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรม	มีโครงเรื่องไม่ ซับซ้อนเป็น เหตุการณ์ที่เข้าใจ ง่าย	โครงเรื่อง ไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่อง ที่เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม
-	-	-	ใช้ฉากที่เข้ากับ บริบททาง วัฒนธรรม	ฉากเข้ากับบริบท ทางวัฒนธรรม
มีกลวิธีการใช้ภาษา ที่สอดคล้องกับวัย ของเด็ก โดยใช้ ภาษาง่าย เขียน ถูกต้องตามหลัก ภาษา	การใช้ภาษาต้องมี ความหมายทุกคำ ถูกต้องตามหลักการ เขียน	ในด้านภาษา ต้อง เลือกใช้ถ้อยคำที่ ถูกต้องเหมาะสม มี ความหมาย ชัดเจน เขียนเป็นวลี สั้น กระชับ ใช้คำที่ เด็กคุ้นเคย ใช้	การใช้ภาษาในการ จัดทำหนังสือสำหรับ เด็กควรใช้ภาษาที่ เหมาะสมกับวัย และวัฒนธรรมของ เด็ก ถ้าเป็นบท สนทนาควรเป็น	2. ภาษาต้องใช้ ภาษา ที่เหมาะสมกับ วัยของเด็ก มีความชัดเจน เป็นภาษา ที่สื่อสารกัน

นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 30-32)	เกริก ยุ้นพันธ์ (2560, น. 76-77)	ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น. 55-59)	ภิมลพรรณ อุ้นแก้ว (2563, น. 85-94)	สรุป
		อุปมาอุปไมยให้น้อย ที่สุด สะกดการันต์ ถูกต้อง ส่วนการใช้ ภาษาในการตั้งชื่อ เรื่องต้องมีความ สมบูรณ์ในตัว เด็ก สามารถเข้าใจได้	ภาษาที่พูดคุยกัน ทั่วไปใน ชีวิตประจำวัน เน้น ภาษาสุภาพ ไม่มี คำหยาบ คำกำกวม การเรียงประโยค ต้องถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ แบ่งวรรค ตอนถูกต้อง	ในชีวิตประจำวัน เน้นความสุภาพ เรียงประโยค ถูกต้องตามหลัก ไวยากรณ์ แบ่ง วรรคตอนถูกต้อง
-	ภาพประกอบ เชื่อมโยงกับเนื้อ เรื่อง และส่งเสริม ทัศนคติเชิงบวก	ภาพประกอบควรมี ขนาดใหญ่ตั้งแต่ครึ่ง หน้ากระดาษขึ้นไป ภาพเป็น สีเหลี่ยมผืนผ้า ภาพมี ความครบถ้วน มีลักษณะชัดเจน เพราะภาพจะช่วยลด คำบรรยายลงได้และ ช่วยให้เด็กเกิด จินตนาการตาม นอกจากนี้ภาพควรให้ ความรู้สึกของตัวละคร เพราะจะช่วยให้เข้าใจ เนื้อเรื่องได้ง่าย หลีกเลี่ยงภาพ หวาดเสียว โหดร้าย ทารุณ น่ากลัว แต่ควร เป็นภาพที่แสดงถึง ความรัก ความอบอุ่น ความเมตตากรุณา ความสามัคคี ตลอดจนชักจูงเด็กให้ คล้อยตามเนื้อเรื่อง	ภาพควรสอดคล้อง กับคำบรรยาย ช่วย ให้อ่านเข้าใจเนื้อ เรื่องได้อย่างรวดเร็ว ภาพต้องไม่ขัดกับ ความเป็นจริง ถ้า เป็นภาพตัวละคร ต้องมีบุคลิกที่จดจำ ง่าย ทิศทางการ ลำดับภาพจากซ้าย ไปขวา หรือเป็นไป ตามทิศทางการ อ่าน ใช้ภาพซ้ำ ๆ เพื่อเน้นย้ำ เหตุการณ์	3. ภาพประกอบ มีขนาดใหญ่ เป็น สีเหลี่ยมผืนผ้า สอดคล้องกับ เนื้อเรื่องหรือคำ บรรยาย เป็น ภาพที่แสดงให้เห็นถึง สิ่งต่าง ๆ เรียงลำดับภาพ ตามทิศทางการ การอ่าน

นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 30-32)	เกริก ยุ้นพันธ์ (2560, น. 76-77)	ภัทรขวัญ ลาสงยาง (2561, น. 55-59)	กมลพรรณ อุ่นแก้ว (2563, น. 85-94)	สรุป
ในทางที่ถูกต้อง				
-	-	มีขนาดตัวอักษร เหมาะสมกับเด็ก	ตัวอักษรควรเลือก ตัวอักษรที่เหมาะสม กับวัยของเด็ก	4. รูปเล่มมีความ แข็งแรงใช้ขนาด และตัวอักษร ที่เหมาะสมกับ วัยของเด็ก
มีรูปแบบความ เหมาะสมกับความ ต้องการและความ สนใจของเด็ก	-	รูปเล่มควรมีความ แข็งแรง	การออกแบบ หนังสือควรมีปกที่ สะดุดตา มีการเข้า เล่มที่แข็งแรง ทนทาน	

จากการสังเคราะห์การเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภทนิทานในตาราง 5 ผู้วิจัยนำมาทำเป็นสรุปเพื่อใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดการเขียนนิทานสำหรับเด็ก โดยจำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ เนื้อเรื่อง การใช้ภาษา ภาพประกอบ และรูปเล่ม ดังนี้

1. เนื้อเรื่องต้องมีความสนุกสนาน มีเนื้อหาไม่ยาวจนเกินไป เนื้อเรื่องเป็นไปตามพัฒนาการของเด็กมีการปลูกฝังค่านิยมที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีการสร้างตัวละครเอกที่เป็นเด็กหรือวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน ตัวละครมีการแก้ปัญหา มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องที่เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนมีฉากในเนื้อเรื่องที่เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่

2. ภาษาที่ใช้ต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความชัดเจน เป็นภาษาที่สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน เน้นความสุภาพ ไม่มีคำหยาบคาย ก้าวร้าว ต้องเรียงประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ตลอดจนใช้อักษรที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

3. ภาพประกอบควรมีขนาดใหญ่ เป็นสีเหลี่ยมพื้นผ้า สอดคล้องกับเนื้อเรื่องหรือคำบรรยาย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งตีพิมพ์ และเรียงลำดับภาพตามทิศทางการอ่าน

4. รูปเล่มต้องมีความแข็งแรง คงทน ใช้ขนาดและตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

จากหลักการเขียนหนังสือสำหรับเด็กประเภททั้ง 4 ประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตัดประเด็นสุดท้าย คือ รูปเล่มออกไปเพราะการจัดทำรูปเล่มเป็นขั้นตอนของการเข้าโรงพิมพ์ ซึ่งมีรูปแบบต่างกันตามลักษณะความนิยมของโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นิทานสำหรับเด็ก

รติ งามนิยม (2558) ได้ทำวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารงานวัฒนธรรม เรื่อง แนวทางการสร้างหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็ก โดยมี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่ดีของนิทานภาพสำหรับเด็กอายุ 0-3 ปี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อนิทานภาพของผู้ปกครอง 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการสร้างหนังสือภาพ โดยศึกษาคุณสมบัติที่ดีและปัจจัยในการตัดสินใจซื้อ ผลการศึกษาพบว่า หนังสือนิทานที่ดีควรมีการสื่อสารเพียงประเด็นเดียว ผู้ปกครอง นักวิชาการ และผู้ผลิตเข้าใจไม่สับสนคล้อยกัน ผู้ปกครองเข้าใจวิธีการเลือกนิทานตามที่นักวิชาการแนะนำ แต่ต้องการเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ไม่ชอบสีชาวดำ ส่วนผู้ผลิตคิดว่าลวดลายเป็นปัจจัยซื้อ และเด็กวัย 0-3 ปี สีชาวดำจะช่วยส่งเสริมจินตนาการ และทำให้เด็กสนใจรูปทรงของภาพโดยไม่ถูกรบกวนจากสีที่ใช้

ไพบุลย์วรรณ จิตพัฒนกุล และศิริพร งามขจิต (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาลักษณะของตัวละคร ฉาก และองค์ประกอบการเล่นเรื่องจากภาพผ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก ประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างปีพุทธศักราช 2560-2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะการสร้างตัวละครที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี 2) ศึกษาองค์ประกอบฉากที่ปรากฏในวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี และ 3) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการเล่นเรื่องจากภาพ ผลการศึกษาพบว่า 1) การสร้างตัวละคร พบ 3 ประเภท ได้แก่ ตัวละครแบบสมจริง ละครแบบบุคลาธิษฐาน และ ตัวละครแบบเหนือจริง 2) องค์ประกอบฉาก พบ องค์ประกอบฉาก 3 ประเภท ได้แก่ ฉากมีความสมจริง ฉากที่ช่วยการดำเนินเรื่อง และฉากที่ช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นลักษณะตัวละครชัดเจน 3) องค์ประกอบการเล่นเรื่องจากภาพ พบ 4 ประเภท ได้แก่ ภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่อง ภาพประกอบทำหน้าที่มากกว่าเรื่อง ภาพประกอบเรื่องแบบตรงไปตรงมา และภาพประกอบเล่าเรื่องเอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่าย ช่วยเสริมความสนใจ นำไปสู่จินตนาการ และช่วยพัฒนาความคิดของเด็กให้มีโลกทัศน์กว้างมากขึ้น

พิมพ์ชนก บรรจงแต้ม สิทธิกร สุมาลี และอุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนไทยระดับประถมศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์วรรณกรรมเด็กเพื่อนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่าน และ 2) ประเมินผลการวิเคราะห์วรรณกรรมเด็ก โดยใช้วรรณกรรมเด็กประเภทบันเทิงคดีและสารคดีที่ได้รับรางวัลดีเด่นจากกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างปี พ.ศ. 2564-2567 จำนวน 10 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเด็กมีการสะท้อนถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดำเนินชีวิตในครอบครัว การอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมไทย มีการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ

สำนวนภาษาไม่ซับซ้อน และพบว่า วรรณกรรมดังกล่าวมีความเหมาะสมมากที่สุดในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนการอ่าน

อารียา อินคำ ศราวุธ หล่อติ และวรัญญา ยิ่งยงค์ดี (2568) ได้ทำวิจัยเรื่อง คุณค่าในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณค่าในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2555-2566 จำนวน 10 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า คุณค่าที่ปรากฏมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณค่าด้านอารมณ์และจิตใจเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ประกอบด้วย จริยธรรม และความรักความผูกพันในครอบครัว 2) คุณค่าด้านสังคม เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ สามารถแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสมเพื่อให้สังคมยอมรับและเข้ากับคนในสังคมได้ ประกอบด้วย การดำรงชีวิตในสังคม การพัฒนาสังคมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ และความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในสังคม 3) คุณค่าด้านสติปัญญา เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาทางสติปัญญา ประกอบด้วย การใช้สติปัญญาและไหวพริบ การแสวงหาความรู้และการเสริมสร้างสติปัญญาด้วยอาหารเสริม และ 4) คุณค่าด้านร่างกาย เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีทักษะความรู้ในการป้องกันตนเองอย่างถูกต้อง คือ การให้ความรู้ทางด้านสุขภาพ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับนิทานสำหรับเด็ก สรุปได้ว่า นิทานสำหรับเด็กต้องมีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีภาพประกอบที่ช่วยเสริมจินตนาการและความเข้าใจของเด็ก การออกแบบตัวละคร ฉาก และการเล่าเรื่องจะช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้น ส่วนด้านเนื้อหาควรสะท้อนเรื่องการใช้ชีวิตในครอบครัว การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมไทย และการอยู่ร่วมในสังคม นอกจากนี้ วรรณกรรมเด็กควรช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย โดยผู้วิจัยจะนำข้อสรุปดังกล่าวไปใช้สำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยได้ประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็นที่นำเสนอไว้ข้างต้นเพื่อนำมาพัฒนาการรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กพบว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้จะต้องอาศัยการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบมีขั้นตอนที่ชัดเจน มีตัวอย่างให้ผู้เรียนได้ศึกษารูปแบบจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์มีองค์ประกอบจำนวน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1) ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงให้เห็นว่ามีการนำแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในการออกแบบรูปแบบจัดการเรียนรู้ คือ การใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2) หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความรู้ควบคู่กับการฝึกทักษะ ให้ผู้เรียนวางแผน และสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง และส่งเสริมการเขียนสร้างสรรค์

3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงเป้าหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้

4) เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

5) กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีที่นำมาใช้

6) การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม รูปแบบจัดการเรียนรู้แม้จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ แต่ต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นของการเริ่มสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูล ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ เป็นขั้นตอนใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิมที่อาจใช้วิธีการเปรียบเทียบหรือขยายความคิดให้กว้างออกไป ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา เป็นขั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประเมินความคิดเพื่อนำมาใช้งานต่อไป และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ เป็นขั้นนำความคิดที่ประเมินแล้วว่าดีที่สุดในทดลองปฏิบัติจริง เป็นขั้นตอนที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นลำดับขั้น แต่ทว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวต้องอาศัยพื้นฐานทางการอ่านเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้วิจัยจึงได้ใช้ทฤษฎีสัมพันธบทมาช่วยพัฒนาผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนสร้างสรรค์ ผนวกกับหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเพื่อให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ผลงานได้อย่างมีทิศทางตรงตามวัตถุประสงค์

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กมาพัฒนาเป็นรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1 ดังนี้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลักษณะกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) จำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การวิจัยเชิงสำรวจ R1)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การออกแบบและพัฒนา D1)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การทดลองใช้นวัตกรรม R2)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (การประเมินนวัตกรรม D2)

การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 4 ขั้นตอน ดังตาราง 6

ตาราง 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์
นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วัตถุประสงค์ การวิจัย	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลผลิตที่ได้
1. เพื่อศึกษา ศึกษาสภาพการ จัดการเรียนการ สอนการเขียน นิทานสำหรับ เด็กและแนว ทางการใช้ แนวคิดทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek ใน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กของ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	1. ศึกษาสภาพ การจัดการเรียน การสอนการ เขียนนิทาน สำหรับเด็กหรือ การเขียน วรรณกรรม สำหรับเด็ก	1. ผู้สอนที่เคย สอนการเขียน นิทานสำหรับ เด็กหรือการ เขียน วรรณกรรม สำหรับเด็กจาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏเขต ภาคเหนือ ตอนล่าง 4 แห่ง 8 คน	แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi- Structure Interview)	วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	ได้สภาพปัญหา การการเรียน การสอนการ เขียนนิทาน สำหรับเด็กหรือ การเขียน วรรณกรรม สำหรับเด็ก
		2. ผู้เรียนที่เคย เรียนการเขียน นิทานสำหรับ เด็กหรือการ เขียน วรรณกรรม สำหรับเด็กจาก มหาวิทยาลัย ราชภัฏ ภาคเหนือ ตอนล่าง 4 แห่ง 20 คน	แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi- Structure Interview)	วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)	
2. แนวทางการ	ผู้เชี่ยวชาญด้าน	แบบสัมภาษณ์	วิเคราะห์เนื้อหา	ได้แนวทางการ	

วัตถุประสงค์ การวิจัย	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลผลิตที่ได้
	ใช้แนวคิด ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek	ทฤษฎี สัมพันธ์และ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek และ ด้านการเขียน นิทานสำหรับ เด็กหรือการ เขียน วรรณกรรม สำหรับเด็ก จำนวน 5 คน	แบบกึ่ง โครงสร้าง (Semi- Structure Interview) (สำหรับ ผู้เชี่ยวชาญ)	(Content analysis)	ประยุกต์ใช้ ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek
2. เพื่อสร้าง และตรวจสอบ คุณภาพรูปแบบ จัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	1. ความ เหมาะสมของ รูปแบบและ คู่มือการใช้ รูปแบบจัดการ เรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	1. ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้าน ภาษาไทย 3 คน ด้านหลักสูตร และการสอน 2 คน ด้านการวัด และประเมินผล 1 คน และด้าน การจัดทำ หนังสือสำหรับ เด็กหรือ วรรณกรรมเด็ก 1 คน	1. แบบประเมิน ความเหมาะสม ของรูปแบบ จัดการเรียนรู้ 2. แบบประเมิน ความเหมาะสม ของคู่มือการใช้ รูปแบบจัดการ เรียนรู้	1. $\bar{X}$, S.D 2. ค่าร้อยละ 3. วิเคราะห์ เนื้อหา	ได้รูปแบบและ คู่มือการใช้ รูปแบบจัดการ เรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek (ฉบับร่าง)
	2. ค่า ประสิทธิภาพ ของรูปแบบ จัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ	ผู้เรียนใน หลักสูตร ศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทยที่ ไม่ใช่กลุ่ม	1. คู่มือการใช้ รูปแบบจัดการ เรียนรู้ 2. แบบวัด ความสามารถ การเขียน สร้างสรรค์	1. $\bar{X}$, S.D. 2. ค่าสถิติ t-test 3. วิเคราะห์ เนื้อหา	ได้รูปแบบและ คู่มือการใช้ รูปแบบ จัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์ ร่วมกับ

วัตถุประสงค์ การวิจัย	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	วิธีการ/ เครื่องมือ	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลผลิตที่ได้
	กระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek	ตัวอย่าง 9 คน	นิทานสำหรับ เด็กหลังเรียน		กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek
3. เพื่อศึกษาผล การใช้รูปแบบ จัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์บท ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	ความสามารถ ในการเขียน สร้างสรรค์ นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนใน หลักสูตร ศิลปศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัย ราชภัฏ นครสวรรค์ที่ เรียนในรายวิชา 2214707 การ จัดทำหนังสือ สำหรับเด็ก 29 คน	แบบวัด ความสามารถ การเขียน สร้างสรรค์ นิทาน สำหรับเด็ก หลังเรียน	1. $\bar{X}$, S.D 2. ค่าสถิติ t-test	ได้ระดับ ความสามารถ ในการเขียน สร้างสรรค์ นิทาน สำหรับเด็ก
4. เพื่อศึกษา ความคิดเห็น ของนักศึกษาที่ มีต่อการเรียน ด้วยรูปแบบ จัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธ์บท ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	ความคิดเห็นต่อ รูปแบบจัดการ เรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎี สัมพันธ์บท ร่วมกับ กระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek	ผู้เรียนเรียน ด้วยรูปแบบ จัดการเรียนรู้ 29 คน	แบบสอบถาม ความ คิดเห็น มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ คำถาม ปลายเปิด	1. $\bar{X}$, S.D 2. วิเคราะห์ เนื้อหา (Content analysis)	ผลการประเมิน รูปแบบจัดการ เรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎี สัมพันธ์บท ร่วมกับ กระบวนการ คิดสร้างสรรค์ ของ Plsek

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (R1)

ระยะที่ 1 แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และแนวทางใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนารายวิชาเรื่องการพัฒนาแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามรายละเอียดดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูล

การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กโดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่างที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย กำหนด 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ดังนี้

1.1.1 กลุ่มผู้สอนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 2 คน รวม 8 คน ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงตามกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้สอนที่กำลังสอนหรือเคยสอนในรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องมีสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยใช้ระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ว่าด้วยการเทียบโอนหรือการขอยกเว้นรายวิชาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553 ข้อ 6 (1) เป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบสาระของรายวิชา

2) อาจารย์ประจำที่ปฏิบัติการสอนในรายวิชาในข้อ 1) แล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

1.1.2 กลุ่มผู้เรียนระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ที่เรียนในหลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 5 คน รวม 20 คน ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามกำหนดคุณสมบัติ ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังเรียนหรือเคยเรียนในรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องมีสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่า สามในสี่ของรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยใช้ระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ว่าด้วยการเทียบโอนหรือการขอยกเว้นรายวิชาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553 ข้อ 6 (1) เป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบ สาระของรายวิชา

1.2 ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สภาพการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง

1.3 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

1.3.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้สอน

1.3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้เรียน

1.4 การพัฒนาเครื่องมือ

การพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1.4.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้สอน

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ การเขียนนิทานสำหรับเด็ก การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก และการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก

2) กำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi -Structure Interview)

3) กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้สอน ดังตาราง 7

ตาราง 7 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้สอน

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวน (ข้อ)
1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์	1.1 ชื่อ-สกุล	1
		1.2 หน่วยงาน	1
		1.3 ประสบการณ์ด้านการสอน	1
		1.4 ความเชี่ยวชาญเฉพาะ	1
2	สภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	2.1 เนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	1
		2.2 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1
		2.3 สื่อการเรียนการสอน	1
		2.4 วิธีการวัดผลและประเมินผล	1
รวม			7

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างและลักษณะเครื่องมือที่กำหนดไว้

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ระบุงความเชี่ยวชาญเฉพาะของผู้สอน จากนั้นนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 ไม่แนใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

7) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้สอนโดยมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 222) ซึ่งนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

8) นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงข้อคำถามบางข้อ ตามผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับภาษาให้มีความกระชับ และปรับข้อคำถามที่มีขนาดยาวให้แยกเป็นข้อย่อยเพื่อสะดวกต่อการเก็บข้อมูลและผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

9) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

1.4.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กสำหรับผู้เรียน

1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ การเขียนนิทานสำหรับเด็ก การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก และการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก

2) กำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)

3) กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์

เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้เรียน ดังตาราง 8

ตาราง 8 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้เรียน

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวน (ข้อ)
1	ข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ให้สัมภาษณ์	1.1 ชื่อ-สกุล	1
		1.2 หน่วยงาน	1
		1.3 ชั้นปี	1
		1.4 สาขาวิชาเอก	1
2	สภาพการจัดการเรียนการ สอนในรายวิชาการจัดทำ หนังสือสำหรับเด็ก หรือ การเขียนวรรณกรรม สำหรับเด็ก หรือวิชาที่ เกี่ยวข้อง	2.1 เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน	1
		2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1
		2.3 สื่อการเรียนการสอน	1
		2.4 การวัดผลและประเมินผล	1
รวม			7

4) สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างและลักษณะเครื่องมือที่กำหนดไว้

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ระบุชั้นปีของผู้เรียนในส่วนของข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

6) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

7) นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับผู้เรียนมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 223) ซึ่งนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

8) นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงข้อคำถามบางข้อตามผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับข้อคำถามที่มีขนาดยาวให้แยกเป็นข้อย่อย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

9) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สภาพปัญหาการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.5.1 ประสานงานผู้สอนที่เคยสอนวิชาการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 2 คน รวม 8 คน และผู้เรียนที่เคยเรียนวิชาการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือรายวิชาที่เกี่ยวข้อง จากมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กำหนดมหาวิทยาลัยละ 5 คน รวม 20 คน

1.5.2 ประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

1.5.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและเครื่องมือการวิจัยไปยังกลุ่มของผู้ให้ข้อมูล

1.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สอน และผู้เรียนตามคุณสมบัติตามที่กำหนดตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลพร้อมบันทึกเสียงด้วยตนเอง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูล โดยการพรรณนาวิเคราะห์และสร้างข้อสรุป ดังนี้

1.6.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้สอน และผู้เรียนมาตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

1.6.2 นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเสียงสัมภาษณ์ผู้สอนและผู้เรียนมาสรุปประเด็นสำคัญ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลและสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือวิชาที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในครั้งนี้กำหนดเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง กำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา และปฏิบัติการสอนในระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทยอย่างน้อย 5 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชาภาษาไทย หรือเป็นผู้เคยทำวิจัยโดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพ หรือกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 4 คน

2) ผู้มีความสามารถเฉพาะในการเขียนวรรณกรรมเด็ก และมีผลงานการเขียนวรรณกรรมเด็ก จำนวน 1 คน

2.2 ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2.3 เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.4 การพัฒนาเครื่องมือ

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi- Structure Interview) มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสัมพันธ์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek การจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ การเขียนนิทานสำหรับเด็ก และการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

2.4.2 กำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi -Structure Interview)

2.4.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังตาราง 9

ตาราง 9 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวน (ข้อ)
1	ข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้ให้สัมภาษณ์	1.1 ชื่อ-สกุล	1
		1.2 หน่วยงาน	1
		1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน/ปี	1
		1.4 ความเชี่ยวชาญเฉพาะ	1
2	แนวทางการใช้แนวคิด ทฤษฎีสัมพันธภาพกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ ของ Plsek	2.1 แนวทางของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพกับกระบวนการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek	1
		2.2 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิด สร้างสรรค์	1
		2.3 การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทาน สำหรับเด็ก	1
		2.4 การวัดผลประเมินผลความสามารถในการเขียน สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก	1
		รวม	8

2.4.4 สร้างแบบสัมภาษณ์ตามโครงสร้างและลักษณะเครื่องมือที่กำหนดไว้

2.4.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้ระบุข้อมูลหน่วยงานที่สังกัดของผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

2.4.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

2.4.7 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Congruence: IOC) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าความสอดคล้องเท่า 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 225) ซึ่งนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

2.4.8 ปรับปรุงคำถามบางข้อของแบบสัมภาษณ์ตามผลการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับภาษาให้มีความกระชับ และปรับข้อคำถามที่มีขนาดยาวให้แยกเป็นข้อย่อย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

2.4.9 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์มีขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 ประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตามคุณสมบัติที่กำหนด ดังนี้

1) ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา และปฏิบัติการสอนในระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรของสาขาวิชาภาษาไทยมาอย่างน้อย 5 ปี หรือเป็นผู้มีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชาภาษาไทย หรือเป็นผู้เคยทำวิจัยโดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อม หรือกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 4 คน

2) ผู้มีความสามารถเฉพาะในการเขียนวรรณกรรมเด็ก และมีผลงานการเขียนวรรณกรรมเด็ก จำนวน 1 คน

2.5.2 ประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัย

2.5.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและเครื่องมือการวิจัยไปยังกลุ่มของผู้ให้ข้อมูล

2.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามคุณสมบัติตามที่กำหนด ตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และจดบันทึกข้อมูลพร้อมบันทึกเสียงด้วยตนเอง

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูล โดยการพรรณนาวิเคราะห์ และสร้างข้อสรุป ดังนี้

2.6.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษามาตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จากนั้นสรุปประเด็นสำคัญ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2.6.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ แนวทางของกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก และการวัดผลประเมินผลความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก จากนั้นสรุปประเด็นสำคัญ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (D1)

การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและดำเนินการ โดยกำหนด 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ดำเนินการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 2) การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 3) การพัฒนา

แบบวัดความสามารถการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และ 4) การทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ดำเนินการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

1.1 การสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นการนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดองค์ประกอบและโครงสร้างของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี จากตำรา หนังสือ เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 1 ตลอดจนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) รวมทั้งคำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.1.2 จัดทำร่างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีส่วนประกอบ ดังนี้

1) ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงให้เห็นว่ามีการนำแนวคิด ทฤษฎี มาใช้ในการออกแบบรูปแบบจัดการเรียนรู้ คือ การใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2) หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความรู้ควบคู่กับการฝึกทักษะ ให้ผู้เรียนวางแผน และสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง และส่งเสริมการเขียนสร้างสรรค์

3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงเป้าหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

4) เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการปรับเปลี่ยนมุมมองของผู้เล่าและแก่นเรื่อง

5) กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีที่นำมาใช้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังตาราง 10

ตาราง 10 กระบวนการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)	1.1 เตรียมตัวบทเดิม (วรรณกรรมท้องถิ่น) และหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก 1.2 ผู้เรียนพิจารณาความเหมาะสมของตัวบทเดิมว่าเหมาะสมแก่การเป็นนิทานสำหรับเด็กหรือไม่ โดยวิเคราะห์จากองค์ประกอบของวรรณกรรมและหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ได้แก่ ชื่อเรื่อง แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก/เหตุการณ์ มุมมองการเล่าเรื่อง เนื้อเรื่อง และภาษาที่ใช้	ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้าหาข้อมูลและวางแผนการใช้ข้อมูล
ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)	2.1 ผู้สอนกำหนดประเด็นสำคัญในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก 2.2 ผู้เรียนกำหนดแก่นเรื่องจากประเด็นสำคัญ 2.3 ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่องโดยแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตัวบทเดิม (วรรณกรรมท้องถิ่น)	ฝึกให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์โดยใช้หลักการที่ได้เรียนรู้มาเพื่อใช้ในการดัดแปลงให้เกิดตัวบทใหม่
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)	3.1 ผู้เรียนกำหนดโครงร่างของตัวบทใหม่ ได้แก่ โครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา มุมมองการเล่า และจินตนาการโดยดัดแปลงให้มีความแปลกใหม่แต่ต้องแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตัวบทเดิม 3.2 ผู้เรียนทบทวนโครงร่างที่จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ	ฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้จินตนาการผสมผสานกับความรู้เดิมเพื่อสร้างตัวบทใหม่

ขั้นตอน	กระบวนการจัดการเรียนรู้	ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)	4.1 ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงร่างที่วางไว้ ด้วยการขยายความคิด และเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับ นิทานสำหรับเด็กในช่วงวัย 7-9 ปี ซึ่งเรียกว่าตัวบทใหม่ 4.2 ผู้เรียนกำหนดร่างภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์กับ เนื้อเรื่อง 4.3 ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจน และความ สมบูรณ์ของนิทานสำหรับเด็กที่ตนเองเขียน	ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติใน การเขียนตัวบทใหม่ บนพื้นฐานของความรู้ เดิมแต่เพิ่มจินตนาการ
ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)	5.1 ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 5.2 ผู้เรียนนำผลการสะท้อนความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	ผู้เรียนได้ฝึกพิจารณา ประเมินค่า และ ปรับแก้ผลงานของตน ให้สมบูรณ์ รวมทั้ง ยอมรับฟังความเห็น ของผู้อื่น

6) การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผล การเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ คือ ความสามารถในการเขียน สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

1.1.2 นำรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการ คิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้เพิ่มเติมแปรตามในแผนภาพ โครงสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้ และเพิ่มข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใช้นิรูปแบบจัดการเรียนรู้ ตลอดแก้ไขคำผิด ให้ถูกต้อง

1.2 การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทาน สำหรับเด็ก

การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นเอกสารที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบาย รายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้สอนหรือผู้นำไปใช้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บทนำคู่มือการใช้รูปแบบรูปแบบจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้วัตถุประสงค์ของรูปแบบ จัดการเรียนรู้ เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้

โครงสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และข้อคำนึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และตอนที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.2.1 ศึกษาหลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

1.2.2 ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์

1.2.3 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก รวมทั้ง มคอ.3 และ มคอ.5 ของรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเวลาเรียน และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วย หน่วยละ 8 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง ดังตาราง 11

ตาราง 11 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง						
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)						
1 การวิเคราะห์วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์นิทานท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	การวิเคราะห์วรรณกรรมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและเตรียมหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	วิธีการประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก เครื่องมือแบบประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรม	1
ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)						
2 การดัดแปลงวรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลงตัวบทเดิมโดย	การดัดแปลงองค์ประกอบ	การดัดแปลงองค์ประกอบ	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง	วิธีการประเมินการ	1

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
	ใช้วิธีการ เปลี่ยนมุมมอง ผู้เล่า และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ต่าง ๆ ได้	วรรณกรรม จากตัวบทเดิม ใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัด ทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	วรรณกรรม จากตัวบทเดิม ใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัด ทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนมุมมองผู้เล่า 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบของ วรรณกรรมจากตัวบทต้นทาง มาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบท ใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอน องค์ประกอบวรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็น องค์ประกอบวรรณกรรมของ ตัวบทใหม่	ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จาก ตัวบทเดิม <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การดัดแปลง วรรณกรรมฯ	
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)						
3 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่องตัวบท ใหม่ได้	การเขียนโครง เรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียนโครง เรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้อองค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่ จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	<u>วิธีการ</u> ประเมินการ เขียนโครง เรื่อง <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การเขียน โครงเรื่อง นิทานสำหรับ เด็ก	2
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)						
4 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับ เด็กจากโครง เรื่องที่กำหนด ได้ถูกต้องตาม หลักการเขียน นิทานสำหรับ เด็ก	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับ เด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบความ ถูกต้อง	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	2
ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)						
5 การสะท้อน ความคิด ผลงานงาน เขียนนิทาน	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน	1. ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน	<u>วิธีการ</u> การสะท้อน ความคิด ผลงานการ	2

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
		สำหรับเด็ก	สำหรับเด็ก โดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับเด็ก	ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การสะท้อน ความคิด	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง						
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)						
6 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1
ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)						
7 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนแก่น เรื่อง และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบทเดิม ใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัด ทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนแก่นเรื่อง 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบของ วรรณกรรมจากตัวบทต้นทาง มาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบท ใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอน องค์ประกอบวรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็น องค์ประกอบวรรณกรรมของ ตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบท เดิม <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	1
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)						
8 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่อง ตัวบทใหม่ได้	การเขียนโครง เรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่ จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	วิธีการ ประเมินการ เขียนโครง เรื่อง <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การเขียน	2

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล โครงเรื่อง	เวลา (ชม.)
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)						
9 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับ เด็กจาก โครงเรื่องที่ กำหนดได้	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับ เด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบ ความถูกต้อง	วิธีการ ประเมินการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การเขียน นิทาน	2
ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)						
10 การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก โดยใช้ หลักการเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ ประเมินการ สะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การสะท้อน ความคิด	2

1.2.4 นำคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะให้ระบุพฤติกรรมของผู้เรียนในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน

2. การดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี
สัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน
สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กหรือการเขียน
วรรณกรรมเด็ก จำนวน 1 คน

2.2 ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้
โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบประเมินความเหมาะสม จำนวน 2 ชุด ดังนี้

2.3.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

2.3.2 แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

2.4 การพัฒนาเครื่องมือ

การพัฒนาแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี
สัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ
การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek
มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี
สัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัด
การเรียนรู้

2) กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

3) กำหนดลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Five Rating Scales) และคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4) กำหนดโครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ตอนที่ 3 การประเมินคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังตาราง 12

ตาราง 12 โครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวน ข้อ
1.	ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้		
		1.1 ความชัดเจนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	1
		1.2 การกล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นของการส่งเสริม ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก	1
		1.3 การอธิบายเหตุผลสนับสนุนสาเหตุการพัฒนา รูปแบบจัดการเรียนรู้	1
		1.4 การเรียบเรียงและการใช้ภาษามีความเชื่อมโยง ต่อเนื่อง ทำให้เห็นภาพรวมและประเด็นสำคัญของ รูปแบบจัดการเรียนรู้	1

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวน ข้อ
2.	หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้		
		2.1 หลักการของรูปแบบมีความคลุมตามทฤษฎีและแนวคิด	1
		2.2 หลักการของรูปแบบมีความถูกต้องตามทฤษฎีและแนวคิด	1
		2.3 หลักการสามารถนำไปใช้ได้	1
3.	วัตถุประสงค์ของรูปแบบ		
		3.1 วัตถุประสงค์ตรงกับประเด็นการพัฒนาแบบ	1
		3.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจนแสดงให้เห็นถึงความมุ่งหวังที่เกิดกับผู้เรียน	1
4.	เนื้อหาของรูปแบบ		
		4.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	1
		4.2 เนื้อหาครอบคลุมเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	1
5.	กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ		
		5.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	1
		5.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	1
		5.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้กับผู้เรียน	1
		5.4 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลา	1
		5.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้มีจุดเด่นในการเชื่อมโยงความเป็นท้องถิ่น	1
6.	การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ		
		6.1 การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้	1
		6.2 หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การประเมินได้	1
		6.3 เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	1
รวม			17

5) นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของประเด็นในการประเมิน และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้แยกเป็นประเด็นตามองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

6) นำแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับภาษาให้มีความกระชับ และแยกข้อให้ชัดเจนซึ่งผลเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะกรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 226)

7) จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมใช้ประเมินต่อไป

2.4.2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

2) กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

3) กำหนดลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Five Rating Scales) และคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4) กำหนดโครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 13

ตาราง 13 โครงสร้างของแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวนข้อ
1	บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้		
		1.1 รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย	1
		1.2 ให้แนวทางการศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้ได้ตามความคาดหวังของผู้นำคู่มือไปใช้	1
		1.3 ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	1
		1.4 ให้คำแนะนำการวัดผลและประเมินผล มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	1
		1.5 คำเสนอแนะข้อควรคำนึงในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้จริง	1
2	แผนจัดการเรียนรู้		
		2.1 สารสำคัญมีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้	1
		2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	1
		2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน	1
		2.4 จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	1
		2.5 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1
		2.6 เนื้อหาสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้	1
		2.7 เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลา	1

ตอนที่	ประเด็น	รายการ	จำนวนข้อ
		2.8 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระการเรียนรู้	1
		2.9 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในรูปแบบจัดการเรียนรู้	1
		2.10 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	1
		2.11 เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	1
		2.12 สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	1
		2.13 สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัยต่อการนำไปใช้และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1
		2.14 สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	1
		2.15 การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	1
		2.16 การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนจัดการเรียนรู้	1
		2.17 วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	1
		2.18 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลและประเมินผล	1
		2.19 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน	1
		2.20 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลสามารถนำไปใช้ได้จริง	1
รวม			25

2.4.5 นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของประเด็นในการประเมิน และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้แยกประเด็นข้อคำถามตามหัวข้อในคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้

2.4.6 นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อ

ผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) และนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับภาษาที่ใช้ในการอธิบายข้อคำถามให้ชัดเจน แต่ให้มีความกระชับเข้าใจง่าย ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์ พบว่า แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 228)

2.4.7 จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมใช้ประเมินต่อไป

2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.5.1 ผู้วิจัยได้นำรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน และด้านการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมเด็ก จำนวน 1 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะ

2.5.2 การประเมินคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 121) ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.5.3 ผู้วิจัยนำผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
 ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบ
 จัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง)
 ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบการสอน โดยค่าเฉลี่ยคะแนนความเหมาะสม
 ต้องอยู่ในระดับมาก จึงจะถือว่ามีความคุณภาพ

2.5.4 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
 ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
 ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) ตามข้อเสนอแนะ
 ของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น (บทที่ 4, น. 171-173)

2.5.5 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
 ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
 ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา
 อีกครั้ง

2.5.6 จัดพิมพ์รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการ
 คิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
 ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน
 ความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์
 ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิด
 สร้างสรรค์ของ Plsek มีรายละเอียด ดังนี้

2.6.1 นำผลการประเมินความเหมาะสมซึ่งลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตร
 ประเมินค่า 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
 ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) มากที่สุดถึงน้อยที่สุดในแต่ละรายการ
 ประเมิน มีคะแนนเต็ม 5 คะแนน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ปรับใช้ตามเกณฑ์
 ของบุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.6.2 วิเคราะห์ข้อความปลายเปิดในตอนต้นที่ 4 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์

2.6.3 นำผลการประเมินความเหมาะสมซึ่งลักษณะของข้อความที่เป็นแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ โดยประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) มากที่สุดถึงน้อยที่สุดในแต่ละรายการประเมิน มีคะแนนเต็ม 5 คะแนน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ปรับใช้ตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง คู่มือการใช้ฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง คู่มือการใช้ฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง คู่มือการใช้ฯ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง คู่มือการใช้ฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง คู่มือการใช้ฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.6.4 วิเคราะห์ข้อความปลายเปิดในตอนต้นที่ 4 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์

3. การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก โดยมีวิธีการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและแนวทางในการสร้างการเขียนข้อความ

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของเครื่องมือเพื่อวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

3.3 กำหนดลักษณะของแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กจำนวน 1 ข้อ เป็นแบบอัตนัย ดังตาราง 14

ตาราง 14 โครงสร้างของแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

ประเด็น	ลักษณะของคำถาม	จำนวนข้อ
การเขียนนิทานสำหรับเด็ก	ให้นักศึกษาดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์เรื่อง “ตำนานวัดเขาแก้ว” ให้เป็นนิทานสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี โดยเนื้อเรื่องสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความยาวไม่เกิน 20 หน้า (รวมจำนวนหน้าของภาพประกอบด้วย) พร้อมตั้งชื่อเรื่อง และร่างภาพประกอบนิทานโดยอาจมีคำอธิบายภาพประกอบเพิ่มเติม	1
รวม		1

3.4.4 กำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กพร้อมข้อความอธิบายการให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics) ดังตาราง 15

ตาราง 15 เกณฑ์การวัดและประเมินผลแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
1. ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่	5 (ดีเยี่ยม)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้ 1. ตั้งชื่อเรื่องแปลกใหม่น่าสนใจ สื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่องจากตัวบทเดิม 2. ใช้วิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมโดยใช้ 3 วิธีการ ได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ครบทั้ง 3 วิธีการ 3. เนื้อเรื่องคงเค้าโครงของตัวบทเดิมไม่ดัดแปลงจนไม่เห็นเค้าโครงของตัวบทเดิม 4. มีจินตนาการในการสร้างตัวบทใหม่ 5. มีกลวิธีในการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องที่น่าสนใจต่างจากตัวบทเดิม 6. แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตน	4	20

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
ของผู้เขียน				
	4 (ดี)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 6 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบ 3 วิธีการได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรม	4	16
	3 (ปานกลาง)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 5 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบ 3 วิธีการได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรม	4	12
	2 (พอใช้)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 3 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบ 3 วิธีการได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรม	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 2 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบ 3 วิธีการ ได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้า และการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรม หรือไม่พบการดัดแปลง	4	4
2. องค์ประกอบ ของนิทาน	5 (ดีเยี่ยม)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้ 1. โครงเรื่องไม่ซับซ้อน สัมพันธ์กับ ประสบการณ์ตามวัย มีการสร้างปมและ อุปสรรคความขัดแย้ง 2. มีแก่นเรื่องชัดเจน วิเคราะห์ได้ง่าย สอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม 3. มีตัวละครวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน แสดงบทบาทสมเหตุสมผล ตั้งข้อสงสัยคล้อย กับเรื่อง	4	20

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
		4. ฉากที่กระชับตรงไปตรงมา สอดคล้องกับ เรื่องราว		
		5. มีบทสนทนาขนาดสั้น สอดคล้องกับบุคลิก ตัวละคร		
		6. มีมุมมองสอดคล้องกับวัยของเด็ก		
	4 (ดี)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 5 ประเด็น	4	16
	3 (ปานกลาง)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 4 ประเด็น	4	12
	2 (พอใช้)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 3 ประเด็น	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 1-2 ประเด็น	4	4
3. การใช้ภาษา	5 (ดีเยี่ยม)	ใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านโดย ครอบคลุม 7 ประเด็น ดังนี้ 1. ใช้ประโยคไม่ซับซ้อน 2. ใช้ถ้อยคำกระชับ 3. ไม่มีคำหยาบ 4. ใช้คำถูกต้องตรงความหมาย 5. ไม่ใช้คำยากเกินวันผู้อ่าน 6. ใช้คำที่อ่านแล้วเกิดจังหวะไพเราะ จดจำ ง่าย 7. ไม่พบคำเขียนผิด	4	20
	4 (ดี)	ใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ครอบคลุม 5-6 ประเด็น พบคำเขียนผิด 1-2 จุด	4	16
	3 (ปานกลาง)	ใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ครอบคลุม 4-5 ประเด็น พบคำเขียนผิด 3-4 จุด	4	12
	2 (พอใช้)	ใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ครอบคลุม 3-4 ประเด็น พบคำเขียนผิด มากกว่า 4 จุด	4	8

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
4. คุณค่าที่ได้	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ครอบคลุม 1-2 ประเด็น พบคำเขียนผิด มากกว่า 4 จุด	4	4
	5 (ดีเยี่ยม)	มีคุณค่าครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้ 1. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามวัย 2. ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและ สิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง 4. ส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์ อย่างเหมาะสม 5. ส่งเสริมการฝึกคิดและการแก้ปัญหา	4	20
	4 (ดี)	มีคุณค่าครอบคลุม 4 ประเด็น	4	16
	3 (ปานกลาง)	มีคุณค่าครอบคลุม 3 ประเด็น	4	12
	2 (พอใช้)	มีคุณค่าครอบคลุม 2 ประเด็น	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	มีคุณค่าครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่พบ คุณค่าที่ได้จากนิทาน	4	4
	5 (ดีเยี่ยม)	การร่างภาพประกอบครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้ 1. การใช้ร่างภาพประกอบมีความสอดคล้อง กับเนื้อเรื่อง 2. ช่วยสร้างความเข้าใจเนื้อเรื่องชัดเจนขึ้น 3. ช่วยขยายเนื้อเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 4. ช่วยให้เกิดจินตนาการ 5. จัดวางองค์ประกอบของภาพน่าสนใจ	4	20
	4 (ดี)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 4 ประเด็น	4	16
	3 (ปานกลาง)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 3 ประเด็น	4	12
	2	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม	4	8
5. การร่าง ภาพประกอบ				

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
	(พอใช้)	ครอบคลุม 2 ประเด็น		
	1	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม	4	4
	(ต้อง ปรับปรุง)	ครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่ครอบคลุมทุก ประเด็น		

3.4.5 กำหนดเกณฑ์การให้ระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก โดยนำคะแนนที่ได้มาแปลงเป็นค่าร้อยละ กำหนดเกณฑ์การใช้คะแนนดังตารางแสดงเกณฑ์การให้ระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ดังตาราง 16

ตาราง 16 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ นิทานสำหรับเด็ก
80-100 คะแนน	ร้อยละ 80 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม	ดีมาก
60-69 คะแนน	ร้อยละ 60-79 ของคะแนนเต็ม	ดี
50-59 คะแนน	ร้อยละ 50-59 ของคะแนนเต็ม	พอใช้
ต่ำกว่า 50 คะแนน	น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม	ต้องปรับปรุง

3.4.6 นำร่างแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และเกณฑ์การประเมินคะแนน นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ด้านการใช้ภาษา และเนื้อหา รวมทั้งเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ จากนั้น นำผลมาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดความสามารถ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้ปรับภาษาให้มีความกระชับมากขึ้น

3.4.7 นำร่างแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน ด้านหลักสูตร และการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามและเกณฑ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเกณฑ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเกณฑ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเกณฑ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

3.4.8 นำร่างแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและเกณฑ์การประเมินคะแนนที่สร้างขึ้น ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน แล้ว นำไปวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Congruence: IOC) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกณฑ์กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง พบว่า แบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและเกณฑ์การประเมินคะแนนที่สร้างขึ้นมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 230-231)

3.4.9 ปรับปรุงข้อคำถามของแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กและเกณฑ์การประเมินตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับคำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.4.10 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กไปทดลองใช้กับผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 4 ซึ่งเคยเรียนรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กไปแล้ว เมื่อภาคเรียนที่ 2/2567 จำนวน 9 คน จากนั้น สำนาคำตอบของผู้เรียน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 3 คน ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r_{xy}) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันของการให้คะแนน ความเชื่อมั่น และความเป็นปรนัยของเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังตาราง 17

ตาราง 17 ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และผลการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater-Reliability) จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r_{xy})

องค์ประกอบ	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	n	1-2	1-3	2-3
1. ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่	9	0.85	0.76	0.82
2. องค์ประกอบของนิทาน	9	0.58	0.72	0.64
3. การใช้ภาษา	9	0.82	0.85	0.88
4. คุณค่าที่ได้	9	0.64	0.68	0.70
5. การร่างภาพประกอบ	9	0.64	0.74	0.72
รวม		0.92	0.94	0.89

จากตาราง 17 ค่าสหสัมพันธ์ (r) องค์ประกอบรายด้านรวมอยู่ระหว่าง 0.89-0.94 ซึ่งมีค่าที่เข้าใกล้ +1 หมายความว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่าแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กมีความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการประเมินผลงานการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้

3.4.11 จัดพิมพ์แบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และเกณฑ์การประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

4. การทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11-12) โดยประยุกต์ใช้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการทดลองรายบุคคล เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และขั้นตอนทดลองภาคสนามกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายด้วยการ ประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังเรียน ดังนี้

4.1 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองรายบุคคล และกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย ดังนี้

4.1.1 กลุ่มทดลองรายบุคคล (1:3) ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 1/2568 ด้วยการคัดเลือกจากผู้เรียนกลุ่มเก่ง ผู้เรียนกลาง และผู้เรียนอ่อน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ ผู้เรียนกลุ่มอ่อนมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 1.99-2.49 จำนวน 1 คน ผู้เรียนกลุ่มกลางมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 1 คน และผู้เรียนกลุ่มเก่งมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-4.00 จำนวน 1 คน รวม 3 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา และกระบวนการจัดกิจกรรม

4.1.2 กลุ่มทดลองกลุ่มย่อย (1:9) ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 1/2568 จำนวน 9 คน ด้วยการคัดเลือกจากผู้เรียนกลุ่มเก่ง ผู้เรียนกลาง และผู้เรียนอ่อน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมา

เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ ผู้เรียนกลุ่มอ่อนมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 1.99-2.49 จำนวน 3 คน ผู้เรียนกลุ่มกลางมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 3 คน และผู้เรียนกลุ่มเก่งมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-4.00 จำนวน 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

4.2 ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ตามเกณฑ์ 80/80

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ชนิด ดังนี้

4.3.1 รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง)

4.3.2 คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง)

4.2.3 แบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการหาประสิทธิภาพของรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามขั้นตอน ดังนี้

4.4.1 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มทดลองรายบุคคล จำนวน 3 คน จากนั้นสอบถามผู้เรียนในประเด็นการใช้ภาษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามประเด็นที่กำหนดเป็นรายบุคคล

4.4.2 ผู้วิจัยนำรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) ไปใช้ทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน เพื่อให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ จากนั้นวัดและประเมินผลความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกตามที่ระบุไว้ในคู่มือ

การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง)

4.4.3 ผู้วิจัยดำเนินการวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ด้วยแบบวัดความสามารถการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กหลังเรียนกับผู้เรียนกลุ่ม ทดลอง กลุ่มย่อย

4.4.4 ผู้วิจัยนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

4.5.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.5.2 ผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ด้วยสูตรของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 10-11)

4.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (R2)

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบพร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวน 29 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

4. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนในการทดลอง ดังนี้

4.1 แบบแผนการทดลอง การทดลองครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลหลังการจัดการเรียนรู้ (One-Group Posttest-Only-Design) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2559, น. 123) ดังตารางแสดงแบบแผนการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังตาราง 18

ตาราง 18 แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การจัดกระทำ	การสอบหลังเรียน
X	O ₂

เมื่อ

X หมายถึง การพัฒนาตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

O₂ หมายถึง ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กหลังเรียน

4.2 การดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ตรวจสอบและให้คะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ การเขียนนิทานสำหรับเด็กตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์การเขียนนิทานสำหรับเด็ก โดยนำคะแนนหลังเรียนมาเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ร้อยละ 80 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

**ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (D2)**

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้จากขั้นตอนที่ 3 เรียบร้อยแล้ว
จึงดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้หลังจากเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้
โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาผลการประเมินการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้เรียน
ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จำนวน 29 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย
รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ
จัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้
ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. การพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน
ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์
ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี ดังขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

4.2 กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน คือ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการ
คิดสร้างสรรค์ของ Plsek

4.3 กำหนดลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Five Rating Scales) และคำถามแบบปลายเปิด (Open - ended) โดยใช้เกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4.4 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังตาราง 19

ตาราง 19 โครงสร้างของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ประเด็น	รายการ	จำนวน ข้อ
1. ด้านเนื้อหา		
	1.1 เนื้อหาสาระในการเรียนรู้น่าสนใจเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	1
	1.2 เนื้อหาสาระมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	1
	1.3 เนื้อหาสาระส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	1
	1.4 เนื้อหาสาระเอื้อต่อการต่อยอดจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	1
	1.5 เนื้อหาสาระมีความกระชับ ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป	1
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้		
	2.1 การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	1
	2.2 การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) สามารถดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่าหรือเปลี่ยนแก่นเรื่องได้	1
	2.3 การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) สามารถกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่	1
	2.4 การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling)	1

ประเด็น	รายการ	จำนวน ข้อ
	สามารถนำโครงเรื่องจากขั้นตอนที่ 3 มาเขียนนิทานสำหรับเด็กตาม หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	
	2.5 การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) สามารถ สะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	1
	2.6 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	1
	2.7 ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด	1
	2.8 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาการ เขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้	1
3. ด้านสื่อการเรียนรู้		
	3.1 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย	1
	3.2 สื่อการเรียนรู้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์	1
	3.3 สื่อการเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมีความชัดเจน	1
	3.4 สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย สามารถศึกษาย้อนหลังได้	1
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล		
	4.1 กระบวนการวัดผลมีความชัดเจน	1
	4.2 กระบวนการวัดผลมีความยุติธรรม	1
	4.3 กระบวนการวัดผลและประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนพัฒนางาน ของตนเองได้	1
รวม		20

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ภาษา
แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไข โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำให้ปรับข้อความ
ในรายการด้านกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

4.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้
ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ฉบับร่างที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 2 คน
ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 คน รวม 5 คน

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่กำหนด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.7 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่กำหนด (Index of Congruence: IOC) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ในการตัดสินค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ กรณีที่ค่า IOC มากกว่า 0.50 ถือว่ามีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น. 233)

4.8 ปรับปรุงข้อคำถามบางข้อของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ตามผลการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับภาษาให้กระชับ ตัดคำซ้อนออก จากนั้น นำแบบสอบถามความคิดเห็นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

4.9 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง (Try out) กับกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย (1:9) จำนวน 9 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกพบว่า มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.72-0.98 แสดงว่าแบบสอบถามความคิดเห็นใช้ได้ทุกข้อ (ภาคผนวก ค, น.227) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งกำหนดค่า 0.70 ขึ้นไปจึงถือว่ามีความเชื่อมั่น จากการวิเคราะห์ พบว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.98 (ภาคผนวก ค, น. 235) ซึ่งมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้

4.3.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

4.5.1 เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ไปให้ผู้เรียนที่ผ่านการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อไป

4.5.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert (Likert Five Rating Scales) และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

- 5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของผู้เรียนทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดการแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น.121) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) มี สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541, น.101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น. 214)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น. 227 - 228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละชุด

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4. การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีสูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น. 164)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามนั้น ๆ
 $\sum R$ แทน การรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. คำนวณหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 10-11)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{N \times A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X_1$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในบทเรียน
 N แทน จำนวนผู้เรียน

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{N \times B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X_2$ แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนผู้เรียน

6. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2557, น. 152)

$$r_{xy} = \frac{n(\sum xy) - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลที่ได้จากตัวแปรที่ 1 หรือตัว X

$\sum y$ แทน ผลรวมของข้อมูลที่ได้จากตัวแปรที่ 1 หรือตัว y

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของตัวแปรที่ 1 และ 2

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่ได้จากตัวแปรที่ 1

$\sum y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่ได้จากตัวแปรที่ 1

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินแบบสอบถามความเห็นของผู้เรียน โดยใช้สูตรการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Coefficient) (มนสิข สิริสมบุญ, 2550, น. 118)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อ

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของข้อคำถามทั้งฉบับ

8. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน การทดสอบ One-Sample t-test กับเกณฑ์ (อนุวัติ
คุณแก้ว, 2555, น. 264)

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{S/\sqrt{n}}$$

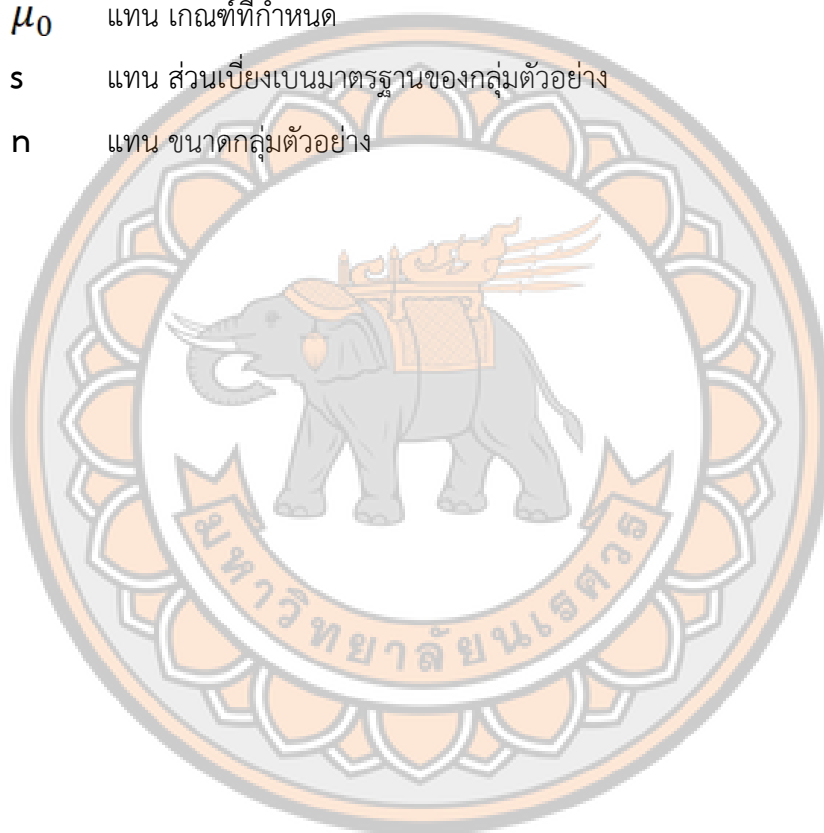
เมื่อ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง

μ_0 แทน เกณฑ์ที่กำหนด

s แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นำเสนอผลการวิจัย จำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ตอนที่ 4 ผลความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 2) ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศักยภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้สอน

จากผลศึกษาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้สอน จำแนกตามประเด็นการศึกษา จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล สรุปผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.1.1 ด้านเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วิธีการเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และปัญหาที่พบในการเลือกเนื้อหา ดังนี้

1.1.1.1 วิธีการเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนมีวิธีการเลือกเนื้อหา 3 วิธี ได้แก่ 1) การยืตคำอธิบายรายวิชา โดยผู้สอนทุกคนใช้คำอธิบายรายวิชาเป็นหลักในการกำหนดขอบเขตเนื้อหา 2) การพิจารณาความสนใจของผู้เรียนโดยใช้ผลประเมินรายวิชาและความสนใจของผู้เรียนเป็นข้อมูลประกอบการคัดเลือกเนื้อหา และ 3) การเลือกเนื้อหาวรรณกรรมเด็กที่มีคุณภาพสัมพันธ์กับทฤษฎีวรรณกรรม และตัวบทวรรณกรรมคุณภาพ

1.1.1.2 ปัญหาที่พบในการเลือกเนื้อหา พบว่า ผู้สอนมีปัญหาในการเลือกเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) เนื้อหาทฤษฎีมีความซับซ้อนและปริมาณมากทำให้ต้องย่อเนื้อหาหรือมอบหมายให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้แตกต่างตามความสนใจของแต่ละบุคคล และ 2) การอ่านตัวบทวรรณกรรมจำนวนมากเป็นภาระสำหรับผู้เรียนโดยเฉพาะผู้เรียนมีทักษะการอ่านต่ำหรือไม่คุ้นชินการอ่านวรรณกรรมทำให้เกิดความเลื่อมล้ำด้านความเข้าใจพื้นฐานก่อนการเขียนจริง

1.1.2 ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกจากผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1.1.2.1 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3 วิธี ได้แก่ 1) การบรรยายทฤษฎีควบคู่ตัวอย่างวรรณกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพเชิงปฏิบัติ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญก่อนเข้าสู่การฝึกเขียน 2) การวิเคราะห์วรรณกรรมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน โดยผู้สอนจัดกิจกรรมอ่านและวิเคราะห์วรรณกรรม

พร้อมให้ผู้เรียนอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อใช้ตัวบทเป็นตัวอย่างในการเขียน และ 3) การฝึกเขียนวรรณกรรมเด็กเป็นชิ้นงานรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มร่วมกันทำโดยส่งผลงานกลุ่มละ 1 ชิ้น

1.1.2.2 ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนพบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านและวิเคราะห์วรรณกรรม ผู้เรียนมีประสบการณ์อ่านวรรณกรรมไม่มาก และเข้าใจทฤษฎีวรรณกรรมไม่ลึกพอ ทำให้การวิเคราะห์ชิ้นงานไม่ละเอียด ส่งผลต่อคุณภาพการเขียน 2) ผู้เรียนยังขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเรื่องใหม่โดยยังเลียนแบบโครงเรื่องเดิม หรือไม่สามารถสร้างกลวิธีการเล่าเรื่องใหม่ได้ และ 3) การส่งงานล่าช้าทำให้ไม่ได้รับข้อเสนอแนะทันเวลาส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการเขียน

1.1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วิธีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน และปัญหาที่พบในการใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1.1.3.1 วิธีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนมีวิธีการเลือกสื่อการเรียนการสอน 2 วิธี ได้แก่ 1) พิจารณาจากความสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ 2) พิจารณาจากความร่วมสมัยและความสอดคล้องกับยุคสมัยความน่าเชื่อถือ เช่น ผลงานนักเขียนที่มีชื่อเสียง หรือได้รับรางวัล และความเหมาะสมกับลักษณะผู้เรียน โดยพบว่า ผู้สอนใช้สื่อ 2 ประเภท ได้แก่ 1) สื่อสิ่งพิมพ์ และ 2) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.1.3.2 ปัญหาที่พบในการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนมีปัญหา 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผู้สอนต้องปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยและหลากหลายอยู่เสมอ และ 2) ผู้เรียนสนใจอ่านวรรณกรรมขนาดสั้นมากกว่าวรรณกรรมขนาดยาว ส่งผลให้การสอนเขียนวรรณกรรมขนาดยาว หรือการให้อ่านวรรณกรรมขนาดยาว เช่น นวนิยาย ไม่ประสบผลสำเร็จ

1.1.4 ด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วิธีการวัดผลและประเมินผล และปัญหาที่พบในการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1.1.4.1 วิธีการวัดผลและประเมินผล พบว่า ใช้วิธีการวัดผลระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยผู้สอนใช้วิธีการตรวจผลงาน 2 วิธี ได้แก่ 1) ส่งผลงานให้ตรวจโดยตรง และ 2) การนำเสนอหน้าชั้นเรียน

1.1.4.2 ปัญหาที่พบในการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้สอนมีปัญหา 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ผู้เรียนบางส่วนส่งงานไม่ทัน ทำให้ไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไขในชั้นเรียน ส่งผลให้งานเขียนได้คะแนนน้อย และ 2) ผู้เรียนทำแบบทดสอบปรนัยได้ดีแต่ทำแบบอัตนัยไม่ทันเวลา

1.2 กลุ่มผู้เรียน

จากผลศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้เรียน จำแนกตามประเด็นการศึกษา จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล สรุปผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

1.2.1 ด้านเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน และปัญหาจากเนื้อหาที่เรียน ดังนี้

1.2.1.1 เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน พบว่า เนื้อหาที่เรียนจำแนกได้ 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น นิทาน 2) หลักการวิเคราะห์ วรรณกรรม 3) วิธีการเขียนวรรณกรรม

1.2.1.2 ปัญหาจากเนื้อหาที่เรียน พบว่า ปัญหาจากเนื้อหาที่เรียนจำแนกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) เรียนเนื้อหาด้านทฤษฎีวรรณกรรมมากเกินไป 2) วรรณกรรมที่นำมาเรียน มีขนาดยาวเกินไปทำให้อ่านมาทัน 3) การเขียนวรรณกรรมบางประเภทไม่ได้ใช้ในชีวิตจริง เช่น นวนิยาย

1.2.2 ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1.2.2.1 วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกได้ 3 วิธี ได้แก่ 1) ผู้สอนบรรยายทฤษฎีควบคู่ตัวอย่างวรรณกรรมทำให้ผู้เรียนเห็นภาพ เชิงปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางสำคัญก่อนเข้าสู่การฝึกเขียน 2) ผู้สอนให้ผู้เรียนวิเคราะห์วรรณกรรมและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน พร้อมให้ผู้เรียนอภิปรายในชั้นเรียนเพื่อใช้ตัวบทเป็นตัวอย่าง ในการเขียน 3) ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกเขียนวรรณกรรมเดี๋ยวลแล้วส่งชิ้นงานเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม

1.2.2.2 ปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนเกิดปัญหา ในการทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้นโดยจำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ปัญหาในการเรียน พบว่า ผู้เรียน กิจกรรมการเขียนต้องใช้เวลา จึงไม่สามารถทำให้เสร็จภายในชั่วโมงเรียนได้ และผู้เรียนต้องการ กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิจารณ์งานเขียนเพื่อน ตลอดจนต้องการการตรวจผลงาน เป็นรายบุคคล 2) ความต้องการของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนต้องการฝึกเขียนสั้น ๆ มีแบบฝึกหัด สนุก ทำหาย ไม่น่าเบื่อ และต้องการฝึกได้เขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง นอกจากนี้ ผู้เรียนยังต้องการ กิจกรรมการเขียนที่มีขั้นตอนชัดเจน

1.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ การเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอน และปัญหาใช้สื่อการเรียนการสอน ดังนี้

1.2.3.1 การเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนเห็นว่าสื่อการสอนที่ผู้สอนนำมาใช้ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ผู้เรียนสนใจสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือ

1.2.3.2 ปัญหาใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือมีเนื้อหาหนัก ทำให้อ่านไม่ทัน โดยผู้เรียนต้องการสื่อที่ทันสมัย ดึงดูดความสนใจ มีภาพและการออกแบบที่ดี มีความกระชับ เนื้อหาตรงประเด็น เข้าใจง่าย และกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ได้

1.2.4 ด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล จำแนกผลการสัมภาษณ์ได้ 2 ประเด็น ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล และปัญหาการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

1.2.4.1 การวัดผลและประเมินผล พบว่า การวัดผลและประเมินผล จำแนกได้ 2 วิธี ได้แก่ 1) การส่งผลงานระหว่างเรียน โดยผู้สอนจะมอบหมายงาน เช่น การวิเคราะห์วรรณกรรม การเขียนวรรณกรรม แล้วให้ผู้เรียนส่งผลงาน หรือนำเสนอผลงาน บางผลงานสามารถทำเสร็จในชั่วโมงเรียน แต่บางผลงานต้องทำนอกเวลาเรียน 2) ทำแบบทดสอบปลายภาคเรียน พบว่า มีทั้งแบบทดสอบแบบปรนัยหลายตัวเลือก และแบบทดสอบแบบอัตนัย

1.2.4.2 ปัญหาการวัดผลและประเมินผล พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจำแนกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ผู้เรียนส่งงานไม่ทัน ทำให้ไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไขในชั้นเรียน 2) ผู้เรียนทำแบบทดสอบแบบอัตนัยไม่ทันเวลา 3) ผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนตรวจงานจากผลงานจริงตามเนื้อหาที่สอน และสะท้อนความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ มีเกณฑ์การประเมินชัดเจนและแจ้งก่อนการฝึกเขียน มีการให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและนำไปปรับปรุงได้จริงโดยให้โอกาสแก้ไขผลงาน และมีการตรวจแบบโครงร่างก่อนส่งผลงานจริง

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สอนและกลุ่มผู้เรียน มาวิเคราะห์ประเด็นความเห็นร่วมกันของกลุ่มผู้สอนและกลุ่มผู้เรียน ดังภาพ 2

ภาพ 2 แผนภาพสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากแผนภาพ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาสำคัญของการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กเกิดจากความไม่สอดคล้องระหว่างปริมาณและความซับซ้อนของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลกับความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความต้องการเนื้อหาที่มีความกระชับ กิจกรรมเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มีสื่อการสอนที่ทันสมัย และได้รับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะอย่างใกล้ชิด ในขณะที่ผู้สอนมีข้อจำกัดในการพัฒนาทักษะการอ่าน และการสร้างสร้งงานเขียนของผู้เรียน ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจึงควรมีการปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน มีกระบวนการจัดการเรียนที่เป็นลำดับขั้นตอน มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทการเรียนรู้ในปัจจุบัน รวมถึงการวัดผลและประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกับการให้ข้อเสนอแนะกับผู้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนรู้

2. ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญ โดยจำแนกตามประเด็นการศึกษา 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek 2) แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ 3) การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในการวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ 4) วิธีการวัดผลและประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กจากผลการวิจัยสรุปผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้แนวทางการจัดกิจกรรม จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการนำทฤษฎีมาใช้ในการจัดกิจกรรม และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม ดังนี้

2.1.1 ความเป็นไปได้ในการนำทฤษฎีสัมพันธ์ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ไปจัดเป็นกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์นั้น ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันว่า สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้โดยเฉพาะการฝึกผู้เรียนให้เขียนนิทานสำหรับเด็ก เนื่องจากทฤษฎีที่ใช้แสดงให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนสามารถกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดและสร้างสรรค์ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

2.1.2 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะว่า ควรพัฒนาเนื้อหาและแนวทางการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในหัวข้อการสร้างบทสนทนาเพราะบทสนทนาจะทำให้ตัวละครมีสีสัน และเพิ่มเติมความรู้พื้นฐานในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก โดยการบูรณาการพัฒนาการของเด็กกับวรรณกรรมต้นแบบ กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ชัดเจนทั้งในระดับขั้นตอนและระดับกิจกรรม เพื่อให้ผู้สอนมองเห็นทิศทางการสอนได้ชัดเจนและง่ายต่อการประเมินผลงานของผู้เรียน

2.2 แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นสนับสนุน โดยจำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นตรงกันในการสนับสนุนการใช้ทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียนได้ เนื่องจากสัมพันธบทเป็นฐานความรู้เดิมที่ช่วยต่อยอดความคิดสร้างสรรค์ โดยเริ่มต้นจากเรื่องที่คุ้นเคย เช่น เรื่องเล่า วรรณกรรม หรือต้นแบบที่มีอยู่เดิม จากนั้นนำไปดัดแปลง ปรับ เปลี่ยน เพิ่ม หรือตัดเนื้อหา รวมถึงการจบเรื่องแบบหักมุมตามจินตนาการจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนที่แปลกใหม่ ไม่ยึดติดกับโครงสร้างเดิมด้วยการเปลี่ยนมุมมอง การตีความ และการออกแบบเนื้อหาใหม่

2.2.2 กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นตรงกันในการสนับสนุนให้ใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เพราะกระบวนการดังกล่าวช่วยให้เกิดการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถเริ่มต้นจากการอ่านในเรื่องที่คุ้นเคย จากนั้นใช้จินตนาการและหลักการเขียนสร้างสรรค์เพื่อปรับเนื้อหาให้เหมาะสม ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ตามขั้นตอนและมีคุณภาพ

2.3 การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ในการวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในการใช้วรรณกรรมท้องถิ่น จำแนกได้ 2 ประเด็น ได้แก่ โครงสร้างวรรณกรรม ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ดังนี้

2.3.1 โครงสร้างวรรณกรรม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันว่า วรรณกรรมท้องถิ่นมีโครงสร้างเชิงวรรณกรรมใกล้เคียงนิทานสำหรับเด็ก ซึ่งสามารถนำมาเรียบเรียงใหม่ให้เหมาะสมกับเด็กได้

2.3.2 ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นเชิงสนับสนุนให้ใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก เนื่องจากวรรณกรรมท้องถิ่นจะช่วยเชื่อมโยงผู้เรียนกับท้องถิ่นทำให้เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนจากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสถานที่หรือบริบทท้องถิ่น รวมทั้งจะช่วยให้ผู้อ่านซึ่งเป็นเด็กเกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับเรื่องราวในท้องถิ่น ช่วยให้รู้จักประวัติ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ในท้องถิ่นของตนมากขึ้น

2.4 วิธีการวัดผลและประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะในการวัดผลและประเมินผล จำแนกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การประเมินผลการเขียน 2) การใช้ผู้ประเมินหลายฝ่าย และ 3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ ดังนี้

2.4.1 การประเมินผลการเขียนนิทาน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะตรงกันว่า การประเมินผลงานการเขียนควรประเมินทั้งองค์ประกอบนิทาน และความคิดสร้างสรรค์ โดยประเมิน 2 ลักษณะ คือ ประเมินองค์ประกอบนิทาน และประเมินความคิดสร้างสรรค์

2.4.2 การใช้ผู้ประเมินหลายฝ่าย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะว่า ควรใช้ผู้ประเมินหลายฝ่ายเพื่อให้ผลประเมินรอบด้าน โดยใช้ทั้งผู้เรียนประเมินตนเองเพื่อสะท้อน

ความเข้าใจและกระบวนการเขียนของตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับมุมมองเพิ่มเติมจากผู้อื่น และผู้สอนประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การประเมินต้องสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) โดยประเมินให้สัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ขั้นตอนการเรียนรู้ และเป้าหมายของการสร้างนิทาน

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประเด็น ได้แก่ ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ และผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบด้วยประเด็นการศึกษา ได้แก่ 1) ผลการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ดังนี้

1.1 ผลการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังนี้

รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ภาพ 3 แผนภาพองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้

1.1.1 ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้

การเขียนเป็นทักษะการส่งสารไปยังบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกับมวลชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและใช้ความรอบคอบเพื่อให้การสื่อสารนั้นตรงตามเจตนา การเขียนสร้างสรรค์เป็นงานเขียนอีกลักษณะหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการคิดและจินตนาการ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557, น. 1-2) งานเขียนที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นงานที่สร้างสรรค์ อาจเป็นงานที่มีความใหม่ แปลก แตกต่าง มีความงามในเชิงวรรณศิลป์ รวมทั้งการผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับรูปแบบ ตลอดจนการแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียน (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557, น. 8-16) ซึ่งมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสะท้อนความคิดโดยเมื่อมีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงจำเป็นต้องอาศัยภาษาเพื่อบอกให้ผู้อื่นได้รับทราบหรือเข้าใจ (ปราณี สุรสิทธิ์, 2549, น. 39, 43) จากการวิจัยเรื่องทักษะในอนาคตสำหรับคนรุ่นใหม่โดยเน้นที่กลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษาพบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะในอนาคต (Future Skills) ที่จำเป็นเพื่อเตรียมคนรุ่นใหม่ก้าวเข้าสู่โลกอนาคตอย่างสมบูรณ์ (สทวรรษย์ พลหาญ, 2563, น. 70) จึงกล่าวได้ว่า การเขียนสร้างสรรค์จำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นแล้วถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนสร้างสรรค์

การเขียนสร้างสรรค์ได้นำมาเป็นวิชาจัดการเรียนการสอนในหลายระดับทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา แต่การเขียนดังกล่าวยังพบปัญหาดังวิทยานิพนธ์ของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 6) พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับปริญญาตรีมีปัญหาใน 2 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน กล่าวคือ ในด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ขาดพื้นฐานความรู้ แต่ทว่าขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดแรงจูงใจในการริเริ่มการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ รวมทั้งขาดความสามารถในการลำดับความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ตลอดจนในเรื่องของการใช้ภาษาที่ดีด้วย ส่วนในด้านผู้สอนพบว่า ขาดทักษะในการนำวิธีสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนสร้างสรรค์ โดยผู้สอนไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ก่อนที่จะให้ผู้เรียนลงมือเขียนสร้างสรรค์ เพื่อเรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ได้ ซึ่งกมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 7) เห็นว่า การเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นี้ต้องอาศัยกระบวนการที่เหมาะสม หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ

ปัญหาดังกล่าวยังพบในทำนองเดียวกันจากวิทยานิพนธ์ของ กิ่งกาญจน์ บุณยสินวัฒนกุล (2559, น. 4) กล่าวว่า ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยคิดว่าเป็นทักษะที่ยากและน่าเบื่อ เนื่องจากต้องมีการฝึกปฏิบัติทุกชั่วโมงที่เรียนผนวกกับผู้เรียนขาดแรงจูงใจ และจินตนาการในการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ ประกอบกับผู้เรียนยังคงยึดติดกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ทางภาษามากเกินไปส่งผลให้ไม่สามารถใช้คำที่หลากหลาย รวมทั้ง

ไม่สามารถเชื่อมโยงหรือลำดับความคิดได้ และประการสำคัญที่สุดนั้น มาจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิธีการบรรยาย เมื่อนำไปปฏิบัติจึงทำให้ผู้เรียนมองไม่เห็นขั้นตอนที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตผลงานของตนเอง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ในด้านการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ กล่าวคือ ทฤษฎีสัมพันธบทเป็นทฤษฎีทางการอ่านหรือการรับสาร เพื่อเป็นการเตรียมตัวของผู้เขียนก่อนการเขียนโดยตรีศิลป์ บุญขจร (2549, น. 163) และ กาญจนา แก้วเทพ (2553, น. 315-316) กล่าวว่า “สัมพันธบท” มีลักษณะสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก คือ การอ่านตัวบทเพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบในการสร้างตัวบทใหม่ และประเด็นที่สองเป็นวิธีการสร้างตัวบทใหม่ที่ต้องมีการอ้างอิง อาศัย และสัมพันธ์ตลอดจนได้รับอิทธิพลจากตัวบทเดิม โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของภาษาจากข้อเขียนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับบทอ่านหรือตัวบทอื่น ๆ ในลักษณะตัวบทต้นทางกับตัวบทปลายทาง และมีกระบวนการสร้างตัวบทใหม่จากการตีความตัวบทเดิมได้หลายวิธี จากแนวคิดสัมพันธบทดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาใช้เป็นทฤษฎีเพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนได้

ในส่วนของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นขั้นตอนที่จะวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์โดย กิ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล (2559, น. 41-43) กล่าวว่า “กระบวนการคิดตามแนวคิดของ Plsek มีขั้นตอน 4 ขั้น กล่าวคือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) ในขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action)” ดังนั้น การนำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ร่วมกับทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนการเขียนก็จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้

เมื่อนำหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กมาพิจารณาปรากฏว่า การเขียนดังกล่าวต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ดังพรรณนะของ นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 23-25) ว่า นิทานต้องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ ความคิดและสติปัญญา ช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยเด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละคร ช่วยในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และมีความสำคัญต่อสังคมโดยช่วยสอนให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และได้ความรู้ควบคู่กันไปด้วย นิทานสำหรับเด็กจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็ก ผู้ปกครอง และสังคม ทั้งนี้ นิทานสำหรับเด็กควรจะใช้ภาษาที่เหมาะสม มีรูปแบบที่ดี และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กด้วย

แม้ว่าการเขียนสร้างสรรค์จะปรากฏเป็นวิชาสอนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาในหลายหลักสูตรแล้วก็ตาม แต่ทว่าการเขียนสร้างสรรค์ก็พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในทุกๆระดับ โดยเฉพาะระดับปริญญาตรีเพราะการเขียนสร้างสรรค์ไม่ได้อาศัยเพียงความคิดอย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ ที่จะถ่ายทอดความคิดของตนเองไปสู่ผลงานเขียนที่ดีมีคุณค่าต่อสังคม จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยผลการวิจัยพบว่า

สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาพบว่า ผู้สอนเลือกเนื้อหาจาก 3 แนวทาง ได้แก่ ยึดขอบเขตของคำอธิบายรายวิชา พิจารณาความสนใจของผู้เรียน และเลือกวรรณกรรมเด็กที่มีคุณภาพ พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหาทฤษฎีมีปริมาณมากทำให้ต้องกระชับเนื้อหาหรือมอบหมายให้ศึกษาด้วยตนเอง ผู้เรียนสนใจอ่านวรรณกรรมมากกว่าทฤษฎี และผู้เรียนต้องการขั้นตอนการเขียนที่ชัดเจน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า จัดกิจกรรมใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การบรรยาย การวิเคราะห์วรรณกรรม และการฝึกเขียนพบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านและวิเคราะห์วรรณกรรม ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน และการส่งงานล่าช้า โดยผู้เรียนต้องการฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า ผู้สอนใช้สื่อการสอน 2 ประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ ผู้สอนต้องปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้เรียนสนใจอ่านวรรณกรรมขนาดสั้น และผู้เรียนชื่นชอบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องการสื่อที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และแสดงตัวอย่างงานเขียนจริง 4) ด้านการวัดผลประเมินผลพบว่า ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลประเมินผลระหว่างเรียน และหลังเรียนพบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ ผู้เรียนบางส่วนส่งงานไม่ทันจึงไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไข ผู้เรียนทำแบบทดสอบแบบอัตนัยไม่ทันเวลา และผู้เรียนการให้ตรวจงานจากผลงานจริงตามเนื้อหาที่สอนมีเกณฑ์ชัดเจน และให้ข้อเสนอแนะอย่างชัดเจนเป็นรายบุคคล

ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ แนวคิดที่นำมาใช้สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก เพราะมีองค์ประกอบวรรณกรรมเหมือนกัน การวัดผลประเมินผลต้องประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ ประเมินองค์ประกอบนิทาน และประเมินความคิดสร้างสรรค์

การศึกษาวิจัยข้างต้นทำให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนพบปัญหาใหญ่ ๆ 2 ประเด็น ได้แก่ การอ่าน และขั้นตอนการสอนเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือวรรณกรรมวรรณกรรมสำหรับเด็ก กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนอ่านวรรณกรรมจำนวนมากจึงเกิดความท้อแท้ส่งผลต่อขั้นตอนการเขียนไปด้วย ส่วนแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำไปใช้ฝึกนักศึกษาให้เขียนนิทานสำหรับเด็กได้ เนื่องจากทฤษฎีและกระบวนการที่ใช้แสดงให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนสามารถกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้เกิดการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ตลอดจนการวัดผลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของนิทานและความสร้างสรรค์เป็นสำคัญ

ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาผนวกกับหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการวิจัย มาสร้างเป็นรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อไป

1.1.2 หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้

หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วยหลักการ 2 ประการ ดังนี้

1.1.2.1 การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความรู้คู่กับการฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการรับรู้ เข้าใจความหมายแล้วใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาพัฒนาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่จากนั้นจึงไปลงมือกระทำเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่

1.1.2.2 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เกิดจากความคิดสร้างสรรค์โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรู้ ความรู้สึก แล้วแสดงออกมาเป็นงานเขียนที่มีศิลปะในการใช้ภาษามีจินตนาการ มีความแปลกใหม่ หรือพัฒนาจากงานเขียนเดิม มีประโยชน์ และมีคุณค่า

1.1.3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

1.1.4 เนื้อหา

1.1.4.1 การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการปรับเปลี่ยนมุมมองของผู้เล่า

1.1.4.2 การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการปรับเปลี่ยนแก่นเรื่อง

1.1.5 กระบวนการจัดกิจกรรม

กระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ทวิภาคกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วยขั้นตอนจัดการเรียนรู้จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

1) ผู้เรียนเลือกนิทานที่สนใจเพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและเตรียมหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

2) ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

1) ผู้สอนกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิมแต่ยังคงรักษาเค้าเรื่องไว้

2) ผู้เรียนนำองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทต้นทางมาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

1) ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่

2) ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่จะเขียนอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

1) ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก

2) ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง

3) ผู้เรียนกำหนดร่างภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

4) ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

- 1) ผู้เรียนนำเสนอด้วยบทใหม่ของตนให้ผู้สอนและเพื่อนช่วยกันสะท้อนความคิด
- 2) ผู้เรียนนำผลการสะท้อนความคิดไปปรับแก้ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีโครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ และการทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน จำนวน 2 ชั่วโมง ดังตาราง 20-22

ตาราง 20 โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้

สัปดาห์	หน่วย	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1-2	1. การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยนมุมมองผู้เล่า	8
3-4	2. การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยนแก่นเรื่อง	8
5	ทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน		2
รวม			18

ตาราง 21 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)						
1 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับ เด็กได้	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	1
ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)						
2 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนมุมมอง ผู้เล่า และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบทเดิม ใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการ ตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนมุมมองผู้เล่า 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบของ วรรณกรรมจากตัวบทต้นทาง มาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบท ใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอน องค์ประกอบวรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็น องค์ประกอบวรรณกรรมของ ตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบท เดิม เครื่องมือ แบบประเมิน การดัดแปลง วรรณกรรมฯ	1
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)						
3 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่อง ตัวบทใหม่ได้	การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่ จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	วิธีการ ประเมินการ เขียน โครงเรื่อง เครื่องมือ แบบประเมิน การเขียน โครงเรื่อง	2

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
						นิทาน สำหรับเด็ก
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)						
4 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับ เด็กจาก โครงเรื่องที่ กำหนดได้ ถูกต้อง ตามหลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับ เด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบความ ถูกต้อง	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	2
ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)						
5 การสะท้อน ความคิด ผลงานงาน เขียนนิทาน	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก โดยใช้ หลักการเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การสะท้อน ความคิด	2

ตาราง 22 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)						
6 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1
ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)						
7 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดยใช้ วิธีการ เปลี่ยน แก่นเรื่อง และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จากตัวบทเดิม ใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการ ตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจาก ตัวบทเดิม โดยการเปลี่ยนแก่น เรื่อง 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบของ วรรณกรรมจากตัวบทเดิมมา วิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบทใหม่ โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอน องค์ประกอบวรรณกรรม จากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้ เป็นองค์ประกอบวรรณกรรม ของตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จาก ตัวบทเดิม เครื่องมือ แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	1
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)						
8 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่อง ตัวบทใหม่ได้	การเขียน โครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่อง ที่จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	วิธีการ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง เครื่องมือ แบบประเมิน การเขียน โครงเรื่อง	2
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)						
9 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียน เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทาน สำหรับเด็กตามโครงเรื่อง ที่วางไว้โดยเลือกใช้ภาษา	วิธีการ ประเมิน การเขียน	2

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
	จากโครงเรื่องที่ กำหนดได้			ให้เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบ ความถูกต้อง	นิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การเขียน นิทาน	
ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)						
10 การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก โดยใช้ หลักการเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอด้วยบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ ประเมิน การสะท้อน ความคิด ผลงาน การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบประเมิน การสะท้อน ความคิด	2

1.1.6 การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล แบ่งได้ 2 วิธี ได้แก่ การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และการทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

1.1.6.1 การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการรวบรวมข้อมูลขณะปฏิบัติการเขียนทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) ผ่านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนดัดแปลงนิทาน

ท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการดัดแปลงผ่านมุมมองการเล่าเรื่องและแก่นเรื่อง จากนั้นนำผลที่ได้มาเทียบเคียงเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

1.1.6.2 การทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กการทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการสร้างคำถามเพื่อวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กมาเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ได้แก่ ผลจากการประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบ ดังนี้

1.2.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวมาแล้วในขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เพื่อประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ต่อไป การตรวจสอบดังกล่าวเป็นไปตามประเด็นองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ประการ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ และการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ ดังตาราง 23

ตาราง 23 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบท ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	n=7		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1. ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้				
1.1	ความชัดเจนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
1.2	การกล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	การอธิบายเหตุผลสนับสนุนสาเหตุการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	4.57	0.53	มากที่สุด
1.4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษามีความเชื่อมโยงต่อเนื่องทำให้เห็นภาพรวมและประเด็นสำคัญของรูปแบบจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.64	0.40	มากที่สุด
2. หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้				
2.1	หลักการของรูปแบบมีความคลุมตามทฤษฎีและแนวคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	หลักการของรูปแบบมีความถูกต้องตามทฤษฎีและแนวคิด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	หลักการสามารถนำไปใช้ได้	4.86	0.38	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.95	0.13	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ				
3.1	วัตถุประสงค์ตรงกับประเด็นการพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	วัตถุประสงค์มีความชัดเจนแสดงให้เห็นถึงความมุ่งหวังที่เกิดกับผู้เรียน	4.71	0.49	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.86	0.25	มากที่สุด
4. เนื้อหาของรูปแบบ				
4.1	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2	เนื้อหา มีความครอบคลุมเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.57	0.53	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.79	0.27	มากที่สุด
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ				
5.1	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2	กระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้	4.71	0.49	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	n=7		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
ได้กับผู้เรียน				
5.4	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลา	4.43	0.53	มาก
5.5	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีจุดเด่นในการเชื่อมโยงความเป็นท้องถิ่น	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.80	0.28	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ				
6.1	การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2	หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การประเมินได้	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3	เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.95	0.13	มากที่สุด
รวม		4.82	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 23 พบว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาจากประเมินองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ มีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.40) หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.13) วัดวัตถุประสงค์ของรูปแบบมีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.25) เนื้อหาของรูปแบบมีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.27) และการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบมีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.13)

นอกจากผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นพบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาแบบจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนำเสนอผลการให้ข้อเสนอแนะตามองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 24

ตาราง 24 สรุปผลข้อเสนอแนะและการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพ ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

องค์ประกอบของรูปแบบ	ข้อเสนอแนะในการปรับแก้	ผลการดำเนินการ
1. ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้	-ควรเพิ่มเติมการสนับสนุนการรักษาตำนานท้องถิ่น -เพิ่มงานวิจัยในบริบทวรรณกรรมท้องถิ่น -เพิ่มการเชื่อมโยงแนวคิดสัมพันธภาพและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการแก้ปัญหาวิจัย -เรียบเรียงภาษาให้กระชับ	-เพิ่มเติมความสำคัญของนิทานหรือตำนานท้องถิ่นในความเป็นมาของรูปแบบ -เพิ่มเติมนงานวิจัยด้านวรรณกรรมท้องถิ่นในความเป็นมาของรูปแบบ -เพิ่มเติมโดยการแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดสัมพันธภาพและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ -ปรับภาษาให้กระชับ
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ	-เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดัดแปลงวรรณกรรม -ควรระบุในกิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมเดี่ยวหรือกิจกรรมกลุ่ม	-แก้ไขกระบวนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนที่ 2 โดยวิธีการระดมความคิดก่อนการดัดแปลงวรรณกรรม -ระบุกิจกรรมในกระบวนการจัดการเรียนเป็นกิจกรรมทำเป็นรายบุคคล

1.2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้วในขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เพื่อประเมินความเหมาะสมก่อนนำไปใช้ต่อไป การตรวจสอบดังกล่าวแบ่งตามหัวข้อจากคู่มือการใช้รูปแบบ จำนวน 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้ โดยมีผลการตรวจสอบ ดังตาราง 25

ตาราง 25 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ทวิภาคกับการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้			
1.1	รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย	4.43	0.53	มาก
1.2	ให้แนวทางการศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้ได้ ตามความคาดหวังของผู้นำคู่มือไปใช้	4.43	0.53	มาก
1.3	ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.29	0.49	มาก
1.4	ให้คำแนะนำการวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5	คำแนะนำข้อควรคำนึงในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้จริง	4.43	0.53	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.52	0.42	มากที่สุด
2.	ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้			
2.1	สาระสำคัญมีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา ของการจัดการเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด
2.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	จุดประสงค์การเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มุ่งหวัง ให้เกิดกับผู้เรียน	4.86	0.38	มากที่สุด
2.4	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	4.86	0.38	มากที่สุด
2.5	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.86	0.38	มากที่สุด
2.6	เนื้อหาสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้	4.86	0.38	มากที่สุด
2.7	เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลา	4.71	0.49	มากที่สุด
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ในรูปแบบจัดการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	4.71	0.49	มากที่สุด
2.11	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน	4.71	0.49	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	n = 7		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	S.D.	
	เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก			
2.12	เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.86	0.38	มากที่สุด
2.13	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.14	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัยต่อการนำไปใช้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.71	0.49	มากที่สุด
2.15	สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.71	0.49	มากที่สุด
2.16	การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
2.17	การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ของแผนจัดการเรียนรู้	4.71	0.49	มากที่สุด
2.18	วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	4.71	0.49	มากที่สุด
2.19	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลและประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
2.20	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.82	0.35	มากที่สุด
	รวม	4.76	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 25 พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาตามการแบ่งตอนของคู่มือการใช้รูปแบบพบว่า ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้มีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.42) และตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้มีผลความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.35)

นอกจากผลการประเมินดังกล่าวข้างต้นพบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนำเสนอผลของการให้ข้อเสนอแนะตามการแบ่งตอนของคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 26

ตาราง 26 สรุปผลข้อเสนอแนะและการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสัมพันธบท
ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์
นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

หัวข้อของคู่มือการใช้	ข้อเสนอแนะในการปรับแก้	ผลการดำเนินการปรับแก้
ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้	-ควรเพิ่มแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นสำหรับผู้สอน -เพิ่มคำแนะนำหากผู้เรียนไม่สามารถ วิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นได้ผู้สอนควร ใช้วิธีการใดแก้ไข้ปัญหา	-เพิ่มตัวอย่างหนังสือสำหรับเด็ก สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้สอน -เพิ่มคำแนะนำสำหรับผู้เรียนในกรณี ที่ผู้เรียนไม่สามารถวิเคราะห์ วรรณกรรมท้องถิ่นได้
ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้	-การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นช่วยกระตุ้น จินตนาการได้ดี แต่ควรเพิ่มการดูตัวอย่าง นิทานที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียน เกิดความคิดสร้างสรรค์ -ควรปรับกิจกรรมบางส่วนให้ผู้เรียน ทำนอกเวลาเรียน -การใช้สื่อ Metaverse และ QR Code เป็นจุดเด่นของคู่มือ แต่ควรเพิ่มคำแนะนำ ในการใช้ Metaverse -เพิ่มพื้นที่ในการเขียนนิทานในใบงานที่ 4	-เพิ่มตัวอย่างหนังสือนิทานสำหรับเด็ก ในขั้นตอนที่ 2-4 -ปรับกิจกรรมในขั้นตอนที่ 3 และ 4 ให้ทำกิจกรรมบางส่วน นอกเวลาเรียน -เพิ่มคำแนะนำการใช้ Metaverse ในบทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ -ขยายช่องการเขียนนิทาน ในใบงานที่ 4 ของขั้นตอนที่ 4

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี
สัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน
สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสัมพันธบทร่วมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับร่าง) ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ในกลุ่มทดลองใช้
(Try out) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11-12)
โดยประยุกต์ใช้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการทดลองเป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและ
กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการ
คิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสัมพันธบทร่วมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และขั้นตอนทดลองกลุ่มย่อยที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อประเมิน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามเกณฑ์ 80/80 โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ กลุ่มทดลองรายบุคคล และกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองรายบุคคล ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ด้วยการคัดเลือกจากผู้เรียนกลุ่มเก่ง ผู้เรียนกลุ่มกลาง และผู้เรียนกลุ่มอ่อน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยทั้งภาคเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ 1) กลุ่มอ่อนมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 1.99-2.49 จำนวน 1 คน 2) กลุ่มกลางมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.00-2.99 จำนวน 1 คน และ 3) กลุ่มเก่งมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-4.00 จำนวน 1 คน รวม 3 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา และกระบวนการจัดกิจกรรม โดยผู้วิจัยได้สังเกตและวิเคราะห์การตอบสนองของผู้เรียน ดังนี้

2.1.1 การใช้ภาษา จากการทดลองรายบุคคลจากผู้เรียนกลุ่มอ่อน กลุ่มกลาง และกลุ่มเก่ง สรุปผลการทดลอง ดังตาราง 27

ตาราง 27 ผลสรุปการดำเนินงานกลุ่มทดลองรายบุคคล ด้านการใช้ภาษา

หัวข้อ	ปัญหาที่พบ	ผลการดำเนินการปรับแก้
ข้อคำถามในใบงาน	-ผู้เรียนกลุ่มอ่อนมักมีปัญหาในการทำความเข้าใจข้อคำถามในใบงาน ทำให้ผู้สอนต้องทวนคำถามและอธิบายคำถามเพิ่มเติม	-ขยายความข้อความคำสั่งในใบงาน
สื่อประกอบการเรียนรู้นิทรรศการออนไลน์ (metaverse)	-ตัวอักษรในสื่อประกอบการเรียนรู้ นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) มีขนาดเล็ก	-ขยายตัวอักษรในสื่อประกอบ การเรียนรู้ นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น

2.1.2 กระบวนการจัดกิจกรรม จากการทดลองรายบุคคลจากผู้เรียนกลุ่มอ่อน ผู้เรียนกลุ่มกลาง และผู้เรียนกลุ่มเก่ง จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) สรุปผลการทดลอง ดังตาราง 28

ตาราง 28 ผลสรุปการดำเนินงานกลุ่มทดลองรายบุคคล ด้านกระบวนการจัดกิจกรรม

หัวข้อ	ปัญหาที่พบ	ผลการดำเนินการปรับแก้
หน่วยที่ 1		
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น	-การวิเคราะห์ความเหมาะสม วรรณกรรมท้องถิ่นในการนำไปเป็น นิทานสำหรับเด็ก ผู้เรียนกลุ่มเก่ง สามารถวิเคราะห์ได้แต่ผู้เรียน กลุ่มอ่อน และผู้เรียนกลุ่มกลาง ต้องอธิบายเพิ่มเติมและทำงานเสร็จ ได้ช้ากว่าผู้เรียนกลุ่มเก่ง	-เพิ่มเติมคำอธิบายในใบงาน ให้ชัดเจน -เพิ่มตัวอย่างหนังสือนิทานเพื่อเป็น การสร้างแรงบันดาลใจและตัวอย่าง การเขียนให้แก่ผู้เรียนซึ่งจะ ทำให้ ผู้เรียนมีตัวอย่างในการวิเคราะห์ วรรณกรรม
ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การดัดแปลงวรรณกรรม	-การดัดแปลงตัวบทเดิมเป็นตัวใหม่ โดยการดัดแปลงองค์ประกอบ ของวรรณกรรม ผู้เรียนกลุ่มเก่ง กลาง และอ่อน สามารถทำได้ แต่ต้องอธิบายวิธีการดัดแปลง องค์ประกอบของวรรณกรรมให้ ผู้เรียนกลุ่มอ่อน และกลุ่มกลาง อย่างละเอียด	-ปรับกระบวนการสอนโดยให้ ช่วยกันระดมความคิด และดู แนวทางจากตัวอย่างนิทาน เรื่องอื่น ๆ ทำให้ผู้เรียนกลุ่มอ่อน สามารถเขียนได้
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนโครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	-การเขียนโครงเรื่องโดยผู้เรียน กลุ่มเก่งสามารถเขียนโครงเรื่องได้ แต่เหตุการณ์ยังซับซ้อนมีขนาดยาว ไปไม่เหมาะแก่การเป็นนิทาน สำหรับเด็ก 7-8 ปี ในส่วนของ ผู้เรียนกลุ่มกลางสามารถเขียน โครงเรื่องได้ แต่เหตุการณ์ยังวนซ้ำ ไปมา ในขณะที่ด้วยกันผู้เรียน กลุ่มอ่อนเขียนโครงเรื่อง โดยเหมือนเหตุการณ์จากตัวบทเดิม	-เพิ่มเติมคำอธิบายในใบงาน และ แสดงตัวอย่างการเขียนโครงเรื่อง ทำให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างการเขียน โครงเรื่อง
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	-การเขียนนิทานจากโครงเรื่องที่วาง ไว้โดยผู้เรียนกลุ่มเก่งสามารถเรียบ เรียงได้ดีตามโครงที่วางไว้ มีการร่าง ภาพประกอบได้ และเขียนเสร็จ ตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้ง จำนวนหน้าตามที่กำหนด ในขณะที่ ผู้เรียนกลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน	-ขยายเวลาการเขียนนิทานโดยให้ ผู้เรียนทำนอกเวลาเรียน

หัวข้อ	ปัญหาที่พบ	ผลการดำเนินการปรับแก้
หน่วยที่ 1	ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติมจึงจะเขียนได้ อย่างไรก็ตามผู้เรียนกลุ่มกลางและกลุ่มอ่อนสามารถทำเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เพียงแต่จำนวนหน้าของผู้เรียนกลุ่มอ่อนไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ในใบงาน	
ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	-การสะท้อนความคิดผลงานของเพื่อนโดยผู้เรียนกลุ่มเก่ง และกลุ่มกลางสามารถเขียนสะท้อนความคิดได้ ในขณะที่ผู้เรียนกลุ่มอ่อนต้องการคำอธิบายเพิ่มเติมจากผู้สอนเกี่ยวกับวิธีสะท้อนความคิด	-เขียนอธิบายวิธีการลงในใบงานให้ชัดเจน -เพิ่มตัวอย่างการสะท้อนความคิด

4.1.2 การทดลองกลุ่มย่อย ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ด้วยการคัดเลือกจากผู้เรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน โดยใช้ผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก ได้แก่ กลุ่มอ่อน มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 1.99-2.49 จำนวน 3 คน กลุ่มกลางมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99 จำนวน 3 คน และกลุ่มเก่งมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-4.00 จำนวน 3 คน รวม 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ซึ่งได้ผลการทดลอง ดังตาราง 29

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ($n = 9$)

ประสิทธิภาพ												
กระบวนการ (E_1)											ด้าน ผลลัพธ์ (E_2)	
รายการ	หน่วยที่ 1					หน่วยที่ 2					รวม	รวม
	ใบงาน ที่ 1	ใบงาน ที่ 2	ใบงาน ที่ 3	ใบงาน ที่ 4	ใบงาน ที่ 5	ใบงาน ที่ 6	ใบงาน ที่ 7	ใบงาน ที่ 8	ใบงาน ที่ 9	ใบงาน ที่ 10		
คะแนน เต็ม	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	100
$\bar{X}$	8.00	7.67	8.11	8.33	8.00	8.11	8.22	8.00	8.33	9.00	81.78	80.78
S.D.	0.71	0.50	0.60	0.50	0.71	0.78	0.44	0.71	0.71	0.50	2.49	1.09
ร้อยละ	80.00	76.67	81.11	83.33	80.00	81.11	82.22	80.00	83.33	90.00	81.78	80.78
ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) 81.78/80.78												

จากตาราง 29 พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในด้านกระบวนการ (E_1) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 81.78 คิดเป็นร้อยละ 81.78 และด้านผลลัพธ์ (E_2) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 80.78 คิดเป็นร้อยละ 80.78 แสดงว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.78/80.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

นอกจากผลการทดลองเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยได้สรุปปัญหาและการดำเนินการแก้ไขขณะทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับกลุ่มทดลองกลุ่มย่อย ดังตาราง 30

ตาราง 30 ผลการดำเนินการปรับแก้ปัญหาจากการทดลองใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้

หัวข้อ	ปัญหาที่พบ	ผลการดำเนินการปรับแก้
หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า		
ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น	-ขั้นตอนการวิเคราะห์วรรณกรรม โดยใช้หลักการจัดทำหนังสือ สำหรับเด็ก ผู้เรียนส่วนใหญ่ทำได้ แต่ต้องอาศัยคำอธิบายของผู้สอน และการเปิดสื่อประกอบการเรียนรู้	-เพิ่มตัวอย่างการวิเคราะห์ วรรณกรรมในสื่อเพาเวอร์พอยต์ -สรุปย่อการวิเคราะห์วรรณกรรม ลงในสื่อเพาเวอร์พอยต์ โดยผู้สอน อธิบายเพิ่มเติม
ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การดัดแปลงวรรณกรรม	-ผู้เรียนบางส่วนยังดัดแปลง องค์ประกอบของวรรณกรรม โดยการตัดทอนบางส่วนออกไม่ได้ แต่ใช้วิธีการขยาย และเพิ่มเติม องค์ประกอบของวรรณกรรมได้	-ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม -ให้นักศึกษาคู่มือตัวอย่างวรรณกรรม ที่ได้รับการดัดแปลงเป็นนิทาน สำหรับเด็ก -ใช้วิธีการระดมความคิด ชักถาม ผู้เรียนก่อนให้เขียนคำตอบ ลงในใบงาน
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนโครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	-ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนโครงเรื่องได้ แต่ขาดจุดขัดแย้ง และยังไม่ลำดับ เหตุการณ์วนไปมา -ผู้เรียนบางส่วนทำใบงานไม่เสร็จ ตามกำหนดเวลา	-ผู้สอนเพิ่มตัวอย่างการวาง โครงเรื่องในสื่อเพาเวอร์พอย และ สื่อประกอบการเรียนรู้นิทรรศการ ออนไลน์ (Metaverse) จากนั้น ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม -มอบหมายงานให้ทำนอกเวลาเรียน
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	-ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนนิทานได้ ตามโครงเรื่องที่วางไว้ แต่การร่าง ภาพประกอบ เสร็จไม่ทันตาม กำหนดเวลา	-ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนนิทานได้ ตามโครงเรื่องที่วางไว้ แต่การร่าง ภาพประกอบ เสร็จไม่ทันตาม กำหนดเวลา
ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	-ผู้เรียนเขียนประเมินผลงานได้ แต่ ยังไม่ครบทุกประเด็น	-ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม และใช้วิธีสุ่ม ตัวอย่างให้ผู้เรียนพูดสะท้อน ความคิดของตนเองก่อน การเขียนประเมินผลงาน
หน่วยที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง		
ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนโครงเรื่องนิทาน	-ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนโครงเรื่อง ไม่ทันตามกำหนดเวลา	-มอบหมายให้ทำใบงาน นอกเวลาเรียน

หัวข้อ	ปัญหาที่พบ	ผลการดำเนินการปรับแก้
หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่าสำหรับเด็ก		
ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	-ผู้เรียนส่วนใหญ่เขียนนิทานไม่ทันตามกำหนดเวลา บางคนเขียนเสร็จทันตามกำหนดเวลา แต่จำนวนหน้าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด	-มอบหมายให้ทำใบงานนอกเวลาเรียน
ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	-ผู้เรียนเขียนประเมินผลงานได้แต่ยังไม่ครบทุกประเด็น	-ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างให้ผู้เรียนเก่ง กลาง อ่อน กลุ่มละ 1 คน พุดสะท้อนความคิดของตนเองก่อนการเขียนประเมินผลงาน

ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยในขั้นที่ 2 เรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้แก่ ผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 2212607 การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 2/2568 จำนวน 29 คน ซึ่งได้ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังตาราง 31

ตาราง 31 ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการ
คิดสร้างสรรค์ของ Plsek กับกลุ่มตัวอย่าง (n = 29)

ประสิทธิภาพ											
กระบวนการ (E ₁)											ด้าน ผลลัพธ์ (E ₂)
รายการ	หน่วยที่ 1					หน่วยที่ 2					
	ใบงาน ที่ 1	ใบงาน ที่ 2	ใบงาน ที่ 3	ใบงาน ที่ 4	ใบงาน ที่ 5	ใบงาน ที่ 6	ใบงาน ที่ 7	ใบงาน ที่ 8	ใบงาน ที่ 9	ใบงาน ที่ 10	รวม
คะแนน เต็ม	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
$\bar{X}$	7.76	7.83	8.10	8.17	8.90	7.97	8.79	8.14	8.52	8.90	83.07
S.D.	0.44	0.54	0.56	0.54	0.56	0.42	0.62	0.64	0.69	0.62	3.31
ร้อยละ	77.59	78.28	81.03	81.72	88.97	79.66	87.93	81.38	85.17	88.97	83.07
ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ (E ₁ /E ₂) 83.07/82.21											

จากตาราง 31 พบว่า ผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในกลุ่มตัวอย่างของด้านกระบวนการ (E₁) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 83.07 คิดเป็นร้อยละ 83.07 และด้านผลลัพธ์ (E₂) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 82.21 คิดเป็นร้อยละ 82.21 แสดงว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.07/82.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การดำเนินการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามแบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลหลังการจัดการเรียนรู้ (One-Group Posttest-Only-Design) (พิชิต ฤทธิ์จรรยง, 2559, น. 123) โดยการให้คะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก จากนั้นนำคะแนนหลังเรียนมาเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 ดังตาราง 32

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก
หลังจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 80

การ ทดสอบ	จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง n	คะแนน เต็ม k	ค่าเฉลี่ย คะแนนที่ ได้ $\bar{X}$	ค่าเฉลี่ย ตาม เกณฑ์ μ_0 (80%)	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ค่าความ ต่างเฉลี่ย	t	p
หลังเรียน	29	100	82.21	80	6.10	2.21	1.95	0.0308*

*p < .05

จากตาราง 32 พบว่า ผลความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 82.21 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.10 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์ร้อยละ 80 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 80 อยู่ 2.21 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาผลความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการเรียนหลังจากเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยศึกษาผลของการสอบถามความคิดเห็น จากการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 29 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบดังกล่าว ดังตาราง 33

ตาราง 33 ผลความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี
สัมพันธ์พร้อมกับการบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ข้อ	รายการ	n = 29		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	ความเห็น
1. ด้านเนื้อหา				
1.1	เนื้อหาสาระในการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	4.17	0.53	มาก
1.2	เนื้อหาสาระมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	4.66	0.60	มากที่สุด
1.3	เนื้อหาสาระส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	4.48	0.56	มาก
1.4	เนื้อหาสาระเอื้อต่อการต่อยอดจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	4.48	0.56	มาก
1.5	เนื้อหาสาระมีความกระชับ ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป	4.52	0.56	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.46	0.57	มาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	4.48	0.62	มาก
2.2	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) สามารถดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่าหรือเปลี่ยนแก่นเรื่องได้	4.45	0.50	มาก
2.3	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) สามารถกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่	4.55	0.50	มากที่สุด
2.4	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) สามารถนำโครงเรื่องจากขั้นตอนที่ 3 มาเขียนนิทานสำหรับเด็กตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	4.45	0.50	มาก
2.5	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) สามารถสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	4.69	0.46	มากที่สุด
2.6	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	4.34	0.48	มาก
2.7	ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด	4.45	0.50	มาก
2.8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้	4.45	0.50	มาก

ข้อ	รายการ	n = 29		ระดับ ความเห็น
		$\bar{X}$	S.D.	
	รวมเฉลี่ย	4.48	0.51	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนรู้				
3.1	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย	4.55	0.50	มากที่สุด
3.2	สื่อการเรียนรู้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการเหมาะสมกับระดับ ผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์	4.55	0.50	มากที่สุด
3.3	สื่อการเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมีความชัดเจน	4.69	0.46	มากที่สุด
3.4	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย สามารถศึกษย้อนหลังได้	4.72	0.45	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.63	0.48	มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล				
4.1	กระบวนการวัดผลมีความชัดเจน	4.55	0.50	มากที่สุด
4.2	กระบวนการวัดผลมีความยุติธรรม	4.55	0.50	มากที่สุด
4.3	กระบวนการวัดผลและประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนพัฒนางาน ของตนเองได้	4.55	0.50	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.55	0.50	มากที่สุด
	รวม	4.52	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้
ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน
สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก
ที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาจากประเด็นรายด้าน จำนวน 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจาก
มากไปหาน้อย พบว่า ด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48)
รองลงมา คือ ด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50)
ลำดับต่อมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) และ
ลำดับสุดท้าย คือ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57)

นอกจากผลการสอบถามความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นแล้วยังพบว่า ผู้เรียนได้ให้ข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการ
คิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังตาราง 34

ตาราง 34 ผลข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	การประเมิน	
	ข้อดี	ข้อควรปรับปรุง
1. ด้านเนื้อหา	-เข้าใจง่าย มีความกระชับ -สามารถทำให้เขียนนิทานได้จริง -สามารถเชื่อมโยงกับวิชาคติชนวิทยาได้ -เนื้อหาไม่ยาก สามารถนำไปใช้เขียนนิทานได้จริง -ได้มุมมองการดัดแปลงนิทานมากขึ้น	-
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	-ได้คิดสร้างสรรค์ และกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น -เปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น กล้าที่จะซักถามและทำกิจกรรม -ได้ฝึกปฏิบัติจริง ได้เขียนจริง -ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียน ได้พูดทุกคน -การสอนเป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้เข้าใจง่าย เขียนนิทานได้ -ช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาต้องอ่านวรรณกรรม เพื่อนำมาแสดงความคิดเห็น -ทำให้อยากเขียนนิทานมากขึ้น เพราะสนุก เข้าใจง่าย	-ควรให้เวลาในการเขียนให้มากขึ้นกว่านี้
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	-สไลด์น่าสนใจ ทำให้อยากเรียน -เนื้อหาในสไลด์สั้นกระชับดี -เป็นการสรุป ทำให้จำและเข้าใจง่าย -สไลด์กระชับ ไม่ต้องอ่านมาก -สบายตา -มีหนังสือนิทานหลากหลาย -ทำให้มีตัวอย่างในการเขียน -ชอบตัวอย่างหนังสือนิทาน -ทำให้เข้าใจมากขึ้น	-สื่อประกอบการเรียนรู้ -นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) -ถ้าเปิดโดยใช้อินเตอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือจะดาวน์โหลดช้ามาก

รายการประเมิน	การประเมิน	
	ข้อดี	ข้อควรปรับปรุง
	-สื่อการเรียนรู้นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) สนุกดี เหมือนเล่นเกม และคุยกับเพื่อนผ่านสื่อการเรียนรู้ นิทรรศการออนไลน์ Metaverse) ได้ -สื่อนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ช่วยให้ทบทวนความรู้ ได้ดี -ชอบสื่อการเรียนรู้นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เพราะ สามารถดูได้ทุกที่ ทุกเวลา -เนื้อหาสื่อการเรียนรู้นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ดีมาก นำมาเป็นตัวอย่าง ในการเขียนได้ -ฟังอาจารย์สอนไม่ทัน กลับไป ดูสื่อการเรียนรู้นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ต่อที่หอพักได้	
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	-ตรวจงานอย่างละเอียด ใส่ใจนักศึกษา -มีความชัดเจน ได้ทราบข้อดี ข้อเสีย ของงานตนเอง -ประเมินตามความจริง	-

จากตาราง 34 ผลข้อเสนอแนะท้ายแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบจัดการเรียนรู้ข้างต้น พบว่า ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบและคู่มือการใช้การจัดการเรียน 2 ด้าน ดังนี้

1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้เรียนให้เสนอแนะว่า ควรให้เวลาในการเขียนนิทานมากขึ้น จากผลของข้อเสนอแนะดังกล่าว ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมข้อความเกี่ยวกับการส่งผลงานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) ว่า ถ้าผู้เรียน

เขียนนิทานไม่เสร็จภายในเวลาเรียนให้สามารถนำไปเขียนต่อนอกเวลาเรียนได้ แต่ต้องมีผลงานการเขียนนิทานบางส่วนมาแสดงให้ผู้สอนตรวจก่อน

2) ด้านสื่อการเรียนรู้ โดยผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะว่า สื่อประกอบการเรียนรู้เมตาเวิร์ส (Metaverse) ถ้าเปิดโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือจะดาวน์โหลดได้ช้า จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมข้อความลงในข้อคำนึงขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนควรใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตบ้าน หรือของมหาวิทยาลัยในการใช้สื่อการเรียนรู้ เพราะจะมีความเสถียรมากกว่าสัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือ ไอแพด หรือแทปเล็ต

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลักษณะกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) จำนวน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การวิจัยเชิงสำรวจ R1)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การออกแบบและพัฒนา D1)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (การทดลองในวัฏกรรม R2)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (การประเมินวัฏกรรม D2)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้สอน และกลุ่มผู้เรียน ดังนี้

1.1.1 กลุ่มผู้สอน สรุปผลตามประเด็นการศึกษา 4 ประเด็น พบว่า 1) ด้านเนื้อหา ผู้สอนมีวิธีการคัดเลือกเนื้อหาโดยยึดโยงจากคำอธิบายรายวิชา ความสนใจของผู้เรียน และตัวบทวรรณกรรมที่ได้รับรางวัล ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ เนื้อหาด้านทฤษฎีมีความซับซ้อน วรรณกรรมที่ใช้เนื้อหามีขนาดยาวส่งผลให้ผู้เรียนไม่ยากอ่าน 2) ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย การฝึกวิเคราะห์วรรณกรรม และฝึกเขียนวรรณกรรม ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ ผู้เรียนขาดทักษะการอ่านวรรณกรรม ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน และส่งงานล่าช้า 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้สอนเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และความร่วมมือของสื่อ โดยสื่อที่ใช้มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 4) ด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล ผู้สอนมีการวัดผลระหว่างเรียน และหลังเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ผู้เรียนส่งงานไม่ทันตามกำหนดเวลา และทำแบบทดสอบแบบอัตนัยไม่ทันเวลา

1.1.2 กลุ่มผู้เรียน สรุปผลตามประเด็นการศึกษา 4 ประเด็น พบว่า 1) ด้านเนื้อหา ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย เนื้อหาวรรณกรรม หลักการวิเคราะห์วรรณกรรม และวิธีการเขียนวรรณกรรม ปัญหาที่พบ ได้แก่ เนื้อหาด้านทฤษฎี และวรรณกรรมมากเกินไปทำให้อ่านไม่ทัน และการเขียนวรรณกรรมบางประเภทไม่ได้ใช้ในชีวิตจริง 2) ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการบรรยาย ฝึกวิเคราะห์วรรณกรรม และเขียนวรรณกรรมตามที่ผู้สอนกำหนด ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ ต้องการเขียนงานให้เสร็จภายในชั่วโมงเรียน และควรฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน มีทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ผู้เรียนสนใจสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากกว่าหนังสือ ปัญหาที่พบ คือ สื่อสิ่งพิมพ์มีเนื้อหามากทำให้อ่านไม่ทัน 4) ด้านวิธีการวัดผลและประเมินผล มีการส่งงานเป็นประเมินระหว่างเรียน และทำแบบทดสอบปลายภาคเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ ส่งงานไม่ทัน และเกณฑ์การประเมินผลงานไม่ชัดเจน

1.2 สรุปผลศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตามประเด็นการศึกษา 4 ประเด็น พบว่า 1) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบทกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek นำไปจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กได้ แต่ควรพัฒนาเนื้อหาและขั้นตอนให้ชัดเจน 2) แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบทกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ เนื่องจากใช้วิธีการเริ่มต้นจากการอ่านแล้วพัฒนาเป็นการเขียน 3) ผู้เชี่ยวชาญสนับสนุนการกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำวรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กเพื่อนำไปใช้ในการวัดความสามารถ

ในการเขียนสร้างสรรค์ เพราะวรรณกรรมท้องถิ่นมีโครงสร้างวรรณกรรมใกล้เคียงนิทาน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น 4) วิธีการวัดผลและประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กจากผลการวิจัย ควรคำนึงถึงประเมินองค์ประกอบนิทาน และประเมินความคิดสร้างสรรค์ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตลอดจนอาจใช้วิธีการประเมินชิ้นงานจากผู้เรียน และผู้สอน

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

2.1.1 รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) และ ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) โดยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82, S.D. = 0.25$)

2.1.2 คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้ และตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้ โดยคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76, S.D. = 0.36$)

2.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บท ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.78/80.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ในระดับ 82.21 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้เรียนมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ควรเพิ่มเวลาในการเขียน 2) ด้านสื่อการเรียนรู้ เปิดโดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือจะดาวน์โหลดสื่อการเรียนรู้ได้ช้า ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลดังกล่าวไปปรับปรุงในรูปแบบจัดการเรียนรู้ และการใช้คู่มือจัดการเรียนรู้แล้ว

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อภิปรายผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์บทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้สอนและผู้เรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนล่างจำนวน 4 แห่ง ที่เปิดสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ได้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ พบว่า ผู้สอนมีวิธีเลือกเนื้อหาเป็นไปตามหลักวิชาการ โดยจำแนกจากคำอธิบายรายวิชาเป็นเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจัดลำดับจากการบรรยายทฤษฎี จากนั้น ฝึกการเขียนวรรณกรรม ในส่วนของสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนใช้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การวัดผลประเมินผลใช้วิธีการวัดผลขณะเรียนและหลังเรียน จากสภาพการจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าว เมื่อนำมาวิเคราะห์แล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้สอนวางแผนจัดการเรียนรู้เป็นไปตามหลักวิชาการในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาทั่วไป แต่เนื่องจากวิชาการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือวรรณกรรมสำหรับเด็กเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นพื้นฐานความรู้ และเป็นคลังข้อมูลเพื่อจะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างสรรค์งานเขียนต่อไป โดยการจัดการเรียนการสอนพบปัญหา สรุปได้ 2 ประเด็น ได้แก่ การอ่าน และขั้นตอนการสอนเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือวรรณกรรมสำหรับเด็กซึ่งมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนต้องอ่านวรรณกรรมจำนวนมาก ประกอบกับวรรณกรรมบางประเภทมีขนาดยาว ผู้เรียนจึงเกิดความท้อแท้ ส่งผลให้ในขั้นตอนของการเขียนวรรณกรรมผู้เรียนไม่มีตัวอย่างหรือตัวบทต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการเขียน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรขวัญ ทองเถาว์ นิคานาจ โสภผล และปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์ (2568) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนการเขียนวรรณกรรมเด็ก คือ ปัญหาการมีประสบการณ์ในการอ่านน้อยทำให้ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะนำมาใช้ในการเขียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัณธบทเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ปัญหาความท้อแท้ระหว่างการเรียนการอ่านและการเขียนเกิดจากผู้เรียนเห็นว่า ต้องใช้ระยะเวลาฝึกฝนนานกว่าจะเขียนออกมาได้ดีมีคุณภาพ อีกทั้งผู้เรียนไม่สามารถสังเคราะห์ความคิดของตนเองออกมาได้เพราะขาดทักษะการเชื่อมโยงจินตนาการและการสร้างสรรค์ ดังนั้น รูปแบบการสอนที่ดีจะช่วยพัฒนาทักษะดังกล่าวของผู้เรียนได้

ปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนข้างต้นยังสะท้อนได้จากความต้องการของผู้เรียนที่ได้ กล่าวคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการเขียนวรรณกรรม มีตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน ความต้องการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนต้องการวิธีการฝึกปฏิบัติที่ทำให้เขียนวรรณกรรมได้ โดยความต้องการของผู้เรียนข้างต้น สอดคล้องกับความเห็นในบทความวิชาการ ของ พงษ์พัชรินทร์ พุทธิวัฒนะ (2564, น. 8) ที่กล่าวถึงเนื้อหาและกิจกรรมการสอนสำหรับเด็ก ยุคศตวรรษที่ 21 ว่า เนื้อหาการเรียนรู้ควรมีความยืดหยุ่นไม่ซับซ้อน และมีการออกแบบกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ในชีวิตจริง หรือสถานการณ์รอบตัวของแต่ละคน และงานวิจัยของ Wilson (2011) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนเชิงวิพากษ์กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียนสร้างสรรค์พัฒนามาจากการอ่าน และการวิจารณ์วรรณกรรม ดังนั้น การอ่านจึงมีความสัมพันธ์กับการเขียนสร้างสรรค์

1.2. ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญในด้านแนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และด้านการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก มีความเห็นในทำนองเดียวกันว่า การใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำไปใช้ฝึกผู้เรียนให้เขียนนิทานสำหรับเด็กได้ เนื่องจากทฤษฎีและกระบวนการดังกล่าวแสดงให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจน สามารถกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้เกิดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก แต่การวัดผลและประเมินผลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของนิทานและความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิภาส มากัญญ (2553) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีสหภาพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต กล่าวว่า สัมพันธภาพเป็นทฤษฎีที่เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า สัมพันธภาพจะทำให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทใหม่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนที่แตกต่างไปจากเดิม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล (2559)

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชอว์น ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างจินตนาการ และการวิเคราะห์ รวมทั้งช่วยเปิดกว้างทางความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกับงานวิจัยของ บัฟฟิส ภัคดิวุฒิ (2558) ได้ทำวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม และคิดละเอียดลออได้

ในขณะเดียวกันการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กนอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างนิทานท้องถิ่นกับนิทานสำหรับเด็กได้แล้ว การนำนิทานหรือวรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กด้วยความคิดสร้างสรรค์จะทำให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา หอมฟุ้ง (2563) เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้นิทานพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมโน้ตส่นเรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้าน ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยใช้นิทานพื้นบ้านนำไปสอนได้ทุกระดับชั้น เพราะนิทานพื้นบ้านมีเนื้อเรื่องขนาดสั้นนำมาประยุกต์ในการเขียนนิทานได้ง่าย และสามารถนำมาประยุกต์ให้มีเนื้อหาแปลกใหม่น่าติดตาม

จากผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek พบความเชื่อมโยงของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดทฤษฎี กล่าวคือ แม้ผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ตามหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ แต่ผู้เรียนยังประสบปัญหาด้านการอ่านและการเขียนที่มีความสัมพันธ์กัน โดยผู้เรียนอ่านวรรณกรรมที่มีจำนวนมาก และมีเนื้อหาซับซ้อนส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ ส่งผลให้ขาดประสบการณ์การอ่านและตัวบทต้นแบบสำหรับการสร้างสรรค์งานเขียน ประกอบกับผู้เรียนต้องการรูปแบบการเรียนรู้ที่มีตัวอย่าง และขั้นตอนการฝึกปฏิบัติที่ชัดเจน ปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากการอ่านไปสู่การเขียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น จึงนำไปสู่แนวทางการใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาใช้แก้ปัญหาการเขียนสร้างสรรค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ เนื่องจากทฤษฎีสัมพันธภาพช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงตัวบทเดิมกับการสร้างตัวบทใหม่ ในขณะที่กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ช่วยส่งเสริมการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อนำทฤษฎีสัมพันธภาพ และกระบวนการคิดสร้างสรรค์

ของ Plsek มาบูรณาการร่วมกับการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทต้นแบบ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดัดแปลงตัวบทต้นแบบเป็นนิทานสำหรับเด็กที่สร้างสรรค์ และเหมาะสมกับวัยผู้อ่านได้ ตลอดจนส่งเสริมความภาคภูมิใจในภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ของท้องถิ่นควบคู่กับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านงานเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้อีกด้วย

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

2.1 ผลการสร้างและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

ผลการพัฒนารูปแบบการสอนได้นำข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และพื้นฐานจากสภาพจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมเด็กในบริบทของผู้สอน และผู้เรียนในระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรใกล้เคียงกัน คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง 4 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งมีบริบทใกล้เคียงกันมาเป็นแนวทางในการออกแบบรูปแบบจัดการเรียนรู้ ร่วมกับความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในด้านภาษาไทยและการเขียนวรรณกรรมเด็ก จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบเป็นรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ จำนวน 6 ประการ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้ 2) หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) เนื้อหาของรูปแบบ 5) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ และ 6) การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) และ ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้อารมณ์รูปแบบจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีระบบการจัดการเรียนรู้ และมีเป้าหมายชัดเจน ตลอดจนฝึกให้ผู้เรียนเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ทิศนา ขัมมณี (2566, น. 221-222) สรุปได้ว่าการออกแบบรูปแบบจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องคำนึงถึง ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบนั้น มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และมีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่จะช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในขณะเดียวกันรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดว่าวรรณกรรมท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับการดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นประเภทตำนานหรือนิทานซึ่งมีขนาดไม่ยาวจนเกินไป และมีโครงสร้างองค์ประกอบของวรรณกรรมที่คล้ายนิทานสำหรับเด็ก นอกจากนี้ การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นขนาดสั้นจะทำให้ผู้เรียนไม่ย่อท้อต่อการอ่านตัวบทเดิม ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงประสบการณ์ได้ง่ายขึ้นสามารถนำมาสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนสร้างสรรค์ได้ ตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tuckfelt (2019, อ้างถึงใน ชลธิชา หอมฟุ้ง, 2563) ที่ได้พัฒนาบทเรียนนิทานพื้นบ้านเรื่อง Folktales: Lessons in life from around the globe สรุปได้ว่า วรรณกรรมท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้านจะช่วยสร้างความสนใจ และแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเล่านิทานนั้น แล้วสร้างสรรค์ไปสู่งานเขียนของตนเองได้

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.25) และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.36) ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แนวทางการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการ และสภาพปัญหาของผู้สอน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce and Weil (2009, pp. 11-12) ที่ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ไว้ กล่าวคือ 1) ศึกษาแนวคิด และองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาวิเคราะห์ประเด็นสำคัญสำหรับนำมาใช้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา 2) กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาหรือสาระ การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยพิจารณาให้ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกันตามแนวคิด และหลักการพื้นฐานที่นำมาใช้ 3) ตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้เป็นการหาข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับยืนยันได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีองค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพ สามารถ

นำไปใช้ให้เกิดผลต่อผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และ 4) ประเมินผลรูปแบบ โดยทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีในด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ จากนั้นนำไปทดลองกับสถานการณ์จริงแล้วคำนวณหาค่าประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญพบ จุดเด่น และข้อจำกัดของรูปแบบจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพบว่า จุดเด่นของการรูปแบบจัดการเรียนรู้มี 2 ประการ ได้แก่ 1) สามารถนำไปแก้ปัญหาคือการเขียนสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ โดยการเขียนสร้างสรรค์ต้องมาจากการอ่านแล้วเชื่อมโยงสู่การเขียน แต่การสร้างสรรคจำเป็นต้องอาศัยนิทานต้นแบบ แล้วเริ่มจากการดัดแปลงนิทานต้นแบบให้อยู่ในรูปงานเขียนของตน 2) ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาเป็นตัวบทเดิมในการดัดแปลง แต่ในขณะเดียวกันผู้วิจัยพบข้อจำกัดของการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ที่ต้องอิงอาศัยกับบริบทของผู้เรียนและผู้สอน 2 ประการ ได้แก่ 1) ผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ต้องเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปเป็นตัวอย่างหรือตั้งข้อสังเกตได้ และต้องมีคลังข้อมูลหนังสือนิทานสำหรับเด็กในแต่ละช่วงวัยเพื่อนำมาเป็นตัวอย่าง หรือกรณีศึกษาให้ผู้แก่เรียน 2) ผู้เรียนควรมีทักษะการเขียนวรรณกรรมหรือการเขียนบันเทิงคดี และเป็นผู้มีความอดทนในการเขียน และการแก้ไขงาน ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งลักษณะของข้อจำกัดนี้ สอดคล้องงานวิจัยของ Anna P. Avramenko, Maria A. Davydova and Svetlana A. Burikova (2018) ได้ศึกษาเรื่อง การเขียนสร้างสรรค์ในการพัฒนาภาษา เพื่อส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การเคารพตนเอง และความสามารถในการแก้ไขผลงานของตนเอง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ผู้สอนต้องอำนวยความสะดวกในด้านเอกสารให้แก่ผู้เรียน และงานวิจัยของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ปัญหาผู้เรียนเกิดความท้อแท้ระหว่างการเขียน และการแก้ไขงานเขียน เพราะผู้เรียนต้องใช้ความอดทน และใช้เวลาฝึกฝนการเขียน

2.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.78/80.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการวิจัย โดยได้ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน แล้ว เพื่อให้ได้คำแนะนำที่มีคุณค่า และเป็นประโยชน์

ต่อการปรับปรุงรูปแบบจัดการเรียนรู้ และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ จากนั้น จึงนำไปทดสอบ ประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยการประยุกต์ใช้ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 11-12) นำประยุกต์ใช้ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการทดลอง เป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และคู่มือการใช้รูปแบบ จัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และขั้นตอนทดลอง กลุ่มย่อยกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายด้วยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ ประเมิน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังเรียน ซึ่งขั้นตอนการเลือกกลุ่มผู้เรียนในการหา ประสิทธิภาพมีส่วนสำคัญในอย่างมากเพราะจะทำให้ทราบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกกลุ่มผู้เรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบจัดการเรียนรู้และคู่มือ การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ตามหลักวิชาการที่กลุ่มทดลองต้องมีความสามารถใกล้เคียงกับ กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เกณฑ์ว่า ต้องเป็นผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 2212607 การจัดทำ หนังสือสำหรับเด็ก ในภาคเรียนที่ 1/2568 และใช้ผลการเรียนเฉลี่ยในภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ ในการคัดเลือก ได้แก่ ผู้เรียนกลุ่มอ่อนมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 1.99-2.49 ผู้เรียนกลุ่มกลาง มีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.50-2.99 และผู้เรียนกลุ่มเก่งมีผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00-4.00 ตามลำดับ แบ่งเป็นทดลองรายบุคคล กลุ่มละ 1 คน รวม 3 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา และ กระบวนการจัดกิจกรรม กลุ่มทดลองกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3 คน รวม 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการ คิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง)

จากการทดลองหาเพื่อประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยพบจุดเด่น และข้อควรปรับปรุง ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) และคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการ คิดสร้างสรรค์ของ Plsek (ฉบับร่าง) ดังนี้

2.2.1 จุดเด่น ดังนี้

- 1) การใช้วรรณกรรมท้องถิ่นประเภทตำนานหรือนิทานมาเป็นตัวบทให้ ผู้เรียนดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กทำให้ผู้เรียนเห็นแนวทางในการสร้างนิทานใหม่ และมีความสนใจ เกี่ยวกับนิทานท้องถิ่นมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์ร่วมเพราะเคยได้ฟัง หรืออ่านนิทาน ท้องถิ่นมาบ้างแล้วจากสื่ออื่น ๆ หรือจากรายวิชาทางด้านคติชนวิทยา ตลอดจนจากชุมชนที่ผู้เรียน

อาศัยอยู่ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ร่วมได้ง่าย ซึ่งนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กต่อไป

2) การใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูลจากสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลออนไลน์ (Metaverse) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ จนเกิดจินตนาการ และสามารถสืบค้นเรียนรู้จากสื่อด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ตลอดจนผู้เรียนเห็นว่าสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลออนไลน์ (Metaverse) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความทันสมัยจึงอยากเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเขาวงกตปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า การสืบค้นจากข้อมูลภายนอกจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการสังเคราะห์ระหว่างข้อมูลเก่ากับข้อมูลใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางการเขียนโครงเรื่องได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lee Tan Luck (2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเขียนวรรณกรรมสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มนักเขียนสร้างสรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ร่วมกันในโลกโซเชียลเน็ตเวิร์ค สรุปได้ว่า การค้นหาข้อมูลจากโลกออนไลน์สามารถทำให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสร้างแรงจูงใจในการเขียนสร้างสรรค์ได้

3) เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก พร้อมข้อความอธิบายการให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics) นอกจากผ่านการตรวจค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังกล่าวโดยคำตอบของผู้เรียนให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ซึ่งเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 3 คน ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ว หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r_{xy}) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกันของการให้คะแนนความเชื่อมั่นและความเป็นปรนัย ซึ่งผลปรากฏว่า มีความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ดี จึงส่งผลให้การประเมินผลงานการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ข้อควรปรับปรุง เป็นเรื่องระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพราะถ้าผู้เรียนใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยจะสามารถดาวน์โหลดสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลออนไลน์ (Metaverse) ได้ดีกว่าผู้เรียนที่ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือไอแพด เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีระบบความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เท่ากัน

3. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการศึกษาการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธบทร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 29 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 2212607การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ภาคเรียนที่ 2/2568 พบว่า ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กหลังเรียนอยู่ในระดับ 82.21 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า รูปแบบจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ด้วยสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้

3.1 การใช้แนวคิดทฤษฎีที่สัมพันธ์กับการเขียนสร้างสรรค์ กล่าวคือ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท ซึ่งเป็นทฤษฎีทางการอ่านมาจัดอยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มประสบการณ์เดิมจากตัวบทเดิม ซึ่งเป็นนิทานท้องถิ่นที่ผู้เรียนคุ้นเคย หรือเคยได้รับรู้มาบ้างร่วมกับตัวอย่างหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อนำไปสร้างเป็นตัวบทใหม่ด้วยวิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมเพื่อให้เห็นความแตกต่างจากตัวบทเดิม และให้ตัวบทใหม่มีความโดดเด่นขึ้น ตลอดจนเพิ่มจินตนาการของผู้เขียนเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่ตัวบทใหม่ได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิภาส มากจ้อย (2553) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ทฤษฎีสัมพันธบทช่วยเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์และผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทและสามารถเขียนงานเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ประเภทบันเทิงคดีได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ เนตรธำมณ และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2568) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สรุปได้ว่า สัมพันธบทจะช่วยทำให้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเชื่อมกับประสบการณ์ใหม่เพื่อให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์งานเขียนได้ ในส่วนของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เกิดความชัดเจนในกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล (2559) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเชาว์ปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์

ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นแนวคิดในการสร้างความสนใจ มีขั้นตอนการสังเกตแนวคิดของผู้อื่นอย่างรอบด้านแล้วก่อให้เกิดแนวคิดที่ไม่ซ้ำกับแนวคิดเดิม ตลอดจนสอดคล้องกับทฤษฎีในบทความวิชาการของ กมล โพธิเย็น (2562, น. 21) เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ พระสวรรค์ที่ควรสร้างให้เกิดแก่ผู้เรียน สรุปได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์เดิมที่พบมาแล้วนำไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่อย่างมีขั้นตอนก่อนการตัดสินใจนำความคิดนั้นไปสร้างเป็นชิ้นงานต่อไป

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีสัมพันธ์บทช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ทางการอ่านแล้วนำประสบการณ์นั้น ไปต่อยอดด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์เพื่อการเขียนสร้างสรรค์ โดยการนำแนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์บทกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาร่วมกันพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กจึงทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรคงานเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนจัดลำดับความคิดและเรียงลำดับการเขียนอย่างเป็นระบบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเลือกนิทานที่สนใจเพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและเตรียมหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กแล้ววิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมด้วยการใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ในขั้นตอนนี้จึงเป็นการให้ผู้เรียนเริ่มสังเกตสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ จากนิทานตัวบทเดิม ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิม แต่ยังคงรักษาเค้าเรื่องเดิมไว้ จากนั้นนำองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมที่ผ่านการวิเคราะห์แล้ว มาสร้างตัวบทใหม่ โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบวรรณกรรมในตัวบทใหม่ ทั้งนี้การสร้างตัวบทใหม่ผู้เรียนต้องคำนึงถึงความสนใจตามวัยของเด็กด้วย ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะสนุกกับการใช้ประสบการณ์จากการอ่านนิทานหลาย ๆ เรื่อง มาเพิ่มเติมให้ตัวบทใหม่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องจากองค์ประกอบวรรณกรรมที่ผู้เรียนสร้างแล้วในขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างความคิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนต้องใช้กลวิธีสลับเหตุการณ์อย่างไรก็ได้เพื่อไม่ให้เหมือนกับตัวบทเดิม ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) จัดกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้ ซึ่งผู้เรียนต้องเลือกใช้ภาษาในการเขียนให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็กตามวัยที่กำหนด ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ใช้ความรู้ทางการใช้ภาษา และสามารถเติมความสนุกเติมความน่าสนใจ ตลอดจนเติมความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่นิทานของตนเองเติมจินตนาการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมด้วยการร่างภาพประกอบ และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเองจากนั้นให้ผู้สอนและเพื่อนช่วยกันสะท้อนความคิด ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าว ผู้เรียนจะมีการแลกเปลี่ยนเรื่องราวซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น รับข้อชี้แนะจากผู้อื่น เพื่อนำผลการสะท้อนความคิดไปพัฒนาตัวเองต่อไป

จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ขั้นตอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสัมพันธ์เป็นลำดับขั้นเหมาะสำหรับผู้เรียนในระดับปริญญาตรีที่เริ่มฝึกเขียนนิทาน โดยผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมอง และหน่วยที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง ซึ่งแต่ละหน่วยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ขั้นตอนเหมือนกันเพียงแต่เปลี่ยนตัววรรณกรรมท้องถิ่น และหัวข้อการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างออกไป เพื่อให้ผู้เรียนฝึกฝนทำซ้ำ แต่เกิดกระบวนการคิดที่ไม่ซ้ำกับของเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรขวัญ ทองเถาว์ นิตานาจ โสภผล และปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์ (2568) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า การจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ต้องเรียงลำดับจากง่ายไปยาก และต้องบูรณาการกับการเขียน เพราะจะทำให้ความคิดสร้างสรรค์เป็นรูปธรรม และควรฝึกบ่อย ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมฝึกการอ่านและการเขียนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเขียนสร้างสรรค์ต่อไป ตลอดจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพวรรณ เนตรธำมณท์ และอุบลวรรณ ส่งเสริม (2568) เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สรุปได้ว่า การสร้างประสบการณ์ และการวางแผนการเขียน พร้อมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเห็นแนวทางของการเขียนได้

ในส่วนของการสะท้อนความคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเป็นกระบวนการสุดท้ายของขั้นตอนจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการฝึกความคิด และความแม่นยำในหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กของผู้เรียนหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนสามารถสะท้อนความคิดได้ ตลอดจนเป็นการฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ลดความเป็นอัตตาของตนเอง เพื่อนำข้อเสนอแนะไปพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล (2559) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีเขาวงกตปัญญาสามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับทำให้ผู้เรียนได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ทั้งข้อดี และข้อบกพร่องเพื่อนำไปพัฒนางานเขียนของตนเองในครั้งต่อไป และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดา ลาโพธิ์ สำราญ กำจัดภัย และประยูร บุญใช้ (2562) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานผสมผสานกลวิธีชินเนคติกส์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย สรุปได้ว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีผลต่อความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างมาก

4. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek พบว่า ผู้เรียนมีระดับความคิดเห็นต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) การประเมินประกอบด้วยรายการความคิดเห็น จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยระดับความคิดเห็นรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก 2 ด้าน และเห็นด้วยมากที่สุด 2 ด้าน ดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหา พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการประเมิน จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระในการเรียนรู้ น่าสนใจเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน 2) เนื้อหาสาระมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น 3) เนื้อหาสาระส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ 4) เนื้อหาสาระเอื้อต่อการต่อยอดจากประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 5) เนื้อหาสาระมีความกระชับ ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป จากผลการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนทำให้เห็นว่า เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้เรื่องสำคัญ แม้ว่าผู้สอนจะเลือก และจัดลำดับเนื้อหาจากคำอธิบายรายวิชาแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความสนใจ และการนำไปใช้ของผู้เรียนอีกด้วย โดยเนื้อหาในรูปแบบจัดการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากสภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ซึ่งได้จากการสำรวจในขั้นตอนที่ 1 พบว่า ผู้เรียนต้องการเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการเขียนวรรณกรรม มีตัวอย่างประกอบที่ชัดเจน แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนไม่ต้องการอ่านมากแต่ต้องการวิธีการฝึกปฏิบัติที่ทำให้ผู้เรียนเขียนวรรณกรรมได้ โดยความต้องการด้านเนื้อหา สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กในศตวรรษที่ 21 ตามทฤษฎีในบทความวิชาการของ พงษ์พัชรินทร์ พุฒวันนะ (2564, น. 8) ว่า เนื้อหาควรมีความยืดหยุ่นไม่ซับซ้อน กิจกรรมควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับประสบการณ์ในชีวิตหรือสถานการณ์รอบตัวของแต่ละคน

4.2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.51) ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการประเมิน จำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) สามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ 2) การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) สามารถดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่าหรือเปลี่ยนแก่นเรื่องได้ 3) การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) สามารถกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทใหม่ 4) การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) สามารถนำโครงเรื่องจากขั้นตอนที่ 3 มาเขียนนิทานสำหรับเด็กตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ 5) การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4) สามารถสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ 6) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และ 7) ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด จากผลการแสดงความคิดเห็นพบว่า อยู่ในระดับมาก จากผลการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสม สามารถนำไปจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้

จากแนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพที่รวมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และสภาพปัญหาการเรียนการสอน ตลอดจนความต้องการของผู้เรียนดังกล่าว ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน กล่าวคือ จากสภาพความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนต้องการทำชิ้นงานให้เสร็จภายในชั่วโมงเรียน โดยผู้เรียนต้องการฝึกเขียนสั้น ๆ มีแบบฝึกหัด สนุก ทำท่าย ไม่น่าเบื่อ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปิดโอกาสให้วิจารณ์งานเขียนของเพื่อน และต้องการฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นกิจกรรมที่มีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เสร็จภายในชั่วโมงเรียน โดยมีผู้เรียนส่วนน้อยที่ต้องนำชิ้นงานไปทำนอกเวลาเรียน ประกอบกับการเขียนนิทานเป็นงานเขียนที่สนุก เปิดกว้างการจินตนาการ ผู้เรียนสามารถอยู่ในโลกจินตนาการอย่างไม่มีข้อจำกัด ประกอบกับการที่ผู้เรียนทำงานเสร็จภายในชั่วโมงเรียน ผู้สอนจึงสามารถตรวจผลงาน และให้คำแนะนำได้ ตลอดจนหาตัวอย่างหนังสือนิทานที่หลากหลายมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นตัวอย่างได้ แต่ในขณะเดียวกันผู้สอนต้องให้กำลังใจผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ใจ และผู้สอนต้องไม่จำกัดจินตนาการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนการอ่านและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามทฤษฎีสัมพันธภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สรุปได้ว่า ปัญหาความท้อแท้ระหว่างการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนเกิดจากผู้เรียน

เห็นว่า การเขียนต้องใช้ระยะเวลาฝึกฝนนาน ผู้เรียนไม่สามารถสังเคราะห์ความคิดของตนเองออกมาได้ โดยขาดทักษะการเชื่อมโยงจินตนาการและการสร้างสรรค์ ปัญหาดังกล่าวแก้ไขได้ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่ดีเพื่อช่วยพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และสอดคล้องงานวิจัยของ พิชณ บางเขียว และพัชรินทร์ บางเขียว (2568) เรื่อง รูปแบบกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สรุปได้ว่า การเขียนสร้างสรรค์ควรมีการทำซ้ำตามขั้นตอนของการเขียนสร้างสรรค์ เพื่อแก้ไขปัญหาการเขียนสร้างสรรค์ และทำให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนที่แปลกใหม่ได้ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ โปธิ (2564) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเพื่อนสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า การมีเพื่อนร่วมชั้นเรียน และมีผู้สอนให้คำแนะนำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบากงานเพียงลำพัง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเขียนและมั่นใจในการเขียนงานมากยิ่งขึ้น

4.3 ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.48) โดยผู้วิจัยแบ่งประเด็นการประเมิน จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) สื่อการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ง่าย 2) สื่อการเรียนรู้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และตรงตามวัตถุประสงค์ 3) สื่อการเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมีความชัดเจน และ 4) สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัยสามารถศึกษาย้อนหลังได้ จากผลการแสดงความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนรู้พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สื่อการเรียนรู้ ได้แก่ QR Code สแกนสื่อการเรียนรู้ในแผนจัดการเรียนรู้ และนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพความต้องการของผู้เรียนที่ได้จากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 กล่าวคือ ผู้เรียนต้องการสื่อที่ทันสมัย ดึงดูดความสนใจ มีภาพและการออกแบบที่ดี มีความกระชับ เนื้อหาตรงประเด็น เข้าใจง่าย และสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ได้ จากการสร้างสื่อการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนดังกล่าว จึงทำให้ตรงกับ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งเป็นสื่อที่ทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะสื่อนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) ซึ่งมีรูปแบบของสื่อคล้ายเกมจึงทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบากในการเรียน แต่รู้สึกลำบากในการเล่น และเพลิดเพลินกับการเล่นไปพร้อมกับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีในการเลือกสื่อของ ฐาปณีย์ ธรรมเมธา (2557, น. 8) ว่า “สื่อการเรียนรู้ควรมีความเหมาะสมกับระดับชั้น มีความน่าเชื่อถือของผู้ผลิตสื่อ มีความน่าสนใจส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ง่ายต่อความเข้าใจ และมีคุณภาพ” และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริชาติ โปธิ (2564) ได้เสนอ บทความวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเพื่อนสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี สรุปได้ว่า ประอบการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยผ่านระบบออนไลน์เพราะไม่มีข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ในการเรียนรู้สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนได้

4.4. ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) โดยผู้วิจัยแบ่งประเด็นการประเมิน จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการวัดผลมีความชัดเจน 2) กระบวนการวัดผลมีความยุติธรรม 3) กระบวนการวัดผลและประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนพัฒนางานของตนเองได้ จากผลการแสดงความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การวัดผลที่มีเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยผู้สอนแจ้งเกณฑ์การประเมินก่อนการฝึกเขียน มีการแจ้งคะแนน และข้อเสนอแนะหลังจากการตรวจผลงานเขียน แล้วผู้สอนส่งผลการประเมินให้ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นว่า กระบวนการวัดผลและประเมินผลมีความยุติธรรม ตรวจสอบได้ ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนางานของตนเองได้ ซึ่งการออกแบบการวัดผลและประเมินผล ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาช่วยในการสร้างเกณฑ์การวัดผลกล่าวคือ การวัดผลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของนิทาน และความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ รวมทั้งความต้องการของผู้เรียนจากผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 โดยผู้เรียนต้องการให้ผู้สอนตรวจงานจากผลงานจริงตามเนื้อหาที่สอน และสะท้อนความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ มีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน และมีการแจ้งเกณฑ์ก่อนฝึกเขียน มีการให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน และนำไปปรับปรุงได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษญา สุกุลวิทย์ และ วิเชียร อารังโสติสกุล (2567) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอนภาษาไทย ในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักศึกษาครู สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนางานเขียนของผู้เรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุวัติ แก้วลอย ปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์ และภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2566) เรื่อง การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สรุปได้ว่า การประเมินผลความสำเร็จของผู้เรียนสามารถทำได้ตลอดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการปฏิบัติจริงมาบูรณาการกับการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการนำเสนองานของผู้เรียน โดยการวัดผลและประเมินผลต้องสะท้อนให้ผู้เรียนเกิดการแก้ไขงานของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอาจนำไปปรับใช้กับผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา โดยผู้สอนควรปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้ง่ายขึ้น เช่น ในขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ผู้สอนอาจใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนช่วยกันวิเคราะห์นิทานร่วมกับผู้สอน

1.2 ตัวบทของวรรณกรรมท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก อาจปรับเปลี่ยนเป็นตัวบทจากวรรณกรรมเรื่องอื่นได้ หรืออาจใช้ตัวบทจากวรรณคดีไทยโดยตัดให้สั้นลงเป็นตอน ๆ

1.3 นำรูปแบบการรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ไปประยุกต์ใช้กับการเขียนสร้างสรรค์ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับข้อมูลทางคติชนวิทยา เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

2.2 การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ร่วมกับวรรณกรรมมุขปาฐะจากชุมชนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมเด็ก

2.3 การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กร่วมกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

บรรณานุกรม

- กมล โพธิเย็น. (2562). ความคิดสร้างสรรค์: พรสวรรค์ที่ครูควรสร้างให้ผู้เรียน. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 17(1), 9-27.
- กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง. (2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ตาม
ทฤษฎีสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา
ระดับปริญญาบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร).
<http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/snamcn/>
- กรมวิชาการ. (2536). ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎี การเรียนการสอน การวัดประเมินผล.
โรงพิมพ์ครุสภา.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2534). การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางการสร้างสรรค์ในระดับ
ประถมศึกษา. ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองทัพ เคลือบพานิชกุล. (2542). การใช้ภาษาไทย. โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2553). แนวพินิจใหม่ในสื่อสารการศึกษา. ภาพพิมพ์.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2558). การออกแบบการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5). คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิงกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดสร้างสรรค์
ของ Plsek ร่วมกับทฤษฎีไฮวี่ปัญญาลามองค์ประกอบของ Sternberg เพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร). <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace>
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2560). วรรณกรรมสำหรับเด็ก: ประวัติและวิวัฒนาการ เทคนิคการเขียน และการวาด
ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก นิทานและเทคนิคการเล่านิทาน. เกริก ยุ้นพันธ์.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2557). การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม.
- จินดา ลาโพธิ์, สำราญ กำจัดภัย และประยูร บุญใช้. (2562). การพัฒนารูปแบบการสอนรายวิชาการ
สอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
ผสมผสานกลวิธีชินเนคติคส์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย. วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 8(1), 101-119.
- จินตนา ใบกาชุย. (2534). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. สุวีริยาสาส์น.

- เจือ สตะเวทิน. (2522). ภาษาไทยจากฟ้าเมืองไทย. บรรณกิจ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2545). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก (พิมพ์ครั้งที่ 4). บุรพาสาน.
- ชิงชัย เตียเจริญ. (2564). ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/5654>
- ชนะ เวชกุล. (2524). การเขียนสร้างสรรค์. โอเดียนสโตร์.
- ชนาธิป พรกุล. (2557). การออกแบบการสอนและบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์และการเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมพูนุท เหลืองสมบูรณ์. (2561). เปรียบเทียบการเล่าเรื่อง สัมพันธบท และบริบทของนวนิยายละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ กรณีศึกษา: ทวิภพ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ). <http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/3829>
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20.
- ชลธิชา หอมฟุ้ง. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยประยุกต์ใช้ออนุภาคเพื่อส่งเสริมโน้ตทัศน์เรื่องอนุภาคในนิทานพื้นบ้านความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (รายงานการวิจัย). <https://nriis.go.th/home/>
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 10). ไทยเนรมิตกิจอินเตอร์โพรเกรสซีฟ.
- ฐาปณีย์ ธรรมเมธา. (2557). สื่อการศึกษาเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐณิชา ไซรัตน์. (2563). สัมพันธบทและการดัดแปลงบทเพลงจากนวนิยายเรื่องจุฬาทรีคูณ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). <https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article>
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2549). วรรณคดีเปรียบเทียบ: กระบวนทัศน์และวิทยาการ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2566). ศาสตร์การสอน (พิมพ์ครั้งที่ 5). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2545). การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. จุลติศการพิมพ์.
- นพวรรณ เนตรธานนท์ และอุบลวรรณ ส่งเสริม. (2568). การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต. วารสารสหศาสตร์ศึกษา, 1(1), 75-88.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นิตยา วรรณกิตร์. (2559). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. อินทนิล.
- บัวพิศ ภักดีวุฒิ. (2558). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ จังหวัดหนองคาย โดยใช้ฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม). <http://202.28.34.124/dspace/bitstream/123456789/1039>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชมรมเด็ก.
- _____. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทมทอง. (2560). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรณ ประจันบาน. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ปัทมา คำประสิทธิ์. (2564). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ประจักษ์ น้อยเหนือ. (2557). *ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). <https://elm.edu.swu.ac.th/wp-content/>
- ประดับ จันทร์สุขศรี. (2551). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนอย่างสร้างสรรค์*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประกาศรี สีหอำไพ. (2531). *การเขียนแบบสร้างสรรค์*. โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์.
- ปราณี เชียงทอง. (2526). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. สุวีริยาสาส์น.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2549). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. แสงดาว.
- ปาริชาติ โปธิ. (2564). *การพัฒนาความสามารถในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยเพื่อนสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 12(2), 140-154.
- ปรีดา ปัญญาจันทร์และชิวัน วิสาสะ. (2544). *เล่านิทานอย่างไรให้สนุก* (พิมพ์ครั้งที่ 5). แพรวเพื่อนเด็ก.
- พงษ์พัชรินทร พุฒวันนะ. (2564). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในยุคดิจิทัล*. *วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี*, 1(2), 1-8. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิชญา สกุลวิทย์ และวิเชียร ชำรงโสทธิสกุล (2567). การพัฒนาหลักสูตรเสริมการปฏิบัติการสอน ภาษาไทยในสถานศึกษาตามทฤษฎีสัมพันธบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู. *วารสารร้อยแก่นสารสินเทศ*, 9(12), 3351-3369.
<https://www.tci-thaijo.org/articles/social02-275799>
- พิชิต ฤทธิจรุญ, (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ชนก บรรจงแต้ม, สิทธิกร สุมาลี, และอุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์. (2568). การวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนไทยระดับประถมศึกษาที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติ. *วารสาร มจร เพชบุรี*, 8(2), 327-336. <https://www.tci-thaijo.org/articles/social03-291450>
- พิษณุ บางเขียว และพัชรินทร์ บางเขียว (2566). การพัฒนารูปแบบกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทัศน์*, 11(7), 2750-2762. <https://www.tci-thaijo.org/articles/social03-283503>
- ไพบูลย์วรรณ จิตพัฒนกุล และศิริพร งามขจิต. (2566). การศึกษาลักษณะของตัวละคร ฉาก และองค์ประกอบการเล่นเรื่องจากภาพผ่านวรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างปีพุทธศักราช 2560-2565. *วารสารการบริหารการปกครองท้องถิ่นและนวัตกรรม*, 7(2), 205-224.
<https://www.tci-thaijo.org/articles/social03-267273>
- ภัทรขวัญ ทองเถาว์, นิศานาญ โสภานผล และปิยาภรณ์ พิษญาภิรัตน์. (2568). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารสันติศึกษาปริทัศน์*, 13(2), 566-580.
<https://www.tci-thaijo.org/articles/social03-285664>
- ภัทรขวัญ ลาสงยาง. (2561). *คิดเขียนสร้างนิทานและหนังสือสำหรับเด็ก*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทริยา ศรีสุข. (2564). *ทศกัณฐ์: การสื่อสารความหมายและสัมพันธบทในบริบทวัฒนธรรมประชานิยม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
<https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Patriya.Sri.pdf>
- ภิมลพรรณ อุ่นแก้ว. (2563). *หลักพื้นฐานบรรณาธิการหนังสือเด็ก*. มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รตี งามนิยม. (2558). *แนวทางการสร้างหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็ก* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์). <http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/>
- รสริน เจิมไธสง. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการไตร่ตรองเชิงวิพากษ์
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาครู* (วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุุณบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2544* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา*.
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- รัฐจวน อินทรกำแหง. (2525). *วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลินิน แสงพัฒนะ. (2558). *สัมพันธภาพของตัวละครนางเอกในสื่อละครโทรทัศน์ กรณีศึกษาละคร
โทรทัศน์เรื่อง แรงเงา* (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
<http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/1656>
- วนิดา กุลภัทร์แสงทอง. (2554). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
ใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศิลปากร). <https://sure.su.ac.th/xmlui/handle/123456789/7544>
- วรรณิ โสมประยูร. (2521). *การเขียนแบบสร้างสรรค์*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิริยะ สิริสิงห. (2551). *การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน*. สุวีริยาสาส์น.
- ศิริชัย กาญจนวสี. (2550). *นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ*. ใน สุวิมล ว่องวานิช (บก.). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่* (น. 3-24). โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สทวิชญ์ พลหาญ. (2563). *ทักษะแห่งอนาคตสำหรับคนรุ่นใหม่: การทบทวนวรรณกรรมแบบกำหนด
ขอบเขต*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. (41)1, 56-75.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/259846>
- สาขาวิชาภาษาไทย. (2563). *หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครสวรรค์
- สุจิตต์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*.
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุมาลี ชัยเจริญ. (2559). *การออกแบบการสอน หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เพ็ญพรินตัง.
- อนุวัติ แก้วลอย, ปิยาภรณ์ พิษณุภรณ์, และภูมิพงศ์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2566) การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(7), 2751-2762.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article>
- อธิมาศ มากจ้อย. (2553). *การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียน ภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)*.
<https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=1916108>
- อารียา อินคำ, ศราวุธ หล่อดี, และวรัญญา ยิ่งยงค์ดี. (2568). คุณค่าในวรรณกรรมบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลหนังสือดีเด่นจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 33(1), 156-173.
<https://www.tci-thaijo.org/articles/social06-276350>
- อุมาพร มะโรณี. (2551). *สัมพันธบทของการเล่าเรื่องในสื่อการ์ตูน ละครโทรทัศน์ และนวนิยาย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)*.
<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/26014/>
- Al-Mahmoud, H. F. (2023). *Integrating Plsek's innovation and creativity process in creative writing instruction to promote multicultural awareness among EFL university students (Unpublished doctoral dissertation)*. University of Excellence.
- Anna P. Avramenko, Maria A. Davydova and Svetlana A. Burikova (2018). *Social Learning Theory*. General Learning Press.
- Dick, W., Carey, L. & Carey, O. J. (2004). *The systematic design of instruction*. Pearson.
- Gunter, Mary Alice, Ester, Thomas H., & Schwab Jan Hasbrouck (2003). *Instruction: a models approach (4th ed)*. Allyn and Bacon.
- Harrison, T. M., & Davies, R. E. (2021). Applying Plsek's directed creativity model to improve short story writing skills among secondary school students. *Journal of Creative Behavior in Education*, 15(2), 112–128.
<https://doi.org/10.1016/jcbe.2021.05.003>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Joyce, & Weil .(2009). *Models of Teaching* (6th ed.). Allyn and Bacon.
- Lee Tan Luck (2012). A Creative and Literary Writing Digital LMS in Supporting Writers' Group Learning and Knowledge Sharing among Creative Writers. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 67(3), 238 - 249.
- l-Suleiman, M. A., & Al-Harhi, S. K. (2022). Applying Plsek's directed creativity cycle to enhance English creative writing skills among undergraduate students. *Journal of Language Teaching and Research*, 13(4), 785–794.
<https://doi.org/10.17507/jltr.1304.12>
- Pantaleo, S. (2006). Reader and writers as intertexts : Exploring the intertextualities in student writing. *Australian Journal of Language and Literacy*, 29(2), 163-181.
- Roache, S. (2005). Kindergarten Connection : A Study of intertextuality and its links with literacy in the kindergarten classroom. *Australian Journal of Language and Literacy*, 28(1), 48-66.
- Robertson, J. L. (2023). Integrating Plsek's innovation and creativity model in EFL writing classrooms: Balancing divergent and convergent processes. *International Journal of English Studies*, 23(1), 45–63.
<https://doi.org/10.6018/ijes.541201>
- Sukran Tok and Anil Kandemir (2015). Effects of creative writing activities on students achievement in writing, writing dispositions and attitude to English. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(74), 1635-1642.
- Thompson, S. R., & Martinez, L. G. (2022). *Applying Plsek's directed creativity cycle to enhance creative writing performance in an online learning environment*. Computers and Composition. <https://doi.org/10.1016/j.compcom.2022.102715>
- Torr, J. (2007). The Pleasure recognition intertextuality in the talk of preschoolers during shared reading with mothers and teacher. *Early Years*, 27(1), 77-91.
- Wilson P. (2011). Creative Writing and Critical Response in the University Literature Class. *Innovations in Education and Teaching International*, 48(4), 439-446.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา
อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาทิตย์ ทรุณย์ธร
อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ บุณณสินวัฒนกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตร
และการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติพิทย์ งามนิล
อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตร
และการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรพล มีทรัพย์
อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสันต์ สุขวิสิทธิ์
อาจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรขวัญ ทองเถาว์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนา
หลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะฟู
อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและ
ประเมินผลทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. นางสาวกิงไผ่ เอกคณาปราชญ์
ผู้จัดการแผนกวรรณกรรมเด็ก
ประกาศนียบัตรคุณวุฒิ ในเครือบริษัท
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

ภาคผนวก ข

รายนามอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์

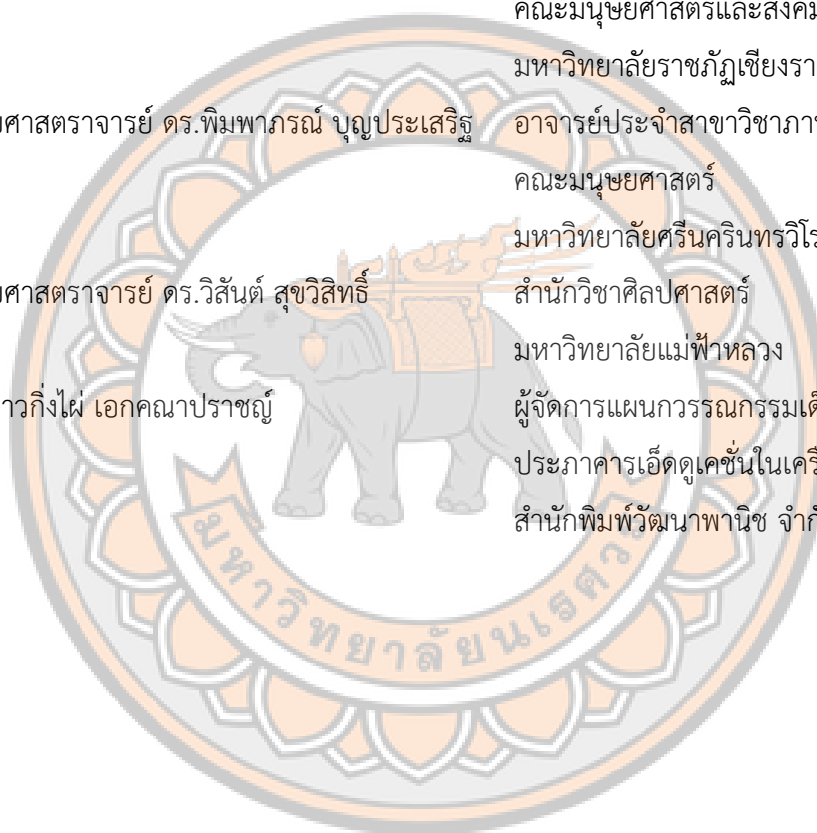

รายนามอาจารย์ในการให้สัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอน

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยจรรย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมพงษ์ สุขเล็ก อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นวพร คำเมือง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัทมา คำประสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
5. อาจารย์ประภัสสร ห่อทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
6. อาจารย์สุธาทิพย์ แหงบงู อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
7. อาจารย์จิราภรณ์ ภูเทศ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
8. อาจารย์พรณรัตน์ หวังเอื้ออัติชน อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

รายนามผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎี

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรขวัญ ทองเถาว์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนา
หลักสูตรและการเรียนการสอน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฏิพันธ์ อุทยานกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภรณ์ บุญประเสริฐ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสันต์ สุขวิสิทธิ์ สำนักวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
5. นางสาวกิ่งไผ่ เอกคณาปราษฎ์ ผู้จัดการแผนกวรรณกรรมเด็ก
ประกาศนียบัตรคุณครูในเครือบริษัท
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 35 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอน
การเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
1	ท่านมีวิธีการใดในการเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว และเนื้อหาที่ท่านเลือกนำมาใช้สอนเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	ท่านใช้วิธีการใดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว และมีวิธีการจัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	สื่อการสอนที่ท่านใช้ในการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาในลักษณะดังกล่าวมีอะไรบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	ท่านใช้วิธีการวัดผลคะแนนและประเมินผลเมื่อสอนเสร็จในการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กหรือเนื้อหาในลักษณะดังกล่าวอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 36 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์สภาพการจัดการเรียนการสอน การเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก สำหรับนักศึกษา

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
1	อาจารย์ของนักศึกษาใช้เนื้อหาใดบ้าง มาสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็ก หรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนใน ลักษณะดังกล่าว นักศึกษาคิดว่ามีความเหมาะสมกับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร และนักศึกษาคิดว่าเนื้อหาที่ใช้ ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	อาจารย์ของนักศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนใน ลักษณะดังกล่าวอย่างไรบ้าง นักศึกษาคิดว่าวิธีการดังกล่าวมีความเหมาะสมกับนักศึกษาหรือไม่ และนักศึกษาคิดว่าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	อาจารย์ของนักศึกษาใช้สื่อการสอนอะไรบ้างในการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กหรือการเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก หรือเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนในลักษณะดังกล่าว นักศึกษาคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และนักศึกษาคิดว่าสื่อการสอนการเขียน ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	อาจารย์ของนักศึกษาใช้วิธีการตรวจผลงานเขียนของนักศึกษาที่ส่งไปอย่างไรบ้าง นักศึกษาคิดว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และนักศึกษาคิดว่าอาจารย์ควรตรวจผลงานของ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
	นักศึกษาอย่างไร							

ตาราง 37 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์แนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ในการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการประยุกต์ใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
1	ท่านคิดว่ากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นมีความเหมาะสมหรือไม่ หรือควรมีการปรับเปลี่ยน หรือเสริมแนวคิด กระบวนการในส่วนใดบ้าง อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2	ท่านคิดว่าตัวบทวรรณกรรมที่ใช้นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นตัวบทเดิมควรเป็นอย่างไร และตัวบทสามารถนำดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กได้หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	ท่านคิดว่าทฤษฎีและแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4	ท่านคิดว่าการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กควรมีวิธีการวัดและประเมินผลอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	ท่านคิดว่าทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะสามารถส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ได้หรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 38 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎี สัมพันธบทร่วมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียน สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
1. ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้								
1.1	ความชัดเจนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2	การกล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3	การอธิบายเหตุผลสนับสนุนสาเหตุการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาที่มีความเชื่อมโยงต่อเนื่อง ทำให้เห็นภาพรวมและประเด็นสำคัญของรูปแบบจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้								
2.1	หลักการของรูปแบบมีความคลุมตามทฤษฎีและแนวคิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2	หลักการของรูปแบบมีความถูกต้องตามทฤษฎีและแนวคิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3	หลักการสามารถนำไปใช้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ								
3.1	วัตถุประสงค์ตรงกับประเด็นการพัฒนา รูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.2	วัตถุประสงค์มีความชัดเจนแสดงให้เห็นถึงความมุ่งหวังที่เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาของรูปแบบ								
4.1	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2	เนื้อหา มีความครอบคลุมเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ								
5.1	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2	กระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ได้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.4	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.5	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีจุดเด่นในการเชื่อมโยงความเป็นท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ								
6.1	การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้		+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6.2	หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การประเมินได้		+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6.3	เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด		+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตาราง 39 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ PLsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นเห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
1. ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้								
1.1	รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจนครบถ้วน และเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2	ให้แนวทางการศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้ได้ตามความคาดหวังของผู้นำคู่มือไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3	ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้ฯ มีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.4	ให้คำแนะนำการวัดผลและประเมินผล มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.5	คำแนะนำข้อควรคำนึงในการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้ฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้								
2.1	สาระสำคัญมีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3	จุดประสงค์การเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.4	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.5	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.6	เนื้อหาสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.7	เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
	จุดประสงค์และเนื้อหาสาระการเรียนรู้							
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนในรูปแบบจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการ เขียนนิทานสำหรับเด็ก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.11	เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี ความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.12	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.13	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัยง่ายต่อ การนำไปใช้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.14	สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ ระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.15	การวัดผลและประเมินผลมีความ เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.16	การวัดผลและประเมินผลมีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแผนจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.17	วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสม กับสิ่งที่ต้องการวัด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.18	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.19	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีเกณฑ์ การวัดที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.20	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลสามารถ นำไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 40 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการพิจารณา
		1	2	3	4	5		
1.	ให้นักศึกษาตัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์เรื่อง “ตำนานวัดเขาแก้ว” ให้เป็นนิทานสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี โดยเนื้อเรื่องสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ความยาวไม่เกิน 20 หน้า (รวมจำนวนหน้าของภาพประกอบด้วย) พร้อมทั้งชื่อเรื่อง และร่างภาพประกอบนิทาน โดยอาจมีคำอธิบายภาพประกอบเพิ่มเติม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 41 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของเกณฑ์การวัดผลความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

องค์ประกอบ	ระดับ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
1. ความคิดสร้างสรรค์	ดีมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ปานกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	พอใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ต้องปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. องค์ประกอบของนิทาน	ดีมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ปานกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	พอใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ต้องปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. การใช้ภาษาไทย	ดีมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ปานกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	พอใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ต้องปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. คุณค่าที่ได้	ดีมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ปานกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	พอใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ต้องปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. การร่างประกอบ	ดีมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ปานกลาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	พอใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ต้องปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 42 ผลคะแนนการตรวจแบบวัดความสามารถการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก
ของกลุ่มทดลองจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน โดยใช้เกณฑ์การวัดผล
ความสามารถการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

คนที่	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1						ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2						ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3					
	องค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน					รวม	องค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน					รวม	องค์ประกอบของเกณฑ์การประเมิน					รวม
	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5		1	2	3	4	5	
	คะแนน						คะแนน						คะแนน					
	20	20	20	20	20	100	20	20	20	20	20	100	20	20	20	20	20	100
1	20	16	20	20	16	92	20	16	20	20	20	96	20	16	20	20	20	96
2	16	12	16	16	16	76	16	16	16	16	16	80	20	16	16	16	16	84
3	20	16	20	20	16	92	16	16	20	20	16	88	16	16	20	16	16	84
4	16	16	20	20	16	88	20	16	20	16	16	88	16	20	20	20	16	92
5	20	16	20	20	20	96	16	20	20	20	20	96	20	20	20	20	16	96
6	16	20	20	16	20	92	20	20	20	16	20	96	16	20	20	16	20	92
7	16	12	20	16	20	84	16	16	20	20	20	92	16	20	20	20	20	96
8	16	16	20	16	20	88	16	16	20	16	20	88	16	12	20	16	20	84
9	16	16	20	20	16	88	16	20	20	20	20	96	16	20	20	16	20	92

ตาราง 43 ผลการพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
1. ด้านเนื้อหา								
1.1	เนื้อหาสาระในการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เหมาะสมกับระดับความสามารถของ ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.2	เนื้อหาสาระมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงประเด็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.3	เนื้อหาสาระส่งเสริมให้เกิดความคิด สร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.4	เนื้อหาสาระเอื้อต่อการต่อยอดจาก ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
1.5	เนื้อหาสาระมีความกระชับ ไม่ยาวหรือ สั้นจนเกินไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้								
2.1	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 1 เตรียมความ พร้อม (Preparation) สามารถ วิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิมโดยใช้ หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.2	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 2 ชักซ้อม ความคิด (Brainstorming) สามารถ ดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยน มุมมองผู้เล่าหรือเปลี่ยนแก่นเรื่องได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.3	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 3 ผลิต จินตนาการ (Imagination Generation) สามารถกำหนดโครง เรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรม ของตัวบทใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.4	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 4 นิทาน สร้างสรรค์ (Creative Storytelling)	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	คะแนนความคิด เห็นของเชี่ยวชาญ					ICO	ผลการ พิจารณา
		1	2	3	4	5		
	สามารถนำโครงเรื่องจากขั้นตอนที่ 3 มาเขียนนิทานสำหรับเด็กตามหลักการ เขียนนิทานสำหรับเด็กได้							
2.5	การจัดกิจกรรมในขั้นที่ 5 ช่วยกัน กลั่นกรอง (Refinement) สามารถ สะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.6	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งหมดเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิด ความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.7	ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนมีความ เหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาการเขียน สร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	สื่อการเรียนรู้							
3.1	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.2	สื่อการเรียนรู้มีความถูกต้องตามหลัก วิชาการเหมาะสมกับระดับผู้เรียน และ ตรงตามวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.3	สื่อการเรียนรู้สามารถเข้าถึงได้ง่ายมี ความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.4	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัย สามารถ ศึกษาย้อนหลังได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	การวัดผลและประเมินผล							
4.1	กระบวนการวัดผลมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.2	กระบวนการวัดผลมีความยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.3	กระบวนการวัดผลและประเมินผลช่วย ให้ผู้เรียนพัฒนางานของตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

ข้อที่	รายการประเมิน	อำนาจจำแนก (r_{xy})	ผลการคัดเลือก
1. ด้านเนื้อหา			
1.1	เนื้อหาสาระน่าสนใจเหมาะสม	0.86	ใช้ได้
1.2	เนื้อหาสาระมีความชัดเจน	0.98	ใช้ได้
1.3	เนื้อหาสาระส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	0.98	ใช้ได้
1.4	เนื้อหาสาระเอื้อต่อการต่อยอด	0.98	ใช้ได้
1.5	เนื้อหาสาระมีความกระชับ	0.86	ใช้ได้
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้			
2.1	ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)	0.98	ใช้ได้
2.2	ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)	0.98	ใช้ได้
2.3	ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)	0.86	ใช้ได้
2.4	ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)	0.98	ใช้ได้
2.5	ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)	0.98	ใช้ได้
2.6	เปิดโอกาสให้เกิดความคิดสร้างสรรค์	0.98	ใช้ได้
2.7	ระยะเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม	0.72	ใช้ได้
2.8	ช่วยพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์นิทาน	0.98	ใช้ได้
3. ด้านสื่อการเรียนรู้			
3.1	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจง่าย	0.72	ใช้ได้
3.2	สื่อมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ	0.83	ใช้ได้
3.3	สื่อสามารถเข้าถึงได้ง่าย	0.72	ใช้ได้
3.4	สื่อมีความทันสมัย	0.98	ใช้ได้
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล			
4.1	กระบวนการวัดผลมีความชัดเจน	0.72	ใช้ได้
4.2	กระบวนการวัดผลมีความยุติธรรม	0.98	ใช้ได้
4.3	ช่วยให้นักศึกษาพัฒนางานของตนเอง	0.86	ใช้ได้

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบรู้ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek (กลุ่มทดลอง Try out จำนวน 9 คน)

ข้อ	ผลการประเมิน									$\bar{x}$	S.D	แปลผล
	คนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. ด้านเนื้อหา												
1.1	4	5	5	4	5	5	4	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
1.2	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
1.3	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
1.4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
1.5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	4.67	0.50	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้												
2.1	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
2.3	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4.67	0.50	มากที่สุด
2.4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
2.5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4.78	0.44	มากที่สุด
2.6	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
2.7	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
2.8	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนรู้												
3.1	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3.2	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด
3.3	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
3.4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล												
4.1	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4.89	0.33	มากที่สุด
4.2	4	5	5	5	4	5	5	5	5	4.78	0.44	มากที่สุด
4.3	5	5	4	4	5	5	4	5	5	4.67	0.50	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์	ภาพรวม
ผลรวมความแปรปรวนรายข้อ	3.944
ความแปรปรวนรวมของคะแนนทั้งฉบับ	64.500
จำนวนข้อคำถาม	20
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีค่าเท่ากับ	0.98

ภาคผนวก ง

การประเมินรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้

ตาราง 46 คะแนนและผลการประเมินรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7			
1. ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้											
1.1	ความชัดเจนของการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4	4	4.57	0.53	มากที่สุด
1.2	การกล่าวถึงปัญหาและความจำเป็นของการส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	การอธิบายเหตุผลสนับสนุนสาเหตุการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4	4	4.57	0.53	มากที่สุด
1.4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาที่มีความเชื่อมโยงต่อเนื่อง ทำให้เห็นภาพรวมและประเด็นสำคัญของรูปแบบจัดการเรียนรู้	5	4	5	4	5	4	4	4.43	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย									4.64	0.40	มากที่สุด
2. หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้											
2.1	หลักการของรูปแบบมีความคลุมตามทฤษฎีและแนวคิด	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2	หลักการของรูปแบบมีความถูกต้องตามทฤษฎีและแนวคิด	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	หลักการสามารถนำไปใช้ได้	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย									4.95	0.13	มากที่สุด
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ											
3.1	วัตถุประสงค์ตรงกับประเด็นการพัฒนารูปแบบ	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2	วัตถุประสงค์มีความชัดเจนแสดงให้เห็นถึงความมุ่งหวังที่เกิดกับผู้เรียน	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย									4.86	0.25	มากที่สุด
4. เนื้อหาของรูปแบบ											
4.1	เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7			
4.2	เนื้อหามีความครอบคลุมเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4	4	5	5	5	4	5	4.57	0.53	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย									4.79	0.27	มากที่สุด
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ											
5.1	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2	กระบวนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความชัดเจนสามารถนำไปใช้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
5.4	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	4	4	5	4	4.43	0.53	มาก
5.5	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีจุดเด่นในการเชื่อมโยงความเป็นท้องถิ่น	5	5	5	4	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย									4.80	0.28	มากที่สุด
6. การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ											
6.1	การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2	หลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การประเมินได้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6.3	เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย									4.95	0.13	มากที่สุด
รวม									4.82	0.25	มากที่สุด

ตาราง 47 คะแนนและผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์
ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์
นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7			
ตอนที่ 1 บทนำคู่มือจัดการเรียนรู้											
1.1	รายละเอียดในคู่มือมีความชัดเจน ครบถ้วน และเข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
1.2	ให้แนวทางการศึกษาก่อนการ จัดการเรียนรู้ได้ตามความคาดหวัง ของผู้นำคู่มือไปใช้	4	4	5	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
1.3	ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ด้วย รูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความ ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4	4	5	4	5	4	4	4.29	0.49	มาก
1.4	ให้คำแนะนำการวัดผลและ ประเมินผลมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.5	คำแนะนำข้อควรคำนึงในการใช้ รูปแบบจัดการเรียนรู้ มีความ ชัดเจน เข้าใจง่าย และนำไปใช้ได้จริง	4	4	5	5	5	4	4	4.43	0.53	มาก
รวมเฉลี่ย									4.52	0.42	มากที่สุด
ตอนที่ 2 แผนจัดการเรียนรู้											
2.1	สาระสำคัญมีความชัดเจนครอบคลุม เนื้อหาของการจัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	จุดประสงค์การเรียนรู้แสดงให้เห็นถึง สิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.4	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไป ได้	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.5	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การ เรียนรู้	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.6	เนื้อหาสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้ได้	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7			
2.7	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลา	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนในรูปแบบจัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.11	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.12	เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
2.13	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.14	สื่อการเรียนรู้มีความทันสมัยต่อการนำไปใช้ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.15	สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.16	การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.17	การวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนจัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.18	วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด	5	4	5	5	5	4	5	4.71	0.49	มากที่สุด
2.19	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการวัดผลและ	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)							$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3	4	5	6	7			
	ประเมินผล										
2.20	เครื่องมือวัดผลและประเมินผลมีเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน	5	4	5	5	5	5	5	4.86	0.38	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย								4.82	0.35	มากที่สุด
	รวม								4.76	0.36	มากที่สุด

ภาคผนวก จ

การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้กับกลุ่มทดลอง

ภาคผนวก ฉ

การใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมาย

ตาราง 49 ผลคะแนนการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิด
สร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีกับกลุ่มเป้าหมาย (n=29)

ประสิทธิภาพ												
กระบวนการ (E ₁)												ด้าน ผลลัพธ์ (E ₂)
คน ที่	หน่วยที่ 1					หน่วยที่ 2					คะแนน เต็ม	คะแนน เต็ม
	ใบงาน ที่ 1	ใบงาน ที่ 2	ใบงาน ที่ 3	ใบงาน ที่ 4	ใบงาน ที่ 5	ใบงาน ที่ 6	ใบงาน ที่ 7	ใบงาน ที่ 8	ใบงาน ที่ 9	ใบงาน ที่ 10		
	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	100
1	8	7	7	8	9	8	9	7	8	8	79	80
2	8	7	7	8	9	8	9	8	8	8	80	92
3	8	7	7	7	9	8	9	8	8	9	80	76
4	8	8	8	8	9	8	10	8	9	9	85	80
5	8	8	8	8	9	9	9	8	8	9	84	80
6	8	8	8	8	9	8	9	8	9	9	84	88
7	8	8	8	8	10	7	9	8	8	9	83	88
8	7	7	8	8	9	8	9	8	8	9	81	80
9	8	8	8	10	10	8	10	10	10	10	92	96
10	8	9	8	8	8	8	9	7	8	9	82	76
11	7	8	8	8	9	7	9	8	8	9	81	76
12	8	8	8	8	9	8	9	8	9	9	84	88
13	8	9	9	8	9	8	10	9	9	8	87	88
14	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	80	76
15	7	8	9	8	8	8	9	8	8	9	82	80
16	8	8	9	9	10	8	9	8	9	10	88	80
17	8	8	9	8	9	8	8	8	9	9	84	80
18	8	8	9	9	9	8	9	9	10	10	89	92
19	7	7	8	8	8	8	9	8	8	9	80	84
20	8	8	8	8	9	8	8	8	9	9	83	88
21	7	7	9	8	8	8	8	8	8	8	79	76
22	7	8	8	8	9	7	8	8	8	9	80	76
23	8	8	8	8	9	8	8	8	9	9	83	84
24	8	8	8	8	9	8	8	8	8	8	81	76
25	8	8	8	8	9	9	9	9	8	9	85	76
26	8	8	8	9	9	8	9	9	9	8	85	80
27	7	7	8	8	8	8	8	7	8	9	78	76

ภาคผนวก ข
รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์
นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

รูปแบบจัดการเรียนรู้

ภาพ 4 QR Code รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ความเป็นมาของรูปแบบจัดการเรียนรู้

การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารไปยังบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกับมวลชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การเขียนจึงเป็นทักษะหนึ่งในการสื่อสารที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและใช้ความรอบคอบเพื่อให้การสื่อสารนั้นตรงตามเจตนา การเขียนสร้างสรรค์เป็นงานเขียนอีกลักษณะหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการคิดและจินตนาการ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557, น. 1-2) งานเขียนที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นงานที่สร้างสรรค์ อาจเป็นงานที่มีความใหม่ แปลก แตกต่าง มีความงามในเชิงวรรณศิลป์ รวมทั้งการผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับรูปแบบ ตลอดจนการแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียน (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2557, น. 8-16) ซึ่งมีภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสะท้อนความคิดโดยเมื่อมีความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงจำเป็นต้องอาศัยภาษาเพื่อบอกให้ผู้อื่นได้รับทราบหรือเข้าใจ (ปราณี สุรสิทธิ์, 2549, น. 39, 43) จากการวิจัยเรื่องทักษะในอนาคตสำหรับคนรุ่นใหม่โดยเน้นที่กลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะในอนาคต (Future Skills) ที่จำเป็นเพื่อเตรียมคนรุ่นใหม่ก้าวเข้าสู่โลกอนาคตอย่างสมบูรณ์ (สทวิชญ์ พลหาญ, 2563, น. 70) จึงกล่าวได้ว่าการเขียนสร้างสรรค์จำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นแล้วถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนสร้างสรรค์

การเขียนสร้างสรรค์ได้นำมาเป็นวิชาจัดการเรียนการสอนในหลายระดับทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา แต่ก็ยังพบปัญหาดังกล่าว เช่น วิทยานิพนธ์ของ กมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 6) พบว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับปริญญาตรี มีปัญหาใน 2 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน กล่าวคือ ในด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ขาดพื้นฐานความรู้ แต่ทว่าขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดแรงจูงใจในการริเริ่มการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ รวมทั้งขาดความสามารถในการลำดับความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลกัน ตลอดจนในเรื่องของการใช้ภาษาที่ดีด้วย ส่วนในด้านผู้สอนพบว่า ขาดทักษะในการนำวิธีสอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเขียนสร้างสรรค์ โดยผู้สอนไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ก่อนที่จะให้ผู้เรียนลงมือเขียนสร้างสรรค์ เพื่อเรียบเรียงเป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ได้ ซึ่งกมลพัทธ์ โพธิ์ทอง (2557, น. 7) เห็นว่า การเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์นี้ต้องอาศัยกระบวนการที่เหมาะสม หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ

ปัญหาดังกล่าวยังพบในทำนองเดียวกันจากวิทยานิพนธ์ของ กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2559, น. 4) กล่าวว่า ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มักคิดว่าเป็นทักษะที่ยากและน่าเบื่อ เนื่องจากต้องมีการฝึกปฏิบัติทุกซั่มโมงที่เรียนผนวกกับผู้เรียนขาดแรงจูงใจ และจินตนาการในการเขียนเรื่องราวที่แปลกใหม่ ประกอบกับผู้เรียนยังคงยึดติดกับรูปแบบและกฎเกณฑ์ทางภาษามากเกินไปส่งผลให้ไม่สามารถใช้คำที่หลากหลาย รวมทั้งไม่สามารถเชื่อมโยงหรือลำดับความคิดได้ และ

ประการสำคัญที่สุดนั้น มาจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิธีการบรรยาย เมื่อจะนำไปปฏิบัติจึงทำให้ผู้เรียนมองไม่เห็นขั้นตอนที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตผลงานของตนเอง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ในด้านการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีสัมพันธบท และกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการเขียนสร้างสรรค์ กล่าวคือ ทฤษฎีสัมพันธบทเป็นทฤษฎีทางการอ่านหรือการรับสาร เพื่อเป็นการเตรียมตัวของผู้เขียนก่อนการเขียนโดยตรียศิลป์ บุญขจร (2549, น. 163) และกาญจนา แก้วเทพ (2553, น. 315-316) กล่าวว่า “สัมพันธบท” มีลักษณะสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นแรก คือ การอ่านตัวบทเพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบในการสร้างตัวบทใหม่ และประเด็นที่สองเป็นวิธีการสร้างตัวบทใหม่ที่ต้องมีการอ้างอิง อาศัย และสัมพันธ์ ตลอดจนได้รับอิทธิพลจากตัวบทเดิม โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ห้บทบาทหน้าที่ของภาษาจากข้อเขียนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับบทอ่านหรือตัวบทอื่น ๆ ในลักษณะตัวบทต้นทางกับตัวบทปลายทาง และมีกระบวนการสร้างตัวบทใหม่จากการตีความตัวบทเดิมได้หลายวิธี จากแนวคิดสัมพันธบทดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาใช้เป็นทฤษฎีเพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนได้

ในส่วนของกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เป็นขั้นตอนที่จะวัดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์โดย กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2559, น. 41-43) กล่าวว่า “กระบวนการคิดตามแนวคิดของ Plsek มีขั้นตอน 4 ขั้น กล่าวคือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) ในขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action)” ดังนั้น การนำกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ร่วมกับทฤษฎีสัมพันธบทมาใช้เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนการเขียนก็จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้

เมื่อนำหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กมาพิจารณาปรากฏว่า การเขียนดังกล่าวต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ ดังพรรณนาของ นิตยา วรรณกิตร์ (2559, น. 23-25) ว่า นิทานต้องช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ ความคิดและสติปัญญา ช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพโดยเด็กจะเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละคร ช่วยในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และมีความสำคัญต่อสังคมโดยช่วยสอนให้เด็กรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และได้ความรู้ควบคู่กันไปด้วย นิทานสำหรับเด็กจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็ก ผู้ปกครอง และสังคม ทั้งนี้ นิทานสำหรับเด็กควรจะใช้ภาษาที่เหมาะสม มีรูปแบบที่ดี และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กด้วย

แม้ว่าการเขียนสร้างสรรค์จะปรากฏเป็นวิชาสอนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาในหลายหลักสูตรแล้วก็ตาม แต่ทว่าการเขียนสร้างสรรค์ก็พบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับโดยเฉพาะระดับปริญญาตรีเพราะการเขียนสร้างสรรค์ไม่ได้อาศัยเพียงความคิดอย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องอาศัยวิธีการต่าง ๆ ที่จะถ่ายทอดความคิดของตนเองไปสู่

ผลงานเขียนที่มีคุณค่าต่อสังคม จากความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้โดยผลการวิจัยพบว่า

สภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหาพบว่า อาจารย์เลือกเนื้อหาจาก 3 แนวทาง ได้แก่ ยึดขอบเขตของคำอธิบายรายวิชา พิจารณาความสนใจของนักศึกษา และเลือกวรรณกรรมเด็กที่มีคุณภาพ พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ เนื้อหาทฤษฎีมีปริมาณมากทำให้ต้องกระชับเนื้อหาหรือมอบหมายให้ศึกษาด้วยตนเอง นักศึกษาสนใจอ่านวรรณกรรมมากกว่าทฤษฎี และนักศึกษาต้องการขั้นตอนการเขียนที่ชัดเจน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า จัดกิจกรรมใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การบรรยาย การวิเคราะห์วรรณกรรม และการฝึกเขียนพบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ นักศึกษาขาดทักษะการอ่านและวิเคราะห์วรรณกรรม ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน และการส่งงานล่าช้า โดยนักศึกษาต้องการฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ใช้สื่อการสอน 2 ประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ อาจารย์ต้องปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ นักศึกษาสนใจอ่านวรรณกรรมขนาดสั้น และนักศึกษาชื่นชอบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องการสื่อที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และแสดงตัวอย่างงานเขียนจริง 4) ด้านการวัดผลประเมินผลพบว่า อาจารย์ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลระหว่างเรียน และหลังเรียน พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ นักศึกษาบางส่วนส่งงานไม่ทันจึงไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไข นักศึกษาทำแบบทดสอบแบบอัตนัยไม่ทันเวลา และนักศึกษาต้องการให้ตรวจงานจากผลงานจริงตามเนื้อหาที่สอน มีเกณฑ์ชัดเจน และให้ข้อเสนอแนะอย่างชัดเจนเป็นรายบุคคล

ศึกษาแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกได้ 4 ประเด็น ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ แนวคิดที่นำมาใช้สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็กเพราะมีองค์ประกอบวรรณกรรมเหมือนกัน การวัดผลประเมินผลต้องประเมิน 2 ด้าน ได้แก่ ประเมินองค์ประกอบนิทาน และประเมินความคิดสร้างสรรค์

การศึกษาวิจัยข้างต้นทำให้เห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนพบปัญหาใหญ่ ๆ 2 ประเด็น ได้แก่ การอ่าน และขั้นตอนการสอนเขียนวรรณกรรม กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาอ่านวรรณกรรมจำนวนมากจึงเกิดความท้อแท้ ส่งผลต่อขั้นตอนการเขียนวรรณกรรมไปด้วย ส่วนแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำไปใช้ฝึกนักศึกษาให้เขียนนิทานสำหรับเด็กได้ เนื่องจากทฤษฎีและกระบวนการที่ใช้แสดงให้เห็นกระบวนการเรียนรู้ที่ชัดเจนสามารถกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้เกิดการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ตลอดจนการวัดผลต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของนิทานและความคิดสร้างสรรค์เป็นสำคัญ

ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มาผนวกกับหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการวิจัย มาสร้างเป็นรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ต่อไป

หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้

หลักการของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วยหลักการ 2 ประการ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่ส่งความรู้คู่กับการฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการรับรู้ เข้าใจ ความหมายแล้วใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาพัฒนาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่จากนั้นจึงไปลงมือกระทำเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่

2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์เกิดจากความคิดสร้างสรรค์โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรู้ ความรู้สึก แล้วแสดงออกมาเป็นงานเขียนที่มีศิลปะในการใช้ภาษา มีจินตนาการ มีความแปลกใหม่ หรือพัฒนาจากงานเขียนเดิม มีประโยชน์ และมีคุณค่า

วัตถุประสงค์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก

เนื้อหาของรูปแบบจัดการเรียนรู้

1. การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการปรับเปลี่ยนมุมมองของผู้เล่า
2. การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการปรับเปลี่ยนแก่นเรื่อง

กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วยหลักการและแนวคิดในการจัดกิจกรรม และกระบวนการจัดกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักการและแนวคิดในการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้

รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีตัวแปรต้นที่สำคัญในการสร้างรูปแบบจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีสัมพันธภาพ กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek และหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ประกอบกับสภาพการจัดการเรียนการสอนการเขียนนิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาแล้วก่อนหน้านี้ โดยมีรายละเอียดจำแนกได้ 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพ (INTERTEXTUALITY)

ทฤษฎีสัมพันธภาพเป็นทฤษฎีทางการอ่านเกิดขึ้นในต่างประเทศโดยมีนักวิชาการต่างประเทศหลายท่านได้ให้แนวคิดไว้ (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2549, น. 145-173. กาญจนา แก้วเทพ, 2553, น. 317-343) ดังนี้

1) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Kristeva มีลักษณะเป็นการหลวมรวมตัวบทหลายตัวบทเข้าด้วยกันกล่าวคือ เมื่อผู้อ่านอ่านตัวบทหนึ่งอาจนึกถึงอีกตัวบทหนึ่งซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกัน หรือความคล้ายคลึงกัน หรือตัวบทหนึ่งอาจปรากฏในอีกตัวบทหนึ่งก็ได้โดยอาจมีการปรับเปลี่ยนดัดแปลงให้เหมาะสมตามบริบทของสังคม

2) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Riffaterre ได้เสนอแนวคิดสัมพันธภาพไว้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับตัวบทตามที่ผู้อ่านสนใจโดยผู้อ่านจะพยายามให้ความหมายซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่านซึ่งมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ การตีความเพื่อความเข้าใจ และการตีความเพื่อพิจารณา 2) การแบ่งสัมพันธภาพออกเป็นสัมพันธภาพแบบตรง เช่น เป็นข้อความที่ยกมาประกอบงานเขียน และสัมพันธภาพแบบแอบแฝงจะใช้วิธีการการอ้างถึงหรือแปรรูปตัวบท 3) สัมพันธภาพเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเหมือนหรือความต่างระหว่างตัวบทหนึ่งกับอีกตัวบทหนึ่ง

3) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Genette มีแนวคิดที่ว่า สัมพันธภาพเป็นลักษณะความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันระหว่างตัวบทมี 5 ลักษณะ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทหนึ่งกับอีกตัวบทหนึ่งหรือหลายตัวบท เช่น การอ้างอิง ความสัมพันธ์ของตัวบทที่อยู่แวดล้อมตัวบทและช่วยประกอบให้ตัวบทนั้น ๆ สมบูรณ์ขึ้น เช่น ภาพประกอบ ความสัมพันธ์ของตัวบทในลักษณะตัวบทหนึ่งอธิบายตัวบทหนึ่ง เช่น บทวิจารณ์ และมีแรงบันดาลใจจากตัวบทเดิมทำให้เกิดตัวบทใหม่ เช่น การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของบทเดิม

4) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Bloom ได้เสนอแนวคิดสัมพันธภาพ 6 แนวทาง ได้แก่ การปรับแต่งงานเขียนเดิม การหลอมรวมงานหลายชิ้นแล้วใส่จินตนาการเพิ่มเติม การหลีกเลี่ยงการเขียนตามขนบเดิม การแสดงความขัดแย้งต่อลักษณะเด่นของกวีรุ่นก่อน การสร้าง

งานใหม่ให้แตกต่างและโดดเด่นจากงานเก่า และการนำงานเดิมของนักเขียนที่เสียชีวิตแล้วมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานใหม่

5) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Fiske ได้เสนอแนวคิดประเภทสัมพันธภาพไว้ 2 ประเภท ได้แก่ สัมพันธภาพแนวนอน คือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทปฐมภูมิด้วยกัน เช่น ตัวละครจากตัวบทหนึ่งอาจถูกนำไปใช้ในอีกตัวบทหนึ่ง สัมพันธภาพแนวอน เช่น การนำนวนิยายไปสร้างเป็นภาพยนตร์

6) ทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดของ Berger เสนอแนวคิดที่ว่า สิ่งที่ปรากฏในเนื้อหาหนึ่งจะมีความสำคัญกับอีกเนื้อหาอยู่เสมอในระดับที่แตกต่างกันเนื่องจากสาเหตุที่เป็นการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม โดยนำมาใช้ในการวางโครงเรื่อง (Plots) บุคลิกลักษณะ (Characters) เหตุการณ์ (Events) แก่นเรื่อง (Themes) การสร้างความเป็นพระเอกและนางเอก (Heroes and heroines)

จากทฤษฎีสัมพันธภาพตามแนวคิดต่าง ๆ ที่นำเสนอไว้ข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบทเดิมกับตัวบทใหม่โดยการสร้างตัวบทใหม่จากวิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรมเพื่อให้เห็นความแตกต่างจากตัวบทเดิม วิธีที่ใช้ ได้แก่ การขยายความ การเพิ่มเข้าหรือการตัดทอน เพื่อให้ตัวบทใหม่มีความโดดเด่นขึ้น อย่างไรก็ตามในตัวบทใหม่อาจมีการเพิ่มจินตนาการของผู้เขียนเพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่ตัวบทใหม่ได้อีกด้วย

1.2 กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek

กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek มีลักษณะคล้ายกับนาฬิกาโดยเริ่มต้นกระบวนการคิดที่ตำแหน่ง 9.00 นาฬิกา เนื่องจาก Plsek ต้องการชี้ให้เห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มีมนุษย์ทุกคนมี และแฝงอยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคนสามารถกระตุ้น และเพิ่มประสิทธิภาพความคิดนั้นให้เกิดเป็นรูปธรรมหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้แนวความคิดนี้จึงเกิดจากความเชื่อว่าทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในตัวเอง และสามารถทำความคิดสร้างสรรค์นั้นให้เป็นรูปธรรม จนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ หรือพัฒนาเป็นนวัตกรรมได้ โดยอาศัยกระบวนการทางจิตของมนุษย์ ซึ่งเริ่มจากกระบวนการรับรู้และเข้าใจความหมายภายใต้โครงสร้างความรู้หรือประสบการณ์เดิม จากนั้นสมองก็จะเกิดกระบวนการแปรผล เพื่อนำไปสู่การจดจำโดยนำความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ และจัดเก็บข้อมูล ใหม่ที่ได้นั้นไว้ใช้ในการตัดสินใจโดยกระบวนการคิดตามแนวคิดของ Plsek เป็นกระบวนการส่งเสริมให้เกิดความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอน 4 ขั้น (กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล, 2559, น. 41-43) ดังรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (Preparation) เป็นขั้นของการเริ่มสังเกต (Observation) สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างรอบคอบ โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ (Analysis) เพื่อแยกแยะข้อมูลและสังเกตได้จากหลักการของเหตุและผล

ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ (Imagination) เป็นขั้นตอนหลังจากที่สมองใช้ข้อมูลหรือ ความรู้ที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์มาเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำความรู้ที่เก็บไว้ในระบบความคิด จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่ (Generation) โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิมที่มีอยู่ก่อนหน้าโดยอาจใช้วิธีการเปรียบเทียบ ขยายความคิดให้กว้างออกไปการระดมสมองเพื่อรวบรวมความคิด (Harvesting) เพื่อนำไปใช้

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา (Development) สำหรับขั้นนี้เป็นขั้นตอนในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของความคิดนั้น (Enhancement) จากนั้นก็จะประเมิน (Evaluation) ความคิดดังกล่าว เพื่อให้ได้ความคิดที่ดีที่สุด หรือความคิดที่นำมาใช้งานได้

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำ (Action) เป็นขั้นตอนที่จะนำความที่ได้ไปเลือก หรือ ประเมินแล้วว่าเป็นความคิดที่ดีที่สุดไปทดลองปฏิบัติ (Implementation) เพราะความคิดสร้างสรรค์ จะมีคุณค่าหรือเกิดประโยชน์ได้เมื่อความคิดนั้นไปใช้จริง

จะเห็นได้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ ซึ่งมีขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม เป็นขั้นของการเริ่มสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวโดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูล ขั้นที่ 2 ขั้นจินตนาการ เป็นขั้นตอนใช้ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการสร้างความคิดใหม่โดยเชื่อมโยงกับความคิดเดิมที่อาจใช้วิธีการเปรียบเทียบหรือขยายความคิดให้กว้างออกไป ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนา เป็นขั้นการเพิ่มประสิทธิภาพและประเมินความคิดเพื่อนำมาใช้งานต่อไป และขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำเป็นขั้นนำความคิดที่ประเมินแล้วว่าดีที่สุดไปทดลองการปฏิบัติจริง

1.3 หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นแนวทางหลักการสร้างสรรค์การเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการเขียนที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา อารมณ์ ความคิดและสติปัญญา ช่วยในการพัฒนาบุคลิกภาพโดยเด็กเรียนรู้พฤติกรรมจากตัวละครให้เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดช่วงวัยของเด็กเพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้และการเรียน และตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3-6 ปี ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 7-9 ปี ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) อายุระหว่าง 10-13 ปี และระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 14-16 ปี เมื่อนำแนวทางหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กให้สัมพันธ์ตามช่วงวัยได้ (ภัทรขวัญ ลาสงยาง, 2561, น. 47-49, ภิมลพรรณ อุ่นแก้ว, 2563, น. 20-21) ดังนี้

1) ระดับปฐมวัย อายุระหว่าง 3-6 ปี เด็กวัยนี้ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่สามารถดูภาพ ชอบดูภาพสีสันสดใส และฟังเรื่องราวได้มีความสนใจในตัวเองและเด็กในวัยเดียวกันชอบฟังคำพูด

ที่คล้องจองกัน เด็กวัยนี้รู้จักคำในวงจำกัด จึงควรใช้คำศัพท์ที่พุดบอ่ยในชีวิตประจำวันสนใจเรื่องสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ สมาชิกในครอบครัว เพื่อน บุคคลอื่น หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จึงต้องมีภาพประกอบมาก มีภาพทุกหน้า มีขนาดใหญ่ สีสดใส มีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละคร 2-3 ตัว จบลงด้วยความสุข สมหวัง

2) ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 7-9 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มอ่านหนังสือได้บ้าง และเริ่มมีความคิด มีจินตนาการมากขึ้น ชอบเรื่องเทวดานางฟ้า นิทาน นิยาย สนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับธรรมชาติของคน นก สัตว์ และต้นไม้ สนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และเรื่องเกี่ยวกับการเป็นอิสระจากการพึ่งพา การทำสำเร็จด้วยตนเอง หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จึงควรเป็นเรื่องนิยายผจญภัยนิทานพื้นบ้านต่าง ๆ นิทานแต่งใหม่มีตัวละครไม่มากนัก ไม่ควรเขียนเรื่องยาว เรื่องควรจบประมาณ 4-10 หน้า สามารถอ่านจบภายใน 3-5 นาที อ่านจบแล้วอ่านใหม่อีกได้ เขียนสั้น ๆ ง่าย ๆ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครให้มีลักษณะโน้มน้าวใจให้เด็กเกิดเจตคติที่ดี มีความเมตตา กรุณา กล้าหาญ เก่งในการผจญภัยปราบศัตรูเอาชนะอุปสรรคได้

3) ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) อายุระหว่าง 10-13 ปี เด็กวัยนี้จะอ่านหนังสือได้คล่องแล้ว เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายจะแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เด็กผู้ชายชอบอ่านเรื่องวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์ กีฬา การผจญภัย การสงคราม การต่อสู้ เด็กผู้หญิงชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับการบ้านการเรือน ชีวิตภายในโรงเรียนเด็กวัยนี้ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ไม่ชอบใจเวลาถูกวิพากษ์วิจารณ์ และต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับหนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้ควรเป็นเรื่องเล่าเป็นชุดหรือเรื่องเล่าที่มีเนื้อหาแบ่งเป็นตอนและจบภายในตอน มีเนื้อเรื่องที่ช่วยให้เด็กเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ที่เด็กมีต่อพ่อแม่และควรมีส่วนช่วยในการเป็นตัวอย่างที่เหมาะสมให้เด็กยึดถือเป็นแบบอย่าง รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่เด็กสนใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

4) ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) อายุระหว่าง 14-16 ปี เด็กวัยนี้ชอบเรื่องเกี่ยวกับตัวของตัวเองเกี่ยวกับความสำเร็จในการทำเรื่องต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเอง หนังสือสำหรับเด็กวัยนี้จะเป็นวรรณกรรมเยาวชนหรือหนังสือชุด ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพื่อน ชีวิตในโรงเรียน เรื่องความรักและเพศ นิตยสารและ สื่อออนไลน์ในเรื่องสุขภาพ การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอารมณ์ แพ้ชั้น การเข้าสู่สังคมประวัติดุคคลสำคัญ บทสัมภาษณ์คนเก่ง คนดัง ศิลปิน

1.4 การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนและแนวทางการใช้แนวคิดทฤษฎีสัมพันธ์บท ร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัยนำปัญหาที่พบจากการวิจัยการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 ประเด็นมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการสร้างรูปแบบการสอน ได้แก่ เนื้อหาทฤษฎีมีปริมาณมากทำให้ต้องกระชับเนื้อหาหรือมอบหมายให้ศึกษาด้วยตนเอง นักศึกษาสนใจอ่านวรรณกรรมมากกว่าทฤษฎี และนักศึกษาต้องการขั้นตอนการเขียนที่ชัดเจน 2) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า จัดกิจกรรมใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การบรรยาย การวิเคราะห์วรรณกรรม และการฝึกเขียนพบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ นักศึกษาขาดทักษะการอ่านและวิเคราะห์วรรณกรรม ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน และการส่งงานล่าช้า โดยนักศึกษาต้องการฝึกเขียนอย่างน้อย 2 ครั้ง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ใช้สื่อการสอน 2 ประเภท ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ อาจารย์ต้องปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยอยู่เสมอ นักศึกษาสนใจอ่านวรรณกรรมขนาดสั้น และนักศึกษาชื่นชอบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยนักศึกษาต้องการสื่อที่กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และแสดงตัวอย่างงานเขียนจริง 4) ด้านการวัดผลประเมินผลพบว่า อาจารย์ใช้วิธีการวัดผลประเมินผลระหว่างเรียน และหลังเรียน พบปัญหา 3 ประเด็น ได้แก่ นักศึกษาบางส่วนส่งงานไม่ทันจึงไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไข นักศึกษาทำแบบทดสอบแบบอัตนัยไม่ทันเวลา และนักศึกษาต้องการให้ตรวจงานจากผลงานจริงตามเนื้อหาที่สอนมีเกณฑ์ชัดเจน และให้ข้อเสนอแนะอย่างชัดเจนเป็นรายบุคคล

จากหลักการ แนวคิด และสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนใน 4 ประเด็น ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีสัมพันธบทซึ่งเป็นทฤษฎีทางการอ่านเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากวรรณกรรมที่อ่านไปเป็นแนวทางในการสร้างตัวบทใหม่ด้วยวิธีการปรับองค์ประกอบของวรรณกรรม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนตัวบทใหม่ และเหมาะกับนักศึกษาที่เริ่มหัดเขียนวรรณกรรม ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนสาขาวิชาภาษาไทยที่จะต้องนำความรู้และทักษะไปพัฒนาวิชาชีพของตนเองในอนาคต และร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จะช่วยให้เกิดความชัดเจนในกระบวนการทำงานที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้ มาการจัดการเรียนรู้ด้านการสอนเขียนสร้างสรรค์ประเภทนิทานสำหรับเด็กซึ่งอาศัยจินตนาการของผู้เขียนในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งในด้านเนื้อเรื่อง ภาษา และภาพประกอบ โดยพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1) ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

2. กระบวนการจัดกิจกรรมของรูปแบบจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดกิจกรรมรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์รอบตัวร่วมกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek ประกอบด้วยขั้นตอนจัดการเรียนรู้จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

- 1.1 ผู้เรียนเลือกนิทานที่สนใจเพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและเตรียมหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก
- 1.2 ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมและภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

- 2.1 ผู้สอนกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิม แต่ยังคงรักษาเค้าเรื่องไว้
- 2.2 ผู้เรียนนำองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทต้นทางมาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบทใหม่ โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

- 3.1 ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่
- 3.2 ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

- 4.1 ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก
- 4.2 ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง
- 4.3 ผู้เรียนกำหนดร่างภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
- 4.4 ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

- 5.1 ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ของตนให้ผู้สอนและเพื่อนช่วยกันสะท้อนความคิด
- 5.2 ผู้เรียนนำผลการสะท้อนความคิดไปปรับแก้ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3) โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้

โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ร่วมกับการกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 18 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง รวม 10 แผนการจัดการเรียนรู้ และการทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน จำนวน 2 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัปดาห์	หน่วย	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1-2	1. การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยน มุมมองผู้เล่า	8
3-4	2. การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยน แก่นเรื่อง	8
5	ทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน		2
รวม			18

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง
 ชั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ชั้นที่ 1)

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
1 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับ เด็กได้	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นดัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากดัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม	1

ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
2 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนมุมมอง ผู้เล่า และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิมใช้ วิธีการขยาย ความ การเพิ่ม เข้า หรือการ ตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนมุมมองผู้เล่า 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบ ของวรรณกรรมจากตัวบท เดิมมาวิเคราะห์เพื่อสร้าง ตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยาย ความ การเพิ่มเข้า หรือการ ตัดทอนองค์ประกอบ วรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จาก ตัวบทเดิม เครื่องมือ แบบประเมิน การดัดแปลง วรรณกรรมฯ	1

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
3 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่องตัวบท ใหม่ได้	การเขียนโครง เรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องโดย ใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของ ตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่ จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ แนะนำ	วิธีการ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง เครื่องมือ แบบ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	2

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
4 การเขียน นิทานสำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับเด็ก ได้จากโครง เรื่องที่กำหนด ได้ถูกต้องตาม หลักการเขียน นิทานสำหรับเด็ก	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็ก เด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบความ ถูกต้อง	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	2

ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
5 การสะท้อน ความคิดผลงาน งานเขียนนิทาน	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ สะท้อน ความคิด	2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
6 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1

ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
7 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนแก่น เรื่อง และ องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิมใช้ วิธีการขยาย ความ การเพิ่ม เข้า หรือการ ตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนแก่นเรื่อง 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบ ของวรรณกรรมจากตัวบท เดิมมาวิเคราะห์เพื่อสร้าง ตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยาย ความ การเพิ่มเข้า หรือการ ตัดทอนองค์ประกอบ วรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จาก ตัวบทเดิม เครื่องมือ แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	1

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
8 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่องด้วยท ใหม่ได้	การเขียนโครง เรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่อง ที่จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	วิธีการ ประเมินการ เขียนโครง เรื่อง เครื่องมือ แบบ ประเมินการ เขียน โครงเรื่อง	2

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
9 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับ เด็กจากโครง เรื่องที่กำหนด ได้	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้ โดยเลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบ ความถูกต้อง	วิธีการ ประเมินการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ เขียนนิทาน	2

ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
10 การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอด้วยบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ ประเมินการ สะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ สะท้อน ความคิด	2

การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ หลักการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดผลและประเมินผลการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. หลักการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

หลักการวัดผลและประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวัดผลระหว่างเรียน และวัดผลหลังเรียน เพื่อวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียนในการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยใช้วิธีการฝึกปฏิบัติการดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กเก็บคะแนนพัฒนาการจากการฝึกปฏิบัติ จากนั้นวัดผลความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเมื่อเรียนเสร็จแล้วโดยปฏิบัติการเขียนนิทานดัดแปลงจากวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดเป็นนิทานสำหรับเด็ก

2. วิธีการวัดผลและประเมินผลการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

วิธีการวัดผลและประเมินผลรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกำหนดวิธีการวัดผลประเมินผล แบ่งได้ 2 วิธี ได้แก่ การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และการทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

2.1 การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการรวบรวมข้อมูลขณะปฏิบัติการเขียนทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) ผ่านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนดัดแปลงนิทานท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการดัดแปลงผ่านมุมมองการเล่าเรื่องและแก่นเรื่อง จากนั้นนำผลที่ได้มาเทียบระดับเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

2.2 การทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

การทดสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นการสร้างคำถามเพื่อวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก จากนั้นนำผลที่ได้มาเทียบระดับเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้

3. เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลตามรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กำหนดไว้ 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และแบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 แบบประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

แบบประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็กกำหนดให้ผู้สอนตรวจผลงานของผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็กในแต่ละขั้นตอนด้วยการกำหนดเกณฑ์การประเมินการฝึกปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็กพร้อมข้อความอธิบายการให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics) จำนวน 5 ชุด ดังนี้

- 1) แบบประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก
- 2) แบบประเมินการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม

3) แบบประเมินการเขียนโครงเรื่อง

4) แบบประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

5) แบบประเมินการสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

3.2 แบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

แบบวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยกำหนดลักษณะแบบวัดความสามารถโดยการกำหนดตัวบทที่จะให้ผู้เรียนนำไปดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก กำหนดแนวเรื่อง กำหนดคุณสมบัติผู้อ่าน กำหนดจำนวนหน้า แล้วกำหนดคำชี้แจงผู้เรียนสร้างนิทานสำหรับเด็ก จากนั้นผู้สอนตรวจผลงานโดยใช้เกณฑ์การตรวจแบบวัดความสามารถในการนิทานสำหรับเด็ก พร้อมข้อความอธิบายการให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Scoring Rubrics)

4. เกณฑ์การประเมินผลของรูปแบบจัดการเรียนรู้

เกณฑ์การประเมินผลตามรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์ทวิภาคกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำแนกออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ เกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก และเกณฑ์การวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 เกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

เกณฑ์การประเมินภาคปฏิบัติการเขียนนิทานสำหรับเด็ก กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) และขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) จำนวน 5 ชุด ดังนี้

1) เกณฑ์การประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรมโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กในการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation)

1.1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการประเมินคุณค่านิทานสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้อง

1.2) ตัวอย่างคำถาม “จงวิเคราะห์ความเหมาะสมของวรรณกรรมที่กำหนดให้โดยใช้หลักการประเมินวรรณกรรมสำหรับเด็กว่าสามารถนำมาใช้เป็นนิทานสำหรับเด็กได้หรือไม่อย่างไร”

1.3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ผู้เรียนประเมินครบทุกองค์ประกอบของการประเมินคุณค่านิทาน สำหรับเด็ก ได้แก่ ความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ความเหมาะสม ด้านกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา พร้อมทั้งอธิบายและ ยกตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน	2	10
4 (ดี)	ผู้เรียนประเมินครบทุกองค์ประกอบของการประเมินคุณค่านิทาน สำหรับเด็ก ได้แก่ ความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และมุมมองของผู้แต่ง รวมทั้งความเหมาะสมด้านกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา อธิบายหรือ ยกตัวอย่างประกอบไม่ชัดเจน	2	8
3 (ปานกลาง)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 2 องค์ประกอบ แต่อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน และมีการอธิบายหรือยกตัวอย่าง ประกอบแต่ไม่ชัดเจน	2	6
2 (พอใช้)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 3 องค์ประกอบ อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน มีการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ แต่ไม่ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 3 องค์ประกอบ ไม่อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน และไม่มีการอธิบายหรือยกตัวอย่าง ประกอบ	2	2

1.4) เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับต้องปรับปรุง

2) เกณฑ์การประเมินการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) ดังนี้

2.1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมเป็นองค์ประกอบวรรณกรรมในตัวบทใหม่ได้

2.2) ตัวอย่างคำถาม “จงดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยใช้การขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น”

2.3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	10
4 (ดี)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	8
3 (ปานกลาง)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	6
2 (พอใช้)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ 1 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ไม่ครบทุกประเด็น และไม่ชัดเจน	2	2

2.4) เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับต้องปรับปรุง

3) เกณฑ์การประเมินการเขียนโครงเรื่องในการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) ดังนี้

3.1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเขียนโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็กได้

3.2) ตัวอย่างคำถาม “เขียนโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็กโดยดัดแปลงจากวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้ได้”

3.3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	โครงเรื่องครบถ้วนตามองค์ประกอบของวรรณกรรม วางลำดับเหตุการณ์ชัดเจน มีกลวิธีในการวางลำดับเหตุการณ์ มีการดัดแปลงแก่นเรื่องหรือมุมมองผู้เล่าได้แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์	2	10
4 (ดี)	โครงเรื่องครบถ้วนตามองค์ประกอบของวรรณกรรม ลำดับเหตุการณ์ชัดเจนวางลำดับเหตุการณ์ไม่ชัดเจนแต่มีกลวิธีในการวางลำดับเหตุการณ์ มีการดัดแปลงแก่นเรื่องหรือมุมมองผู้เล่าได้แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์	2	8
3 (ปานกลาง)	โครงเรื่องไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของวรรณกรรม ลำดับเหตุการณ์ชัดเจนวางลำดับเหตุการณ์ไม่ชัดเจน แต่มีกลวิธีในการวางลำดับเหตุการณ์ มีการดัดแปลงได้แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์	2	6
2 (พอใช้)	โครงเรื่องไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของวรรณกรรม ลำดับเหตุการณ์ชัดเจนวางลำดับเหตุการณ์ไม่ชัดเจน ไม่มีกลวิธีในการวางลำดับเหตุการณ์ แต่มีการดัดแปลงได้แปลกใหม่ น่าสนใจ และ	2	4

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
	มีเอกลักษณ์		
1 (ต้องปรับปรุง)	โครงเรื่องไม่ครบถ้วนตามองค์ประกอบของวรรณกรรม ลำดับเหตุการณ์ชัดเจนวาทะคดีเหตุการณ์ไม่ชัดเจน ไม่พบกลวิธีในการวางลำดับเหตุการณ์ ไม่ปรากฏการดัดแปลงได้แปลกใหม่ น่าสนใจ และมีเอกลักษณ์	2	2

3.4) เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับต้องปรับปรุง

4) เกณฑ์การประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็กในการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) ดังนี้

4.1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กได้ถูกต้องตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

4.2) ตัวอย่างคำถาม “จงเขียนนิทานสำหรับเด็กจากโครงเรื่องที่กำหนดไว้ได้”

4.3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	1. ชื่อเรื่องสื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่อง 2. ลำดับเนื้อหาเป็นไปตามโครงเรื่องและคงความเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น 3. มีกลวิธีการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจ 4. ขยายเหตุการณ์จากโครงเรื่องโดยมีการเพิ่มจินตนาการ 5. เนื้อหาสร้างสรรค์ส่งเสริมจินตนาการและมีคุณค่าเหมาะสมกับวัย 6. มีการใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ไม่พบคำผิด	2	10

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
7. ลำดับร่างภาพประกอบตามเนื้อเรื่อง			
4 (ดี)	เขียนได้ครอบคลุม 5-6 ประเด็น	2	8
3 (ปานกลาง)	เขียนได้ครอบคลุม 3-4 ประเด็น	2	6
2 (พอใช้)	เขียนได้ครอบคลุม 2 ประเด็น	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนได้ครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่ครอบคลุมทุกประเด็น	2	2

4.4) เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับต้องปรับปรุง

5) เกณฑ์การประเมินการสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กในการจัดการเรียนรู้ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) ดังนี้

5.1) วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กของเพื่อนได้

5.2) ตัวอย่างคำถาม “จงเขียนประเมินผลงานของเพื่อนโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ได้แก่ ความเหมาะสมของชื่อเรื่อง ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมองการเล่า กลวิธีการเขียน การใช้ภาษา และคุณค่าของเรื่องตามพัฒนาการของเด็ก”

5.3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ประเมินได้ครอบคลุมทุกประเด็น ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของ ชื่อเรื่อง 2) ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมองการเล่า 3) กลวิธีการเขียน 4) การใช้ภาษา และ 5) คุณค่าของเรื่องตาม พัฒนาการของเด็ก พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจนเป็นไปตาม หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น	2	10
4 (ดี)	เขียนได้ครอบคลุม 5 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ ชัดเจนเป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น	2	8
3 (ปานกลาง)	เขียนได้ครอบคลุม 4 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ ชัดเจนเป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น แต่ ไม่ชัดเจน	2	6
2 (พอใช้)	เขียนได้ครอบคลุม 3 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจน เป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น แต่ไม่ ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนได้ครอบคลุม 2 ประเด็น ให้เหตุผลประกอบไม่ชัดเจนหรือ ไม่ให้เหตุผลประกอบ	2	2

5.4) เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับต้องปรับปรุง

6) เกณฑ์คะแนนความสามารถในการฝึกปฏิบัติการเขียนนิทานสร้างสรรค์สำหรับเด็ก

คะแนนความสามารถในการฝึกปฏิบัติการเขียนนิทานสร้างสรรค์สำหรับเด็ก
โดยการนำคะแนนจากการฝึกปฏิบัติของหน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน
50 คะแนน และหน่วยที่ 2 การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 50 คะแนน รวม 100 คะแนน
มาจัดลำดับได้ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับความสามารถในฝึกปฏิบัติการเขียนสร้างสรรค์ นิทานสำหรับเด็ก
ร้อยละ 80 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม	ดีมาก
ร้อยละ 70-79 ของคะแนนเต็ม	ดี
ร้อยละ 60-69 ของคะแนนเต็ม	ปานกลาง
ร้อยละ 50-59 ของคะแนนเต็ม	พอใช้
น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม	ต้องปรับปรุง

4.2 เกณฑ์การวัดความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

1) วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงวรรณกรรมที่กำหนดเป็นนิทานสำหรับเด็กได้

2) ตัวอย่างคำถาม “ให้นักศึกษาดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้เป็นนิทานสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง 7-9 ปี ความยาวไม่เกิน 30 หน้า พร้อมร่างภาพประกอบโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์”

3) เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
1. ความคิด สร้างสรรค์ในการ กำหนดตัวบทใหม่	5 (ดีเยี่ยม)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้ 1. ตั้งชื่อเรื่องแปลกใหม่ที่น่าสนใจ สื่อให้เห็นถึง เนื้อเรื่องจากตัวบทเดิม 2. ใช้วิธีการดัดแปลงองค์ประกอบของ วรรณกรรมจากตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการขยาย ความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบ วรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบท ใหม่ครบทุกวิธีการ 3. เนื้อเรื่องคงเค้าโครงของตัวบทเดิมไม่ดัดแปลง จนไม่เห็นเค้าโครงของตัวบทเดิม 4. มีจินตนาการในการสร้างตัวบทใหม่ 5. มีกลวิธีในการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องที่น่าสนใจ ต่างจากตัวบทเดิม 6. แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตนของ	4	20

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
	ผู้เขียน			
	4 (ดี)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 6 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบทุกวิธีการ	4	16
	3 (ปานกลาง)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 5 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบทุกวิธีการ	4	12
	2 (พอใช้)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 3 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบทุกวิธีการ	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดตัวบทใหม่ ครอบคลุม 2 ประเด็น แต่ใช้วิธีการดัดแปลง องค์ประกอบองค์วรรณกรรมไม่ครบทุกวิธีการ หรือไม่พบการดัดแปลง	4	4
2. องค์ประกอบ ของนิทาน	5 (ดีเยี่ยม)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 6 ประเด็น ดังนี้ 1. โครงเรื่องไม่ซับซ้อน สัมพันธ์กับประสบการณ์ ตามวัย มีการสร้างปมและอุปสรรคความขัดแย้ง 2. มีแก่นเรื่องชัดเจน วิเคราะห์ได้ง่ายสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรม 3. มีตัวละครวัยใกล้เคียงกับผู้อ่าน แสดงบทบาท สมเหตุสมผล ตั้งชื่อสอดคล้องกับเรื่อง 4. ฉากที่กระชับตรงไปตรงมา สอดคล้องกับ เรื่องราว 5. มีบทสนทนาขนาดสั้น สอดคล้องกับบุคลิก ตัวละคร 6. มีมุมมองสอดคล้องกับวัยของเด็ก	4	20
	4 (ดี)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 5 ประเด็น	4	16
	3 (ปานกลาง)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 4 ประเด็น	4	12
	2 (พอใช้)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 3 ประเด็น	4	8

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ความเหมาะสมองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ครอบคลุม 1-2 ประเด็น	4	4
3. การใช้ภาษา	5 (ดีเยี่ยม)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านโดย ครอบคลุม 7 ประเด็น ดังนี้ 1. ใช้ประโยคไม่ซับซ้อน 2. ใช้ถ้อยคำกระชับ 3. ไม่มีคำหยาบ 4. ใช้คำถูกต้องตรงความหมาย 5. ไม่ใช้คำยากเกินวัยผู้อ่าน 6. ใช้คำที่อ่านแล้วเกิดจังหวะไพเราะ จดจำง่าย 7. ไม่พบคำเขียนผิด	4	20
	4 (ดี)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านครบ คลุม 5-6 ประเด็น พบคำเขียนผิด 1-2 จุด	4	16
	3 (ปานกลาง)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านครบ คลุม 4-5 ประเด็น พบคำเขียนผิด 3-4 จุด	4	12
	2 (พอใช้)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านครบ คลุม 3-4 ประเด็น พบคำเขียนผิดมากกว่า 4 จุด	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	ใช้ภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้อ่านครบ คลุม 1-2 ประเด็น พบคำเขียนผิดมากกว่า 4 จุด	4	4
4. คุณค่าที่ได้	5 (ดีเยี่ยม)	มีคุณค่าครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้ 1. ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมตามวัย 2. ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและ สิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมการช่วยเหลือตนเอง 4. ส่งเสริมการแสดงออกทางอารมณ์อย่าง เหมาะสม 5. ส่งเสริมการฝึกคิดและการแก้ปัญหา	4	20
	4 (ดี)	มีคุณค่าครอบคลุม 4 ประเด็น	4	16
	3	มีคุณค่าครอบคลุม 3 ประเด็น	4	12

องค์ประกอบ	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
	(ปานกลาง)			
	2 (พอใช้)	มีคุณค่าครอบคลุม 2 ประเด็น	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	มีคุณค่าครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่พบ คุณค่าที่ได้จากนิทาน	4	4
5. การร่าง ภาพประกอบ	5 (ดีเยี่ยม)	การร่างภาพประกอบครอบคลุม 5 ประเด็น ดังนี้ 1. การใช้ร่างภาพประกอบมีความสอดคล้องกับ เนื้อเรื่อง 2. ช่วยสร้างความเข้าใจเนื้อเรื่องชัดเจนขึ้น 3. ช่วยขยายเนื้อเรื่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 4. ช่วยให้เกิดจินตนาการ 5. จัดวางองค์ประกอบของภาพน่าสนใจ	4	20
	4 (ดี)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 4 ประเด็น	4	16
	3 (ปานกลาง)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 3 ประเด็น	4	12
	2 (พอใช้)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 2 ประเด็น	4	8
	1 (ต้อง ปรับปรุง)	การใช้ร่างภาพประกอบมีความเหมาะสม ครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่ครอบคลุมทุก ประเด็น	4	4

4) เกณฑ์การประเมินระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทาน
สำหรับเด็ก

คะแนนความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก
จำนวน 100 คะแนนนำมาจัดลำดับระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็ก ดังนี้

ช่วงคะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ นิทานสำหรับเด็ก
80-100 คะแนน	ร้อยละ 80 ขึ้นไปของคะแนนเต็ม	ดีมาก
70-79 คะแนน	ร้อยละ 70-79 ของคะแนนเต็ม	ดี
60-69 คะแนน	ร้อยละ 60-69 ของคะแนนเต็ม	ปานกลาง
50-59 คะแนน	ร้อยละ 50-59 ของคะแนนเต็ม	พอใช้
ต่ำกว่า 50 คะแนน	น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม	ต้องปรับปรุง

ข้อควรคำนึงขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อควรคำนึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ออกแบบมาจากแนวคิดทฤษฎีที่เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์แล้วนำไปสู่ การเขียนสร้างสรรค์ได้ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีจึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ข้อคำนึงของผู้สอน ดังนี้

- 1.1 ผู้สอนควรเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนวรรณกรรมเด็ก
- 1.2 ผู้สอนควรเขียนวรรณกรรมเด็กเพื่อเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนดูหรือสังเกตได้
- 1.3 ผู้สอนควรมีคลังข้อมูลหนังสือนิทานสำหรับเด็กในแต่ละช่วงวัยเพื่อนำมาเป็นตัวอย่าง

ให้ผู้เรียนศึกษา

- 1.4 ผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการหาข้อมูลมาประกอบการเขียน
- 1.5 ผู้สอนควรเป็นผู้ชี้แนะ ให้กำลังใจผู้เรียน

2. ข้อคำนึงของผู้เรียน ดังนี้

- 2.1 ผู้เรียนควรมีทักษะการเขียนวรรณกรรม หรือการเขียนบันเทิงคดี
- 2.2 ผู้เรียนควรเป็นผู้สนใจใฝ่รู้ในการอ่าน และช่างสังเกต
- 2.3 ผู้เรียนควรเป็นผู้มีความอดทนในการเขียน และการแก้ไขงาน ตลอดจนการรับฟัง

ความคิดเห็นของผู้อื่น

- 2.4 ผู้เรียนควรมีทักษะการใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าข้อมูล
- 2.5 ผู้เรียนควรมีอุปกรณ์สำหรับศึกษาสื่อการเรียนการสอน เช่น สมาร์ทโฟน ไอแพด แท็บเล็ต เพื่อใช้สแกนศึกษาสื่อการเรียนรู้อย่างทันท่วงที และนอกเวลาเรียน
- 2.6 ผู้เรียนควรใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตบ้าน หรือของมหาวิทยาลัยในการดาวน์โหลดสื่อ

การเรียนรู้เพื่อความเสถียรในการใช้สื่อการเรียนรู้

ภาคผนวก ซ

คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์
นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

ภาพ 5 QR Code คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์พร้อมกับ
กระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ PLsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทาน
สำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์นิทานสำหรับเด็กของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 18 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง 5 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 10 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวประกอบด้วย ชื่อหน่วย ชื่อแผน จำนวนชั่วโมงที่ใช้จัดการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และเอกสารแนบสื่อการเรียน ตลอดจนแบบประเมินชิ้นงาน เพื่อให้ผู้ใช้คู่มือการใช้รูปแบบจัดการเรียนรู้นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้

โครงสร้างกิจกรรมจัดการเรียนรู้ของรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีสัมพันธ์กับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของ Plsek จำนวน 18 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ หน่วยที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง และการดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง รวม 10 แผนการจัดการเรียนรู้ และการทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน จำนวน 2 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัปดาห์	หน่วย	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1-2	1. การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยน มุมมองผู้เล่า	8
3-4	2. การดัดแปลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง	การดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยน แก่นเรื่อง	8
5	ทำแบบวัดความสามารถการเขียนนิทาน		2
รวม			18

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า จำนวน 8 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

แผนที่/เรื่อง	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
1 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับ เด็กได้	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	<u>วิธีการ</u> ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก <u>เครื่องมือ</u> แบบ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม	1

ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
2 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนมุมมองผู้ เล่า และ ดัดแปลง องค์ประกอบ ของวรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิมใช้ วิธีการขยาย ความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนมุมมองผู้เล่า 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบ ของวรรณกรรมจากตัวบท เดิมมาวิเคราะห์เพื่อสร้าง ตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยาย ความ การเพิ่มเข้า หรือการ ตัดทอนองค์ประกอบ วรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่	<u>วิธีการ</u> ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ จาก ตัวบทเดิม <u>เครื่องมือ</u> แบบประเมิน การดัดแปลง วรรณกรรมฯ	1

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

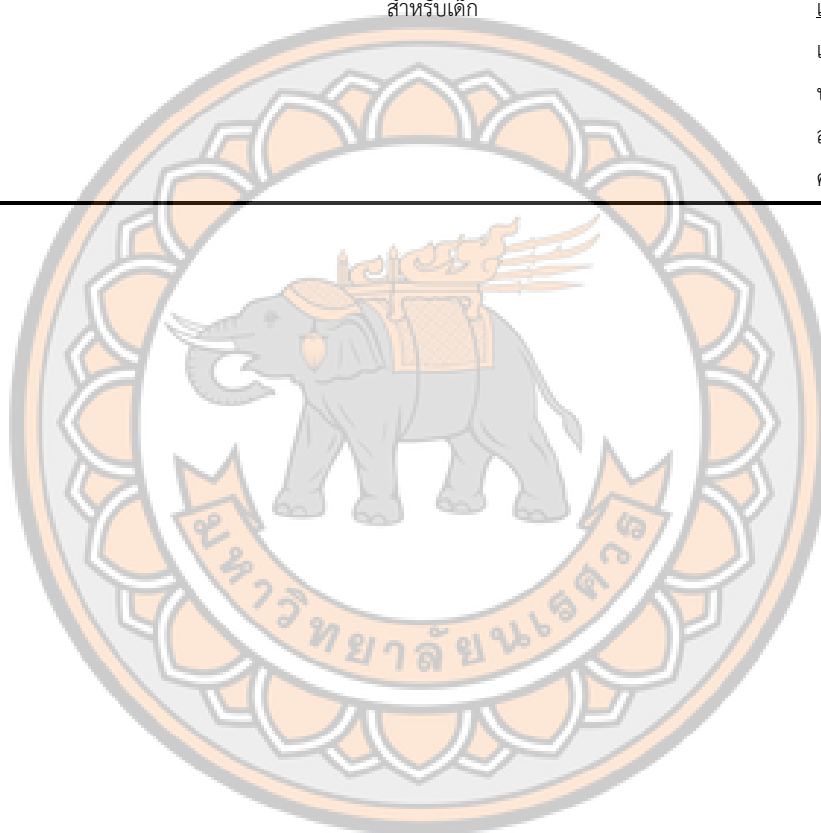
แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
3 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่องตัวบท ใหม่ได้	การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องโดย ใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของ ตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่จะ เขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ แนะนำ	วิธีการ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง เครื่องมือ แบบ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง นิทาน สำหรับเด็ก	2

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
4 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับเด็ก ได้จาก โครงเรื่องที่ กำหนดได้ ถูกต้องตาม หลักการเขียน นิทานสำหรับ เด็ก	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็ก ตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์ กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบความ ถูกต้อง	การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	2

ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
5 การสะท้อน ความคิดผลงาน งานเขียนนิทาน	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอด้วยบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ การสะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ สะท้อน ความคิด	2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 แลงนิทานผ่านแก่นเรื่อง จำนวน 8 ชั่วโมง

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
6 การวิเคราะห์ วรรณกรรม	เพื่อให้ผู้เรียน วิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้ หลักการเขียน นิทานสำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรมโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การวิเคราะห์ วรรณกรรม ท้องถิ่น	1. ผู้เรียนเลือกนิทานท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมและ เตรียมหลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนวิเคราะห์ องค์ประกอบของวรรณกรรม และภาษาที่ใช้จากตัวบทเดิม โดยใช้หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	วิธีการ ประเมินการ วิเคราะห์ วรรณกรรม โดยใช้ หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1

ขั้นที่ 2 ชักชวนความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
7 การดัดแปลง วรรณกรรม	ผู้เรียนดัดแปลง ตัวบทเดิมโดย ใช้วิธีการ เปลี่ยนแก่น เรื่อง และองค์ ประกอบของ วรรณกรรม ประเภทต่าง ๆ ได้	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิม	การดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรมจาก ตัวบทเดิมใช้ วิธีการขยาย ความ การเพิ่ม เข้า หรือ การตัดทอน องค์ประกอบ วรรณกรรม	1. ผู้สอนกำหนดวิธีการ ดัดแปลงนิทานให้แตกต่าง จากตัวบทเดิม โดยการ เปลี่ยนแก่นเรื่อง 2. ผู้เรียนนำองค์ประกอบ ของวรรณกรรมจากตัวบทต้น ทางมาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัว บทใหม่โดยใช้วิธีการ ขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบ วรรณกรรมจากตัวบทเดิม เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่	วิธีการ ประเมินการ ดัดแปลง องค์ประกอบ วรรณกรรม จาก ตัวบทเดิม เครื่องมือ แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	1

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
8 การเขียน โครงเรื่อง	ผู้เรียนกำหนด โครงเรื่องด้วยท ใหม่ได้	การเขียน โครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียน โครงเรื่อง	1. ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่อง โดยใช้องค์ประกอบ วรรณกรรมของตัวบทใหม่ 2. ผู้เรียนทบทวนโครงเรื่องที่ จะเขียนอีกครั้ง โดยมีผู้สอน เป็นผู้แนะนำ	วิธีการ ประเมินการ เขียนโครง เรื่อง เครื่องมือ แบบ ประเมิน การเขียน โครงเรื่อง	2

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
9 การเขียน นิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนเขียน นิทานสำหรับ เด็กจากโครง เรื่องที่กำหนด ได้	เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับ เด็กตามโครงเรื่องที่วางไว้โดย เลือกใช้ภาษาให้ เหมาะสมกับนิทาน สำหรับเด็ก 2. ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่อง 3. ผู้เรียนกำหนดร่าง ภาพประกอบนิทานให้ สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง 4. ผู้เรียนตรวจสอบ ความถูกต้อง	วิธีการ ประเมินการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมิน การเขียน นิทาน	2

ขั้นที่ 5 ช่วยกันปรับแก้ (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

แผนที่	จุดประสงค์	ทักษะ	เนื้อหา	กิจกรรม	การวัด ประเมินผล	เวลา (ชม.)
10 การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กได้	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	การสะท้อน ความคิดผลงาน การเขียนนิทาน สำหรับเด็กโดย ใช้หลักการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก	1. ผู้เรียนนำเสนอด้วยบทใหม่ ของตนให้ผู้สอนและเพื่อน ช่วยกันสะท้อนความคิด 2. ผู้เรียนนำผลการสะท้อน ความคิดไปปรับแก้ผลงาน ของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	วิธีการ ประเมินการ สะท้อน ความคิด ผลงานการ เขียนนิทาน สำหรับเด็ก เครื่องมือ แบบ ประเมินการ สะท้อน ความคิด	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า

จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น

จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นด้วยหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กเป็นประเมินคุณค่าของนิทานท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยการประเมินความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ความสัมพันธ์ด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง และความเหมาะสมด้านกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนวิเคราะห์นิทานท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) (Plsek ขั้นที่ 1)

ช่วงที่ 1 ภูมิศาสตร์กับวรรณกรรม 15 นาที

1. ผู้สอนแสดงแผนที่แสดงภูมิศาสตร์ของท้องถิ่นที่เป็นแหล่งกำเนิดวรรณกรรมท้องถิ่น
2. ผู้เรียนอ่านวรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทาน/ตำนานที่กำหนดให้ 1 เรื่อง เพื่อใช้เป็นตัวบทเดิมเพื่อใช้ดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก

ช่วงที่ 2 การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น 45 นาที

3. ผู้เรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง “การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น โดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก” โดยวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นประเภทนิทาน/ตำนานที่กำหนดตามประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 ความสอดคล้องของวรรณกรรมท้องถิ่นกับพัฒนาการของเด็ก

3.2 ความสัมพันธ์ด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นกับหลักการเขียน

นิทาน

3.3 ความเหมาะสมของกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษาในวรรณกรรมท้องถิ่น

4. ผู้เรียนนำเสนอผลงาน โดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ

5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปทบทวนเรียนรู้ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation) และให้ผู้เรียนไปทบทวนความรู้จากนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก นอกเวลาเรียนอีกครั้ง

สื่อการเรียนรู้

1. เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation)
2. นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น โดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีประเมิน	เครื่องมือวัดผล ประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
ผู้เรียนวิเคราะห์นิทาน ท้องถิ่นโดยใช้หลักการ เขียนนิทานสำหรับเด็ก ได้	ประเมินการวิเคราะห์ วรรณกรรมโดยใช้ หลักการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	แบบประเมิน การวิเคราะห์ วรรณกรรม	มีความสามารถ การวิเคราะห์ วรรณกรรมในระดับดี ขึ้นไป

The logo of Rajabhat Sakon Nakhon is a circular emblem. It features a central white circle containing a stylized elephant and a traditional Thai musical instrument, possibly a pipha. This central circle is surrounded by a ring of orange lotus petals. The outermost ring is grey and contains the university's name in Thai script: "มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร".

ภาคผนวกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation)
2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก
5. แบบประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Preparation)

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม

2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

spatial

3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง

ดงแม่นางเมือง

4. ใบงานที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ใบงานที่ 1

เรื่อง “การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก”

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมของวรรณกรรมที่กำหนดให้โดยใช้หลักการประเมินวรรณกรรมสำหรับเด็กว่าสามารถนำมาใช้เป็นนิทานสำหรับเด็กได้หรือไม่อย่างไร โดยประเมินตามประเด็นที่กำหนดให้พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ” (10 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

5. แบบประเมินการวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่น

5.1 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ผู้เรียนประเมินครบทุกองค์ประกอบของการประเมินคุณค่านิทานสำหรับเด็ก ได้แก่ ความสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ความสัมพันธ์ด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ความเหมาะสมด้านกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา พร้อมทั้งอธิบายและยกตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน	2	10
4 (ดี)	ผู้เรียนประเมินครบทุกองค์ประกอบของการประเมินคุณค่านิทานสำหรับเด็ก ได้แก่ ความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และมุมมองของผู้แต่ง รวมทั้งความเหมาะสมด้านกลวิธีการเขียนและการใช้ภาษา อธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบไม่ชัดเจน	2	8
3 (ปานกลาง)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 2 องค์ประกอบ แต่อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน และมีการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบแต่ไม่ชัดเจน	2	6
2 (พอใช้)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 3 องค์ประกอบ อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน มีการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบแต่ไม่ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	ผู้เรียนประเมินไม่ครบทุกองค์ประกอบโดยขาด 3 องค์ประกอบ ไม่อธิบายเหตุผลที่ไม่ประเมิน และไม่มีการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ	2	2

5.2 เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถการวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถการวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถการวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถการวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถการวิเคราะห์วรรณกรรมในระดับต้องปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า

จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงวรรณกรรม

จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การดัดแปลงนิทานท้องถิ่นด้วยการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่าเป็นวิธีที่ช่วยสร้างความแตกต่างจากตัวบทเดิมโดยใช้ร่วมกับวิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม แต่ยังคงรักษาโครงเรื่องหลักไว้ และส่งเสริมทั้งความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ของผู้เขียนและผู้อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่า และองค์ประกอบของวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้

เนื้อหา

การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ชักข้อมความคิด (Brainstorming) (Plsek ขั้นที่ 2)

ช่วงที่ 1 วิธีดัดแปลงวรรณกรรม 15 นาที

1. ผู้สอนนำใบงานที่ 1 เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรมท้องถิ่นโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก มาแจกให้ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนใช้คำตอบจากใบงานที่ 1 มาพิจารณาองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิม ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร เพื่อให้ผู้เรียนเห็นวิธีการดัดแปลงวรรณกรรม

2. ผู้สอนอธิบายวิธีการดัดแปลงวรรณกรรมโดยนำองค์ประกอบของวรรณกรรมจากตัวบทเดิมมาวิเคราะห์เพื่อสร้างตัวบทใหม่โดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก ตัวละคร (บทสนทนาให้ทำในขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) เนื่องจากผู้เรียนต้องกำหนดตัวละครให้ได้ก่อน)

ช่วงที่ 2 ฝึกดัดแปลงวรรณกรรม 45 นาที

3. ผู้สอนกำหนดวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิม โดยการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่าจากวิธีการให้ตัวละครที่ผู้เรียนเพิ่มเข้ามา หรือจากตัวละครเดิมก็ได้เป็นผู้เล่าเหตุการณ์ในเรื่อง

4. ผู้เรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม
5. ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปวิธีการดัดแปลงนิทานให้แตกต่างจากตัวบทเดิมในขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming) และให้ผู้เรียนไปทบทวนความรู้จากนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก นอกเวลาเรียนอีกครั้ง

สื่อการเรียนรู้

1. เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming)
2. นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีประเมิน	เครื่องมือวัดผล ประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
ผู้เรียนดัดแปลงตัวบทเดิมโดยใช้วิธีการเปลี่ยนมุมมองผู้เล่า และองค์ประกอบของวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้	ประเมินการดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นให้เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยใช้การขยายความ การเพิ่มเข้าหรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้	แบบประเมินการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรม	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมระดับดี

ภาคผนวกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 2 ชักข้อความคิด (Brainstorming)
2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม
5. แบบประเมินการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรม

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นตอนที่ 2 ชักซ้อมความคิด (Brainstorming)

2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

spatial

3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง

4. ใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม

ใบงานที่ 2

เรื่อง “การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิม”

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง “จงดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้เป็นนิทานสำหรับเด็กโดยใช้การขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้”
(10 คะแนน)

วิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรมท้องถิ่น	การดัดแปลงองค์ประกอบของวรรณกรรม
1. โครงเรื่อง	1. โครงเรื่อง
2. แก่นเรื่อง	2. แก่นเรื่อง
3. ฉาก	3. ฉาก
4. ตัวละคร	4. ตัวละคร
5. มุมมองในการเล่าเรื่อง	5. มุมมองในการเล่าเรื่อง

5. แบบประเมินการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรม

5.1 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก	คะแนน
		ความสำคัญ	
5 (ดีเยี่ยม)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	10
4 (ดี)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	8
3 (ปานกลาง)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	6
2 (พอใช้)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	ผู้เรียนดัดแปลงโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือ การตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 1 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ไม่ครบทุกประเด็น และไม่ชัดเจน	2	2

5.2 เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมในระดับต้องปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า	จำนวน 8 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การเขียนโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก	จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนโครงเรื่องโดยการดัดแปลงวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นนิทานสำหรับเด็กโดยใช้วิธีการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นตัวบทใหม่ผนวกกับหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องตัวบทใหม่จากตัวบทเดิมได้

เนื้อหา

การเขียนโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) (Plsek ขั้นที่ 2)

ช่วงที่ 1 วิธีการเขียนโครงเรื่อง 30 นาที

1. ผู้สอนแจกใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมคืนให้แก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการกำหนดโครงเรื่องต่อไป
2. ผู้สอนอธิบายวิธีการกำหนดโครงเรื่องโดยใช้ข้อมูลจากใบงานที่ 2 เรื่อง การดัดแปลงองค์ประกอบวรรณกรรมจากตัวบทเดิมเป็นแนวทางในการกำหนดโครงเรื่อง

ช่วงที่ 2 เขียนโครงเรื่อง 1.30 ชั่วโมง

3. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานที่ 3 เรื่อง การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก โดยให้ผู้เรียนกำหนดโครงเรื่องโดยใช้องค์ประกอบวรรณกรรมของตัวบทใหม่ที่ได้จากใบงานที่ 2 ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนอาจเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนจากใบงานที่ 2 ได้เล็กน้อย
4. ผู้สอนสุ่มตัวอย่างผู้เรียนนำเสนอโครงเรื่องที่กำหนดไว้ โดยมีผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ
5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation) อนึ่งในขั้นที่ 3 ผู้เรียนอาจต้องทบทวนโครงเรื่องที่จะเขียนอีกครั้งโดยอาจต้องขอคำแนะนำจากผู้สอนนอกเวลาเรียน และทบทวนความรู้จากนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

สื่อการเรียนรู้

1. เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation)
2. นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนาน
ดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีประเมิน	เครื่องมือวัดผล ประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
ผู้เรียนกำหนดโครง เรื่องตัวบทใหม่จากตัว บทเดิมได้	ประเมินการกำหนด โครงเรื่องนิทาน สำหรับเด็กจากตัวบท เดิม	แบบประเมิน การกำหนดโครงเรื่อง นิทานสำหรับเด็ก	ผู้เรียนมีความสามารถ ในการกำหนด โครงเรื่องจากตัวบท เดิมในระดับดีขึ้น

ภาคผนวกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation)
2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก
5. แบบประเมินการกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็กจากตัวบทเดิม

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นตอนที่ 3 ผลิตจินตนาการ (Imagination Generation)

ขั้นที่ 3 ผลิตจินตนาการ

2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

spatial

3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่ปางเมือง

ดงแม่นางเมือง

4. ใบงานที่ 3 เรื่อง การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก

ใบงานที่ 3

เรื่อง “การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็ก”

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง “ให้นักศึกษาดัดแปลงโครงเรื่องใหม่ให้เป็นนิทานสำหรับเด็กที่มีอายุ 7-9 ปี จากตัวบทวรรณกรรมท้องถิ่นที่กำหนดให้” (10 คะแนน)

5. แบบประเมินการกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็กจากตัวบทเดิม

5.1 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ผู้เรียนดัดแปลงโครงเรื่องโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการ นั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	10
4 (ดี)	ผู้เรียนดัดแปลงโครงเรื่องโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ครบทุกวิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการ นั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	8
3 (ปานกลาง)	ผู้เรียนดัดแปลงโครงเรื่องโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น	2	6
2 (พอใช้)	ผู้เรียนดัดแปลงโครงเรื่องโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 2 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ครบทุกประเด็น แต่ไม่ชัดเจน	2	4
1 (ต้อง ปรับปรุง)	ผู้เรียนดัดแปลงโครงเรื่องโดยใช้วิธีการการขยายความ การเพิ่มเข้า หรือการตัดทอนองค์ประกอบวรรณกรรมจากวรรณกรรมท้องถิ่น เป็นตัวบทใหม่ 1 วิธีการ และระบุเหตุผลของการใช้วิธีการนั้น ๆ ไม่ครบทุกประเด็น และไม่ชัดเจน	2	2

5.2 เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการดัดแปลงโครงเรื่องจากตัวบทเดิมในระดับต้องปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า

จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การเขียนสำหรับเด็กต้องมีชื่อเรื่องสื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่อง มีลำดับเนื้อหาเป็นไปตามโครงเรื่อง และคงความเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น มีกลวิธีการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจ มีขยายเหตุการณ์จากโครงเรื่องโดยมีการเพิ่มจินตนาการ เนื้อหาสร้างสรรค์ส่งเสริมจินตนาการและมีคุณค่าเหมาะสมกับวัย มีการใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ไม่มีคำผิด ตลอดจนลำดับร่างภาพประกอบตามเนื้อเรื่อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กจากโครงเรื่องที่กำหนดได้ถูกต้องตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

เนื้อหา

การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) (Plsek ขั้นที่ 3)

ช่วงที่ 1 วิธีการเขียนนิทานสำหรับเด็ก 30 นาที

1. ผู้สอนแจกใบงานที่ 3 เรื่อง การกำหนดโครงเรื่องนิทานสำหรับเด็กคืนให้แก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการเขียนนิทานต่อไป

2. ผู้สอนอธิบายวิธีการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยแนะนำข้อคำนึงในการเขียนนิทานสำหรับเด็ก 7 ประการ ดังนี้

- 2.1 ชื่อเรื่องสื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่อง
- 2.2 ลำดับเนื้อหาเป็นไปตามโครงเรื่องและคงความเป็นวรรณกรรมท้องถิ่น
- 2.3 มีกลวิธีการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจ
- 2.4 ขยายเหตุการณ์จากโครงเรื่องโดยมีการเพิ่มจินตนาการ
- 2.5 เนื้อหาสร้างสรรค์ส่งเสริมจินตนาการและมีคุณค่าเหมาะสมกับวัย
- 2.6 มีการใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ไม่มีคำผิด

2.7 ลำดับร่างภาพประกอบตามเนื้อเรื่อง

ช่วงที่ 2 เขียนนิทานสำหรับเด็กโดยเปลี่ยนมุมมองผู้เล่า 1.30 ชั่วโมง

3. ผู้เรียนทำใบงานที่ 4 เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก โดยเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้โดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับนิทานสำหรับเด็ก
4. ผู้สอนให้ผู้เรียนกำหนดชื่อเรื่องนิทานสำหรับเด็กให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเพราะผู้เรียนจะเห็นเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องก่อนแล้วจึงตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องได้
5. ผู้เรียนกำหนดร่างภาพประกอบนิทานให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
6. ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง จากนั้นผู้สอนสุ่มตัวอย่างผู้เรียน จำนวน 2-3 คนนำเสนอเนื้อเรื่องนิทานโดยมีผู้สอนให้คำแนะนำ
7. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) อนึ่งในขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling) ผู้เรียนอาจทำใบงานที่ 4 ไม่เสร็จในเวลาเรียน ผู้สอนควรอนุญาตให้ทำนอกเวลาเรียน โดยมีผู้สอนให้คำแนะนำและทบทวนความรู้จากนิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

สื่อการเรียนรู้

1. เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling)
2. นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 4 เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีประเมิน	เครื่องมือวัดผล ประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
ผู้เรียนเขียนนิทานสำหรับเด็กจากโครงเรื่องที่กำหนดได้ถูกต้องตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	ประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	แบบประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็ก	ผู้เรียนมีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดีขึ้น

ภาคผนวกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling)
2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 4 เรื่อง “การเขียนนิทานสำหรับเด็ก”
5. แบบประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ชั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์ (Creative Storytelling)

ชั้นที่ 4 นิทานสร้างสรรค์

2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

spatial

3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง

ดงแม่นางเมือง

4. ใบงานที่ 4 เรื่อง “การเขียนนิทานสำหรับเด็ก”

ใบงานที่ 4

เรื่อง “การเขียนนิทานสำหรับเด็ก”

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง “ให้นักศึกษาเขียนนิทานสำหรับเด็กจากโครงเรื่องที่กำหนดไว้พร้อมร่างภาพประกอบ กำหนดความยาวรวมร่างภาพประกอบไม่เกิน 20 หน้า พร้อมคำอธิบายร่างภาพประกอบ (กำหนดเป็นหน้าคู่)” (10 คะแนน)

หน้า 1	หน้า 2

คำอธิบายภาพประกอบเพิ่มเติม.....

5. แบบประเมินการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

5.1 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	1. ชื่อเรื่องสื่อให้เห็นถึงเนื้อเรื่อง 2. ลำดับเนื้อหาเป็นไปตามโครงเรื่องและคงความเป็น วรรณกรรมท้องถิ่น 3. มีกลวิธีการเปิดเรื่อง-ปิดเรื่องแปลกใหม่ น่าสนใจ 4. ขยายเหตุการณ์จากโครงเรื่องโดยมีการเพิ่มจินตนาการ 5. เนื้อหาสร้างสรรค์ส่งเสริมจินตนาการและมีคุณค่าเหมาะสม กับวัย 6. มีการใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ไม่พบคำผิด 7. ลำดับร่างภาพประกอบตามเนื้อเรื่อง	2	10
4 (ดี)	เขียนได้ครอบคลุม 5-6 ประเด็น	2	8
3 (ปานกลาง)	เขียนได้ครอบคลุม 3-4 ประเด็น	2	6
2 (พอใช้)	เขียนได้ครอบคลุม 2 ประเด็น	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนได้ครอบคลุม 1 ประเด็น หรือไม่ครอบคลุมทุกประเด็น	2	2

5.2 เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับต้องปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การดัดแปลงนิทานผ่านมุมมองผู้เล่า

จำนวน 8 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กควรพิจารณาประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความเหมาะสมของชื่อเรื่อง ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมองการเล่า กลวิธีการเขียน การใช้ภาษา และคุณค่าของเรื่อง ตามพัฒนาการของเด็กเพื่อให้ผลงานเขียนนั้นมีความสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อใช้เป็นนิทานสำหรับเด็กที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กได้

เนื้อหา

การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็กโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement) (Plsek ขั้นที่ 4)

ช่วงที่ 1 นำเสนอผลงาน 1.30 ชั่วโมง

1. ผู้สอนแจกใบงานที่ 4 เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็กคืนให้ผู้เรียน จากนั้นแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม โดยมีสมาชิกกลุ่มละเท่า ๆ กัน
2. ผู้เรียนนำเสนอตัวบทใหม่ของตนจากใบงานที่ 4 ให้เพื่อนในกลุ่มช่วยกันสะท้อนความคิด
3. ผู้เรียนเลือกผลงานของเพื่อนในกลุ่ม 1 เรื่อง โดยไม่ซ้ำกันเพื่อสะท้อนความคิดในใบงานที่ 5 เรื่อง การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก
4. ผู้เรียนทำใบงานที่ 5 เรื่อง การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

ช่วงที่ 2 แสดงผลการสะท้อนความคิด 30 นาที

5. ผู้สอนสุ่มตัวอย่างผู้เรียนกลุ่มละ 1 คน นำเสนอผลการสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก โดยมีผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันให้ข้อเสนอแนะ
6. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียนในขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement)

7. ผู้เรียนนำผลการสะท้อนความคิดไปปรับแก้ผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สื่อการเรียนรู้

1. เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement)
2. นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 5 เรื่อง การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

การวัดผลและประเมินผล

จุดประสงค์	วิธีประเมิน	เครื่องมือวัดผล ประเมินผล	เกณฑ์การประเมิน
ผู้เรียนสะท้อน ความคิดผลงานการ เขียนนิทานสำหรับเด็ก ได้	ประเมินการสะท้อน ความคิดผลงานการ เขียนนิทานสำหรับเด็ก	แบบประเมิน การสะท้อนความคิด ผลงานการเขียนนิทาน สำหรับเด็ก	ผู้เรียนมีความสามารถ การสะท้อนความคิด ผลงานการเขียนนิทาน สำหรับเด็กในระดับดี ขึ้นไป

ภาคผนวกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ขั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement)
2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก
3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง
4. ใบงานที่ 5 เรื่อง “การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก”
5. แบบประเมินการสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

1. QR Code เพาเวอร์พอยต์ชั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง (Refinement)

ชั้นที่ 5 ช่วยกันกลั่นกรอง

2. QR Code นิทรรศการออนไลน์ (Metaverse) เรื่อง การเขียนนิทานสำหรับเด็ก

spatial

3. QR Code วรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ประเภทตำนาน เรื่อง ตำนานดงแม่นางเมือง

ดงแม่นางเมือง

4. ใบงานที่ 5 เรื่อง “การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก”

ใบงานที่ 5

เรื่อง “การสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก”

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง “จงเขียนประเมินผลงานของเพื่อนโดยใช้หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็ก ได้แก่ ความเหมาะสมของชื่อเรื่อง ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมองการเล่า กลวิธีการเขียน การใช้ภาษา และคุณค่าของเรื่องตามพัฒนาการของเด็ก” (10 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. แบบประเมินการสะท้อนความคิดผลงานการเขียนนิทานสำหรับเด็ก

5.1 เกณฑ์การประเมิน (Rubrics)

ระดับคะแนน	เกณฑ์การประเมิน	น้ำหนัก ความสำคัญ	คะแนน
5 (ดีเยี่ยม)	ประเมินได้ครอบคลุมทุกประเด็น ได้แก่ 1) ความเหมาะสมของ ชื่อเรื่อง 2) ความเหมาะสมด้านองค์ประกอบของเนื้อเรื่อง เช่น โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา มุมมองการเล่า 3) กลวิธีการเขียน 4) การใช้ภาษา และ 5) คุณค่าของเรื่องตาม พัฒนาการของเด็ก พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจนเป็นไปตาม หลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น	2	10
4 (ดี)	เขียนได้ครอบคลุม 5 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ ชัดเจนเป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น	2	8
3 (ปานกลาง)	เขียนได้ครอบคลุม 4 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ ชัดเจนเป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น แต่ ไม่ชัดเจน	2	6
2 (พอใช้)	เขียนได้ครอบคลุม 3 ประเด็น พร้อมให้เหตุผลประกอบที่ชัดเจน เป็นไปตามหลักการเขียนนิทานสำหรับเด็กทุกประเด็น แต่ไม่ ชัดเจน	2	4
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนได้ครอบคลุม 2 ประเด็น ให้เหตุผลประกอบไม่ชัดเจนหรือ ไม่ให้เหตุผลประกอบ	2	2

5.2 เกณฑ์การพิจารณาผลการประเมินและการแปลความหมายคะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดีเยี่ยม
7-8 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับดี
5-6 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับปานกลาง
3-4 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับพอใช้
1-2 คะแนน	มีความสามารถในการเขียนนิทานสำหรับเด็กในระดับต้องปรับปรุง

ภาคผนวก ณ
ตัวอย่างผลงานผู้เรียน

ภาพ 7 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ความลับในป่ากับเขาหีนกลิ้ง

ภาพ 8 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ก้อนหินที่มีค่าที่สุด

ภาพ 9 ผลงานผู้เรียน เรื่อง ใครจะถึงก่อนกันนะ

ภาคผนวก ญ
ภาพกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ภาพ 10 กิจกรรมสัมภาษณ์การจัดการเรียนการสอน

ภาพ 11 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับผู้เรียนกลุ่มรายบุคคล

ภาพ 12 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับผู้เรียนกลุ่มย่อย

ภาพ 13 กิจกรรมทดลองใช้รูปแบบฯ กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมาย